

„Plenara Comitetului Central a dezbătut și adoptat documente de importanță deosebită pentru dezvoltarea economico-socială a patriei noastre, pentru înfăptuirea neabătută a Programului elaborat de Congresul al XI-lea privind făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism. Aceste documente urmează să fie dezbătute în partid, în rindurile întregului nostru popor, în conferințele județene și apoi supuse aprobării Congresului al XII-lea”.

NICOLAE CEAUȘESCU

ANUL XXVIII - (1257) - 12 IULIE 1979

flacăra

SĂPTĂMINAL EDITAT DE FRONTUL UNITĂȚII SOCIALISTE

Scinteia, 12 noiembrie 1944:

Dobrogenii au schimbat primarii și prefecții. Dobrogea în frunte cu Constanța poate servi ca exemplu

La 22 iunie 1941 România este antrenată în războiul hitlerist, împotriva voinței poporului. Dobrogea este declarată zonă de operații militare. La Constanța se instalează Comandamentul flotei navale germane. Principalul port maritim al Dobrogei și cele de la gurile Dunării au înfățișarea unor orașe sub ocupație. Avind în vedere importanța deosebită a luptei antihitleriste în această parte a țării, Comitetul Central al P.C.R. trimite aici activiști cu o vastă experiență, care sprijină efectiv munca Regionalei de partid Dobrogea. În același timp continuă arestările, interogatoriile și internările în lagăre și detașamente de muncă a numeroși antifasciști și patrioți, declanșate încă din toamna anului 1940. Soldații și ofițerii germani se comportă cu tot mai multă insolentă și brutalitate, încalcă legile țării. Ca urmare a sălbaticii prigoane anticomuniste ce se declanșează, unele legături dintre nucleele și celulele partidului sunt temporar întrerupte. Rețeaua de organizații ale partidului se reface însă concomitent cu intensificarea acțiunilor de sabotare a mașinii de război hitleriste. Activiști de partid din Dobrogea se instruiesc, în mod special, în tehnica sabotajului militar. La Fabrica de armament „Getta”, Uzina electrică, stația de petrol și alte întreprinderi din

(Continuare în pagina 7)

E. DUMITRU ■

CENTURA AGRICOLĂ A CAPITALEI

În paginile I (13) — VIII (20) ale acestui număr ediție specială, — reportaje, anchete, comentarii, ilustrații —

IN ÎNTÎMPINAREA CONGRESULUI AL XII-LEA

Peste patru luni, între 19 și 24 noiembrie a.c. va avea loc în București cel de-al XII-lea Congres al partidului. Plenara C.C. al P.C.R. din 4—5 iulie a.c. a dezbătut și aprobat proiectele documentelor programatice ale marelui forum al comuniștilor. Ele poartă pecetea spiritului novator, dinamismului și clarviziunii tovarășului Nicolae Ceaușescu, contribuția sa la elaborarea acestora, ca și a întregii politici interne și internaționale a partidului și statului nostru, fiind determinantă. Congresul al XII-lea va da o nouă înălțime gândirii dialectice a celui mai mare bărbat de stat din istoria neamului, marcând o nouă etapă a ascensiunii națiunii noastre pe calea construcției socialiste, a înfloririi și prosperității patriei. Comuniștii, întregul nostru popor își exprimă în fapte strălucite de muncă caldă satisfacție față de hotărârea adoptată în unanimitate de plenară ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie propus în înalta funcție de secretar general al partidului. În această hotărâre își găsește expresie voința hotărâtă a întregului partid, a întregului popor, care-și

(Continuare în pagina 3)

ION CRISTIAN ■

Viața în campanie

Lucrurile, aici, pe această vălurită cîmpie, încrețită în cute și pante, în această zi de duminică (8 iulie), se petrec cum, probabil, se petrec la ceasurile de față, în sute sau mii de alte locuri.

E o dimineață cu piclă, cu orizonturi care întirzie să se limpezească, e cald, dar căldura e umedă, grea, nu provoacă strălucirea văzduhului, totul, cit vezi cu ochii, incremeneste într-un fel de monocromie cosmică, într-un cenușiu somnolent, care apasă, care strivește. Picla asta „întoarce griul”, bobul e bun, e copt, dar paiul se-ndoaie ca un elastic, treierişul va merge greu. Noroc că, iată, de niște clipe, un pui de vînt a prins să zbicească spicele. Un vînt venit nu se știe de unde, parcă nu din zările neclintite și împiclite, ci de sub tălpi, de la rădăcinile plantelor, ca o ofrandă a pămîntului negru și umed, respirînd odată cu marea lui telurică de corp amorf. Și acum treierişul va merge greu, căci vîntul ăsta va arunca toată pleava în ochii oamenilor, dar important e că mașinile își vor face mai bine treaba.

Oamenii și mașinile sînt în cîmp din zori. Adică sînt în cîmp, de cînd a început să se lumineze, combinerii și „Gloriile”, urmînd ca pe la ceasurile 7—8—9 să se

(Continuare în pagina 21)

ILIE PURCARU ■

La Hanovra, la Salonul internațional al mașinilor textile din acest an, coparticipantă în concurs: gândirea tehnică muncitorească de la Metalotehnica

Ca număr de muncitori și ca volum total al producției, Metalotehnica ar ocupa locul patru sau cinci între celelalte întreprinderi ale orașului Tirgu Mureș. Ca vechime, Metalotehnica va implini peste numai trei ani vîrsta de trei decenii.

Datele de mai sus plus multe altele încă mi-au fost puse la dispoziție acum citeva luni de Vasile Morariu, secretarul comitetului de partid pe întreprindere. M-a însoțit apoi într-un scurt raid prin secții și ne-am oprit în secția de sculărie condusă de inginerul Kajcsa Ștefan. Ne-am oprit lingă bancul de lucru al sculerului-matrițer Iosif Simon și Vasile Morariu a luat un pumn de piese de mărimea și forma aproximativă a unor cîrlige de undiță. „Piesele astea se numesc greifere. Greifere apucătoare. Sînt extrem de complicate, au o sumedenie de parametri. Știți cam care e valoarea unui pumn de astfel de piese? Un autoturism obișnuit. Din două kilograme de oțel, un autoturism! Nu oțelul acoperă această

(Continuare în pagina 4)

VICTOR NIȚĂ ■

Pe ordinea de zi a socialismului:

OMUL NOU

Totdeauna întregul a fost mai mare decît suma părților. Totdeauna au existat Muntenia, și Oltenia, și Banatul, și Crișana, și Maramureșul, și Dobrogea, și Transilvania, și Moldova. Trageți linie și adunați. Veți obține România. Și totdeauna România a fost mai mare decît toate la un loc. Pentru că are conștiința întregului este mai mare decît suma părților. Mereu am ridicat dintre noi un cel Bun, un cel Înțelept, un cel Mare, un cel Viteaz. Trageți linie și adunați. Veți obține poporul român pentru că el a fost, este și va fi cel mai înțelept, cel mai bun, cel mai mare și cel mai viteaz. Pentru că el are conștiința forței sale care înseamnă conștiința înțelepciunii, și a bunătății; și a măreției și a vitejiei.

Fiecare popor are un fond de permanențe care au germinat de-a lungul propriei existențe. Unii, alde Cressus, și-au consumat această durată alurea. Noi, aici. De aceea am și rămas. Ne-am născut în țara gurilor de rai și am pornit în tranchumanta noastră peste milenii, dar n-am rivnit nicicînd țărîna străină. Ne-am născut neîmpăcați cu friul și așa am rămas pe toate treptele filogenetice ale neamului. Niciodată arcul Carpaților n-a fost casoletă de ars mirodenii, dar n-am boicot. Și nici nu ne-am mîngîiat cu candori de heruvimi. Trageți linie și adunați.

Veți obține conștiința staționiciei. Am rămas aici pentru că am muncit. Am muncit pentru că să avem aceeași origine; aceeași limbă; aceleași tendințe; aceleași pășuri; aceleași moravuri; aceleași legi;

(Continuare în pagina 12)

MIRCEA BUNEA ■



Plenara Consiliului Național al Oamenilor Muncii



„Doresc numai să subliniez că realizarea primei părți a majorării retribuițiilor, a celorlalte măsuri de creștere a nivelului de trai și trecerea la realizarea celei de-a doua părți — care se va înfăptui până la sfârșitul anului 1980 — se înscriu în preocuparea partidului și statului nostru socialist de a asigura, pe măsura creșterii economiei naționale, a venitului național, ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Aceste hotărâri demonstrează cu putere faptul că tot ceea ce obținem în realizarea Programului elaborat

de Congresul al XI-lea cu privire la făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintarea României spre comunism, întreaga dezvoltare economico-socială a țării sunt destinate îmbunătățirii continue a bunăstării oamenilor muncii, dezvoltării generale a societății noastre socialiste, ridicării nivelului de civilizație al întregului popor. Aceasta demonstrează cu putere faptul că țelul suprem al politicii partidului este asigurarea, pentru constructorii socialismului din patria noastră, a unor condiții de viață, materiale și spirituale, tot mai

bune, că esența societății socialiste multilaterale dezvoltate o reprezintă bunăstarea întregii națiuni.”

„Aș dori să menționez, ceea ce am mai subliniat în plenara de astăzi a Comitetului Central al partidului, că în ce privește consumurile alimentare, am ajuns la un nivel care satisface în condiții științifice determinate cerințele fiziologice de consum, media pe țară în calorii fiind pe locuitor de 3.240. Aceasta corespunde aprecierilor pe plan mondial privind consumul optimal, care nu trebuie să depășească 3.250 de calorii. De asemenea, con-

sumurile la alte bunuri, mai cu seamă la îmbrăcăminte și încălțăminte, se situează la nivelul celor din țările dezvoltate, satisfăcând, în general, necesitățile populației. Subliniez acest lucru pentru că el reflectă eforturile depuse în anii construcției socialiste pentru creșterea nivelului de trai. De exemplu, de la un consum de 16 kg de carne, în 1950, vom ajunge în anul viitor la 62 kg. La multe produse consumurile sunt de 3-4 ori și chiar de 5 ori mai mari față de 1950.

Toate acestea reflectă cu putere faptul că orinduirea noastră socialistă a deschis posibilități nebănuite pentru dezvoltarea economiei naționale, pentru ridicarea bunăstării generale a poporului. Este bine să subliniem acest lucru, acum, în anul când sărbătorim 35 de ani de la răsturnarea dictaturii militarofasciste, de la trecerea României pe calea dezvoltării democratice, independente, și apoi pe calea construcției societății socialiste. Putem spune cu mândrie că realizările poporului român demonstrează cu putere forța clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, care, stăpini pe bogățiile naționale, pe mijloacele de producție, pe destinele lor, ca proprietari și producători, făuresc în mod liber societatea socialistă așa cum o dorește.”

„Aș dori însă să atrag atenția asupra faptului că mai avem șase luni din cel de-al patrulea an al planului cincinal, deci se impun noi măsuri hotărâte pentru a asigura îndeplinirea prevederilor la toți indicatorii, începând cu producția fizică și producția netă. Trebuie să acționăm pentru a asigura realizarea investițiilor și punerea în producție a tuturor capacităților prevăzute, pentru a asigura îndeplinirea prevederilor suplimentare stabilite pentru cel de-al doilea semestru al acestui an ministerelor, unităților economico-sociale.

Este necesar să întimpinăm cea de-a 35-a aniversare a marii noastre sărbători naționale, 23 August, și cel de-al XII-lea Congres al partidului cu rezultate tot mai însemnate. Să facem totul pentru a asigura condițiile necesare realizării planului pe 1980, inclusiv cu depășirile stabilite, pentru a îndeplini în întregime prevederile actualului cincinal, împreună cu depășirea de peste 100 miliarde lei, creind astfel o bază trainică pentru viitorul cincinal, pentru creșterea nivelului de trai, material și spiritual al poporului nostru, pentru dezvoltarea într-un ritm tot mai rapid a întregii noastre societăți socialiste.”

(Din cuvântarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU)

Lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale

Vineri dimineața au fost reluate în plen lucrările sesiunii a IX-a a celei de-a VII-a legislaturi a Marii Adunări Naționale.

Ora 10. În aplauzele deputaților și invitaților, sosesec în rotunda Marii Adunări Naționale tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, ceilalți tovarășii din conducerea de partid și de stat.

Pe ordinea de zi a ședinței s-au aflat înscrise următoarele puncte:

1. Depunerea jurământului de credință și devotament față de Republica Socialistă România de către un membru al Consiliului de Stat;

2. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1972 cu privire la dezvoltarea economico-socială planificată a României;

3. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii finanțelor nr. 9/1972;

4. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii contractelor economice nr. 71/1969;

5. Raportul privind controlul exercitat de Consiliul de Stat în legătură cu aplicarea și respectarea legilor;

6. Proiectele de legi pentru aprobarea decretelor cu putere de lege emise de Consiliul de Stat.

La propunerea Biroului Marii Adunări Naționale, înaltul for legislativ al țării a aprobat ca Raportul privind controlul exercitat de Consiliul de Stat în legătură cu aplicarea și respectarea legilor, înscris la punctul 5 pe ordinea de zi, să fie prezentat în următoarea sesiune a Marii Adunări Naționale.

Intrîndu-se în ordinea de zi, deputatul Ion Iliescu, în calitate de membru al Consiliului de Stat, a depus jurământul de credință și devotament față de Republica Socialistă România.

În continuare, tovarășul Nicolae Constantin, viceprim-ministru al guvernului, președintele Comitetului de Stat al Planificării, a prezentat deputaților spre examinare Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1972 cu privire la dezvoltarea economico-socială planificată a României.

După examinarea pe articole a proiectului de lege, Marea Adunare Națională a adoptat apoi în unanimitate Legea pen-

tru modificarea și completarea Legii nr. 8/1972 cu privire la dezvoltarea economico-socială planificată a României.

La următorul punct de pe ordinea de zi, tovarășul Paul Niculescu, viceprim-ministru al guvernului, ministrul finanțelor, a supus examinării modificările și completările la actuala Lege a finanțelor, izvorite din Hotărîrea Plenarei din martie 1978 a C.C. al P.C.R. cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare, hotărîre care a fost amplu dezbătută, în cadrul unităților economice, al ministerelor, de întregul nostru popor și a propus Marii Adunări Naționale adoptarea proiectului de lege.

Proiectul de lege a fost examinat apoi pe articole. Marea Adunare Națională a adoptat în unanimitate Legea pentru modificarea și completarea Legii finanțelor nr. 9/1972.

La următorul punct de pe ordinea de zi, tovarășul Ion Pătan, viceprim-ministru al guvernului, ministrul aprovizionării tehnico-materiale și controlului gospodăririi fondurilor fixe, a prezentat pentru examinare și adoptare Proiectul de

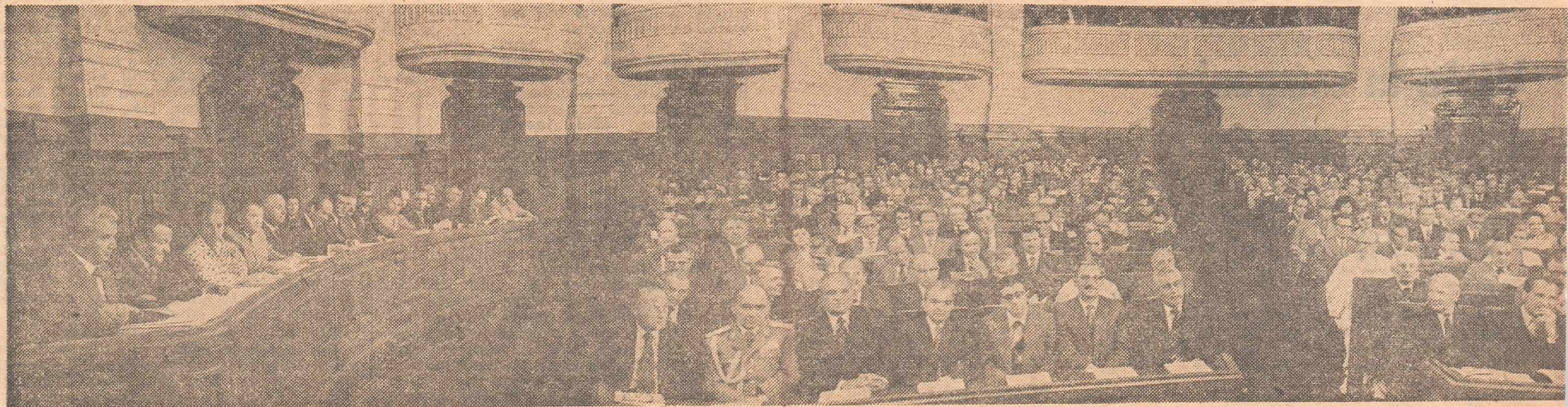
lege pentru modificarea și completarea Legii contractelor economice nr. 71/1969, subliniind că acesta a fost întocmit pe baza Hotărîrii Plenarei Comitetului Central din martie 1978. Proiectul a fost pe larg dezbătut cu specialiștii, organele centrale, întreprinderile și ministerele.

După discuția pe articole, Marea Adunare Națională a adoptat în unanimitate Legea pentru modificarea și completarea Legii contractelor economice nr. 71/1969.

La ultimul punct de pe ordinea de zi, tovarășul Silviu Curticeanu, secretar prezidențial și al Consiliului de Stat, a prezentat proiectele de legi pentru aprobarea decretelor cu putere de lege emise de Consiliul de Stat. Tovarășa Maria Groza, vicepreședinte al Comisiei constituționale și juridice a Marii Adunări Naționale, a informat pe deputați că această comisie a avizat favorabil proiectele de legi supuse dezbaterii.

După discuția pe articole a fiecărui proiect de lege, forumul legislativ suprem al țării a adoptat în unanimitate legile pentru aprobarea decretelor cu putere de lege emise de Consiliul de Stat.

Ordinea de zi fiind epuizată, tovarășul Nicolae Giosan, președintele Marii Adunări Naționale, a declarat închise lucrările sesiunii a IX-a a celei de-a VII-a legislaturi a Marii Adunări Naționale.



Lucrările Plenarei comune a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României



Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, în zilele de 4 și 5 iulie 1979 a avut loc Plenara comună a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României.

1. În cadrul plenarei comune, Comitetul Central al Partidului Comunist Român și Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României și-au însușit în unanimitate proiectul de Directive ale Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român cu privire la planul cin-

cinal 1981—1985 și liniile directoare ale dezvoltării economico-sociale a României până în 1990. Plenara a apreciat că direcțiile principale și orientările fundamentale ale dezvoltării economice și sociale a țării în perioada următoare corespund pe deplin prevederilor Programului Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, ele marcând o etapă nouă, calitativ superioară, în opera de industrializare socialistă a țării, de ridicare pe o treaptă mai înaltă a agriculturii, de dezvoltare și modernizare a forțelor de producție pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii.

Plenara a dat o înaltă apreciere contribuției personale a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la elaborarea și fundamentarea proiectului de Directive, relevând aportul său esențial la progresul economico-social al întregii țări pe calea socialismului și comunismului.

Plenara a hotărât ca proiectul de Directive să fie dat publicității, supus dezbaterii întregului partid și a opiniei publice din țara noastră, urmând să fie adoptat de cel de-al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român.

2. Dezbătând proiectul Programului de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnic până în 1990 și orientările principale până în anul 2000, Comitetul Central al Partidului Comunist Român și Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României au apreciat că, prin obiectivele propuse, el asigură o orientare fermă a cercetării în direcțiile esențiale pentru progresul în ritm înalt al economiei naționale și al întregii societăți, pe baza afirmării tot mai puternice a revoluției tehnico-științifice.

3. Plenara comună a dezbătut, de asemenea, proiectul Programului de cercetare și dezvoltare în domeniul energiei până în 1990 și orientările principale până în anul 2000. Comitetul Central al Partidului Comunist Român și Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României au apreciat că măsurile cuprinse în proiectul Programului asigură dezvoltarea prospectării și resurselor energetice ale țării, valorificarea tot mai eficientă, folosirea a noi surse — energia solară, eoliană, geotermică și altele — îmbunătățirea sistemului energetic național, reducerea consumurilor în vederea satisfacerii nevoilor activității economice, ridicării nivelului de trai al întregului popor.

Cu observațiile și propunerile făcute în cadrul dezbaterilor, Comitetul Central al P.C.R. și Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României au aprobat proiectul Programului de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnic până în 1990 și orientările principale până în anul 2000

și proiectul Programului de cercetare și dezvoltare în domeniul energiei până în 1990 și orientările principale până în anul 2000 și au hotărât ca acestea să fie definitive și publicate, pentru a fi dezbătute în partid și în rindul opiniei publice și supus apoi aprobării celui de-al XII-lea Congres al P.C.R.

4. Plenara a adoptat în unanimitate hotărârea privind convocarea celui de-al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român în ultima decadă a lunii noiembrie a acestui an.

Având în vedere că propunerile pentru secretarul general al partidului și pentru Comitetul Central se fac în cadrul conferințelor organizațiilor județene, plenara a adoptat, în unanimitate, hotărârea ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie propus în înalta funcție de secretar al partidului de către conferințele județene ale partidului.

Adoptând această propunere, participanții la plenară, asemenea întregului partid, întregului popor, au dat expresie înaltei aprecieri a calităților de eminent conducător comunist și om de stat ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, de militant de seamă al mișcării comuniste internaționale și proeminentă personalitate a vieții politice internaționale, care și-a pus neobosit întreaga viață, întreaga activitate, în slujba fericirii poporului și înfloririi patriei noastre, a cauzei generale a socialismului și comunismului.

În încheierea dezbaterilor a luat cuvântul tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, secretar general al Partidului Comunist Român.

Comitetul Central al Partidului Comunist Român își exprimă convingerea că documentele adoptate de plenara comună vor fi primite cu satisfacție și mândrie de comuniști, de toți oamenii muncii din patria noastră — români, maghiari, germani și de alte naționalități — că întregul nostru popor, strâns unit în jurul partidului său comunist, va munci cu abnegație și devotament pentru a asigura îndeplinirea în cele mai bune condiții a prevederilor planului de stat pe anul în curs, ca și ale întregului cincinal, creând astfel bune condiții înfăptuirii viitorului plan cincinal, a sarcinilor izvorite din Programul partidului.

Plenara adresează harnicele noastre clase muncitoare — clasă conducătoare a societății — tărânimii, intelectualității, tuturor oamenilor muncii, tineri și vîrstnici, femei și bărbați, chemarea de a întîmpina marile evenimente politice ale acestui an — a XXXV-a aniversare a eliberării patriei și cel de-al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român — cu noi și mari succese în toate domeniile de activitate, de a-și aduce întreaga contribuție la marea operă de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONGRESULUI AL XII-LEA AL PARTIDULUI, AMPLĂ MOBILIZARE A ENERGILOR CREATORE ALE ÎNTREGULUI POPOR PENTRU TRECEREA LA O NOUĂ CALITATE, PENTRU CREAREA CONDIȚIILOR DE ÎNFĂPTUIRE A SOCIETĂȚII COMUNISTE ÎN ROMÂNIA

manifestă încă o dată, în simțire și faptă, dragostea și recunoștința față de făuritorul României moderne, al vieții sale noi, față de primul comunist al țării, ale cărui calități de eminent conducător revoluționar și om de stat, de militant de frunte al mișcării comuniste internaționale și proeminentă personalitate a vieții politice mondiale trezesc mîndria îndreptățită a națiunii, stîmă și prețuirea oamenilor de pretutindeni.

În ampla cuvîntare rostită la încheierea lucrărilor comune ale C.C. al P.C.R. și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, tovarășul Nicolae Ceaușescu a pus în evidență liniile fundamentale, principalele caracteristici ale documentelor supuse dezbaterii. Ideea primă ce se desprinde este aceea că în anii ce vin România va atinge culmi de pe înălțimea cărora poporul va putea scruta cu demnitate

și cutezanță viitorul comunist al patriei, cunoscînd un și mai accentuat proces de dezvoltare și modernizare a economiei, a tuturor ramurilor și secțiilor de activitate, a tuturor județelor, valorificînd și mai intens resursele materiale și umane, afirmînd și mai puternic revoluția tehnico-științifică în toate domeniile.

Creșterea într-un volum considerabil a bogăției țării va permite creșterea în continuare a nivelului de trai material și spiritual, realizarea unei calități noi a vieții, crearea unor condiții superioare de civilizație pentru toți cetățenii țării, demonstrîndu-se astfel practic că tot ceea ce realizăm în societatea noastră este destinat omului, bunăstării și fericirii sale.

Plenara, în spiritul democratismului profund ce caracterizează viața partidului și a societății noastre, a hotărît ca proiectul de Directive, proiectele celorlalte programe ce figurează pe ordi-

nea de zi a Congresului să fie supuse dezbaterii întregului partid și opiniei publice și apoi în cadrul Congresului, astfel încît, prin cuprinderea propunerilor ce vor fi făcute, ele să fie rodul înțelepciunii colective, să exprime voiața unanimă a partidului și poporului. Întreaga muncă de pregătire și organizare a forumului suprem al partidului, subliniază Hotărîrea plenarei, a adunărilor și conferințelor pentru dări de seamă și alegeri, va trebui să contribuie la creșterea spiritului revoluționar al comunistilor, la întărirea unității și forței partidului, a ordinii, răspunderii, disciplinei în toate domeniile de activitate, la sporierea forței politice și organizatorice a tuturor organelor și organizațiilor de partid, la amplificarea legăturilor cu masele, la dezvoltarea capacității acestora de mobilizare a tuturor celor ce muncesc pentru înfăptuirea politicii partidului.

Ceea ce, sublinia secretarul general, nu înseamnă trecerea pe planul doi a sarcinilor actuale. Dimpotrivă, sarcinile noi din această perioadă impun o intensificare a eforturilor organizatorice pentru ca obiectivele de plan, angajamentele suplimentare asumate să fie îndeplinite în cele mai bune condiții și depășite.

Congresul al XII-lea al partidului are loc în anul în care se împlinesc 35 de ani de la răsturnarea dictaturii militar-fasciste, de la trecerea României pe calea dezvoltării democratice și apoi a construcției societății socialiste. Co-

muniștii, întregul popor sînt hotărîți să-și sporească și în continuare eforturile spre a îndeplini neabătut sarcinile ce le revin, angajamentele pe care și le-au asumat în cinstea marii sărbători, și să pregătească temeinic Congresul al XII-lea al partidului, care constituie un eveniment deosebit în viața poporului nostru, în înfăptuirea programului de înaintare a României spre comunism.

„Putem spune, arată tovarășul Nicolae Ceaușescu, — fără îngîmfare sau auto-mulțumire — că am obținut realizări remarcabile care au ridicat într-o perioadă istorică scurtă țara și poporul nostru la un nivel de viață pe care mulți nici nu-l gîndeau, nici nu îndrăzneau să-l imagineze. De aceea, pe baza experienței noastre putem afirma că socialismul și-a demonstrat pe deplin capacitatea de a asigura progresul rapid al unui popor care și-a luat soarta în mîinile sale. Partidul nostru comunist își îndeplinește cu cinste rolul istoric de a conduce poporul pe culmile cele mai înalte de civilizație și progres“.

Tocmai acesta este resortul fundamental care declanșează energiile creatoare ale maselor, care determină ca politica partidului să fie, în practică, politica întregului popor, care cîmîntăiește unitatea invincibilă a națiunii noastre în jurul partidului, al secretarului său general, asigură realizarea celor mai înalte aspirații, a celor mai cutezătoare elanuri de bunăstare și civilizație.

Cultul muncii, cultul valorii

„Oltexil” — un nume și un renume

Orașul își anunță evenimentul. Peste tot, pe panouri, pe afișe, pe fișii albe din pinză, suspendate între stâlpii străzilor, puteai citi anunțurile mari: „Oltexil — 18.9 — 19.9”; a te îndruma spre Casa de cultură, unde se putea viziona expoziția jubiliară realizată de gospodăria întreprinderii textile „Oltu”-Sfintu Gheorghe.

Așadar, ne anunță orașul, „Oltexil”-ul este o întreprindere centenară. Se serbează, deci, o sută de ani de industrie textilă la Sfintu Gheorghe, evocându-se, cu această ocazie, în marea sală a expoziției, condițiile grele de muncă și de viață ale muncitorilor înainte de eliberare, eroicele lupte revoluționare desfășurate de comunistii de aici în anii grei ai asuprii capitaliste. Este de față la deschidere și pensionarul Bela Kelemen, pe atunci tânăr muncitor ales în comitetul de grevă, în mai 1929.

La 30 de ani de la întemeierea ei ca întreprindere liberă, aflăm din exponatele aceleiași expoziții — raportul lor muncitoresc arăta, în limbajul cifrelor, astfel: o creștere a producției industriale de 23 de ori, a producției de fire de 6 ori, a celei de țesături de 7 ori, a productivității muncii de 11 ori, a fondurilor fixe de 3,5 ori; numărul războaielor s-a triplat, iar al fuselor a crescut de la 6.000 la peste 38.000 fuseringuri și 6.400 fuse de răsucit. (În anul naționalizării, nici nu se auzise despre războaiele automate, azi ele dețin peste 90 la sută din parcul unității.) Să mai adăugăm că azi peste 50 la sută din producție e destinată exportului, materialele impermeabile, fețele de masă, garniturile de pat, damascurile, poplinurile ș.a. bucurându-se de o unanimă apreciere în aproape 30 de țări ale lumii.

Cum au ajuns la „marele salt”? „Mai întâi — ne spune directorul unității, Hegyi Zoltán, aflat în această funcție de 28 de ani — dărîmînd și construind. De la naționalizare încoace, jumătate de miliard a intrat în dezvoltările și modernizările noastre — cea mai mare parte, în ultimii 10-12 ani. Nimic n-a mai rămas din vechile hale și ateliere ale fostei fabrici de țesut, totul e nou, și țesătoria, și turnătoria, și finisajul, și filatura, și tehnica, și oamenii...” Și, ne atrăgea atenția, în chip deosebit, acest director veteran al județului, asupra oamenilor întreprinderii, a creșterii lor odată cu fabrica. „Trecusem — ne spune — odată cu planificarea economiei naționale, de la producția de mică serie, la cea pe scară industrială”.

Inginerul Ioan Ferencz — azi șeful serviciului plan-dezvoltare — venise în fabrică prin '55, ca simplu țesător. După 3 ani, este trimis de întreprindere să facă Facultatea de industrie ușoară la Iași. Revine apoi la ai lui, împărțindu-le din știința ingineriei — începînd prin a le face munca mai ușoară: mecanizări, îmbunătățiri ale proceselor tehnologice etc.

Și Sută Ibolya — în prezent șef de birou O.P.M. — a pornit de la țesătoare. „În 1960, cînd au intrat în fabrică cele dintîi războaie automate, am fost prima care m-am urcat pe ele. În tot acest timp, am urmat liceul la seral apoi am intrat la zi la facultate, tot la Iași și, din nou, acasă...” Acum, are ca sarcină permanentă, împreună cu un întreg colectiv — să caute noi soluții de creștere a productivității muncii — de doi ani întreprinderii i s-a decernat titlul de „Întreprindere model”, iar ei, ambițioșii, nu vor cu nici un chip să-l scape din mînă.

Petru Buda, directorul adjunct comercial, a terminat aceeași școală medie textilă din localitate, după care a urmat direct facultatea, de unde a venit în fabrică, lucrînd, rînd pe rînd, ca inginer, maistru, tehnolog, șef de secție, inginer șef adjunct, inginer șef și, în sfîrșit, director comercial adjunct. „Fabrica e o școală, iar eu am trecut prin toate clasele” — conchide după ce termină enumerarea. Fata lui, care are 22 de ani, este deja studentă în anul III. Nu e greu de ghicit unde — la aceeași facultate de industrie ușoară din Iași, pe care tatăl și mama (azi directoarea Liceului textil din Sf. Gheorghe) o urmaseră la vremea lor. Și lista ar putea continua, adăugîndu-i-se zeci și zeci de maistri și tehnicieni, proveniți tot din simpli țesători sau muncitori necalificați, împinși din spate pe drumul școlirii de inșiși nevoile sporite ale producției, de bălăia competitivității pe piața externă.

„Oltexil” și-a făurit oamenii! „Oltexil” și-a făurit un nume și un renume! Fiecare an pe scara istoriei lui libere a însemnat o nouă cucerire, imprimînd muncii și vieții textilistilor de pe malul Oltului noi orizonturi. Dar, cu adevărat înscrise cu litere de aur în cronica vie a întreprinderii, rămîn cele două vizite de lucru ale tovarășului Nicolae Ceaușescu — în 1967 și în 1974 — care au marcat noi etape în dezvoltarea întreprinderii. Astfel, pe deocamdată vizita din 18 septembrie 1974, la îndemnul secretarului general al partidului s-a decis trecerea la producția de țesături fine și extrafine, urmînd a se asigura astfel valorificarea superioară nu numai a potențialului material, ci și experiența de muncă a colectivului. Dînd viață preioaselor indicații izvorîte din cea mai luminată minte a neamului, au avut numai de cîștigat. An de an, de atunci încoace, produsele noi și re proiectate dețin o pondere tot mai ridicată în producția marfă realizată.

I-am regăsit, printre performeri, pe cîțiva mai vechi. Pe Irina Kiss, care în '74 primea titlul de „Erou al Muncii Socialiste” și care, și acum, cînd mai are doar un an pînă la pensie, își poartă brigada cu aceeași vigoare; și pe maistrul Ludovic Kelemen, care împreună cu alți doi lăcătuși, Iosif Sztakics și Isan Hegyi, a realizat niște modificări în secția de bobinat care au condus la creșterea producției cu un procent, adică alte milioane. Ne oprim aici cu prezentarea lor. Numărul frunțașilor în întrecere se situează, an de an, între 200-250, iar al brigăzilor evidențiate la 18-20. Iar aceștia, la rîndul lor, nu sînt decît cei mai buni dintre cei buni!

GEORGETA BLĂNARU ■

La Hanovra, la Salonul internațional al mașinilor textile din acest an, coparticipantă în concurs: gîndirea tehnică muncitorească de la Metalotehnica

(Urmare din pagina 1)

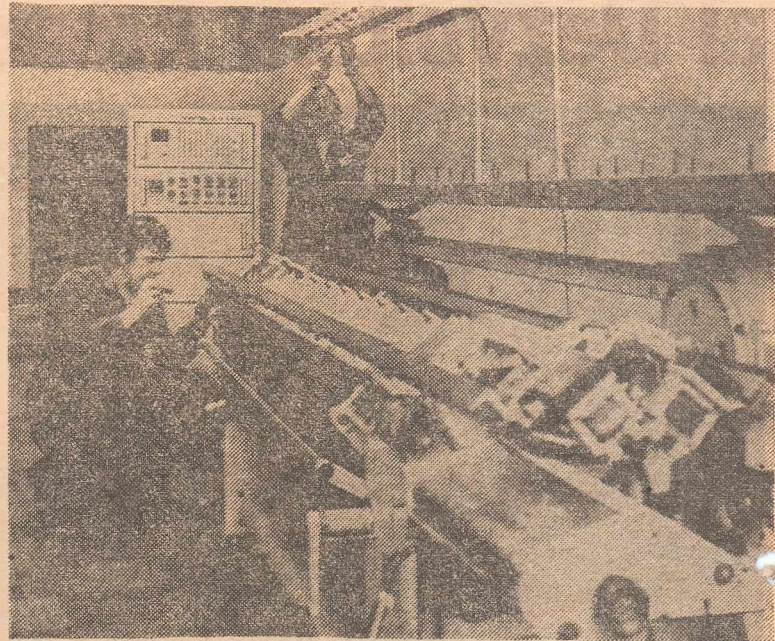
valoare, ci inteligența și munca pe care muncitorul nostru le include în acest oțel. De exemplu, beneficiarul extern, foarte pretențios, e dispus să mărească prețul de achiziție dacă în virful greiferului se realizează două mușii din două arcuiri de cerc. Iosif Simon s-a angajat să le facă. Le-a și făcut. Alți doi colegi de-ai lui, frezorul Szakacs Alexandru și Anton Cherecheș, sculer matrițer, au confecționat setul de scule pentru acest greifer apucător. Controlat cu microscopul, greiferul intrunește toate condițiile de calitate. Este un exemplu tipic a ceea ce eu aș numi gîndire tehnică muncitorească. Nu știu dacă termenii sînt cei mai potriviți, nu știu dacă nu cumva sună prea pompos, prea teoretic, dar știu că în fiecare secție, în fiecare atelier se manifestă din plin acest efort conjugat al oamenilor, al meseriașilor de cea mai înaltă calificare. Fenomenul, dacă îl pot numi astfel, pe lângă valoarea sa pur economică, mai are și alte implicații. Se spune, de exemplu, că un om se leagă sufletește de locul în care sădește un pom. Același lucru se întîmplă și cu muncitorii care, împreună, umăr lângă umăr și timplă lângă timplă, înfrății prin elementul cel mai important al vieții, munca, încheagă o soluție tehnică pentru îmbunătățirea unei piese, pentru mai buna funcționare a unui dispozitiv, sau pentru un randament ridicat al unui utilaj. Acești oameni încheagă, în același timp, o familie, marea familie a întreprinderii noastre, și o casă, întreprinderea însăși, Metalotehnica noastră.”

În toamna acestui an, la tradiționalul Salon internațional al mașinilor textile, la Hanovra, România va participa pentru prima dată, iar produsele expuse vor fi două din cele mai recente mașini rectilini de tricotat. Era și timpul ca ținara industrie textilă a României, capabilă să îmbrace o populație de peste 100 de milioane de oameni, să iasă în lume, să-și arate virtuțile, să-și cucerească locul cucerit. Iată, în acest sens, citeva amănunte elocvente: nici o întreprindere similară din Europa nu a ajuns să fabrice într-un singur an 1.000 de mașini rectilini automate de tricotat! De menționat că fabricația a început doar în anul 1974, cînd au fost produse numai 15 bucăți, pentru ca în 1975 să fie produse alte 300, iar un an mai tîrziu producția să fie dublată. În acest an, cam cu aceeași dotare tehnică, cu aproximativ același număr de oameni, Metalotehnica va fabrica 1.000 de mașini rectilini automate. Unele dintre ele au și luat drumul spre extrem de recente întreprinderi textile din Motru și Rădăuți, în avans față de termenele de contract. Altele vor suplimenta și îmbogăți capacitatea tehnică a unor mai noi sau mai vechi întreprinderi. Iar altele, nu puține la număr, vor lua drumul exportului, spre Franța, Polonia, Bulgaria, Ungaria, Belgia, Grecia, Libia, R.D.G. sau S.U.A., ca să dăm doar citeva exemple.

Dar să revin, dincolo de această sumară prezentare a Metalotehnicii, la afirmația de-acum citeva luni a secretarului comitetului de partid, Vasile Morariu, care spunea că în fiecare secție și-n fiecare atelier se manifestă din plin ceea ce el numea gîndirea tehnică muncitorească, „mai ales că, a continuat Vasile Morariu, uriașul salt al întreprinderii are la bază, ca o platformă de lansare, tocmai contribuția și intervenția decisivă a unor largi colective de muncitori de înaltă calificare, muncitori care s-au dovedit a fi, la nevoie, inventatori, cercetători, economiști, tehnologi”.

Mă îndrept, așadar, spre secția mecanică numărul 2, punctul cel mai fierbinte al producției întreprinderii, secție în care în 1974 se fabricau 15 mașini rectilini automate, iar în acest an se vor produce 1.000 de mașini, fără ca între timp secția să-și mărească dotarea tehnică și fără ca numărul de muncitori să crească prea mult. Îl abordez pe Ioan Pirjol, șeful secției, și-l rog să-mi explice cit de cit aceste performanțe.

„În 1976, avea să-și înceapă Ioan Pirjol aducerile aminte, s-a pus problema dublării producției anului 1975, adică de la 300 de mașini rectilini automate de tricotat la 600. Cum să facem acest salt la numai trei ani de la omologarea



Una din mașinile care va lua drumul Hanovrei

Foto: RADU VINTILESCU ■

mașinii? S-a mers pe soluția cooperării cu alte întreprinderi din țară. După o amănunțită analiză a capacităților de producție la nivelul întregii secții, analiză în care și-au exprimat punctul de vedere aproape toți oamenii din secție, am ajuns la concluzia și la hotărîrea ca dublarea producției să se realizeze integral aici, fără nici un ajutor din afară. Ne-am respectat angajamentul și-am devenit secție frunțașă, titlu pe care nu l-am mai cedat. În acest an, cam cu aceeași dotare și aceiași oameni trebuie să realizăm 1.000 de mașini. Specialiștii au lansat ideea unor investiții de citeva zeci de milioane de lei, plus aceeași problemă, ca în 1976, cooperarea. Din partea noastră, același refuz, sau, mai altfel spus, același angajament de a fabrica noi, prin forțele noastre, cele 1.000 de mașini. Pe ce ne-am bazat? Pe modernizări de tehnologie, pe raționalizări, pe o nouă dotare sedevistică. Prelucrarea batiului cu o freză portal a fost înjumătățită, adică facem două batiuri deodată, la aceeași mișcare a frezei. Placa purtătoare de ace, fontura, cum îi spunem noi, a fost supusă aceluiași procedeu, tot la freza portal, confecționînd, în același timp, două plăci. O altă soluție tehnologică a fost cea a eliberării mașinilor mari, de pe care

am scos unele piese ca picioarele mașinii de tricotat, spatele și tronsoanele de spate, prelucrîndu-le pe mașini mici, unde se înregistraseră stagnări de utilizare. Operația a necesitat crearea unor dispozitive de manipulare și prindere, dispozitive pe care le-au și realizat inginerul Bartis Arpad, inginerul Henter Pall, maistrul Ion Cosmeanu, Kubik Gabor, Anton Barabaș și Emil Nan, plus întreaga echipă a lui Ioan Turzai. Aceste modernizări și reorganizări, plus noul soi sedevistic, au asigurat o producție suplimentară de aproape 70 la sută. Celelalte 30 de procente au fost obținute pe seama înlocuirii unor piese din metal cu piese din materiale plastice, fapt care a făcut să înregistrăm un alt succes, scăderea greutatei mașinii de tricotat cu aproape 300 de kilograme, ceea ce înseamnă o reducere a consumului de metal cu aproape 300 de tone. Între oamenii care au alcătuit marea colectivă al gîndirii tehnice pe secție i-aș mai aminti în mod deosebit pe muncitorii specialiști Ștefan Chirilă, Vitalyos Ștefan, Herbert Laszlo, Karoly Eracsic, Ioan Rusu și Remus Moldovan, contribuția acestora fiind decisivă mai ales în fabricarea celor două mașini „Jaguard” cu comenzi electronice, mașinile cu care ne vom prezenta la Hanovra.”

Minunatii oameni simpli

Eu sînt din satul Agrișteu



Mă numesc Oltean Nicolae și m-am născut cu șaptezeci de ani în urmă în satul Agrișteu în care locuiesc și azi, mai precis la 27 martie 1909. La părinți eram 14 frați; vă dați seama ce înseamnă 14 copii la o familie săracă? La 14 ani a trebuit să-mi cîștig singur pinea. Am fost ucenic la o prăvălie din Constanța, am muncit ca băiat la tejghea, la o bodegă, am lucrat la fabrica de ciment din Sibiu. Toate astea le-am făcut pînă în 1931 cînd m-au luat militar la Focșani. Am făcut 3 ani de armată, pentru că pe vremea aceea așa se făcea. În perioada asta m-am cunoscut cu soția, iar în 1933 ne-am căsătorit. Acum vreau să vă spun un lucru, dumneavoastră îl scrieți la revistă sau nu, cum vreți — imi iubesc nevasta și acum și timp de 46 de ani cit am fost căsătorit și singură dată nu i-am spus o vorbă rea. Am 5 copii, 13 nepoți și un strănepot. Asta cu ajutorul lui nevastă-mea!... După ce am terminat cu armata, m-am întors în sat. Aici mai era unul Oltean Nicolae, însă cum el era chibab și eu eram sărac, la fiecare concentrare eu plecam cite 3-4 luni în locul lui. El avea bani și plătea bine pentru ca autoritățile să facă „greșeala” asta an de an. După eliberarea țării, deci după ce m-am întors în satul meu, am lucrat cîmpul, m-am ocupat de animale și am îndeplinit tot felul de funcții la mine în sat: am fost președintele Cooperativei de consum, al ADAS-ului, am înființat prima unitate C.E.C. din Agrișteu în 1950 și am depus primul 200 de lei ca să dau exemplu oamenilor. Ei nu înțelegeau de ce să țină banii la C.E.C. în loc să-i țină sub saltea, în casă. În 1954 am devenit membru de partid și am depus o permanentă muncă de lămurire a oamenilor pentru colectivizare. Am lucrat permanent pe cîmp, în sectorul zootehnic atît înainte cit și după pensionarea mea. Am realizat „apartamentele” pentru porcine, am sugerat noi metode pentru reducerea prețului de cost, am realizat instalația de introducere a apelor la grajduri. Să știți că eu lucrez ca să văd ceva în urma mea. Atît timp cit am să trăiesc, am să lucrez. Nu pot să stau fără să fac nimic!

RADU VINTILESCU ■

„Poate o să vă surprindă, dar eu sînt mulțumit de mine, de ceea ce fac pentru meseria mea și ea pentru mine”



DUMITRU DUMITRESCU s-a născut la 15 martie 1940 în orașul Alexandria, jud. Teleorman. În 1957 absolvă școala profesională și începe să lucreze ca muncitor mecanic la Institutul de cercetări agricole Fundulea. Între 1964 și 1968 urmează cursurile școlii tehnice de maștri. Din 1967 se transferă la Întreprinderea de mașini-unelte și agregate București ca muncitor cu înaltă calificare. I se încredințează lucrări deosebite, participă la realizarea a numeroase prototipuri de mașini-unelte, premiere ale I.M.U.A.B. și ale țării. Călătorește în U.R.S.S., China, Japonia, Statele Unite ale Americii, Franța, Italia unde montează și pune în funcțiune agregate românești. Este șef de echipă și secretarul organizației P.C.R. din hala caruselului grele.

— **Yovarăse Dumitru Dumitrescu, vă amintiți, mai mult ca sigur vi le-ați păstrat acasă, toate ziarele noastre** în decembrie 1978 au publicat o fotografie-document. În fața unui complicat tablou de comandă, doi muncitori de la I.M.U.A.B. dădeau startul, în prezența secretarului general al partidului, primului strung carusel greu, cu diametrul de 16 metri, realizat în România. Unul dintre ei erați dumneavoastră...

— **Si, bănuiesc, vreți să mă întrebați de ce eu, de ce tocmai noi?** Eu și Gheorghe Chirică. Și eu vă spun că n-aș putea să vă răspund. Probabil pentru că am fost șefii celor două echipe de montori și cunoșteam mașina mai bine decât pe noi înșine. Prin miștile noastre au trecut peste 15.000 piese, repere, subansamble din care e alcătuită mașina asta uzină. Și care s-au făcut la noi sau în alte părți, 30 de întreprinderi din țară au colaborat. Chiar dacă la noi, la I.M.U.A.B., a luat ființă, nu este doar opera noastră. Sintem lucizi și drepiți, este o realizare, o mare realizare a întregii tehnici naționale. Este în totalitate de concepție și fabricație românească. Una cu care putem să ne mindim, în fața căreia putem să ne scoatem oricînd pălăria.

— **Mai ales pentru ce? Prin ce se impune această realizare?**

— **În primul rînd pentru performanțe.** Acum cîteva luni, într-o simbătă la orele 20 s-au încheiat probele tehnologice. Ion Andrei, controlorul nostru tehnic de calitate, un băiat extraordinar care nu s-a dezlipit zile întregi de lingă strung, nota în jurnalul lui de bord.

— **Jurnal de bord? Foarte frumos spus.**

— **Mai ales, foarte adevărat spus.** Ca premieră absolută pentru industria noastră era firesc să aibă o fișă riguroasă de observație pe baza căreia să i se alcătuiască prospectul, carte tehnică a mașinii. În care Ion Andrei a notat: „E de o precizie colosală! Liniaritatea suporturilor de lucru pe traversă are o toleranță prescrisă de 0,06 mm/5 m și a realizat 0,013 mm/7 m. Performanță cvadruplă. Este de patru ori mai precisă decât s-a prevăzut în documentația tehnică”. Și numai după aceea seară la orele 20, cînd se notau aceste lucruri, o mulțime de oameni, de la echipele noastre de muncitori la profesori universitari care au gândit ori executat strungul, ne-am regăsit cu adevărat somnul, mulțumirea sufletească și liniștea. Cu o asemenea fișă tehnică poate să plece oriunde în lume, să concureze pe orice piață, nu ne e rușine. Dealtfel, pot să vă spun, am constatat personal, că s-a construit cu soluții tehnologice cu

nimic mai prejos decît în Japonia, unde există firme de tradiție și de renume pentru strungurile grele, ba uneori, au spus-o specialiștii japonezi, muncitorii noștri au găsit soluții chiar mai bune.

— **Ați fost în Japonia la specializare?**

— **Nu.** Am fost să montez și să pun în funcțiune mașini-unelte românești. Nu știți că exportăm în Japonia?! Mai recent însă m-am întors din Statele Unite. În iunie anul trecut, și cum am venit m-am apucat de colos. Echipa era formată și mi s-a spus la conducere: „prețea-o și treci la treabă, la caruselul de 16”.

— **În Statele Unite unde și ce fel de mașini-unelte românești ați montat? Ce spun americanii despre ele?**

— **În 9 state americane, timp de șase luni am pus în funcțiune la foarte multe firme toate tipurile de strunguri carusel cu comandă numerică și mașini de alezat și frezat. Pot să vă garantez că n-am avut prilejul să las capul în jos nici pentru mașini, nici pentru mine. Ați putea să vă faceți chiar o idee despre exporturile noastre numai dacă vă înșir țările unde am fost eu. Odată, în Italia, nu mai țin minte în ce oras, abia scosesem ambalajul de pe o mașină de alezat și frezat — eram cu un electrician — și am început s-o examinez dacă nu s-a deranjat ceva în timpul transportului. Cîteva muncitori italieni ne priveau. Vine unul la mine și-mi spune: „dumneata ești mecanic, domnul electrician”. Am rămas foarte surprins. L-am întrebat după ce m-a recunoscut. După cum desfaceam și protejam fiecare parte a mașinii, mi-a răspuns. Formidabil, la mine au ajuns gesturi reflexe, mecanic montor fiind știu ce să fac cu orice surub al oricărei mașini, respectul pentru munca mea și a altora vine de la sine. Dar revenind la exporturile noastre, întrebați-l și pe Chirică și pe Vicaș și pe alții dintre muncitorii noștri specialiști, mai ales dintre cei mai vechi în întreprindere care au umblat mult mai mult și mult mai demult și care pot să vă redea toate traseele de pe glob ale mașinilor noastre. Să știți că sintem o firmă cunoscută și căutată. În Statele Unite am fost întrebat la multe firme, mi s-au cerut amănunte, despre strungul nostru carusel de 3.200 mm abia creat și care fusese distins cu Medalia de aur la Tîrgul internațional de la Zagreb. Eu încă nu știam de eveniment, să-l aflî într-o țară străină, nu pot să vă spun ce sentimente am trăit fiindcă la acel prototip lucrasem și eu!**

— **Cum, dumneavoastră cel despre care se vorbește atât de mult la I.M.U.A.B. nu sinteți dintre „cei mai vechi în întreprindere”?**

— **Nu tocmai.** Credeți că vechimea într-un loc de muncă îți creează prestigiul în acel loc de muncă?! Să nu înțelegeți prin asta că aș fi de partea celor care umblă din loc în loc, dintr-o fabrică în alta. Pe cartea mea de muncă în 23 de ani sînt trecute doar două unități. Am fost mecanic de întreținere la Institutul de cercetări agricole Fundulea și apoi tot muncitor mecanic aici, la Întreprinderea de mașini-unelte și agregate București. Ajunsesem să pipăi micronul, să simt un desen tehnic, să văd, cum se zice, ascultînd, viața oricărui motor și am zis că e bine să încerc să fac și eu mașini nu doar să am grijă de cele făcute de alții. Deși rămîn la convingerea mea că nu e deloc nici simplu, nici mai puțin important. Ba, dimpotrivă, cred că viața mașinilor și eficiența lor în exploatare depind covârșitor de calitatea mecanicilor și electricienilor de întreținere. Dacă ar fi după mine, dacă ar depinde de mine, i-aș încadra numai prin concurs și prin examene de categorii superioare. Să se știe că e lucru mare și că trebuie să fii un meseriaș de elită ca să poți lucra la întreținere. Și eu ca să pot să mă perfecționez, ca să pot înțelege mașinile, am urmat liceul la secol, apoi școala de maștri, dar îmi place să mă numesc și să rămîn mecanic, muncitor mecanic.

— **Acum la ce lucrează muncitorul specialist Dumitru Dumitrescu?**

— **Tot la un carusel gigant.** Dăm bătaia să-l finalizăm pe al doilea pînă la 23 August. Primul a fost doar un debut. Al producerii la noi în țară și la noi, la I.M.U.A.B., a unei noi familii de mașini-unelte grele, de strunguri carusel mari, cu diametrele de prelucrare de la 4.000 la 16.000 mm. Alături, în hala special construită pentru asemenea giganți, alături de al doilea carusel de 16 metri se pregătește asimilarea unei alte premiere, strungul de 10.000. Dacă primul s-a construit în 2 ani, și asta a fost o performanță, pe al doilea îl vom termina în maximum 10 luni și poate chiar în mai puțin. O reducere a timpului de execuție cu aproape 40 la sută.

— **Prin urmare, caruselul nr. 2 îl depășește pe nr. 1. E ca un titlu de reportaj.**

— **Pentru că e o realitate.** Îl depășește și-l construiește. Vă spunem că la primul au colaborat 30 de uzine din toată țara. Pe al doilea ni-l facem aproape singuri. Gradul de integrare este foarte ridicat. Dacă prelucrarea pieselor mari s-a făcut la I.M.G.B. pentru că noi atunci nu aveam utilajele necesare, acum, e simplu, le prelucram chiar pe caruselul nr. 1. El este destinat tocmai I.M.G.B., dar pînă ce va fi terminată hala unde va fi montat, l-am luat noi în custodie și l-am pus la treabă, să-l construim pe nr. 2 care îl va întrece și ca performanțe. Va consuma mai puțin ulei mineral, de pildă. Firește, vrem să fim cei mai competitivi pe plan mondial, cent de prelucrare de asemenea factură construiesc foarte puține firme în lume, cu tradiție și foarte avansate industrial. Ele sînt foarte cerute pe piețe și sînt foarte scumpe. Or, consumul de ulei azi, în această epocă a crizei și a grijii pentru energie și pentru resursele ei — uleiul mineral e din petrol, nu?! — poate să-i crească ori să-i scadă competitivitatea. Și nu ne e indiferent. În timpul probelor caruselului nr. 1 s-a urmărit și acest aspect și n-am fost mulțumiți cu consumul de ulei în acțiunile hidraulice. Atunci ne-am gândit, ne-am venit idei pe care le-am împărtășit proiectantului și am găsit și am trecut la o altă soluție. I-am micșorat distribuitorul și astfel consumul de ulei se reduce de la 1.000 la 400 litri, cu o viteză de recuperare mai mult decît dublă. În același timp s-a redus consumul de metal.

— **Înțeleg că e pasionant pentru dumneavoastră cum să faci să reduci consumul de ulei al unui strung, ca să înglobeze mai puțin metal și să aibă un design aparte, dar pentru cititori ar fi poate mai interesant să cunoașteți viața lui Dumitru Dumitrescu.**

— **Eu credeam că vă vorbesc despre mine!** Dați-mi voie să vă întreb și eu, cît din viața dumneavoastră reprezintă profesia pe care o faceți? În afară de inconștienți și leneși eu cred că nu există un om adevărat indiferent față de ceea ce face în viață. Și nu înseamnă viața cam trei sferturi munca pe care o facem? Poate o să vă surprindă, dar eu sînt mulțumit de mine, de ceea ce fac pentru meseria mea și ea pentru mine. În rest ce să vă mai spun? Băiatul meu, Alexandru, care are 11 ani, ne vede și ne cunoaște cel mai mult, și pe mine și pe mamă-sa, tot la întreprindere. Soția mea, fostă muncitoare, e președinta sindicatului de la F.R.B. Ei cînd vine acasă de la școală, după ce își face lecțiile, vine la unul din noi.

CICI IORDACHE ■

Cuget, deci există

STATISTICI ȘI REALITĂȚI

Observăm, adeseori, că prin nivel de trai unii înțeleg mai ales nivelul aglomerațiilor statistice de obiecte, de bunuri de consum. Sînt oameni care evaluează nivelul de existență prin prisma exclusivă a elementelor de civilizație imediată acumulate într-o perioadă de timp. Ei se interpretează pe sine privind strict în perimetrul apartamentului lor și eventual al grădini propriietate personală, al vilei construite undeva într-o atmosferă ozonată, cu un simulacru de piscină sau terasă cu belvedere. Dar chiar statisticienii și unii interpreți ai statisticilor cad uneori în eroarea de a explica parametrii nivelului de trai, după numărul de frigider, televizor, automobile etc., pe cap de locuitor. Ca și cum nivelul de trai ar însemna doar satisfacerea nevoilor imediate cu obiecte de consum, chiar dacă e vorba despre unele elemente care sînt de civilizație în sensul cel mai strict al cuvîntului, de bunuri care filtrează în spațiul și timpul vieții noastre unele activități spirituale, ecourile culturii, adică mijloacele de mass-media.

Desigur, nivelul de civilizație al unui popor se măsoară și după cantitatea de săpun care se consumă pe cap de locuitor, și după numărul băilor de faianță și al frigiderelor care seamănă tot mai mult cu superproducțiile Metro-Goldwin-Mayer, și după numărul aparatelor de radio cu lungimi de undă medie sau scurtă, și după numărul de automobile Dacia sau Citroen, și după numărul de biciclete pe familie, și după numărul apartamentelor proprietate personală sau de stat repartizate oamenilor muncii într-o anumită unitate de timp; desigur, nivel de trai, de civilizație înseamnă și cantitatea de energie, de oțel, de cărbune raportată pe cap de locuitor, și cantitatea de carne, piine, lapte, unt consumată de fiecare om, și după felul cum sînt îmbrăcați oamenii pe stradă. Un trai fără grija obsedantă a lipsurilor de tot felul, fără disperarea de a nu avea nimic și de a nu-ți permite cele mai nevinovate bucurii materiale, fără teama de a-ți pierde locul de muncă într-o zi anume hotărîtă de hazardul fluctuațiilor de bursă și al tranzacțiilor comerciale, un trai fără groaza exceselor violente și dezintegrării vieții sociale și politice, este, desigur, ferit de dramele și tragediile curente ale societății de consum unde totul devine de vânzare. Dar o asemenea interpretare unilaterală a nivelului de trai, exclusiv prin prisma satisfacerii nevoilor tubului digestiv și ale mașinii proprietate personală, minimizează însăși calitatea vieții, falsifică și restrînge sensul major al noțiunii de civilizație, în cazul nostru de civilizație socialistă. Nivel de trai nu înseamnă doar goana după acumulări de ordin material, goana după confort cu orice preț și mincare la discreție! Nivel de trai înseamnă nivel de existență, de cultură, de aspirație în planul realizării unei personalități multilaterale dezvoltate, al năzuinței spre un om complex, cu un punct de vedere bine reglat în univers, cu posibilități de împlinire profesională și umană diversificate, cu visuri și cu idealuri care, la proporțiile unui întreg popor, devin o forță de propulsie colosală în sensul progresului. Societatea noastră socialistă își propune să satisfacă necesitățile fiecăruia și istoria a dovedit că la nivelul întregului popor român saltul spre civilizație este copleșitor, este miraculos. Oamenii trăiesc tot mai bine, oamenii mănincă bine și se îmbracă bine, tot mai mulți oameni se înconjoară de elemente de civilizație care la un moment dat păreau de domeniul imposibilului.

Dar esențiale în această evoluție, în acest salt uriaș, revoluționar sînt: orizontul de civilizație al omului de rînd, perspectiva din care privește în viitor, nivelul său de cultură, de școlarizare, nivelul său de informare, orizontul vast al aspirațiilor sale, gradul de certitudine și de echilibru din viața de toate zilele, liniștea fecundă în care se creează, încrederea în om. Nivelul de existență se judecă și după numărul de frigider sau de mașini de gătit pe cap de locuitor dar și după numărul de cărți din biblioteca fiecărui individ și după numărul de ore afectate lui însuși, după numărul de spectacole, concerte, expoziții și cărți citite într-o unitate de timp, dar mai ales după nivelul vieții sale spirituale, după modul în care își premeditează destinul, își trasează viitorul. Aspirația spre culmile civilizației socialiste, spre culmile civilizației umane în general se exprimă prin nivelul de aspirație al fiecăruia. Și acest lucru vorbește de la sine despre nivelul său de viață, de existență.

ARON DOMIDE ■

DIZAIN*)-UL — O PROFESIE CE SE CERE A FI ÎNTELEASĂ MAI MULT DECÎT A FI APLAUDATĂ

- Reflecții plecând de la o expoziție
- 600 000 de lei venituri pe an din munca studenților dizaineri
- Ce (nu) fac absolvenții de dizain în producție
- Nevoia de dizain este ignorată printr-un paradox: posturile nu lipsesc, ele există, dar sunt ocupate de specialiști în alte domenii, domenii care, de altfel, îi solicită și le duc lipsa
- Dizainerul este, în același timp, inginer, tehnolog, merceolog, economist, un specialist multilateral care acționează și asupra formelor
- Argumentele care pledează în favoarea reorientării și integrării dizainerului în căutările innoitoare ale muncii sunt chiar argumentele ce i-au generat adoptarea lui planificată și științifică, implicațiile revoluției tehnico-științifice contemporane

Intr-un cadru intim, dar în condițiile unei expunerii pretențioase, care respecta toate canoanele unei manifestări de artă și de muncă, am avut prilejul să văd înfrumusețate preocupările citorva studenți, care-și încheiau activitatea de studii și se pregăteau să părăsească în viață pe propriile lor picioare. Obiectele expuse, în forma lor definitivă, fie că numai la dimensiuni de machete, erau cit se poate de diferite: de la mixerul gospodinei moderne la automobilul electric, de la televizorul portabil la masa de chirurgie, de la mașina de gătit electrică la aparatele electronice. Greu de ales, greu de stabilit o ordine a priorităților economice, a valorilor estetice...

Discut cu absolvenții Mihaela Eremia și Micu Constantin, autori ai unui proiect pentru un automobil diesel hidrolic, cu o putere de 800 C.P., cu ecartament de 1437 mm. Este o inițiativă a celor doi și a îndrumătorului lor de lucrare de diplomă, conf. Ion Bitzan, sau mai mult decât atât?

— Este, îmi răspunde Mihaela Eremia, o comandă încheiată de Întreprinderea „23 August” din București, în scopul satisfacerii unor solicitări la export, pentru țările în curs de dezvoltare. Principalul aport adus de noi este folosirea aceluiași șasiu alit pentru trenul-motor, cit și pentru vagoanele de pasageri, cu consecințe importante în economia de material și manoperă. Am uzat de tehnica modularii, ceea ce permite constructorului o înfățișare de amplasamente și soluții, în funcție de necesități.

Mihail Moldoveanu a realizat un sistem de reprezentanțe turistice românești dincolo de hotarele țării, evoluind undeva, la limita arhitecturii și dizain-ului. El propune tipuri de fațade recognoscibile, indiferent de proporții, un model destinat suprafeței de circulație în interiorul construcțiilor, o iluminare identică, un adevărat și multiplu sistem flexibil, cu largi posibilități de adaptare, un stereotip dinamic identificabil, care include atât elementele deja amintite cit și suprafețele destinate expunerilor diverse, materiale de construcție, cromatică, mobilier, articulare de spații.

S-ar părea deci că studenții au mult de lucru în cadrul secției de forme indus-

triale, mai ales dacă repet ceea ce am mai spus: unele „subiecte” ale absolvenților sunt deja contractate, iar altele, din vremea școlăriei, duc institutul în jur de 600 mii lei venituri pe an!

Care este locul acestor tineri și tinere după obținerea diplomelor? Dacă ar fi să mă refer la Geza Aszalos, din seria de anul trecut, încadrat la Întreprinderea „Autobuzul” din București, acest loc este bun, dacă nu chiar foarte bun, deoarece, într-un an de zile, dizain-erul a și reușit să impună un nou tip de autobuz articulat al cărui prototip circula pe străzile Capitalei și un al doilea nearticulat, intrat în producția de serie.

Și Constantin Marinescu, repartizat anul trecut la Centrala de pielărie și încălțăminte, și-a găsit locul căutat, reușind să colaboreze cu ceilalți creatori și să aducă un suflu nou și proaspăt într-un domeniu în care publicul este mereu dornic de schimbări.

Dar la Centrul de îndrumare și coordonare a producției de confecții, marochinărie și tricotaie al UCCECOM-ului, o altă absolventă a anului trecut, Ioana Onescu, nu poate relata decât aspecte negative privind integrarea sa la locul de muncă, obținut prin repartizare.

— Am foarte rareori prilejul să mă manifest în calitate de creator în domeniul textilelor, care constituie specialitatea mea. Mi se indică să copiez, așa cum auziți: să copiez modele din diferite reviste de modă, în vreme ce dorința mea este aceea de a le gândi singură. Se acordă credit exclusiv vechilor creatori, chiar dacă aceștia, în ciuda unei reale experiențe, nu au și pregătirea artistică necesară. Dacă însă particip la expoziții, așa cum am făcut-o până acum, pentru că sunt membră a Fondului plastic și vreau să devin și membră a Uniunii artiștilor plastici, sint criticată în ședințe și privită ca una care aleargă după publicitate cu orice preț sau după câștiguri... Ilcite, uitându-se că orice artist trebuie să se exprime ca atare, indiferent care-i este locul de muncă, în învățământ, în industrie etc. Am colegi care nu au rezistat acestui mod de tratament și fie s-au îmbolnăvit, fie au renunțat la postul primit la absolvire. Vasile Cristian, care la diplomă a prezentat un calculator electronic, a fost reparti-

zat să muncească într-o fabrică de... stufe de mobilă!

— Există astfel de anomalii, tovarășe lector Ion Popa. Cum vi le explicați?

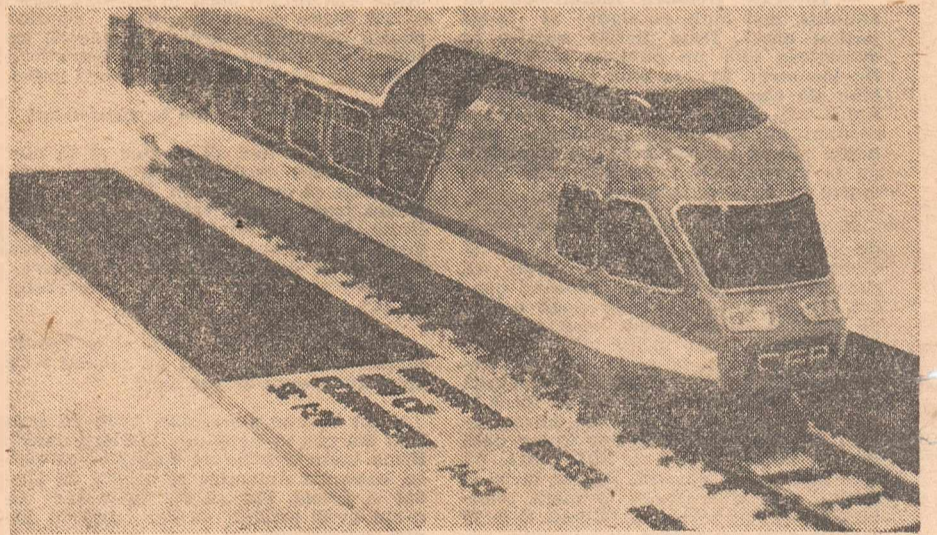
— În cei 10 ani de când funcționează această catedră de dizain s-au petrecut multe, și uneori firești, transformări în interiorul institutului și în afara lui. La început, Ministerul Industriei Ușoare a fost cel care a impulsionat activitatea noastră, dar în prezent cuantumul de interes al acestuia a început să scadă ușor, deși ne aflăm abia la a 7-a promoție de absolvenți în specialitate, așa că plasarea lor a devenit, uneori, problematică. Anul în curs este unul de excepție pozitivă, atât în privința numărului de absolvenți cit și a locurilor de care dispunem. Principala „bubă” este, după părerea mea, următoarea: utilitatea unui specialist în dizain se ivește odată cu nașterea produsului, adică în perioada proiectării acestuia, dar, după cum se știe, absolvenții nu pot apărea în proiectare decât după terminarea unui stagiu de 3 ani. În meseria noastră „proiectarea” se cere a fi altfel apreciată decât în oricare altă ramură a economiei sau științei, pentru că forma unui obiect, fie el de utilitate personală, publică sau industrială, se stabilește odată cu tema de cercetare, mergând mină în mină cu realizarea acesteia.

— Consider o anomalie, intervine asistentul universitar Vlad Calboreanu, aprecierea dizain-ului numai în coordonatele sale artistice și ignorarea celorlalte caracteristici ale sale (întind nu numai de formă și culoare dar și de funcționalitate, tehnologie, calitățile materialului, parametrii economici multipli etc. Cu toate acestea, în mod izolat însă, se fac contracte foarte interesante. Iată, C.N.S.T.-ul a solicitat la un moment dat 50 de posturi pentru dizain, desigur în ideea plasării

Șeful acestei catedre este pictorul de renume internațional Ion Bitzan, din ale cărui opinii selecționez citeva.

— Experiența a demonstrat că o secție de dizain nu-și poate avea loc altundeva decât în cadrul unui institut superior de învățământ artistic. Nu vreau să fac din acest punct de vedere o polemică. E bine ca dizain-ul să fie studiat în cit mai multe locuri, dar ca proces de învățământ el își justifică cel mai bine prezența la noi în institut, unde beneficiază de o programă didactică adecvată. Baza acesteia este ideea de integrare a cercetării cu producția și actuala expoziție o probează deplin. Colaborăm chiar și cu Institutul de fizică atomică, de la Măgurele. Spun asta pentru a arăta, celor care se mai îndoiesc, cit de modern trebuie să fie dizain-ul. Alexandru Ghidus, absolvent 1978, a pus la punct o stație de nitrurare a pieselor finite din oțel și fontă reducând o cheltuială de 2 milioane mărci vest-germane. În domeniul aparatului tehnice medicale am acționat serios. Lucrarea de diplomă a lui Dragoș Gheorghiu, absolvent 1979, conducător de lucrare lector Vladimir Șetran, se detașează cu mult de tot ceea ce există în materie. Ea are doar blatul oricărei mese și sub aceasta o platformă de articulații teleghidate, care fac ca masa să poată lua toate formele necesare oricărei operații, fără manipularea vreunei manete laterale. Este comod și pentru chirurg și pentru pacient. Un scaun stomatologic a creat Alexandru Tili; bolnavul este întins orizontal, foarte relaxat, medicul poate și el să stea așezat și nu în picioare în unele intervenții maxilofaciale mai grele și oboșitoare.

— Trebuie spus, este de părere lectorul universitar Vladimir Șetran, că unui conducător de instituții nu înțeleg încă deplin ori chiar deloc utilitatea profesiei de dizain-er. Sint depășiți de noutatea apărută și rămân închiși în ceea ce au învățat cîndva, neînțelegând că se poate și altfel și încă mai bine. Astfel, ei gîndesc că produsul pe care-l fac de multă vreme așa trebuie să rămînă uitînd de funcționalitate, de înlocuire de materiale, de prețul de cost cit și de implicațiile unui proces de acest gen care, combinate cu aspectul estetic, constituie, în ultimă analiză, și o cale de educație a bunului gust. Un dizain-er nu lucrează singur ci împreună cu alți specialiști, de aceea în institut studentul primește, pe lingă desen și culoare,



produselor noastre noi în cîmpul competitivității internaționale în care atît forma cit și celelalte criterii dintre care am amintit citeva joacă un rol corelat.

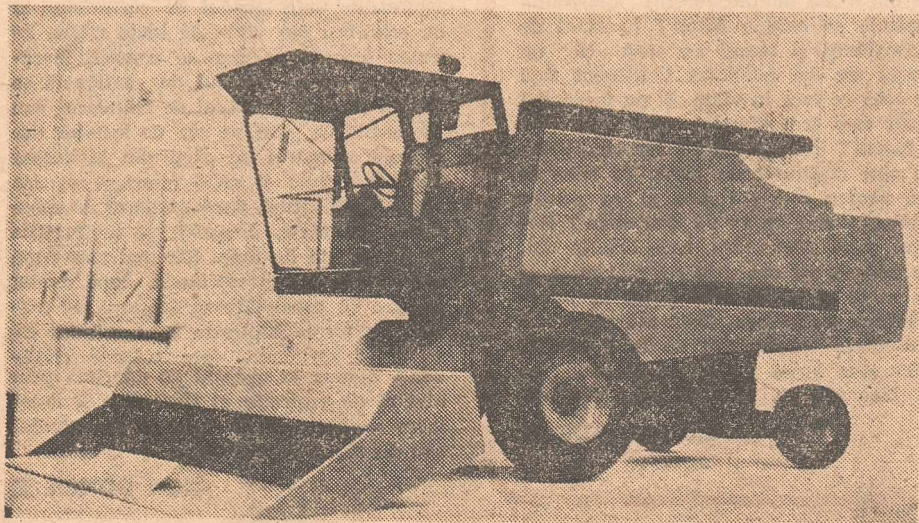
— Colegul meu vrea să atragă atenția — conțiuă tovarășul Ion Popa — asupra faptului că de multe ori lucrăm pentru beneficiari care nu pot oferi posturi. Primul nostru „protector”, M.I.U., nu mai vrea să primească anul acesta absolvenți! Se ia în calcul numărul de 1500 de creatori, din acest minister, toți cu studii superioare. 1500 de creatori raportați la numărul de muncitori din industria ușoară par mulți, firește, dar numai 120 dintre aceștia au pregătirea artistică și de specialitate primită în cadrul institutului nostru, restul fiind ingineri de tot felul, avocați, foști ofițeri etc. În industria mobilei funcționează 36 de combinate, după știrea mea, fiecare cu citeva fabrici, dar cei mai mulți proiectanți sint arhitecți ori ingineri forestieri! La „Romartizana”, întreprindere care exportă diverse produse, nu avem nici un absolvent de-al nostru. Piața sancționează orice inexactitate și dacă mai sint greutăți în îndeplinirea unor sarcini de export o explicație reală poate fi și absența unui om calificat în dizain.

— Nu totdeauna procesul tehnologic pe care-l evocați, în numele unor conducători de întreprinderi, în discuția noastră, intervine Vlad Calboreanu, justifică lăsa colaborării cu dizain-ul. Dacă specialistul în dizain ar fi solicitat încă din faza de proiectare a unui produs, o cană de băut apă, să zicem, aceasta va intra normal în fabricație, adaptarea tehnologiei făcîndu-se la timpul cel mai potrivit. Părerea mea este aceea că și în dizain ar trebui să se ajungă la o diversificare a specialităților, așa cum se întîmplă în inginerie. Aflu că la Institutul de arhitectură „Ion Mincu”, din București, se studiază o nouă mască și un alt bord pentru autoturismul Dacia 1300. Fără nici un pic de malițiozitate, aceasta este treaba noastră, pentru care însă nu ne-a solicitat nimeni. În timp ce la arhitectură cursurile de dizain sint facultative, noi avem de 10 ani o catedră pe profil!

informații și cunoștințe multiple, ca de pildă în proiectare, machetare, compoziție bi și tridimensională, diverse tehnologii de specialitate, studii de bionică, ambient etc. Unele reușite, cum este stația I.T.B. pentru pasageri, realizată de Decabal Scriba, nu intră în producția de serie, rămînînd unicate. În schimb, la Întreprinderea „Aversa” recarosarea unui tip de autopompe s-a impus (realizatori Aszalos și Holtier) deoarece, pe lingă virtuțile estetice, se obțin importante economii de materiale, timp și bani, însă ministerul de resort n-a dat aprobarea necesară preferînd, din rațiuni ciudate, să continue vechiul sistem, adică să plimbe carcasele între Brașov, Timișoara și București, ca fiecare dintre cele 3 întreprinderi să-și ajuseteze planul de producție, cu toate că soluția dizain-erilor scădea costurile de la 60 de mii la 6 mii de lei per bucată! Vedeți prin urmare cum apar unele greutăți în calea afirmării acestei profesii de mare actualitate și perspectivă!

Discuția începută rămîne deschisă și așteptăm ca și alți specialiști să se pronunțe în coloanele revistei noastre asupra acestui subiect care, dincolo de aspectul particular al plasamentului unor absolvenți în dizain, are largi implicații în întreaga noastră economie.

EMANUEL VALERIU ■



Scinteia, 12 noiembrie 1944:

Dobrogenii au schimbat primarii și prefecții. Dobrogea în frunte cu Constanța poate servi ca exemplu



(Urmare din pag. 1)

Constanța muncitorii execută reparații defectuoase, interzic transporturile pentru front. În 1942, la societatea germană Wiffo, care construisese conducta de petrol Cernavodă-Constanța, destinată în special aprovizionării frontului cu carburanți și lubrifianti, au loc, consecutiv, două greve. În același an, în unitățile din garnizoana Babadag apar acțiuni de protest împotriva concentrărilor prelungite, îmbrăcând pe alocuri caracter de rezistență. În Delta Dunării, din 4200 de tineri chemați la încorporare se prezintă abia 1500. Alarmate de frecvența actelor de rezistență, a sabotajelor care aveau efecte imediate asupra producției de război, autoritățile antonesciene operează din nou arestări masive. În 1943, peste 80 de comuniști și antifasciști din activul comitetelor patriotice ale Regionalei P.C.R. Dobrogea sunt deferiți Curții Martiale a Corpului II Armată Constanța, care pronunță sentințe de condamnări la ani grei de temniță și trei condamnări la moarte. Activul Regionalei rămas în libertate acționează în continuare. Astfel, în cursul anului 1944, Comandamentul Diviziei de Mare adresa la un moment dat Direcției Porturilor Maritime o plângere în legătură cu lucrările, considerate sub orice critică, pentru repararea navelor de război. În urma probelor de marș ale submarinului „Delfinul” și distrugătoarelor „Mărăști”, „Mărășești”, „Ferdinand” se constataseră defecțiuni care obligaseră la readucerea pe docuri a navelor, acestea fiind sustrate de la operațiunile militare. La începutul aceluiași an, 1944, mai cu seamă în urma reluării legăturilor directe cu C.C. al P.C.R., Regionala de partid Dobrogea trece la acțiuni politice și militare cu caracter decisiv, mai întâi prin stabilirea modalităților de colaborare cu Partidul Social-Democrat în cadrul Frontului Unic Muncitoresc și apoi, după 20 iunie, prin constituirea nucleelor Blocului Național Democrat în județele Constanța și Tulcea. După cum știm, prin înființarea Blocului Național Democrat s-a înregistrat împlinirea integrală a programului de alianțe politice urmat de Partidul Comunist Român înaintea dezlănțuirii insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste. Pentru menținerea unei legături permanente cu Comandamentul central, la începutul lunii august Regionala Dobrogea a partidului înstălează un post de radio emisie-recepție care avea să asigure coordonarea acțiunilor politice și militare ale insurecției în această parte a țării. Ca pretutindeni în țară, în Dobrogea s-a trecut la crearea și instruirea formațiunilor de luptă patriotice, pentru dezarmarea armatei germane într-un moment hotărâtor și pentru apărarea întreprinderilor, îndeosebi a porturilor și instalațiilor petroliere.

După datele de care dispunea Marele Stat Major Român în perioada imediat premergătoare insurecției, forțele navale, terestre și de aviație germane din Dobrogea se ridicau la aproximativ 35 000 militari.

23 August 1944. Cu începere de la ora 21,30 posturile centrale Radio România și Radio București anunță la scurte intervale că în curând vor transmite „un comunicat important pentru țară”. La ora 22,12 ele difuzează, în ordine, proclamația regelui către țară, declarația noului guvern român și primele măsuri luate de cabinetul Sănătescu. Recepționind documentele transmise, unitățile militare le

interpretează — fulger și corect — drept un ordin de întoarcere neîntârziată a armelor împotriva fasciștilor. Astfel, încă din primele momente după comunicarea oficială privitoare la răsturnarea dictaturii militar-fasciste, comandamentul naval român se desprinde de cel german și se transferă într-un punct de comandă pregătit din timp într-un cartier periferic al Constanței, asigurându-și condițiile de transmitere a ordinelor de luptă către nave și de stabilire a legăturilor cu comandamentele trupelor terestre din Dobrogea. În jurul orei 23, Marele Stat Major Român transmite tuturor marilor unități ale armatei **directiva operativă nr. 1**. Forțele române din Dobrogea li se ordona dezarmarea, capturarea sau alungarea trupelor germane din zonă și zădărnicierea trecerii hitleriștilor peste Dunăre, fie înspre, fie dinspre Muntenia. În aceeași noapte în care avea să se ordone **ofensiva generală** împotriva trupelor germane, unitățile și marile unități militare române împreună cu formațiunile de luptă patriotice au ocupat punctele de importanță tactică și operativă din oraș și din port, oficiile telefonice și telegrafice, instituțiile publice, mijurile de comunicație rutiere și feroviare. O companie de aruncătoare de 120 mm comandată de căpitanul Vasile Popescu ocupă aeroportul Constanța, blocând avioanele aflate la sol și personalul militar. Cu aceeași rapiditate care le-a asigurat inițiativa în luptă, forțele insurecționale încerculesc bateriile de coastă și îndeosebi nodul fortificat „Tirpitz”, aflat la sud de Constanța, deservit de aproape 700 de militari și dotat cu piese de artilerie de calibrul 280 mm, cu o rază de distrugere de aproape 40 de kilometri. În același timp, viceamiralul Brinkmann, comandantul forțelor navale germane, îi știe subordonate toate unitățile militare hitleriste din zonă prin imputernicirea dată de către comandamentul suprem al Kriegsmarinei (Marina de război), în scopul de a ocupa și menține Constanța cu orice preț. În portul Constanței, navele românești și cele germane stau îndreptate cu tunurile unele împotriva altora. În vederea evitării unor eventuale distrugerii în port, în oraș, pentru a se evita în primul rind pierderile de vieți omenești, după o consultare între Regionala de partid Dobrogea și generalul Costin Ionașcu, se hotărăște de comun acord să se dea hitleriștilor un ultimatum. Generalul Costin Ionașcu, comandantul Diviziei a IX-a infanterie, cere viceamiralului Brinkmann părăsirea regiunii cu obligația de a lăsa intacte

instalațiile portuare. Hitleriștii încearcă să nu lase intacte în primul rind instalațiile portuare. Tentativa lor de a arunca în aer silozurile și stația de petrol este reprimată fulgerător de către militarii români și muncitorii din port. (Penibilă afirmația din memoriile generalului Hans Friessner, pe atunci comandant al Grupului de armate Ucraina de Sud, cum că „bravii” săi ar fi aruncat în aer marile silozuri din portul Constanța.)

Postul de radio Londra, 24 august, orele 19: „Cele două orașe importante, Ploiești și Constanța, nu vor mai sluji intereselor Germaniei...”

La 25 august, comandamentul german primește al doilea ultimatum, de două ore, de data aceasta, și cu alternativa nimicirii complete a armatelor hitleriste din Dobrogea. Viceamiralul Brinkmann ordonă retragerea generală. Unii ofițeri germani nu se conformează, incit luptele vor continua.

...O coloană inamică, lungă de aproape un kilometru, și-a făcut apariția în după amiaza acelei zile la Moara Aurora, de unde s-a îndreptat apoi spre marginea de nord a Constanței, spre hanul Cișmea. Aici, la sud de han, pe dealul Taberii, se află instalat un detașament român condus de căpitanul Gheorghe Scipione. În urma somației de a se preda, coloana hitleristă deschide foc. Supuși unui tir distrugător de către detașamentul român instalat în dispozitiv de ambuscadă, hitleriștii depun armele. Cei care și-au căutat scăparea cu fuga prin lanurile de porumb din preajmă au fost capturați nu peste multă vreme. Dar ciocniri armate au avut loc chiar și în centrul orașului, în piața Ovidiu, de exemplu, a cărei deținere înseamnă posibilitatea de supraveghere a accesului în port. Încercările repetate ale hitleriștilor de a-și concentra aici trupe fuseseră spulberate încă din primele ore ale insurecției. Încercarea din seara zilei de 25 august a fost și ea sortită eșecului. Aceasta a fost, de altfel, ultima. O subunitate a căzut cu grupele și plutoanele sale în flancul și spatele detașamentelor germane care vroiau să se infiltreze prin străzile laterale, derutându-le complet și lăsându-le pradă dorințelor irezistibile de fugă. Tot în aceeași seară, compania locotenentului de rezervă Ilie Stan a atacat marele depozit de muniții de la Palas, care era apărat de o gardă numeroasă și înconjurat de tranșee și rețele din sîrmă. Obligați să înainteze printr-o adevărată pinză de foc, ostașii români au deschis o bresă și au trecut apoi la asalt. Lupta a durat pînă către mijlocul nopții.

Radio Londra, 25 august: „Sînt în curs lupte de stradă între trupele române și trupele germane”. În aceeași termenii relatau, la aceeași dată, corespondentul ziarului „Tribune de Genève” și, în independentă Chină, ziarul „Tagongbao” (Imparțialul), care relua știrea corespondentului din Berna al postului de radio „Columbia Broadcasting System”.

Încercări de nerespectare a ultimatumului dat forțelor hitleriste au fost înregistrate și în port, unde militarii români și formațiunile de luptă patriotice au dezlăsat tentativele de planuri diversioniste și au vegheat ca navele germane să nu aducă nici un fel de stricăciune instalațiilor portuare. Aici se cuvine să amintim un emoționant episod pe care-l relatează în cartea lor, „Din august pînă în mai”, Ion Botea și Ion Pană. Românii știau că într-una din navele germane se aflau mai mulți prizonieri sovietici și că nava aceea urma să fie scufundată cu prizonieri cu tot. Dar cîțiva gradați, în fruntea grupelor lor, împreună cu muncitorii, s-au năpustit asupra gărzilor, dintr-un salt au fost pe puntea vasului și i-au în-

lăturat pe fasciști. Prizonierii sovietici au fost conduși apoi în incinta stației de petrol unde li s-au dat îngrijirile medicale necesare și hrană. Frumusețea acestui gest de adîncă omenie apare și mai evidentă dacă vom arăta că, datorită condițiilor meteorologice grele și lipsei de combustibil, mare parte dintre navele germane s-au scufundat după ieșirea din portul Constanța ori au fost sabotate și părăsite de către propriile echipaje.

Pe 26 august 1944, toate trupele germane care staționaseră în Dobrogea erau făcute prizoniere sau alungate. De la această dată pînă la 28 august, trupele române au dus acțiuni împotriva unor coloane germane ce se retrăgeau de pe frontul de la nord de Dunărea maritimă. Armata română capturase cu ajutorul populației circa 10 500 de prizonieri și o însemnată cantitate de material de război.

În aceste condiții, în zorii zilei de 30 august, două escadroniere românești împreună cu vedeta torpiloare nr. 7 au pilotat prin cimpul de mine către portul Constanța primele cinci vinătoare de submarine ale flotei sovietice, pe care le-a așteptat în mare încă din ziua precedentă.

Ca și în celelalte regiuni ale țării, insurecția triumfase. Încă din primele zile ale insurecției, pe măsură ce anumite zone din Dobrogea erau eliberate de hitleriști, Divizia a IX-a infanterie, comandată de generalul de brigadă Costin Ionașcu, s-a îmbarcat cu întregul efectiv îndreptându-se spre fronturile din Transilvania. De aici, mai departe, avea să lupte pînă la înfrîngerea definitivă a Germaniei naziste.

În zilele de 4-5 septembrie avusese loc ședința de reorganizare a Comitetului Regional Dobrogea al P.C.R. și se înființase ziarul regional de partid „Cugget liber”. La 4 noiembrie 1944 gărzile muncitorești împreună cu sătenii din comunele învecinate iau cu asalt și cuceresc, în urma unei aspre confruntări, prefectura județului. Era a doua prefectură din țară, după cea de la Galați, care trecea în mâinile forțelor populare. Neîntârziat, în chiar noaptea de 4 spre 5 noiembrie, primul prefect comunist al Constanței, Victor Dușa, semna ordonanța cu numărul 1, anunțînd preluarea administrației de către popor și creînd cadrul legal de participare a maselor la procesul de democratizare și refacere. La 12 noiembrie, „Scinteia”, organul de presă al partidului, scria: „Dobrogenii au schimbat primarii și prefecții. Dobrogea în frunte cu Constanța poate servi ca exemplu”. Peste puțină vreme, la 25 decembrie 1944, Prefectura Constanței ordona preturilor ca, prin comitetele sîtești, să rezolve pe loc cererile țăranilor fără pămînt. Cu toate că problema aceasta avea să fie reglementată oficial prin legea, din 23 martie 1945, promulgată după instaurarea guvernului revoluționar democratic dr. Petru Groza, comitetele locale de expropriere și improprietăți trecuseră la aplicarea reformei cu atîta energie încît „la sfîrșitul lunii februarie aceasta era practic înlăptuită în Dobrogea” (Adrian Rădulescu și Ion Bitoleanu, „Istoria românilor dintre Dunăre și Mare, Dobrogea”, Editura științifică și enciclopedică, 1979). De bună seamă, o explicație a acestei victorii remarcabile a forțelor populare constă în faptul că funcționa aici una dintre cele „mai puternice organizații ale partidului. Exigențele deosebite ale unei munci politice și organizatorice de mare complexitate au determinat apoi ca la începutul anului 1946 să fie numit în funcția de secretar al Regionalei Dobrogea a P.C.R., tinărul membru al Comitetului Central, Nicolae Ceaușescu, bun cunoscător al oamenilor, al locurilor, încă de pe cînd, în anii grei ai ilegalității, sprijinise și îndrumase, din partea conducerii partidului, organizația comunistilor dobrogeni în urma loviturilor puternice pe care aceasta le primise din partea Gestapoului și Siguranței. În noua funcție, tovarășul Nicolae Ceaușescu a desfășurat o energică activitate de organizare și propagandă, atît la Constanța cît și la Tulcea, fiind pretutindeni ovăționat pentru limpezimea, clarviziunea și patosul arzător al ideii, pentru înflăcă-rarea cuvintului cu care ducea de fiecare dată, în mijlocul poporului, politica partidului, politica de democrație și progres a socialismului.

Țara începea să scrie paginile revoluționare ale unei istorii noi.

CUI DAM VOTUL ȘI ÎNCREDEREA NOASTRĂ

Candidații B.P.D. la Constanța Candidații B.P.D. la Tulcea

Un cadru didactic universitar propune:

Jucării inteligente pentru un veac al științei

Un cunoscut matematician austriac, Egmont Colerus, scria acum câteva decenii într-una din cărțile sale, cu titlu semnificativ: „Întreaga lume este geometrie!”, că el consideră filozofia drept anticamera geometriei. Și adăuga: „Acolo, în interiorul sanctuarului, tronează toate figurile mari — Pitagora, Euclid, Arhimede, Napier, Descartes, Legendre, Poncelet, Lobacevski, Gauss, Ricmann, Beltrami, Veronese, Poincaré, Hilbert — dar în anticameră este nevoie de un secretar. El trebuie să-i îndrume pe cei ce așteaptă cu nerăbdare, dar plini de respect, la intrare, să le arate cum trebuie să procedeze pentru a putea să se apropie de acești oameni mari, fără a risca să fie imediat concediați”.

Cu atât mai acut resimțim azi nevoia unui asemenea secretar conștiințos, abil și înimos, cînd asistăm la o adevărată explozie a cunoștințelor de matematică și cînd chiar elevi de clasele mici se întînesc cu noțiuni care nu demult se predau doar în facultate.

În fapt, predarea matematicii în forme adecvate, eficiente a devenit parte integrantă a revoluției tehnico-științifice contemporane. Și fiindcă nu se poate merge la infinit pe linia încărcării manualelor, se caută în permanență noi forme, variate și atractive, pentru a-i apropia pe tineri de sanctuarul de care vorbea Colerus și care azi devine tot mai frecventat. Printre aceste forme de introducere în tainele matematicii figurează așa-numitele jucării inteligente, care te învață pe nesimțite, distrîndu-te.

Paraschiva Postolache a absolvit Facultatea de matematică din București, a fost eleva lui Dan Barbilian (Ion Barbu), de la care s-a ales cu patima pentru geometrie. Savantul și poetul matematician a predat și geometria descriptivă, disciplină aridă, poate mai prozaică decît alte ramuri ale matematicii: el a făcut-o însă cu pasiunea caracteristică, pe care a insuflat-o și elevei sale.

— Logica și gramatica desenului tehnic, care reprezintă limbajul universal al oricărei concepții ingineresti și arhitecturale, se formează prin studiul geometriei descriptive, pe care am predat-o atîția ani la Institutul de construcții — spune tovarăsa Postolache. Adevărul acesta este cunoscut din antichitate, dar abia acum două secole, grație lui Gaspar Monge, disciplina a căpătat o formulare riguroasă exactă, matematică, fără care cele mai îndrăznete idei tehnice nu și-ar fi găsit atît de repede materializarea inginerască.

— Care este locul geometriei descriptive în învățămînt?

— Să ne întoarcem puțin în urmă. Spiru Haret, primul reformator învățămîntului secundar și superior din 1898 și a celui profesional din 1899, a introdus studiul geometriei descriptive în liceu, socotînd-o absolut necesară, deși în acel moment țara noastră era slab dezvoltată industrial. În 1919, marele nostru Gheorghe Titeica considera manualul de geometrie descriptivă al lui Gheorghe Nichifor, pe atunci în uz, ca fiind merit să aducă cele mai însemnate servicii învățămîntului. În ultimii 30 de ani, această materie nu mai constituie însă un obiect aparte de învățămînt, fiind încorporată, ca să spun așa, în orele de desen. Nimic rău în asta: se înțelege perfect că în condițiile extinderii impetuase a programei de matematică în învățămîntul mediu, apar necesare reajustări.

— Atunci ce propuneți?

— Vorbesc în temeiul unei experiențe didactice de un sfert de veac. Practic, geometria descriptivă nu se mai face deloc în liceu, fiindcă profesorii de desen nu sînt matematicieni. Sau ce se face e prea puțin, astfel încît, de regulă, mulți studenți din facultățile tehnice se văd nevoiți să o ia de la zero la acest capitol, care, repet, constituie un limbaj universal al tehnicii. Cît despre absolvenții a zece clase care intră direct în producție, ignoranța în materie îi face uneori incapabili să aprecieze pe o schiță chiar simplă imbinare a unor burlane, ceea ce va duce inevitabil, în producție, la risipă de materiale. Firește, cu timpul lacunele se completează relativ ușor, dar socot irațional să se aștepte atît de mult.

— Solutia?

— Mi-a fost sugerată de experiență. Pentru studenții noștri trebuiau înghesuite într-un semestru atît capitolele de geometrie descriptivă presupuse cunoscute din liceu (dar

nu erau), cît și programa universitară. Am imaginat atunci materiale didactice ajutoare, care rezolvau, cei puțin în parte, marea problemă: vizualizarea spațială și transpunerea în două dimensiuni. Mi s-a confirmat astfel părerea că partea stereotipă dar indispensabilă a geometriei descriptive și noțiunile corespunzătoare despre punct, dreaptă, plan și metode pot fi rezolvate într-un chip nou, prin dispozitive cinematice, cu ajutorul cărora se programează și se rezolvă felurite probleme.

— Cu alte cuvinte, totul se mișcă, înveți ca și cum ai privi la cinema.

— Cu esențiala diferență că mișcarea figurilor se realizează în relief, în trei dimensiuni; plane glisează, se rotesc și sub ochii noștri se înfăptuiește trecerea de la volum la desenul-epură. Inovația face obiectul brevetului 51 159. Mi-a fost dat să întîlnesc studenți care, în preajma examenului, după eforturi de memorizare a problemelor grafice, fiindu-le prezentate aceleași probleme pe dispozitiv, exclamau: „Erika! Acum am înțeles!” Cu el s-ar putea lucra și la clasele IX și X, familiarizîndu-i pe elevi cu bazele geometriei descriptive „în joacă”, fără a încălca programa. În acest caz, în învățămîntul tehnic superior, la această materie, nu s-ar mai pierde timp cu noțiunile elementare și s-ar prezenta mai profund realizări moderne, automate grafice, mașini de executat schițe și desene utile



proiectării. Eu am brevetat mai multe asemenea dispozitive și-mi amintesc cu emoție de cei mai frumoși ani de muncă ai mei, cînd am lucrat la zece brevete și cînd în jurul meu părea că totul cîntă geometrie în mișcare.

— Si, în adevăr, totul se mișcă. În special hîrtiile. Într-o adresă din 26 octombrie 1964 semnată de rectorul Institutului de construcții către Direcția tehnică din Ministerul Educației și Învățămîntului, privitoare la dispozitivul mecano-electric pentru reprezentări spațiale, se arată că „lucrarea a fost prezentată și experimentată în fața cadrelor didactice de specialitate ale catedrelor de geometrie descriptivă” (urmau numele a doi profesori șefi de catedră și a doi decani) și se cerea „tot sprijinul pentru a fi pus în practică”. În același sens se pronunța, la 15 mai 1965, și Institutul de construcții „Ion Mincu”. La 13 martie 1967, o adresă a Direcției tehnice din acel minister informa: „Colectivul (format din metodisti ai Ministerului Educației și Învățămîntului, întreprinderii de materiale didactice și ai politehnicii bucureștene, N. R.) apreciază preocupările tovarășei lector Paraschiva Postolache și consideră recomandabil să se popularizeze într-o publicație de învățămînt. Pentru dispozitive (6 brevetele la acea vreme, N. R.) și realizarea lor se acordă suma de lei 1000”. Din păcate, nu s-a făcut nimic de atunci pentru transpunerea în practică. Dar iată, ideea există, brevetele există și e păcat să rămîna nefolosite, căci despre valoarea lor, în lumina celor mai sus-aratate, par să nu existe dubii.

— În acest An internațional al copilului — arată interlo-cutoarea noastră — m-am gîndit că două brevete pot fi prezentate ca jucării inteligente, datorate de bucurii ale minții și stimulînd pasiunea și creativitatea tehnică. Mă refer la un dispozitiv (brevetul nr. 49328) prin care se obține ușor orice suprafață de rotație, de la cele mai simple, ca sfera, cilindrul, conul, pînă la hiperboloid, elipsoid, paraboloid și tot felul de amfore de interes geometric intrinsec. Figurile sînt rotite de un motorăș identic cu acela care acționează jucăriile. Pe cît de simplu de minuit, pe atît de lesne de realizat într-un atelier școlar! „Publicul” căruia se adresează l-ar constitui copiii de la 4 la 10 ani și chiar mai mari. De cîrînd, un elev de liceu pasionat de electronică mi-a propus suplimentarea brevetului, pu-tîndu-se fonetiza programat prezentarea oricărei suprafețe de rotație obținută cu acest aparat. Astfel, dispozitivul ar servi și la autoinstruire cu un folos evident pentru bugetul de timp școlar, și așa destul de încărcat. La fel de ușor se poate construi în atelierul școlar și un alt dispozitiv (brevetul nr. 51317), care îl familiarizează de timpuriu pe copil cu liniile elicoidale și cu alte subtilități geometrice. Bine-înțeles, aparatele prezintă interes și pentru industria noastră de jucării.

— Și fiindcă veni vorba de industria de jucării. Brevetele în cauză ar putea fi îmbunătățite estetic și dezvoltate de această industrie, dîndu-li-se, dacă se va simți nevoia, o în-fățișare mai apropiată de înțelegerea și psihologia copilului. În definitiv, inventatoarea nu este decît o matematiciană care, aidoma maestrului ei, s-a indelectnic, pe alt plan și cu alte rosturi, cu un joc secund, merit să fertilizeze imaginația creatoare a copilului.

ELENA GHERA ■

LIONEL NIȚESCU ■

Ce e nou

Aspirină solubilă

Este binecunoscut faptul că inconvenien-tul major al aspirinei obișnuite este insolubilitatea ei în apă, precum și faptul că este absorbită în mare parte de mucoasa gastrică. Iată deci un dezavantaj care poate avea consecințe grave — gastrită erozivă hemoragică — lucru care face, de-altfel, imposibilă administrarea ei bolnavilor ulcerosi.

Farmaciișii timișoreni Maria și Tiberiu Danciu, expozații la „Salonul de invenții Timișoara 1979”, sînt autorii aspirinei solubile, care poate fi administrată pe cale intravenoasă sau intramusculară fără risc bolnavilor de ulcer. Sfera teraputicului este, de-altfel, mult mai largă: rezultatele experimentale și chimice ale încercărilor de prevenire a trombozelor cu aspirină solubilă sînt, de asemenea, foarte încurajatoare.

Datorită noutății și valorii de necontestat pe plan mondial a acestei descoperiri, brevetele românești au primit protecție în S.U.A., R.F.G. și alte state.

Poduri suspendate

Doctorul inginer Ramiro Sofronie, autorul invenției intitulată: „Sistem de poduri suspendate pretensionate”, aduce o noutate importantă și valoroasă în construcția podurilor suspendate.

Soluția constructivă se bazează pe pretensionarea cablurilor de oțel și cons-tituie o nouă structură spațială închisă, constituită dintr-o rețea de cabluri legate printr-un sistem de tiranți, de un tablier. Conlucrarea rețelei de cabluri cu tablierul, în toate direcțiile, asigură stabilitatea la vînt a podului. Pentru a ilustra importanța și valoarea acestei invenții, regretatul academiician Aurel A. Beleş, într-un referat de specialitate, arată că „podul suspendat prezintă avantaje tehnice și economice certe și răspunde exigențelor civilizației tehnologice contemporane”.

Această invenție împreună cu încă alte două, tot ale inginerului Ramiro Sofronie, și anume: „Sistem de conducte suspendate pretensionate” și „Sistem de pasarele suspendate pretensionate”, avînd la bază aceeași concepție, prefigurează poate un viitor pod care va face aceeași vîlvă ca podul de peste Dunăre, operă a marcului Anghel Saligny.

Vin de cîtină

Cititorii „Flacării” au luat cunoștință despre preocupările profesorului doctor Ion Brad și rezultatele spectaculoase obținute în urma studierii proprietăților miraculoasei cîtine albe. Cunoaștem și valoroasele produse cosmetice ale fabricii „Miraj” din București, apărute pe piața internă și internațională sub marca „Dardlée” și „Dermin”, ce se obțin tot din această plantă. Stați însă că din cîtină albă (Hippophae rhamnoides — fam. Elaeagnaceae) se mai pot obține o serie de produse alimentare cum ar fi: gem, marmeladă, sirop, suc, lichior, vin etc?

Farmacistul Corneliu Constantinescu dă rețeta vinului de cîtină:

„Într-un vas de sticlă se pun 1 kg de fructe zdrobite peste care se toarnă 5 l de apă fiartă și răcită și 1.500 kg zahăr. În vederea grăbirii fermentării se recomandă să se adauge și puțină drojdie de vin. Se lasă 15—20 zile, apoi se decantează în sticle, timp în care uleiul portocaliu se adună la suprafață”.

Menționăm că pentru prepararea vinului se pot utiliza și fructele uscate, în proporție de cinci ori mai mică.

Tezaur în Cimpia Română

În primăvara acestui an, lucrînd pe ogoarele satului Balta Sărată, comuna Crîngeni, județul Teleorman, tractoristul Cornel Dunca a descoperit, din întîmplare, un vas de lut care conținea unul din cele mai valoroase tezaure monetare descoperite vreodată în Cimpia Română. Tezaurul se compune din 3159 de monede din argint: circa 1700 sînt de proveniență bulgărească, emise în timpul lui Stracimir și Ivan Alexandru, restul fiind românești și aparținînd epocilor de domnie ale lui Vladislav Vlaicu, Radu I și Dan I, ceea ce conduce la concluzia că el a fost îngropat în ultimii ani de domnie ai lui Dan I sau în primii ani ai glorioasei domnii a lui Mircea cel Bătrîn.

Extracția petrolului

Si sondele suferă de pe urma „viiturilor”!

Inginerul chimist Viorela Stoican, cu un colectiv larg de cercetători, a pus la punct un procedeu de combatere a viiturilor de nisip în cazul exploatarei unor zăcăminte de hidrocarburi cu nisipuri slab consolidate. Această ingenioasă invenție, avînd drept scop împiedicarea viiturilor de nisip neconsolidat din zăcămint în gaura de sondă, constă în injectarea, pînă la completa impachetare a formației, a unui material granular (nisip în cuarț cu dierite granulat) umectat de la suprafață cu o masă plastică.

Acest procedeu, aplicat cu succes la mai multe schele din țară, constituie obiectul invenției nr. 74127, al cărei titular este Institutul de cercetări și proiectări pentru petrol și gaze Cimpina.

Tot despre creioane

Directorul Fabricii de creioane din Sibiu, ing. Ion Gogoșe, explică:



— Lucrez de zece de ani în industria lemnului și de cîțiva ani în această fabrică. Vreți să știți de ce se rupe mina cînd se ascut unele creioane? Ca să scrie, un creion trebuie să aibă o mină și suportul ei de lemn; iar ca să nu se rupă mina în ascuțitoare trebuie corelată duritatea minei cu cea a lemnului. Cauza pentru care se rup minele este că din capul locului o mină trebuie să fie moale, iar lemnul, tot din capul locului, este tare. Și astfel, secretul obținerii unor creioane bune este

determinat de gradul în care reușim să plastifiem și să omogenizăm lemnul. Acest lucru presupune o tehnologie de tratare a lemnului, superioară celei de pînă acum. Alte rețete, alți parametri pentru dozarea aburului. Încleiatul se face manual; variațiile de umiditate ale cleiului modifică, din nou, acest echilibru, mină-lemn.

— În final ce se poate face?

— Fabrica e în curs de modernizare. Este pusă în funcțiune o linie de mine și în curînd va intra și cea de prelucrare. În ultimii doi ani am dus tot soiul de tratative posibile, cu toată lumea, pentru achiziționarea altor utilaje noi (șapte pozitii de utilaje independente și o linie nouă de creioane tipărite). Din momentul în care vor intra toate în funcțiune sîntem obligați să lucrăm bine. Nu mai putem greși pentru că mașinile te avertizează cînd greșești.

— Ați amintit că una din cauzele care determină ruperea minei la ascuțit este și excentricitatea ei.

— Aceste utilaje noi de fasonat și canelat lemnul, prevăzute în seria de utilaje independente, vor îmbunătăți și acest parametru.

— Tot cu dacă și vom. Deci să avem răbdare... Cît?

— La anul sărbătorim 50 de ani și trebuie să schimbăm multe, ne zbatem să arătăm altfel.

Realitatea ilustrată

La Craiova: patru premiere universitare naționale

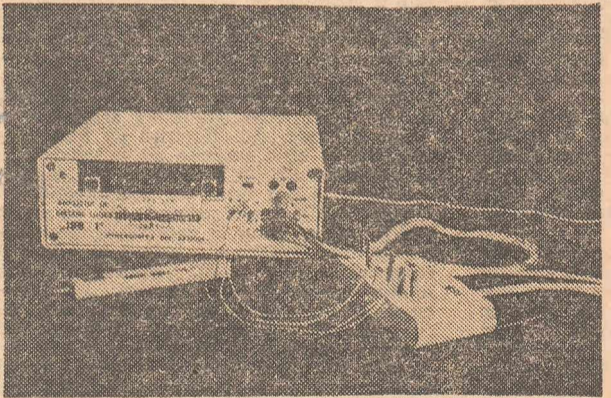
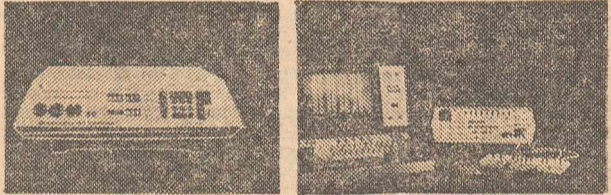
În urmă cu doi ani mă aflam la Facultatea de electro-tehnică a Universității din Craiova, mai precis în laboratorul de calculatoare, pentru a consemna un rezultat de excepție: realizarea calculatorului didactic programabil MICAD-01, o premieră națională universitară a acestui tip de calculatoare. „Mentorul” colectivului de realizare, lect. univ. ing. Oleg Cernian, îmi mărturisea atunci că: „avem multe planuri ambițioase, poate peste posibilitățile micului grup de cadre de specialitate...”

Vizitând zilele trecute laboratorul amintit, pe lângă realizările-continuări la mai vechea premieră MICAD-01 (cuplarea unui teletype și dezvoltarea unui asamblor pentru limbajul de asamblare LAMID), am avut plăcută surpriză să constat (iar acum să consemnez) alte patru noutăți de vîrf, premiere universitare naționale.

„L-am abordat pe proaspătul inginer Stefan Lungoci, autor al primului microcalculator educațional cu microprocesor, SEM-80, la cîteva minute după susținerea cu „brio” (adică nota 10) a examenului de diplomă: ce posibilități oferă microcalculatorul proiectat? Care sînt facilitățile sale educaționale?”

„SEM-80” este un sistem educațional cu microprocesor destinat asimilării rapide a tehnicilor de programare a microcalculatoarelor. Modul de operare, regimurile de lucru și sistemul de vizualizare conferă microcalculatorului pregnanță facilități educaționale; el va fi utilizat intensiv în cursul de microprocesoare și microcalculatoare atît în activitățile directe cu studenții cit și la cursuri postuniversitare. Întregul sistem se află sub controlul monitorului MONSEM, iar tehnologia implemmentării este cea caracteristică integrării la scară largă.

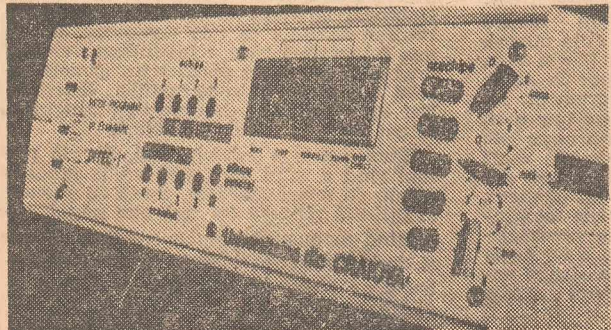
Analizorul de stări logice ASL-1002P (autori: absolvenții Ferenc Elekes și Gigi Veza, tehnician Ion Duicu) reprezintă o altă valoroasă finalizare a unei teme de cercetare științifică a colectivului disciplinelor de calculatoare, aparatul intrînd deja în activitățile de testare și depanare a echipamentelor numerice de la facultatea amintită. Aparatul — cu largă aplicații în tehnica numerică — este destinat depanării, testării și analizei funcționale a sistemelor numerice incluzînd mini și microcalculatoare, iar tehnologia modernă, acuratețea realizării fiecărui bloc și a întregului ansamblu, aspectul exterior bazat pe un design modern conferă acestui aparat calități competitive; regimurile de lucru și capacitatea de memorare oferă performanțe compatibile echipamentelor similare în prezent importate. Majoritatea componentelor utilizate sînt fabricate în țară, iar unitatea de afișare DAF-1002P se fabrică la Întreprinderea de echipamente periferice București; pe baza unor sugestii din partea specialiștilor de aici, o variantă perfecționată se află în studiu, în vederea unei eventuale lansări în fabricația de serie.



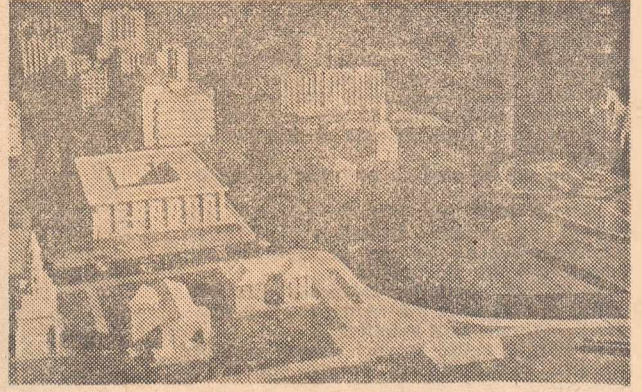
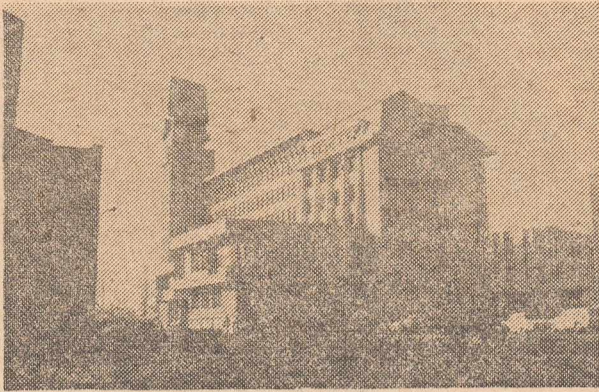
Și Analizorul ISB-01 (autori: absolvenții Costel Ștefan, Adrian Bicleșeanu, tehnician Ion Duiu) a trecut cu succes probele funcționale, dovedindu-se fiabil și versatil, intrînd deja în circuitul utilizării curente la laboratorul de calculatoare; aparatul este destinat depanării eficiente și rapide a echipamentelor numerice pe baza identificării sirurilor binare și a comparării cu „hărțile” funcționale ale echipamentului. Caracteristicile aparatului corespund performanțelor unor modele importate, iar forma compactă, structura logică a ansamblului, simplitatea accesului la nivel de circuit imprimat, conferă aparatului trăsături tehnologice specifice; și încă un amănunt: astfel de aparate nu se fabrică în țară în prezent, ceea ce amplifică ideea lansării lui în producție.

Cu DITEC-1 — sistem programat de examinare (autori: asistent ing. Marin Lungu, absolvent Cornel Talpalariu, tehnician Ion Duicu) se pot examina rapid un număr de 16 studenți sau elevi, formularea întrebărilor efectuîndu-se cu ajutorul unui retroproiector acționat automat de la unitatea centrală, fiecare întrebări alocîndu-i-se un punctaj și un timp de gîndire, capacitatea de examinare fiind de maximum 100 probleme — ceea ce corespunde situațiilor concrete de implementare a sistemului. Și acest echipament a intrat deja în dotarea laboratorului.

ION JIANU ■



În arhitectură, reușitele dar și greșelile rămîn la vedere zeci și zeci de ani de zile



Trei dintre construcțiile ridicate azi, dar care vor avea prestigiu arhitectonic încă mult în viitor: 1. Clădirea sediului politico-administrativ din Vaslui; 2. Clădirea sediului politico-administrativ din Iași; 3. Clădirea Facultății de chimie și inginerie chimică din Iași. Autorul: arhitectul Nicolae Vericeanu.

Lucrarea sa de debut ca arhitect a fost proiectul de sistematizare a satului Verișoia din județul Vaslui, proiect care i-a adus două bucurii: una imediată — a fost inclus, ca bun exemplu, într-un manual de sistematizare; și alta cu o întîrire de șase ani — s-a întîlnit cu primarul satului și acesta i-a spus exact așa: „Proiectul dumneavoastră este și acum așiat la primărie și este respectat cu strictețe”. Apoi au urmat alte lucrări și alte răsplăți morale: proiectul restaurantului-bar „Cotnari” din Iași — primul său proiect de execuție, prima mențiune a Uniunii arhitecților; proiectul pieței gării internaționale Nicolina — premiul CSCAS; proiectul sediului politico-administrativ din Iași; coautor la proiectul noii clădiri a Facultății de chimie din Iași; proiectul sediului politico-administrativ din Vaslui — premiul Uniunii arhitecților; restaurarea Teatrului Național din Iași; decorațiile interioare a hotelului „Traian” din Iași; proiectul centrului stomatologic pentru copii din Iași; proiectul sistematizării zonei centrale a orașului Bîrlad — premiul Uniunii arhitecților pe 1978. Autorul acestor fapte de creație — și, firește, nu numai al acestora — este Nicolae Vericeanu, arhitect la ICPROM Iași. Un profesionist de calitate care, după 18 ani de artă și meserie — poate fi definită și așa arhitectura, nu? — are o sumă de păreri, bineînțeles însoțite și de argumente, despre adevărurile reușitelor, dar și despre adevărurile neîmplinirilor arhitecturii noastre din anii construcției contemporane. Îi dăm cuvîntul:

● Trăim o perioadă în care, în țara noastră, volumul investițiilor în domeniul construcțiilor este impresionant de mare. Cu cîteva ani în urmă, cu ocazia unei deplasări în Danemarca, le-am spus colegilor danezi că ritmul construcției de locuințe la Iași este de 5 000 apartamente pe an; am fost — atunci — bănuît că fac propagandă și mi s-a răspuns că în toată Danemarca nu se construiește atît. Astăzi la Iași se construiesc peste 8 000 de apartamente pe an. La acest ritm, și concepția în arhitectură trebuie schimbată radical. Nu mai putem face din fiecare obiectiv proiectat un unicat prin care să ne afirmăm. Astăzi, mai mult ca oricînd, trebuie să ne concentrăm spre soluții cu cea mai mare rapiditate în execuție. De aceea tehnologiile noi de execuție reclamă, la rîndul lor, simplitatea în arhitectură — fără a înțelege prin aceasta construcții simple, sărace, urite. Se pot obține efecte valoroase prin dinamizarea volumelor construite și nu prin aplicații șterse, artizanale, la un proiect tip din panouri mari, care se folosește aproape în toată țara. Numai cu aceste așa-zise „amprentări” cu motive specifice folosite la același proiect tip, trebuie să recunoaștem, nu putem avea pretenție la o arhitectură specifică fiecărei zone. În schimb, cred în sistemele de structuri industrializate cu multiple posibilități de asamblare (în funcție de necesitățile sistematizării de ansamblu) și cu calități funcționale maxime, ușor transformabile în timp.

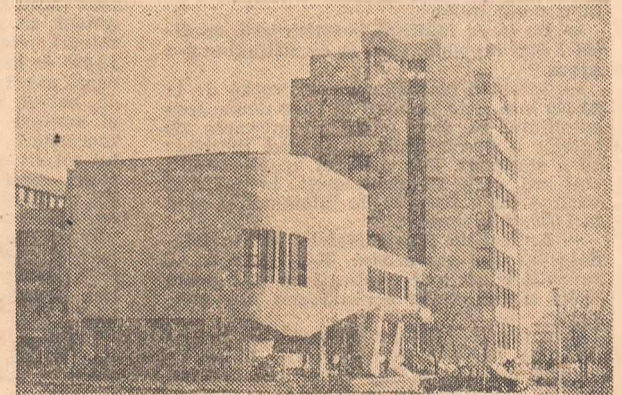
● Procesul de edificare a localităților noastre este, în primul rînd, un act social. Ceea ce construim acum, construim ca să dăinuie cel puțin 100 de ani. Viabilitatea a ceea ce construim trebuie să fie una din preocupările noastre de bază. Pentru structuri noi de rezistență se fac cercetări, experimentări, încercări; și pentru asta sînt alocate fonduri importante. Există de asemenea o bază materială, cadre de înaltă calificare și rezultate remarcabile. Dar pentru locuințele construite în mare serie se face prea puțin sub aspectul funcționalității, al materialelor, al chipului exterior, al tehnologiilor noi. Cercetările sau experimentările privind locuința sînt practic nesemnificative. Socotesc stringent necesar să se facă, în blocuri experimentale, și anchete sociale; și abia apoi să se treacă la producția în serie, la tipizare. Iașul, cred, are toate condițiile pentru a aduce o contribuție mai mare la cercetarea, proiectarea, experimentarea în domeniul construcției de locuințe. Însă țin să precizez: experimentările unor soluții noi nu se pot efectua în bazele de producție ale unităților de construcție, ci în bazele unităților de cercetare și învățămînt — pe linia integrării eficiente a acestora cu producția. La această acțiune ar trebui să participe toate unitățile de învățămînt, de toate gradele, cu profil de construcție și arhitectură. Ar trebui, bineînțeles, și noi reglementări, imperative, de participare la astfel de experimentări. Nu este normal ca în bazele acestor unități să se execute lucrări și elemente de serie mare — traverse pentru linii de tramvaie, borduri pentru drumuri, buline pentru marcaje de străzi etc. — în care, efectiv și penibil, nu se reflectă nici pe departe folosirea potențialului tehnic — de creație! — existent în aceste unități.

● Urmărind dezideratele enunțate cu privire la locuințe, împreună cu un colectiv condus de inginerul Liviu Stescu, elaborăm un proiect tip pe o structură de rezistență din cadre de beton armat prefabricate, executate după o nouă tehnologie. Această structură reprezintă un ansamblu de moduli de rezistență cu stâlpi dispuși la 6 metri unul de altul. Pe lângă rapiditatea în execuție, această structură a permis organizarea unor apartamente cu calități funcționale deosebite. Aceste calități constau în dispunerea tuturor încăperilor în jurul unui hol, hol rezultat din renunțarea la culoarele existente în proiectele ce se aplică acum. Acest hol se cîștigă în favoarea spațiului funcțional, intrînd în circuitul activităților de zi. De asemenea, pentru fiecare apartament se prevede un singur nod sanitar, inclusiv pentru apartamentele cu 5 camere, față de trei asemenea noduri, cum sînt în proiectele

existente pentru apartamentele de numai 3-4 camere. Pe lângă avantajele economice și de exploatare, proiectul nostru prezintă și avantajul izolării surselor de zgomot într-un singur punct al apartamentului. Acest proiect s-a bucurat de aprecieri din partea forurilor centrale și a fost solicitat de mai multe județe din țară.

● Sînt pentru tipizare și pentru folosirea celor mai rapide și eficiente tehnologii în execuția marilor ansambluri de locuințe. Dar consider că noile construcții de locuințe din zonele centrale, completările de fronturi la străzile existente cu construcții vechi și valoroase ori la străzile comerciale tradiționale, e necesar să se bucure de un regim special. Pentru că ele trebuie să reflecte continuitatea în arhitectura noastră tradițională. Acest regim special ar consta în exceptarea de la încadrarea în prețurile și consumurile limită obligatorii pentru toate locuințele, indiferent de amplasamentul lor în cadrul localităților.

● Nu demult am fost într-o excursie în Maramureș. M-au impresionat privescile și oamenii acestor locuri. Am admirat monumentele arhitecturii în lemn, adevărate opere ale talentatului nostru popor. Ceea ce le caracterizează, în primul rînd, este măiestria folosirii la maximum a capacității lemnului ca material de construcție. Treceam prin liniștite sate, pe șoseaua flancată de impunătoare și primitoare porți. — adevărate arce de triumf. Dar lângă aceste opere de artă și lângă vechi case cu min-



dre acoperișuri acoperite cu șindrila a apărut, în discordanță totală, „noul”: porțile din fier-beton vopsite în bronz și casele impodobite cu plăcuțe viu colorate, tip „CESAROM de București”. Mă întreb și întreb: oare chiar nu poate fi oprită, cit mai e timp, această alterare a satului nostru? De ce organele locale, serviciile județene de sistematizare și arhitectură admit astfel de lucruri? Consider că aceste sate — care sînt și pe trasee turistice — merită să se bucure de cea mai mare atenție. Oare nu au dreptul anumite porțiuni, mai ales cele cu valoroase bătrîne porți, să se bucure de un regim special de construcție? Mă refer, bineînțeles, la construcțiile noi. Ar trebui să se pună la dispoziția celor ce vor să-și ridice case noi proiecte care să se încadreze și să completeze arhitectura veche valoroasă. Aici, consider, pot fi antrenate unitățile de învățămînt superior de arhitectură, care să întocmească proiecte în concordanță cu cerințele actuale de confort ale oamenilor din mediul rural, dar și cu moștenirea de frumos.

Convorbirea cu arhitectul Nicolae Vericeanu s-a încheiat c-un dialog aparent incomod, conflictual, de fapt tot subordonat dorinței comune de a afla adevărul despre noi și construcțiile noastre, pentru ca astfel să contribuim la efortul colectiv pentru o muncă de o nouă calitate și în acest domeniu.

— Cu niște ani în urmă, într-un articol, tot despre arhitectură și arhitectură, am scris exact aceste rînduri: „Pe cînd băimărenii, de pildă, se laudă cu noul lor Palat administrativ, unii ieșeni socotesc că al lor e cam țesut și de o arhitectură modestă. Mie unuia îmi place streășina aia a lui galbenă, care mă trimite cu gîndul la scîndurile de la podurile prispelor caselor noastre de țară”. Eu deci mi-am îngăduit să vă comentez lucrarea; e drept să-mi comentați, acum, părerea!

— Chiar țineam să aduc vreo cîteva argumente celor care văd acest edificiu nereușit pentru că nu-i înalt și pentru că văd monumentalul doar în înălțimea construcției. În cazul sediului politico-administrativ din Iași, volumetria a fost dictată de amplasament. În prezența unor edificii de mult existente și de mare prestanță — Palatul Culturii, Biserica Trei Ierarhi, Școala Gheorghe Asachi, casa Dosoftei — volumetria noului edificiu trebuia subordonată acestora. Monumentalitatea unor edificii nu constă numai în dezvoltarea pe verticală. Sînt foarte multe exemple, în istoria arhitecturii, de construcții monumentale cu unul sau două nivele. La Iași, cred că am reușit să impunem această monumentalitate prin arhitectura fațadelor. În alte condiții de amplasament — mă refer la Vaslui — am proiectat sediul politico-administrativ, ca element principal al centrului civic, creînd un turn de 45 metri, care amintește stilul vechilor primării.

NELU IONESCU ■

Starea la zi a pământului văzut din satelit

I.G.E.C.O.T. sau, pe înțelesul tuturor: Institutul de geodezie, fotogrametrie, cartografie și organizarea teritoriului.

— **Tovarășe director Nicolae Zegheru, sinteți, dacă am înțeles bine, inginer geodez. Pentru ce v-ați specializat în fotogrametrie? De ce ați ales fotogrametria și nu geodezia?**

— Probabil că este și o chestiune de temperament. Geodezia este matematică aplicată, este un domeniu mai arid, mai uscat, cu multe cifre. Nu mi se potrivește. Fotogrametria este cu mult mai complexă, mai pasionantă. Acum 25 de ani era la început, în situația în care se află teledeteția astăzi.

— **La noi de când se vorbește de teledeteție?**

— Din 1970, iar introducerea ei este legată de numele profesorului Nicolae Opreșcu, șef de catedră la Institutul de construcții din București.

— **Ce vă spune o fotografie aeriană, adică cea obținută din avion, sau una spațială, obținută prin satelit?**

— Foarte multe lucruri despre pământ. Despre suprafața lui, despre subsol. O sumedenie de fapte despre, dau un exemplu, starea de sănătate a planetei și a ființelor sale. Uneori pământul trebuie văzut de sus pentru a-l înțelege mai bine. Mă ajută perspectiva.

— **Vom mai reveni, probabil. Spuneți-mi, când zburăți cu avionul ce vă sugerează imaginea pământului? La ce vă gândiți? Mă refer la o oarecare deformație profesională. Cred, de pildă, că un agronom își face cu totul alte probleme: ce culturi ar putea exista într-o anumită zonă, ce s-ar putea face în alta.**

— Imi vin în minte tot felul de soluții: aș restringe o vatră de sat acolo, pentru că văd limpede cum ia din pământul agricol, fiind anapoda întins, aș schimba traseele unor drumuri care ocolesc, dincolo. Cred că un agronom se gândește la altceva.

— **Ce nu s-ar putea realiza fără existența fotogrametriei sau, mai nou, a teledeteției?**

— Informația noastră ar fi mai săracă. Însăși forma pământului începe să reiasă din imaginile recepționate de la sateliți.

— **După cite știu, există în această privință mai multe teorii. Pământul nu prea este chiar așa cum îl învățasem.**

— Unii susțin că ar semăna cu o pară, alții cu un cartof etc. Dar și cartoful are mai multe forme, e greu de dat dreptate unora sau altora fără probe complete. Oricum un specialist vă poate lămuri mai bine decît mine.

— **De la ce înălțimi înregistrează sateliții? Mai limpede, pină la ce altitudine s-a ajuns?**

— Sateliții staționari înregistrează de la 36 500 km. Este punctul la care deplasarea sateliților se face odată cu mișcarea de rotație a pământului, și de aici impresia că e staționar. Dar cei mai uzuali sateliți sînt cei care se deplasează, la înălțimi variind între 200, 300 de kilometri și pină la 1 000 de kilometri.

— **Aplicațiile fotogrametriei și ale teledeteției sînt numeroase. V-aș propune să reveniți și să mai explicați ce mai poate arăta o fotografie aeriană sau una spațială.**

— Cu o precizare: teledeteția începe unde se termină fotogrametria. N-am să spun o noutate, o știm cu toții: pământul este ca o ființă. Este un corp viu. Are temperatură, umiditate, culoare, diverse manifestări în timp. Pulsă și chiar. Trăiește. În unele părți este bolnav, în altele, sănătos. Cu ajutorul teledeteției îl simți, este impresionant, dar îl simți și-l poți ajuta. Teledeteția oferă datele unui diagnostic. Fie emițînd și recepționînd răspunsuri spectrale, fie înregistrînd informații cu senzori referitoare la temperatură, culoare etc. Dar lucrurile se complică.

— **Aveți dreptate. Care este nivelul de dezvoltare al teledeteției în lume?**

— Este destul de simplu. Ea are un înalt nivel în țările dezvoltate din punct de vedere al tehnologiilor spațiale. Dar toate țările sînt interesate de primirea și prelucrarea datelor de teledeteție referitoare la teritoriul propriu. Și țara noastră colaborează foarte activ cu aceste țări dezvoltate. Dealtfel, trebuie arătat că în ceea ce privește fotogrametria noi ne aflăm chiar la nivelul înalt atins de țările care lansează sateliți. Și, de asemenea, facem și export. Prospectăm zone și proiectăm obiective, în special din domeniul agricol. Și aș vrea să menționez încă ceva.

— **Vă rog.**

— Dezvoltarea fotogrametriei, colaborarea cu alte țări, privind teledeteția, n-ar fi fost posibile în țara noastră fără dezvoltarea și modernizarea altor domenii: informatică, electronică, geodezia, fotogrametria.

— **Inginerul Iancu Toader, șeful atelierului de geodezie al Institutului de geodezie, fotogrametrie, cartografie și organizarea teritoriului este unul dintre acei vechi meseriași care are înțelepciunea credinței că orice lucru, ca să iasă bine, trebuie făcut la timpul său. Cu pricepere și pasiune, cu muncă și deșteptăciune, că nu se cade să vii de pe băncile școlii și să treci la bucuriile unui laborator fără să știi ce înseamnă terenul. Nu este doar o problemă de etică, ar fi prea simplu, ci una de formare a omului ca specialist complet care a luat-o de la a și a ținut-o așa, ierarhic, pină la sfîrșitul alfabetului. „La teren îți formezi ochiul deoarece terenul face parte din abecedarul meseriei. Terenul de azi nu înseamnă terenul de acum un sfert de veac. Rupeai pe atunci**



România văzută din satelit

cam două perechi de bocanci într-o campanie, adică de la jumătatea lui aprilie pină la jumătatea lui noiembrie, și nu reuseai să ridici în plan oricît ai fi alergat, mai mult de 3000 de hectare de teren. Astăzi, în aceeași perioadă de timp, prin fotogrametrie, un om ridică în plan peste 18 000 de hectare. Desigur, cifrele se datorează și tehnicii și specialistului. Unii spun că, astăzi, topograful trebuie să cunoască și navigația aeriană. Cum stau, de fapt lucrurile? „Simplu: fiecare își vede de ale lui colaborînd însă perfect. Topograful din teren execută scheletul matematic de sprijin al fotografiilor luate de sus. Între noi, cei din teren, și cei care execută imaginile aeriene trebuie să existe o bună înțelegere pentru că împreună aducem terenul în laborator unde se prelucurează toate datele și informațiile. Aici prind viață hărțile“.

De fapt, este greu să faci o hartă? A unui oraș, de pildă. Inginerul Nicolae Cochînă, noul interlocutor, lucrează în sectorul fotogrametrie. Este un om cumpănit la vorbă, cîntărește totul bine, citeodată are indoieli. „Este greu de răspuns printr-un da sau printr-un nu la întrebarea pusă. Dificultatea unei hărți depinde de foarte multe lucruri. Am să vă dau un exemplu. La recenta alunecare de teren petrecută la Malul cu Flori, după ploile de acum a-proape o lună, cercetătorii din institutul nostru au zburat imediat deasupra zonei și în numai 24 de ore am și realizat o fotoschemă în care se vedea foarte clar cum s-a produs alunecarea, dimensiunile deplasării și alte date care au fost folosite imediat de geologi și specialiști în îmbunătățiri funciare. Este vorba deci de o fotoschemă. Ca să răspund la întrebare, vă voi spune că harta sectorului 1 al Capitalei a fost executată într-o lună, dar ne-am fotografiat și de ceea ce exista pină în acel moment, de calculele deja efectuate cu alte ocazii. Dar, desigur avantajele fotogrametriei, a fotografiilor luate din avion, sînt mari în privința scurtării timpului de execuție a unei hărți. Despre aplicațiile acestor imagini luate de sus se poate vorbi însă zile la rînd“. Dacă ar trebui să dați exemplul de o aplicație a fotogrametriei, cu ce ați începe? „N-am o preferință anume, dar îmi aduc foarte bine amînte de o experiență inedită. În urmă cu cîțiva ani, din diferite motive, lacul barajului de la Vidraru a fost golit. Am avut atunci posibilitatea să executăm planul topografic al lacului pentru studiul colmatării. De obicei, studiul colmatării se realizează cu dificultate prin mijloacele clasice, sondîndu-se fundul lacului și rezultatele fiind destul de aproximative. Ei bine, noi am zburat într-o zi, am fotografiat și în două săptămîni s-a întocmit planul fotogrametric. În numai două săptămîni și cu mare precizie. Datele obținute din avion au fost introduse în aparate de mare exactitate, aparate complexe, și o treabă de cîteva luni a fost făcută în aceste două săptămîni“.

— **Tovarășe inginer Alexandru Dinescu, reluăm discuția cu dv. Ce importanță are un punct geodezic?**

— Întreg sistemul geodezic stă la temelia activității noastre, în toate domeniile,

la baza elaborării oricărui plan sau hartă topografică.

— **Ne puteți da un exemplu?**

— Unul simplu: tunelurile de cale ferată sau de la hidrocentrale. E clar că plecînd din două puncte opuse, cînd te apuci să construiești un tunel, important este ca cei care construiesc să se întîlnească foarte exact, fără abateri, sau, mai rău, fără să treacă unii pe lingă alții. În lipsa unei rețele de puncte geodezice, un tunel s-ar construi pe bijuete. Orice detaliu de construcție, orice cale de comunicație, totul este legat de această rețea de puncte.

— **Cum se stabilesc punctele geodezice?**

— Se alege un punct fundamental căruia i se determină latitudinea și longitudinea astronomică, adică în raport de poziția stelelor.

— **Pare a fi legătura noastră cea mai directă și cea mai palpabilă cu cosmosul. Mă gîndesc la faptul că aceste puncte geodezice sînt, așa cum am aflat mai devreme, marcate cu borne din beton bine fixate în pămînt și care, la suprafață, au niște semne specifice.**

— Este latura poetică a cercetării. Apoi coordonatele geografice sînt transformate în coordonate plane. De asemenea, se determină foarte precis azimutul astronomic al unei direcții pentru orientarea rețelei de puncte.

— **Și nevoia noastră de certitudine este împlinită.**

— Nu încă. În afară de coordonatele planimetrice fiecare punct geodezic are și o altă coordonată: altitudinea în raport cu nivelul mării. În afară de problema științifică a nivelmentului (care se referă la această a treia dimensiune), problema care vizează diferența dintre nivelurile a două mări situate la distanțe mari, precum și mișcările scoarței, există și aici numeroase aplicații practice.

— **De pildă?**

— Irigarea unei suprafețe întinse nu este posibilă fără cunoașterea precisă a altitudinii în puncte foarte apropiate, pentru că orice s-ar întîmpla apa nu curge decît la vale.

Fotografia din avion nu înseamnă fotografie de vacanță. Fotografierea unei zone a pământului din avion presupune stăruință și antrenament, ochi exersat și mină sigură în navigație. Cel mai bun pilot al TAROM-ului nu s-ar descurca, din capul locului, pe un avion ușor care trebuie manevrat cu abilitate pentru a-i folosi specialistului în fotogrametrie. Pilotul trebuie să înțeleagă cîte ceva din munca cercetătorului, iar ultimul ceva din pilotaj. Așa cum îmi explica inginerul Marin Han, cercetător cu multe ore de zbor la activ, „zborul nostru nu înseamnă agrement. De multe ori, după ce zbori opt ore într-o zi, te simți de parcă ai fi făcut un marș de cincizeci de kilometri. Trebuie să cauți unghiul de fotografiat cel mai bun, să declanșezi la vreme. Ai pierdut un moment, reieși. Ghidezi pilotul, între zonele fotografiate nu trebuie să lași culoare neînregistrată, te întorci, nu-ți iese, iar o iei de la capăt și tot așa pină ce zona de care ai nevoie este acoperită bine. În felul acesta munca ta este utilă“.

Și utilitatea fotogrametriei se reflectă în

foarte multe activități, ca să le spunem așa, pămîntene deși subsolul nu rămîne nici el fără profit. Agricultură beneficiază cel mai mult. Se pot urmări solurile și se poate aprecia recolta unui an. Pot fi reievate solurile degradate, precum și modul de redare în circuitul agricol al unor straturi fertile. Bunăoară, cînd s-a pornit execuția canalului Dunăre-Mareea Neagră solul fertil decopertat din această zonă a fost transportat în zone limitrofe slab productive sau degradate. Nimic nu se pierde. La Rovinari, după exploatarea la suprafață a stratului de cărbune, stratul de pămînt fertil se reazăază și terenul este redat agriculturii. Fără această privire din înălțimi, fără această perspectivă a suprafețelor viața lor ar fi alta. Virtuțile fotogrametriei relevă respirația pămîntului. O pădure atacată de dăunători arată ca o ființă bolnavă, cu diferențe de temperatură foarte bine sesizate de înregistrările neconvenționale, la infraroșu. Am depășit domeniul și am intrat în teledeteție. În alb-negru, diferențele sînt de ton. În unele țări s-a ajuns chiar la depistarea animalelor bolnave din marile turme cu ajutorul fotografiilor din avion. Aplicațiile sînt numeroase și vizează adeseori spectaculosul. Rezervele de apă pentru anul în curs se pot calcula cu ajutorul fotografiilor din înălțimi, înregistrîndu-se stratul de zăpadă, chestiune din care cîștigă iarăși agricultura. Astfel, în urma unor astfel de calcule, au fost pregătite sistemele de irigații în acest an în Dobrogea.

Am lăsat pentru final o aplicație care se referă deopotrivă la spectaculosul fotogrametriei și, prin exemplificare, la solul Dobrogei. Este vorba de arheologie. O imagine luată de la înălțime oferă o perspectivă care-ți este refuzată de jos. Vechi așezări, aflate tihnit și misterios sub un lan de grâu își trădează contururile, pelucula fotografică înregistrîndu-i urmele fine, abia desenate. În aceste locuri, pe aceste linii, culoarea ierburii este alta, grîul își schimbă nuanța, cîmpanul însuși este deosebit. Traseele acoperite de veacuri apar limpede în fotografie, misterioase semne de viață se integrează într-un tot și capătă un înțeles. Istoria este adusă la zi. Tulburătoare imagini de cetate nasc dintr-un pămînt care nu te lasă să ghicești aproape nimic. Așa s-a întîmplat nu cu mulți ani în urmă cu orașul medieval Ester, atestat pentru prima oară în 1538, cu prilejul expediției sultanului Soliman Magnificul împotriva lui Petre Rareș. Urmele fostului oraș se găsesc pe Valea Gura Dobrogei la aproape doi kilometri de întîlnirea acesteia cu riul Casimcea. Imaginea fotografică care a identificat vechiul oraș redă plină de plasticitate urmele rețelei de străzi și construcțiile Esterului. Cei care au făcut descoperirea: inginerii Mihai Rada și Nicolae Cochînă.

Emoția este a arheologului, dar în primul rînd a celui care, undeva la aproape o mie de metri înălțime, caută cu pasiune și înfinită răbdare cel mai bun unghi, urmărind momentul propice, ratează, revine și declanșează aparatul de fotografiat pentru a ne ajuta să înțelegem mai bine și mai adînc pămîntul.

RĂZVAN BĂRBULESCU

Cum și cit se învață la școala uzinei

Știți cum se tricotează un zid?

Chiar și pe jos, distanța dintre Intreprinderea județeană de construcții montaj Vaslui și Liceul de construcții din localitate se parcurge în cel mult cincisprezece minute.

Distanța dintre Liceul de construcții și I.J.C.M. Vaslui se parcurge însă mult mai greu. Mai precis, cu excepția elevilor de la profesională, nici un alt absolvent al liceului amintit nu străbate această distanță cu intenția să se încadreze în munca pentru care s-a pregătit, să pună mina pe mistrie sau pe tesla și să urce pe schele — acolo unde îl este locul și unde este așteptat. (Ne referim numai la clasele de constructori, firește.) Lucru aflat de la directorul liceului, tovarășul Constantin Popa, care ne-a spus din capul locului:

— Liceul nostru ființează din 1971; eu sint director din 1976; pot să jur însă că până astăzi — 23 iunie a.c. n.n. — subsemnatul nu am văzut încă nici unul dintre absolvenții liceului nostru sus, pe schele...

Mai înainte de a încerca să descifram cauzele pentru care an de an liceul califică oameni pentru I.J.C.M. și, totuși, an de an, I.J.C.M. duce lipsă de oameni, o precizăm:

Vasluiul se numără printre acele câteva județe care, luând startul la o mare diferență economică de altele cu o veche tradiție industrială, a beneficiat încă de la noua împărțire administrativ-teritorială de o atenție deosebită din partea conducerii de partid și de stat — atât în domeniul investițiilor industriale, cât și în cel social-cultural. Cu alte cuvinte: pentru că se construiește mult, este nevoie de mulți, foarte mulți constructori. „Amănunt” care a determinat de altfel și acest articol.

Or, dacă statul face toate eforturile pentru îndeplinirea unui deziderat prioritărilor în acest cîmp — în toate județele țării să se obțină producții de peste zece miliarde de lei! — necesar este ca aceste eforturi să fie susținute — în toate domeniile, și tot prioritar — de inșiși beneficiarii lor. Atât prin realizarea la timp a investițiilor în cauză și intrarea lor în funcțiune la timp și la întreaga capacitate, cât și prin calificarea oamenilor.

Deci: de ce ne ajung în producție absolvenții liceului de construcții (aproximativ 120 tineri anual)?

Mai întâi pentru că, în pofda cifrelor citate — absolut exacte — școala nu pregătește, în realitate, decât un număr de... 60 constructori. Potrivit unei străni ma-

tematici a risipei, lucrurile se petrec în felul următor:

Deși liceu cu profil de construcții, acesta are anual și clase de alt profil. De exemplu, are și o clasă de mecanică. Una din totalul de patru! Cu toate că în județ există și liceu de mecanică! Cu toate că pe lângă școlile de cultură generală ființează — aproape în exclusivitate — ateliere de mecanică!

Tot astfel, deși de ani și ani nici I.J.C.M.-ul, nici alte unități de profil nu mai solicită decît accidental și un număr infim de instalatori — număr care nu justifică înființarea unei clase de specialitate — școala pregătește totuși, anual, și o clasă de instalatori!

Așa că, păru fără unu, fără unu... Situație pe care directorul liceului, tov. Constantin Popa, ne-a explicat-o astfel:

— Profilul liceului, structura pe meserii și cifra de școlarizare ne sint date de Ministerul Educației și Învățămîntului împreună cu inspectoratul școlar.

Și ceea ce aflăm în continuare ni se pare de-a dreptul incredibil:

Da, structura pe specialități este necorespunzătoare! Da, funcționînd astfel, liceul nu corespunde într-un totuși funcției sociale pentru care a fost înființat! Nimeni nu a trecut însă la măsuri radicale de îndreptare — de fapt, de respectare a legii — din simplul motiv că ceea ce a prevalat a fost nu stricta respectare a profilului școlii, ci grija pentru a le oferi profesorilor de aici catedre corespunzătoare.

Iar pentru ca absolvenții Liceului de construcții Vaslui să ajungă să urce pe schelele I.J.C.M. Vaslui, o condiție elementară este aceea ca ei să fie absolvenți — constructori, nu absolvenți pur și simplu, cu o calificare oarecare, fie ea și o calificare înrudită, dobîndită, clandestin, sub o firmă de specialitate. Lucru care, fără a ignora problema reală a catedrelor, se face, totuși, privind nu spre catedre ci spre producție. Altfel se ajunge la situații străni, ca în anul trecut, cînd deși I.J.C.M. Vaslui ducea lipsă acută de muncitori specialişti în lemn, pentru repartizarea în producție a clasei de specialitate a liceului a fost nevoie ca șeful oficiului forțe de muncă din județ, tov. Petru Cosma, să umble luni în șir în localitate în localitate cu elevii de mină.

De ce? Pentru că școala califică într-adevăr specialiști în lemn dar specialiști în mobilă sculptată, în vreme ce pe șantiere era nevoie de dulgheri. Iar cea mai apropiată specialitate ce li se pu-

tea oferi în Vaslui era aceea de confecționer lădite.

O altă cauză am descifrat-o analizînd — împreună cu tov. Constantin Popa, directorul liceului, și cu tov. Emil Cojocaru, directorul I.J.C.M.-ului — felul în care sint educați elevii școlii prin muncă și pentru muncă. Felul în care decurge practica în producție.

60 absolvenți constructori ar însemna totuși un spor anual de 60 muncitori constructori. De ce nici măcar aceștia nu ajung în producție?

„Deși bacalaureați ai liceului de construcții, majoritatea absolvenților rețin însă numai cuvîntul bacalaureat și se agată de el cu îndrjire. Lucru de care — socot eu — principalul vinovat este practica efectuată în timpul școlării. Mai exact, felul în care aceasta se desfășoară.

În loc să se facă prin integrarea viitorilor absolvenți într-o echipă sau alta, unde doi-trei elevi ar putea munci și învăța meserie cot la cot cu muncitorii șantierului — care i-ar învăța nu numai munca, ci și etica muncii —, la cererea conducerii școlii elevii constructori fac practica toți la un loc, separați de viață și munca viitorilor lor tovarăși de mistrie sau de tesla.

Mai mult: în loc să atace cot la cot cu muncitorii viața de șantier, ei sint duși la diferite cîmpuri — obiective mici, de regulă reparații.

Ca să nu mai vorbim de faptul că și atunci cînd sint aduși, totuși, pe marile șantiere de locuințe, unde ne desfășurăm activitatea, conducerea școlii îi aduce pe elevi în punctele de lucru exact în lunile ianuarie-februarie, cînd e atât de frig încît nici noi, constructori cu experiență, nu ne putem desfășura activitatea așa cum am dori.

Să ne mai mire că, în loc să facă practică, elevii fac focul din deșeurile strînse de pe șantier?! (Emil Cojocaru).

„În ceea ce privește practica, cred, totuși, că așa cum e concepută ea astăzi, este concepută bine. Lucrînd grupat, maestrul instructor îi poate supraveghea mai bine, poate observa ce știe și ce nu știe fiecare elev, îi poate îndruma.

De ce să îi dăm pe elevi în echipe, să aibă muncitorii și maestrul pe cine trimite după țigări?! (Constantin Popa)

Căutînd să ne convingem cum stau lucrurile în realitate, am descins noi însuși la două puncte de lucru, unde elevii erau în practică. Printr-o întîmplare, la unul dintre puncte practica se făcea potrivit „imperativului” expus de tov. Constantin Popa; la celălalt — potrivit „imperativului” expus de tov. Emil Cojocaru. Și iată ce am constatat:

La punctul de lucru unde, potrivit informațiilor primite trebuia să găsim muncitori și învățînd să muncească o brigadă de 11 elevi sint prezenți numai 4! Din care numai unul lucra efectiv, ceilalți își

făceau de lucru prin împrejurimi sau se odihneau în lăpți.

Așa o fi cînd se lucrează sub supravegherea maestrului instructor — gîndim — și ne îndreptăm spre echipa condusă de Emil Vulpe, unde practica se face potrivit celuiualt principiu, al integrării. Stupoară însă. Cei doi elevi care trebuiau să fie la lucru aici lipsesc și ei — cu integrat: cu tot. Au însă scuza că sint boxeri de nu știu ce categorie și peste nu știu cîtă vreme ar avea meci. (Ni se spune în schimb că echipa de elevi ar fi fost mai mare — 12 tineri — dar că diferența de 10 a fost expediată pe un șantier din alt județ, pe motive de indisciplină în producție!!!)

Dovadă că, în asemenea situații, singurul imperativ adevărat este următorul: nu atît opțiune teoretică cît un sistem sau altu' de practică, de integrare profesională a viitorilor absolvenți, cît opțiunea practică pentru eficiența acestei integrări. Pentru pedagogia de calitate. Concretă. De la om la om. Cu atît mai mult cu cît una dintre aceste noțiuni privește elevii, oameni care prin însăși profesia lor sint chemați să învețe.

Iată acum ce ne-a declarat directorul Direcției județene pentru problemele de muncă și ocrotiri sociale, tov. Eugen Petrescu:

— Deși se plînge mereu și mereu de oameni, deși depune eforturi sporite pentru ca și în aceste condiții să fie la zi cu planul de producție, I.J.C.M. Vaslui este în bună parte vinovat și el de lipsa semnalată. Încadrează, de pildă, muncitori necalificați pe care, deși, practic, îi califică, îi folosește ani și ani după aceea tot ca muncitori necalificați. Dorința acestor muncitori de a da examene și de a obține cuvenita calificare și încadrare se izbeste de rapacitatea unora dintre șefii de brigadă care, avînd categorii mai mari de încadrare, realizează câștiguri cu atît mai mari cu cît oamenii cu ajutorul cărora își realizează planul de producție au categorii mai mici sau sint necalificați. Și atunci contrar intereselor întreprinderii, în loc să fie ajutați să dea cuvenitele examene de categorie, muncitorii astfel calificați sint ajutați să plece!

În plus, chiar unii dintre muncitorii constructori cu vechi state în meserie dezertează cîteodată, caută un loc mai călduț: așa se face că, în loc să-i aflăm la locul lor de muncă, recent, un număr de zugravi, sudori, dulgheri, zidari și timplari au fost găsiți la „Moldo-text” — Huși încadrați — ilegal — la recalificare în meseria de... tricoteză. Și nu numai meseriași cu categorii inferioare de încadrare ci și oameni de maximă calificare!

Chiar și pe jos, în fața unor asemenea fapte — elocvente prin ele însele — drumul de la „meditație” la acțiune trebuie să fie scurt. Scurt și eficient.

TITUS ANDREI ■

Surpriza de a intra într-un mare combinat pe poarta din spate

Combinatul de la Ișalnița se întinde pe cîteva kilometri pe șoseaua Craiova — Filași. În spatele lui își desfășoară activitatea mai multe întreprinderi avînd rolul de a ajuta și de a sprijini în mod concret bunul mers al procesului de producție de aici. Drumul nostru începe, de data aceasta, nu prin intrarea principală, ci prin poarta din spatele combinatului destinată aprovizionării, sau expe-

Ișalnița este Direcția județeană de drumuri și poduri. Grămezi, munți întregi de materiale și fier vechi zac acoperite de iarbă și neglijență. Un depozit, avînd rolul să protejeze materiale perisabile, a devenit o ruină. Tot ce este „depozitat” aici se strică și se degradează în timp.

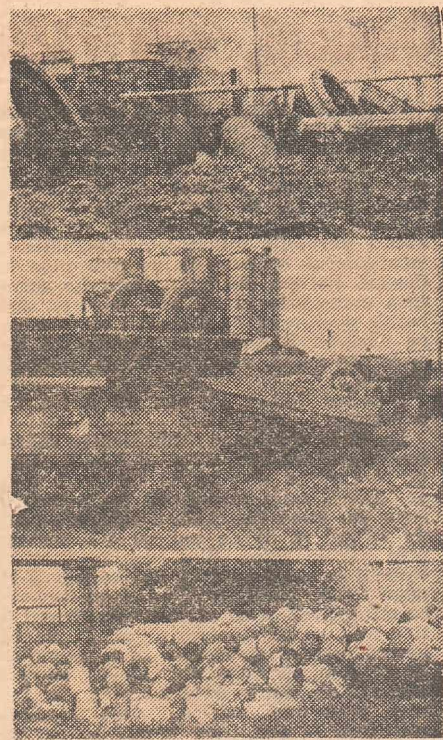
— A fost, cîndva, acoperit cu folie și cu plăci de azbociment. Dar a venit vîntul și „le-a luat” — ne explică cîteva

— Ce vă jucați cu aparatul fotografic pe aici? Nu aveți voie. Ce vă interesează ce facem?

Un tînăr s-a apropiat de noi:

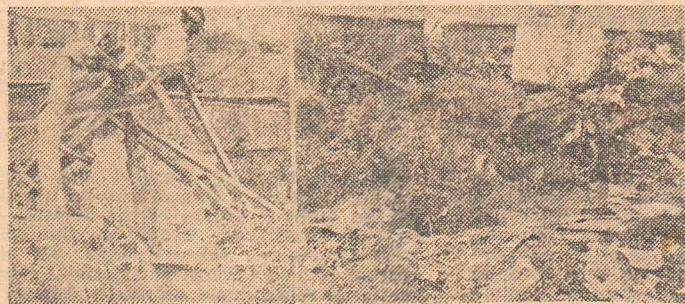
— Sînteți de la „Flacăra”? Sînteți coleg cu... Eu am fost coleg de bancă cu tovarășul... Bălat bun. Și eu la fel. Lăsați, mă tovarăși, că aranjăm noi toate astea...

La intrarea în combinat mii de butoaie de plastic zac aruncate în toate spațiile verzi. La o altă intrare sute de tone de metal reprezentînd utilaje scoase din funcțiune sint lăsate să ruginească. Sint utilaje și piese din import care, cu siguranță, ar folosi la alte întreprinderi din țară. Dar pesemne cei de aici s-au obișnuit cu acest decor și s-ar despărți greu de el.



agricol — a fost transformat într-un cîmp de fierului vechi. Aceste imagini sint numai cîteva aspecte ale neglijenței și risipei.

SORIN POSTOLACHE ■



dierii produselor fabricate în acest gigant al industriei noastre. Apare Gheorghe Dinu, cel însărcinat cu întreținerea liniilor de transport și cu paza materialelor de construcție de la șantierul numărul 4 — Turceni, din cadrul întreprinderii Energo-construcția. Liniile de transport nu se mai văd, fiind acoperite de iarbă, cărămizi și fier vechi.

— Este multă dezordine și risipă pe aici, ne spune Gheorghe Dinu. Vine cîte un beneficiar, mai încarcă cîte un transport de cărămidă iar pină o alege sparge o mulțime. Alții nu vin cu „mina goală” ci cu mașina încărcată cu tot felul de fiare vechi și le depozitează de unde încarcă.

O altă întreprindere ce își desfășoară activitatea în spatele combinatului de la

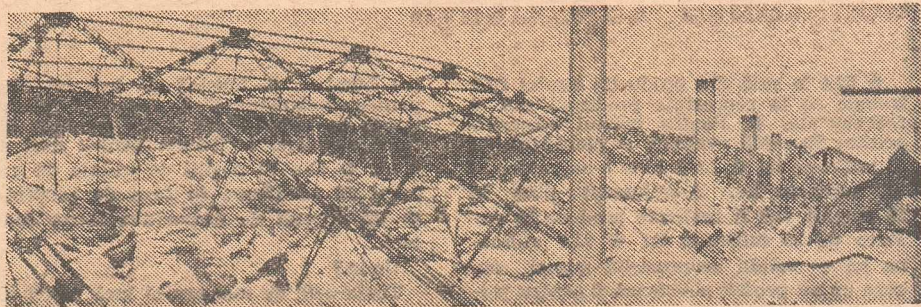
muncitorii aflați într-o prelungită pauză de masă. Cînd asta? Acum cîteva săptămîni.

Deci, de cîteva săptămîni nu s-a găsit nici o soluție ca acest depozit imens să folosească la ceva. Oare cîte săptămîni vor mai trece?

Pe o alee ce leagă combinatul de alte întreprinderi — pe o rampă de reparații auto — trei muncitori lucrau de zor la o mașină de culoare roșie, proprietate personală, avînd numărul 1—DJ—4869. Alături două canistre încărcate cu benzină așteptau să fie descărcate în rezervorul autoturismului. Toate aceste operații erau dirijate de o tovarășă cu halat alb, ce spăla cu ajutorul unui furtun cîteva piese auto. Cînd ne-a văzut și-a scos ecusonul, l-a așezat cu grijă în buzunarul halatului, ascunzîndu-și astfel identitatea.



Acum, cînd în toată țara, pe toate șantierele de construcții, se nasc noi idei — legate de economisirea la maximum a metalului, acest cîmp sustras circuitului



Pe ordinea de zi a socialismului: OMUL NOU.

(Urmare din pagina 1)

aceleași bucurii și speranțe. Am muncit cu gândul, cu plugul și — când a fost necesar — cu paloșul. Trageți linie și adunați această muncă.

Veți obține conștiința muncii.
Pentru că iubim libertatea de a decide suveranitatea, și existența de sine stătătoare — independența, și pentru că nu iubim ciuntirile de nici un fel, ne-au pizmuit și hulit nu puțin. Unii ne-au dorit moartea portului uitând că-l nemurim pe columnă; alții ne-au dorit uitarea graiului uitând de teacurile lui Coresi, ale Ivireanului și de Școala ardeleană. Cînd ni s-au dorit casele colb noi am ridicat turnuri pe la Dragomirna și în Curtea de la Argeș; iar cînd ne voiau risipiți noi am sorbit Milcovul și am transformat culmile Carpaților în pasuri. Trageți linie și adunați.

Veți obține conștiința independenței și conștiința suveranității.

Cînd la 23 August 1944 s-a tras linie și s-au adunat **CONȘTIINȚELE** (a întregului și a forței, a statorniciei și a muncii, a independenței și a suveranității) s-a văzut din nou că întregul e mai mare decît suma părților. Există și conștiința sărăciei, și conștiința datoriei, și conștiința luptei împotriva fascismului, și conștiința luptei de clasă, și conștiința analfabetismului, și a subnutriției endemice, și conștiința mortalității infantile...

Pentru fiecare în parte conștiința era oglinda subiectivă a lumii obiective. Pentru toți la un loc conștiința socială devenise însă conștiința Partidului Comunist Român. Numai așa au devenit mai apoi posibile conștiințele lui 6 martie 1945, 30 decembrie 1947, 11 iunie 1948, 3—5 martie 1949, conștiințele planurilor anuale și de perspectivă, conștiința electrificării, conștiința primăverii lui 1962 (încheierea cooperativizării agriculturii), conștiința lui 21 august 1965 (proclamarea Republicii Socialiste România), conștiințele Conferințelor Naționale și ale Congreselor P.C.R.

Numai străbătînd conștiința acestora au devenit conștiință și: continuarea fermă a politicii de industrializare socialistă; creșterea forțelor de producție în agricultură; ridicarea economică a tuturor zonelor țării; dezvoltarea, modernizarea și perfecționarea învățămîntului de toate gradele; repartitia după cantitatea, calitatea și responsabilitatea socială a muncii; securitatea și prosperitatea cetățeanului; unitatea și frăția tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate; întărirea familiei; Codul eticii socialiste;

perfecționarea legislației; făurirea unei societăți drepte.

Iar pentru ca toate acestea să fie posibile a trebuit să devină conștiință și: înstăpînarea egalității în drepturi între popoarele și națiunile Terrei; respectul independenței și suveranității naționale; neamestecurile în treburile interne; avantajul reciproc; nerecurgerea la forță și la amenințarea cu forță; o nouă ordine politică și economică; consolidarea păcii; stingerea focarelor de incandescență și de conflict; soluționarea problemelor litigioase pe căi politice și prin tratative; democratizarea relațiilor internaționale; promovarea unității și coeziunii tuturor forțelor progresiste ale societății.

Trageți linie și adunați.
Veți obține CONȘTIINȚA PROGRAMULUI PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN DE FĂURIRE A SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE ȘI ÎNAINȚARE A ROMÂNIEI SPRE COMUNISM.

Dar conștiința înseamnă și apreciere, cunoaștere, convingere și atitudine. Sau, cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu: «Este un adevăr binecunoscut că socialismul și comunismul se construiesc cu poporul și pentru popor, că în edificarea noii ordini rolul hotărîtor îl au masele de oameni ai muncii — făuritorii tuturor bunurilor materiale și spirituale ale societății, ai propriei lor istorii». Tocmai de aceea, partidul nostru pune în centrul atenției făurirea omului nou, folosirea deplină a tuturor mijloacelor de care dispune societatea pentru ridicarea continuă a nivelului general de cultură — profesional, politic, științific — al maselor largi populare, pentru înarmarea temeinică a constructorilor socialismului cu cele mai avansate cuceriri ale genului uman, cu cunoașterea legilor obiective ale dezvoltării sociale. Numai cunoscînd aceste legi, adevărurile universale valabile, oamenii muncii vor putea acționa în mod conștient pentru transformarea naturii și a societății, vor putea fi cu adevărat stăpîni pe soarta lor realizînd acel salt cu adevărat revoluționar de care vorbea Engels — saltul din „imperiu necesității în imperiu libertății“.

Deci, formarea omului nou trebuie să stea în centrul atenției. Ceea ce a presupus și va presupune timp. Cel mai adesea, timp îndelungat. Dealtfel s-a și văzut. Pentru ca omul să se poată cunoaște multilateral și judeca obiectiv a trebuit să se aștepte apariția unei clase capabile să ia poziție deplin obiectivă, practică și teoretică, față de om. Pentru că „Omul

nu este o ființă abstractă, situată în afara lumii. Omul este lumea omului, statul, societatea“ (Marx) La noi în România există o asemenea clasă. Și datorită ei poate să existe și **„OMUL NOU, INSUFLETIT DE IDEALURILE NOBILE ALE SOCIALISMULUI DE PRINCIPIILE MORALEI COMUNISTE, CU UN LARG ORIZONT CULTURAL“**. (Nicolae Ceaușescu)

Au început să apară asemenea oameni. Există de pe acum.

Cine sînt? În primul rînd comuniștii, unii dintre ei, însă nu numai ei. De ce? Pentru că ei, comuniștii aceștia, s-au născut din speranță și din luptă. Din speranța într-o viață umană și din lupta lumini împotriva beznei. Bineînțeles că nu sînt zei, însă martirii multora dintre ai lor i-a ridicat la înălțimi de Olimp. Personalități distinse și distincte s-au avîntat în lupta pentru OM avînd ca arme luciditatea pe care o dă experiența și calmul pe care îl dă certitudinea. Comuniștii aceștia urăsc veninul și pinzele de păianjen ale minciunilor de tot felul (chiar disimulate în... confetti) și cultivă cea mai frumoasă corolă din sercle „spiritului“: sinceritatea. Sînt oameni simpli, dar nu simpliști, fiindcă simplitatea este intrarea la esență, iar simplitismul este arcul de triumf al „sabloului“. Sînt adversarii lui „prea multă minte strică“ și din acest motiv neprieteni ai creierelor petlice și ai țalcului din aluatul vorbelor. Sînt născuți și făcuți astfel încît nu pot suferi profitorii, caterincile bipede, plumbul legat de picioarele societății, hiatusul dintre vorbă și faptă. Cu vîntul lor de ordine a fost, este și fi-vă: unire. Sînt prietenii muncii și ai umanismului înțeles ca problemă a realității sociale, înțelegînd ca simplu exercițiu teoretic. Motiv pentru care sînt trup și suflet înrolați pe viață în ostiile muncii. Și tot de aceea sînt pentru oamenii aureolați de sudoarea efortului propriu; pentru piinea zilnică și vinul de viață lungă al sufletului românesc; pentru adevăr, echilibru și unanimitate; pentru chibzuință matură și viziune limpede; pentru modestie nu numai ca trăsătură de caracter, ei, mai ales, ca metodă de lucru; pentru consecvență în înțelegere și curățenie sufletească. Și tot de aceea împotriva meschinării, lăcomiei și rivalităților stupide; împotriva bigotismului și superstiției; împotriva ridicolului, netalentului și nechemării; împotriva primitivismului în toate ipostazele.

Deci, sînt oameni pentru un nou tip de relații între oameni. Deci, pentru trăinicia și monumentalitatea zidirii omului nou. Ceea ce doresc acești oameni este ca ROMANIA SĂ AJUNGĂ CETATE DE SCAUN A OMENIEI. Sînt deci voința poporului și a Partidului Comunist Român. Pentru că „în esență — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — noi, comuniștii, ne propunem, de fapt, să venim — dacă se poate spune astfel — în sprijinul naturii, care a sintetizat în om forma superioară de organizare a materiei, acționînd prin toate mijloacele pentru stimularea însușirilor celor mai nobile ale acestuia, pentru dezvoltarea sensibilității sale, a dorinței și voinței de autodepășire, pentru amplificarea continuă a cunoașterii sale, pentru împlinirea visurilor sale celor mai cutezătoare de progres, dreptate și fericire. Aș putea spune că, în fond, și în acest domeniu acționăm în spiritul materialismului dialectic. Înțelegînd și stăpînînd legile naturii, acționăm totodată pentru a le pune în serviciul omului — adică tot ceea ce a creat mai bun natura. Noi ne propunem acum să perfecționăm produsul cel mai înalt al naturii — omul creator a tot ce există în societate!“

Cît poate fi perfecționat un om? Ațita cît poate fi perfecționat un om. Pentru că un om este egal un om. Ceea ce înseamnă că nimeni nu-și propune la noi uniformizarea, aducerea la un numitor comun a indivizilor umani. Nici n-ar fi posibil. Dimpotrivă. Se urmărește dezvoltarea plină și personalității fiecărui, formarea omului de omenie, a comunistului de omenie. Cînd? Fiind vorba de o problemă atît de complexă, bineînțeles că nu se poate vorbi de termene de punere în funcțiune, de dare în exploatare. La data x, a... omului nou. Nu ajung pentru asta nici cîteva planuri cincinale.

Și totuși oameni noi — constructorii conștiinței ai celei mai drepte dintre orînduirile sociale cunoscute — există. Uitați-vă jur-împrejur cu atenție. Oamenii noi sînt printre noi. „Expresia cea mai elocventă a dezvoltării conștiinței socialiste a maselor o constituie participarea entuziastă a oamenilor muncii de la orașe și sate, a întregului popor, la îndeplinirea neabătută a tuturor sarcinilor economico-sociale, a programului partidului de dezvoltare multilaterală a orînduirii noastre socialiste“. (Nicolae Ceaușescu) Acestor oameni le datorăm locul, prestigiul nostru în lume.

Summa summarum, concluzia?

CONȘTIINȚA NOASTRĂ CEA DE TOATE ZILELE — CONȘTIINȚA SOCIALISTĂ.

Oameni, sub rădăcina griului

În tunelul Aluniș, cel mai lung din țară — 6,074 km. Am intrat odată cu schimbul doi. Sîntem opt spinării cocoșate sub cooperișul aceluiași vagonet cocolăsat la rîndu-i sub arcul betonat cu întineric al bolții. Din loc în loc, electricul nostru trenuleț oprește, doar el știe de ce, și atunci pliscurile minutarelor ciugulesc cu încetînitorul boabele de pe cadranele lui Cronos. Pornim din nou. Nesfîrșita garnitură zorește în sfîrșit mai departe zgrîbulită și asurzită de propria-i hurducătoare fierărie. Răceala îmi traversează cizmele din gumă, vesta imblănită, salopeta, cămașa...

Dumitru Sofian, secretar de partid, îmi povestește:

La Leșu sînt doar doisprezece mineri specialiști. Smărăndeanu este unul dintre ei. M-a rugat să-l las să facă o brigadă de tineret. I-am răspuns că n-are decît să i-am dat mină liberă, deși șef de brigadă de mineri la 30 de ani nu s-a pomenit prin părțile astea. Și-a ales doisprezece oameni cum i-a vrut el, dar ceilalți îl rîdeau: „Mă, cu filozofii ăștia, cu bărbosii, cu mustăcioșii și cu pleoșii selecționați de tine abia că te vei face de ris...“. Ne băgaseră la idei. Apucase să le promitem că le dăm pe mină un abataj nou; și chiar le-am dat crezînd că pînă vor face nișa, pînă urcă mașina... pînă pregătesc rostogolul — ehe, trece luna... Aveam înima strînsă, un panou înseamnă 50×50 de metri, e suficient să strici o felie pentru ea la un an după aceea să lucrezi numai în surpări. Condițiile sînt cele pe care le oferă mina, la 250 m sub pămînt, cu undele Bistriței rostogolindu-se undeva deasupra capului... Iar tinerii sînt nerăbdători.

vin, vād ce și cum, nu le stii gusturile... Problema cadrelor este foarte importantă, care va fi schimbul de mine? Hai să experimentăm, am zis, hai să-i lăsăm pe ei singuri...

Așa a trecut o lună. Apoi au trecut două... nouă. Cei doisprezece au devenit adevărate vedete de cinematograful. Brigada lor a ajuns să rivalizeze cu aceea a lui Petru Morar, cel mai vestit miner din Carpații din sus de curbură. Băieții cîștigă în medie 4 800—5 000 de lei, ne-am trezit că ceilalți vin și ne cer să-i trecem în brigada lui Smărăndeanu, între timp l-au propus și l-au ales și în comitetul oamenilor muncii.

„Străbăteam cel mai lung tunel din țară. Lîngă mine, în vagonet, Dumitru Smărăndeanu, șeful brigăzii de tineret care dă țării, lunar, peste 2 000 tone de minereu. Nu-i schimbul lui, intră doar așa să se uite ce-i fac ortacii. Îmi spune printre huruituri de roți că minerii sînt precum soldații, dacă dai într-unul sar zece, că au o psihologie aparte, poate și pentru că scot la lumină miezul pămîntului, dar că după munca lor nu poți să arăți cuiu — așa ca după ce trec pe acolo constructorii — un bloc de locuințe. După Smărăndeanu, asta-i face pe mineri și nervoși și suspicioși, dar dacă-ți pui în cap poți la urma urmelor să muți cu ei și muntele. Totul e să le sădești conștiința încrederii, înțelegînd în forța proprie, apoi în aceea a echipierilor. El așa a procedat și, uite, de cînd există la Leșu brigada de tineret, a scăzut și fluctuația. Și crede că a predat ștafeta încrederii corect...“

MIRCEA MARIUS ■

Conștiința capacității

● 52,4 la sută din producția anului 1979 trebuie să le reprezinte produsele noi și reproiectate. ● Pentru primul semestru acestea fuseseră evaluate și planificate la 23 milioane lei ● La 1 iulie s-au raptortat 24,8 milioane lei. Angajament: pînă la 23 August vor fi realizate produse în valoare de 30 milioane lei ● 21,7 milioane lei — valuta economisită numai din ceea ce au produs pînă acum și pentru prima dată în România: 1. Flyer mediu pen-

tru bumbac. 2. Mașină de injectat țalpi pentru încălțămînt. 3. Mașină pentru vopsit la temperaturi înalte tricouri din fibre sintetice. 4. Utilaje pentru linii de bataj ● Din 35 poziții de utilaje de asimilat 18 se găsesc în faza de prototip ● Un depozit de dispozitive într-o fototecă.

Unde?

Toate cele de mai sus și încă multe altele aparțin întreprinderii **TEHNOMETAL**

— BUCUREȘTI unde, concomitent, în acest an trebuiau rezolvate și următoarele probleme:

A. Creșterea gradului de dotare cu dispozitive fără să crească costurile de producție. B. Reducerea perioadei de pregătire a fabricației fără să crească numărul de încadrați. C. Să se organizeze o... organizare a producției capabilă să preia sarcinile de mare producție.

Și s-au rezolvat.

Cum?
Plecînd de la deviza: „Nu trebuie dublate ori triplate eforturile, ci realizările“, studiul intitulat „Creșterea eficienței la pregătirea fabricației“ a analizat punct cu punct principalele aspecte menite să sporească performanțele. Un exemplu: S-a conchis că metodologia de proiectare la care se adaugă folosirea elementelor modelării permite reducerea timpului necesar proiectării dispozitivelor cu 70 la sută, iar realizarea practică a dispozitivelor este redusă cu 80 la sută. Mai mult, a. Folosindu-se elementele modulate se pot păstra constante spațiile de depozitare în timp ce

numărul dispozitivelor poate fi sporit an de an. b. Ceea ce se stochează cu adevărat sînt fotografiile felului în care au fost asamblate modulele; de unde și concluzia — un depozit de dispozitive într-o... fototecă.

Și mai mult. Pe baza altui studiu s-a propus gruparea reperelor pe familii, cu scopul realizării tehnologiilor de grup. Respectivul studiu a fost materializat în proiectul de organizare al întreprinderii **TEHNOMETAL**.

Termenul de punere în funcțiune: 1981.

Cine sînt performerii?
În primul rînd conf. dr. ing. Aurel Brăgaru de la catedra de T.C.M. a Institutului politehnic București, care a colaborat magistrat cu: inginerii Flaviu Micu, Petre Năsarîmbă, Cătălin Băiașu, Adrian Bălan, Adrian Dumitrescu, Cristian Chilimet; subinginerii Dan Ionț și Nicolae Moldoveanu, precum și maestrul Emilian Coman, șeful atelierului S.D.V. Deci oameni la care conștiința capacității proprii este de milioane!

Președinta din Tirgu Trotuș

Cooperativa agricolă de producție Tirgu Trotuș o are ca președintă pe Constanța Semeniciu despre care locuitorii celor trei sate componente ale comunei (Vișoara, Tuta, Tirgu Trotuș) nu se sfîșesc să afirme că i-au scos din cele mai încălțite situații. Și dacă-i adevărat că faptele trebuie să vorbească în locul oamenilor, atunci... fapte. Și dacă... a ști înseamnă a deosebi, iar a deosebi înseamnă a compara, atunci urmăriți și judecați dumneavoastră următoarele fapte:

În 1971 ceapeul realiza la hectar 854 kg griu, 1 925 kg orz, 1 800 kg porumb și 17 000 kg legume. Și iată care au fost realizările după intervenția mîinii de gospodărie, în 1978 același ceape a obținut 2 600 kg griu, 3 162 kg orz, 2 600 kg porumb, 23 000 kg legume. Dealtfel, 1978 a fost și primul an în care cooperativa a reușit să echilibreze veniturile cu cheltuielile. Cum? Doar de muncit se munea și mai înainte. Numai că se munea oarecum tradițional. Președinta a ținut însă s-o rupă cu tradiția. Fosta albie a riului Trotuș, desemnată între timp teren agricol, a fost curățată de pietre. A fost

regularizat torentul Vărateci din satul Vișoara. Cu două motopompe de cite 12 toli au putut fi irigate 240 de hectare. A început amenajarea a 200 ha din cele 1 500 de pășune. De ce? Cele 300 de taurine și cele 4 000 oi sînt serioase... întezesate de respectivele suprafețe. Adăugați îndesirea pomilor din livezi (în 1980 se preconizează obținerea unei cantități de 30 000—40 000 kg la hectar), solarile, suprafețele cultivate cu cartofi, apoi milionul de lei obținut din confecționarea lădițelor, adăugați ordinea și disciplina netradiționale și veți înțelege bunele rezultate ale anului trecut. Și probabil că președinta Constanța Semeniciu a avut motive suficiente de puternice pentru ca în această primăvară, în fața conducerii de partid și de stat la Conștiința cu cadrele de conducere din industrie, construcții, transporturi și agricultură, să afirme: „Tot ceea ce s-a realizat la noi la Tirgu Trotuș în ultimul timp se datorește conștiinței faptelor la care au ajuns oamenii“.

B. MIRCEA ■

Pământul — avuție națională!



„Este necesar să realizăm o nouă revoluționare a activității agricole, având în vedere că și aici am realizat mari acumulări cantitative. Să obținem acum transformarea acestor acumulări într-o calitate nouă, care să se materializeze în creșterea producției de cereale și plante tehnice, în legumicultură, viticultură, zootehnie“.

NICOLAE CEAUȘESCU

CENTURA AGRICOLĂ A CAPITALLEI



Bucureștiul este un oraș de cimpie. Este clădit pe pământ și este înconjurat de pământ. Pământul îl veghează din toate zările.

Simplificând lucrurile, pentru a ușura înțelegerea lor, să ne închipuim că în centrul orașului, la kilometrul zero, alături de Piața Unirii, așezăm acul unui compas și trasăm un cerc cu raza de vreo 15 kilometri. Aproximativ pe linia acestui cerc se întinde șoseaua de centură a Bucureștiului, care măsoară, cu exactitate, 72 de kilometri. În dreapta și în stînga șoselei, spre interior, adică spre vatra orașului, și spre exterior pînă la hotarul administrativ care separă teritoriul municipiului de acela al județului Ilfov, se întinde o fișie de pământ a cărei lățime este, în medie, de vreo 10 kilometri iar lungimea ei, desigur, o urmărește pe aceea a șoselei de centură. În spațiul pe care l-am descris, Bucureștiul face agricultură.

Agricultura din marginea Bucureștiului se cuvine să aibă o trăsătură distinctă, bine știută, care să o facă aptă să asigure aprovizionarea acestei mari aglomerări urbane cel puțin cu alimentele proaspete de consum zilnic. Agricultură Bucureștiului este o „agricultură de urgență“ și „sub presiune“. Așa am putea numi acele specifice pe care trebuie să-1 aibă și chiar il are centura agricolă a Capitalei. El s-a prefigurat cu mai mult timp în urmă iar anii care au trecut l-au conturat și mai limpede, vădînd certitudinea unor orientări bine alese în profilarea și specializarea producției agricole de pe raza municipiului, dînd chiar, acestor orientări, puterea unei tradiții. Experiența acumulată și verificată în contactul direct cu cerințele populației a determinat agricultura municipiului să se îndrepte, din ce în ce mai mult și cu rezultate tot mai bune, către dezvoltarea a două mari sectoare. Unul este legumicultura. Celălalt, zootehnia, mai precis creșterea vacilor cu lapte. Sigur că agricultura orașului oferă mai mult bucureștenilor decît legume și lapte proaspăt, însă, pentru că toate celelalte produse agricole asigură într-o proporție mult mai mică necesitățile de aprovizionare ale populației Capitalei, le vom aminti, doar, la timpul potrivit. Tot atunci vom arăta că alături de ocupațiile tradiționale menționate, cu pondere în privința posibilită-

ților de aprovizionare a Capitalei, în centura agricolă a Bucureștiului și-au făcut apariția ocupații noi, s-au întemeiat, ca să zicem așa, noi ramuri ale agriculturii pe teritoriul orașului, ramuri care tind să acopere aproape în totalitate cerințele bucureștenilor într-o privință sau alta.

A face agricultură lingă oraș presupune cunoașterea unor avantaje și a unor dezavantaje. Mai toți conducătorii de unități agricole de aici se opresc, discutînd despre dificultățile pe care le întâmpină, în primul rînd la problema forței de

O agricultură de urgență

muncă. Agricultură Capitalei se face, în bună măsură, cu oameni veniți din toate colțurile țării. Mulți vin, pușini rămîn și se stabilesc, pentru o vreme mai îndelungată, în locul unde s-au hotărît să muncească. Deși această forță de muncă este nesigură și costisitoare, pentru că oamenii să dispună de condiții cît mai bune de viață s-au efortuit, de-a lungul anilor, sume importante, construindu-se cantine și cămine de nefamiliști ori garsoniere și apartamente de confort urban. Însă, cum spuneam, agricultura de lingă oraș presupune și anumite avantaje. De pildă, o mai mare siguranță a valorificării produselor obținute, ceea ce nu-i puțin important.

În centura agricolă a Bucureștiului funcționează 14 C.A.P.-uri: Bragadiru, Virteju, Măgurele, Jilava, Popești Leordeni, Dudești, Gîlna, Pantelimon, Dobroești, Dudu, Chiajna, Chitila, Mogoșoaia, Otopeni. În teritoriul municipiului își mai desfășoară activitatea trei întreprinderi agricole de stat, care aparțin, de fapt, de Trustul I.A.S. Ilfov: Mogoșoaia, Popești Leordeni, Bragadiru. La buna aprovizionare a locuitorilor Capitalei participă, alături de acestea, unitățile aparținătoare de Centrala de legume și fructe București, precum și, într-o măsură destul de

însemnată, gospodăriile individuale. Toate aceste activități se desfășoară în perimetrul celor 28.603 hectare, cît cuprinde centura agricolă a Capitalei, unde, numai în unitățile agricole de stat și cooperatiste muncesc aproximativ 50.000 de oameni. Răspunderea acestor oameni este cu atît mai mare, am putea spune, cu cît înțelege fiecare, acolo unde muncește, că trebuie să se preocupe în permanență de creșterea eficienței muncii lui, de creșterea producțiilor.

Dealtfel, în acest scop, sub îndrumarea Comitetului municipal de partid, a primarului general al Capitalei, tovarășul Gheorghe Pană, au fost întocmite de curînd studii privind măsurile tehnico-organizatorice pentru realizarea și depășirea sarcinilor unităților din zonă. Comitetele de partid ale sectoarelor au primit sarcini concrete, sarcini ce vizează recuperarea întregului teritoriu ce poate fi destinat agriculturii, pentru valorificarea la maximum a fiecărei palme de pământ fertil. Este vorba de îndeplinirea riguroasă a programelor de aprovizionare a Capitalei, programe la care, în urma indicațiilor date de conducerea superioară de partid, personal de secretariat general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, organizația de partid din Capitală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare au răspuns prin fapte de muncă și măsuri concrete și operative în urma cărora zona din jurul Capitalei a devenit un spațiu al eficienței și al înaltei calități.

Numind, convențional, această roată de pământ din jurul Bucureștiului „centura agricolă a Capitalei“ în cele ce urmează am încercat să aflăm răspuns întrebărilor: cît produce, cît trebuie să producă, cum poate produce și am mai încercat să lansăm sub acest generic o chemare fierbinte către toți gospodarii, către toate unitățile, către toate organele și organizațiile în a căror competență se inserie grija pentru bunăstarea oamenilor, pentru hrana lor zilnică, să dovedească în efortul lor cinstit și aspru din acest sector important al vieții și muncii locuitorilor Capitalei aceeași hărnicie, grijă și dăruire cu care își chivernisesc propria grădină, propria bălătură.

Cît produce centura agricolă a Capitalei

S-ar părea că, pentru a răspunde acestei întrebări, nu ne rămîne decît să scdam producțiile unităților agricole de pe raza municipiului, să le însumăm și, după aceea, totalul obținut astfel să-l scădem din cifra reprezentată de necesarul de aprovizionare al Capitalei cu un produs sau altul. Însă, în ciuda aparențelor, aceste operații ar duce la concluzii eronate.

Să dăm un exemplu. În acest an, C.A.P.-urile și I.A.S.-urile bucureștene vor obține 236 700 hectolitri de lapte. Însă, ne spune Gheorghe Oancea, din cadrul Inspectoratului agrozooveterinar al Consiliului popular municipal, necesarul de lapte pentru aprovizionarea Capitalei în acest an este de 6 400 000 hectolitri. Oricine poate să facă raportul între aceste două cifre și să ajungă la concluzia că, prin producțiile sale, centura agricolă a orașului asigură o parte infimă din laptele pe care-l consumă Bucureștiul. Această concluzie scoate însă discuția noastră din sfera subiectului pe care și l-a ales. Cifra pe care ne-o spusese Gheorghe Oancea reprezintă atît laptele proaspăt cit și produsele lactate industrializate pe care le consumă Bucureștiul, adică brînză, untul și altele de acest fel. Or, prin specificul ei, centura agricolă este chemată să contribuie nu atît prin produsele industrializate ci prin acelea care se consumă în stare proaspătă. Cașcavalul, să zicem, poate fi adus foarte bine și din Mărginimea Sibiului ori de la Vatra Dornei, pe cînd laptele proaspăt de bună seamă că nu. Sigur, în cazul în care ar acoperi în totalitate necesarul de alimente ce se consumă proaspete, centura agricolă ar fi chemată să contribuie, cît mai mult, și la aprovizionarea orașului cu produse industrializate din lapte, legume, carne. Însă, deocîndată, această performanță nu a fost atinsă și, după cum vom vedea, nici nu va fi atinsă prea curînd. Chiar dacă ea se va produce, mai tîrziu, atunci, ca și acum, trebuie să judecăm însă contribuția centurii agricole în funcție de natura pe care trebuie să o aibă această contribuție, adică în funcție de obligațiile directe și de primă urgență ale agriculturii de pe raza orașului. În paranteză fie spus, acest criteriu asigură și un raport

mai echitabil între munca oamenilor care lucrează în centura agricolă și efectele ei exprimate statistic.

● Centura agricolă produce, spuneam, 236 000 hectolitri lapte într-un an.

— Cît lapte proaspăt consumă, într-un an, Bucureștiul?

Ne răspunde Stelian Voiculescu, director general adjunct în Direcția comercială a municipiului:

— 980 000 hectolitri pe an.

Așadar,

CENTURA AGRICOLĂ PRODUCE A 4-A PARTE DIN LAPTELE PROASPĂT PE CARE-L CONSUMĂ BUCUREȘTIUL.

● Centura agricolă scoate pe pietele orașului aproximativ 100 000 tone de legume într-un an (însă produce, de fapt, prin unitățile Centralei de legume și fructe, încă vreo 40 000, pe care le conservează).

— Cîte legume proaspete consumă Capitala de-a lungul unui an?

— 146 446 tone.

Așadar,

CENTURA AGRICOLĂ PRODUCE PESTE 2 TREIMI DIN LEGUMELE PROASPETE PE CARE LE CONSUMĂ BUCUREȘTIUL.

● Centura agricolă a Capitalei mai produce:

Aproape 1 000 tone carne de vită într-un an.

8 700 tone carne de porc.

150 tone carne de pasăre.

7 400 tone de piersici.

600 tone struguri de masă.

72 tone de miere în sectorul agriculturii de stat.

2 200 000 de ouă în sectorul cooperatist, adică aproape un ou, cum s-ar zice, pe cap de bucureștean.

Cifrele, vedem, sînt din ce în ce mai mici și ne semnificative. Fără a face direcții pe care le dezvoltă centura agricolă a Capitalei sînt, cum spuneam, două: legumicultura și zootehnia, mai exact creșterea vacilor cu lapte.

Cît trebuie să producă centura agricolă a Capitalei

Prin „cît trebuie“ înțelegem, de fapt, „cît poate“. Înțelegem, așadar, folosirea potențialului maxim de producție al centurii agricole.

În ce măsură va contribui la aprovizionarea orașului, în perioada următoare, folosind în condiții și cu rezultate optime potențialul ei productiv?

Ne răspunde inginerul Marin Dumitrescu, inspector-șef al Inspectoratului agrozooveterinar din cadrul Consiliului popular al municipiului București.

CENTURA AGRICOLĂ VA PRODUCE APROXIMATIV 50 LA SUTĂ DIN LAPTELE PROASPĂT ȘI APROXIMATIV 80 LA SUTĂ DIN LEGUMELE PE

CARE LE VA CONSUMA BUCUREȘTIUL.

În plus, cu toate că Bucureștiul nu se va întoarce niciodată la înfățișarea pe care o avea pe vremea lui Anton Pann, cînd răsărea privirii de printre vii și livezi, în următorii cîțiva ani, alături de cele peste 1 300 de hectare, cît cuprind acum, livezile se vor întinde la marginile orașului pe o suprafață de încă 600. În același rîstimp, pînă în 1985, vor mai fi plantate, de asemenea, 150 hectare de viță-de-vie.

Toamna va trece de șoseaua de centură și va înainta spre inima orașului avînd să anunțe un rod mai bogat.



Anul trecut, după ce parfumul florilor de tei s-a stins, către mijlocul verii, peste București, pe neabgate de seamă a început să se înfiripe un altul, la început mai firav, apoi din ce în ce mai puternic și limpede, iar după parfumul acela nou, de piersici, care adia de prin împrejurimile orașului, au început să apară și să nu mai contenească, din ce în ce mai multe, ca într-o rupere a unui zăgaz al naturii, transporturi masive de fructe. Timp de vreo două luni și jumătate, din iulie pînă în septembrie, Bucureștiul a fost plin de piersici. Un fel de piersici mari cît merele domnești, cu puf auriu ca o haină țesută cu fir de preț de însuși soarele verii, au pus stăpînire pe pietele Bucureștiului și, nemaiașind loc într-acestea, au pornit într-un fel de marș prin toată întinderea orașului, încît puteau fi cumpărate aproape la toate chioșcurile de fructe, și, prin locurile aglomerate, la tonetele scoase în stradă, ca într-o poave în care lucrurile se insuflețesc iar piersicile, rînduite frumos una lîngă alta în lăzi, ar fi fost un fel de armată porînită să cerceteze și să se lase cucerită de pofta, de neînvinș, a copiilor.

Puțini, desigur, știu că piersicile acelea veneau de la Mogoșoaia iar „generalul“ armatei de piersici era inginerul Mihai Popa, directorul I.A.S.-ului din această comună suburbană.

Cînd, în urmă cu paisprezece ani, a venit la Mogoșoaia, în tot satul erau vreo cîțiva piersici, risipiți și aceia, bineînțeles, prin curțile oamenilor. El însuși, după cum ne mărturisește, n-avea cum să se gîndească, încă de la început, să întemeieze la Mogoșoaia o livadă de piersici. Nu putea să aducă în servietă, adică, gîndul acesta din altă parte, de acolo de unde lucrase mai înainte ca inginer, și să-l planteze aici.

— Cînd, ca inginer agronom, vii într-un loc nou, primul lucru pe care trebuie să-l faci este să cercetezi pămîntul. Ideile unui agronom vin dinspre pămînt, adică din ceea ce crede el că se poate lucra, cel mai bine, pe pămîntul acela.

La Mogoșoaia, în nord-estul Capitalei, pămîntul este cuprins între vechea șosea a Pitestilor și cea care duce spre Călărași. O parte a acestor pămînturi era de slabă productivitate, mai ales cele în pantă. Așa a apărut ideea de a înființa aci o livadă de piersici. Pentru piersici, pămîntul era foarte potrivit.

— După ce ai cercetat pămîntul, spune inginerul Mihai Popa, treci în revistă

toate posibilitățile de valorificare cît mai bună a lui. Întotdeauna există mai multe posibilități și, desigur, cauți să te oprești la varianta optimă. Aici, la Mogoșoaia, cel mai nimerit ar fi fost să cultivăm piersici nu numai pentru că pămîntul era favorabil dar și pentru că Bucureștiului îi erau necesare aceste fructe pe care le aducea, rar și puțîn, tocmai din Dobrogea, de la Nazarcea ori din alte plantații pomicele. Piersica se transportă foarte greu. Cum ai zdruncinat-o ori ai lovit-o puțîn,

vară, tîrziu, încît de pe la începutul lui iulie și pînă prin septembrie pietele Capitalei să nu simtă lipsa. Există un specific al muncii în funcție de locul și împrejurarea în care ea se desfășoară. Noi credem că am ținut cont de specificul centurii agricole a Capitalei, nu numai pentru faptul că am pus aceste piersici dar și pentru faptul că le-am pus așa și nu altfel. Și aceasta este primul lucru pe care l-am realizat.

Intr-adevăr, știm că mai este și un al

tatea ei, au apărut, după cum aflăm, în urma unor eforturi întinse pe parcursul îndelungat al multor ani.

— Am început și noi, ca toți dealfel, spune inginerul Mihai Popa, de la încrucșarea raselor indigene cu cele străine, mari producătoare de lapte. Acum, în fermele noastre avem numai metis Holstein de calitate, iar acțiunea aceasta de ameliorare este încă în curs de desfășurare. Rezultatul acestei munci îl vom vedea peste vreo cîțiva ani, nu doi-trei ci poate cinci-șase, cînd media va tinde către 6 000 de litri iar unele exemplare din vacile cu lapte vor trece chiar peste această medie, pînă către 6 500 de litri pe an. Trebuie să ne străduim. Orașul are nevoie de lapte proaspăt.

— Iar dumneavoastră, muncind aici, lîngă oraș, înțelegeți, și încă foarte bine, acest lucru. Lîngă o piersică își poate găsi locul foarte bine paharul cu lapte. În această imagine trebuie să vedem felul cum discernem între posibilități și cerințe pentru a alege tocmai acel specific al centurii agricole.

— Mai este ceva. Noi asigurăm stocul-tampon al aprovizionării cu carne de porc. Producția anuală, 3 200 de tone, este ceva mai mare decît consumul Capitala în cinci zile și ceva mai mică decît consumul în șase. Consumul de carne este imens. Ar fi să urmărim o himeră dacă am avea ambiția să-l asigurăm noi în totalitate, cînd tocmai pentru aceasta s-au creat în țară marile complexe, marile crescătorii de animale. Carnea se poate transporta, nu e atît de ușor perisabilă ca piersicile, să zicem. Rămîne doar problema timpului necesar transportului. Se poate ca necesitățile să crească, în vreo împrejurare, iar timp pentru a aduce carne din marile complexe să nu mai fie suficient. Rostul nostru tocmai acesta este, de a interveni în asemenea momente, cînd se produc anumite dereglări în aprovizionare și de a acoperi lipsa.

„Generalul de piersici“, inginerul Mihai Popa, nu numai că înaintază cu oamenii săi pe frontul auriu și parfumat al acestor fructe parcă rupte din soare, nu numai că susține, în plus, o parte însemnată a răspunderii pentru aprovizionarea Capitalei cu lapte proaspăt, dar, atunci cînd într-un „sector de front“ se produce o rușere a echilibrului, el restabilește acel echilibru și dă răgaz forțelor comerțului să se regrezeze pentru a asigura în continuare aprovizionarea în bune condiții a marelui oraș.

Imperativul nr. 1: crearea unui stoc-tampon al aprovizionării

Inginerul Mihai Popa, „generalul de piersici“

aproape că poți s-o arunci. De aceea a fost valorificată posibilitatea pe care o oferea pămîntul de aici.

În cîțiva ani la Mogoșoaia a luat ființă o livadă intensivă care a crescut treptat, de-a lungul anilor, la vreo 600 de hectare. În exclusivitate, producția este destinată aprovizionării Capitalei. Anul trecut, livada de piersici a dat aproape 6 000 tone de fructe și a adus I.A.S.-ului Mogoșoaia un beneficiu net de peste 6 milioane.

— Însă a pune piersici și a le vinde nu este totul, zice inginerul Mihai Popa. Noi, că nu este vorba numai despre mine, asta e limpede, ne-am gîndit să facem plantația în așa fel încît să asigurăm o producție esalonată și deci o aprovizionare esalonată a orașului pe o perioadă cît mai îndelungată de timp. Ce-ar fi fost să punem un singur soi de piersici, să fie arhiplină piața orașului de săptămîină ori două iar pe urmă bucureștenii să ducă dorul acestor fructe ori să fie nevoiți să le aducă iarăși de prin alte părți? Am pus, de aceea, mai multe soiuri, timpurii, de

doilea și că, tot la fel, el este reprezentativ nu numai în privința preocupării acestei întreprinderi de a face agricultură deosebit de eficientă, intensivă, ci și de a o face așa cum se cere ea gîndită aici, în vecinătatea marelui oraș. O bună parte din laptele proaspăt consumat în Capitală este produs în fermele I.A.S.-ului Mogoșoaia. La ferma Pantelimon, aparținătoare de I.A.S. Mogoșoaia, în cursul anului trecut s-a obținut o producție medie de 4 800 litri de lapte, cum se spune, pe cap de vacă, iar în acest an, judecînd după rezultatele de pînă acum, producția medie va atinge cifra record de 5 000. Fermele I.A.S.-ului Mogoșoaia sînt ferme de elită, iar aprecierea se cuvine a fi dusă pînă la capăt arătînd că laptele obținut aici nu este doar mai mult decît cel obținut în alte unități — fie ele din țară sau din centura agricolă a Capitalei. — ci este și de o calitate deosebită. Este, cum spun cei care se pricep, de o mare puritate... Dar aceste rezultate privind cele două laturi ale producției, cantitatea și cali-

Activitățile industriale auxiliare recuperează pierderile

și asigură dezvoltarea neîntreruptă

De unde are bani Denisa Sereanu?

Este încă o oră de dimineață și ziua a pornit dogoritoare.

Din înălțimi, soarele arde dezlănțuit și în arcul orizontului, departe, înspre sesul de miazăzi al Ilfovului, pare că tremură o pinză aurie, strălucitoare, ce-și desprinde valurile fierbinți din cerul albastru, palid, innălbțit parcă și el de puterea luminii de vară. La sediul C.A.P.-ului Bragadiru, o peluză bine întreținută și tufe detrandafiri involburate de explozia albă ca zăpada și roșie ca singele a florilor adie răcoare ca gura unei fiintine adinci. Economista Denisa Sereanu, președinta C.A.P.-ului, nu este însă prezentă. Poate că a plecat pe teren? întrebăm. Mircea Comănescu, contabilul șef, ne răspunde cinstit și deschis: Denisa Sereanu nu este pe teren. Este acasă. Doarme. Pe la ora patru dinspre dimineață abia a sosit din Maramureș, unde a fost plecată câteva zile ca să cumpere pentru C.A.P. o sută de vaci. Acum, după ce s-a întors dintr-o călătorie de business, se odihnește și dumneai câteva ore, adaugă contabilul șef. Totuși, fiind anunțată la telefon în ciuda împotrivirii noastre, după puțin timp apare și președinta Denisa Sereanu.

Deci, notăm: producțiile obținute aici, în grădini de legume de pe malul Ciorogirlei, sint deosebit de bune prin comparație cu cele realizate de alte unități din centura agricolă a Capitalei. Anul acesta, producția medie de legume la hectar va fi 26 de tone, iar cea de roșii, de exemplu, cam 30. O producție și mai mare, de vreo 50 de tone la un singur hectar, este pe cale de a se obține, apoi, pe cele zece hectare de solarii ale C.A.P.-ului.

„Rezultatele la legumicultură sint multumitoare, spune Denisa Sereanu, în schimb pe noi nu ne mulțumesc cele de la zootehnie. Avem 430 de vaci cu lapte, cu o medie, fiecare, de 2.350 de litri. Altădată Bragadiru dădea o producție mai mare.”

„Ce s-a întâmplat?”
„Până prin '73, vreme de câțiva ani, ne aflam pe locul întâi între C.A.P.-urile Capitalei. Obținem 2.700-2.800 de litri. Pe urmă, eu am fost plecată, timp de un an, la o școală, și n-am mai putut să urmăresc foarte bine ce se petrece în unitate. În orice caz, prin '76 ne redresasem iarăși.

Însă, un an mai târziu, a venit cutremurul. Ne-au căzut două grajduri și am sacrificat aproape o sută de vite. După aceea am început din nou să ne redresăm. Până la sfârșitul lui '77 ne-am refăcut efectivul și am reconstruit cele două grajduri, în '78 am ridicat altul și anul acesta încă unul, chiar acum îl punem acoperișul. Îndrăznesc să cred că, pe la sfârșitul acestui an, vom obține o cantitate de lapte echivalent cu 3.000 de litri, producție medie anuală, pe cap de vacă furajată.”

„Însă numai grajdurile nu pot da lapte. Vă gândiți probabil și la rezultatele drumului pe care l-ați făcut în Maramureș.”

„Bineînțeles. Însă, ca să atingem producțiile de care vorbeam, cu o singură problemă ne vom confrunța și de acum încolo, dar ea este o problemă generală în centura agricolă a Capitalei. E vorba de forța de muncă. Deși comuna Bragadiru, de exemplu, are vreo cinci mii de oameni, din cei 250 care lucrează la C.A.P., în legumicultură și zootehnie, doar vreo 60 sint localnici. Noi, de exemplu, aducem în fiecare dimineață, cu mașinile, peste o sută de oameni de la Clinceni, de la Iepurești, de la Naipu. Lupta se dă la bani. Dacă plătim mai bine decit în comunele lor, oamenii vin. Cheltuim destul de mult și cu cei de mai departe, de prin alte zone ale țării. Anul acesta, de exemplu, am construit un grup social, după ce anul trecut mai construiserăm opt garsoniere pentru mulgători.”

Astfel, mărturisim, în mintea noastră a încolțit o nedumerire. Fiindcă, aflasem de la contabilul șef Mircea Comănescu, legumicultură și zootehnie nu aduc nici pierderi mari dar nici beneficii însemnate, iar pe de altă parte, ne spusese președinta Denisa Sereanu, în afară de cheltuielile pe care le-am amintit deja, C.A.P.-ul Bragadiru și-a mai cumpărat în ultima vreme cinci autocamioane și trei tractoare cu remorci, care costă și ele destul de mult. Denisa Sereanu chiar exclamase, cind ne vorbea despre felul cum îl convinge pe unii să lucreze în legumicultură ori în zootehnie: „Am bani!”

Contabilul șef Mircea Comănescu lămuurește misterul: „activitățile industriale”! Ce înseamnă ele, cu exactitate, ne spune

însă inginerul Victor Popescu, șeful acestui sector care reprezintă, de fapt, o cheie a dezvoltării rapide și sigure a C.A.P.-ului. Aflăm, așadar, că în sectorul „activităților industriale” ale acestei unități agricole muncesc vreo 350 de oameni. Unii, Radu Alexandru și Ion Grigorescu, de pildă, lucrează în secția „perii-pensule-bidinele” care, în ciuda titlaturii ei ce provoacă involuntar zimbetul, reușește să aducă C.A.P.-ului cam o jumătate de milion pe an. Secția de turnătorie, la rindul ei, asigură vreo opt sute de mii venituri, iar cea de textile cam un milion și jumătate. N-am epuizat lista acestor secții și dintre ele mai amintim pe aceea de „piese mărunt” unde se lucrează, de exemplu, o cantitate enormă de puilțe. Trebuie spus, ca să îndepărtăm orice confuzie, că nu e deloc vorba de o producție derizorie, de prost gust și întocmită în goana după bani, ci de un efort al C.A.P.-ului de a-și alcătui, prin autoutilitare, aceste ateliere în scopul, desigur, de a-și crea o sursă de venituri, prin simpla transformare a dezavantajului de a face agricultură lângă București într-un avantaj. Acest avantaj ar consta în faptul că oamenii vin gaia școlii, calificați. Pe de altă parte, inginerul Victor Popescu a lucrat înainte, destul de mult timp, în industrie și cunoaște ce și cum trebuie lucrat. Prin inițiativele sale, C.A.P.-ul a dezvoltat colaborarea cu unele întreprinderi din oraș. De pildă, secția textilă prelucurează fire din deșeuri și resturi de partizi de la „Tricodava”. Neîndolelnic, n-ar putea crede nimeni că este nefolositoare această muncă. Că ea este și bănoasă, cu atât mai bine pentru C.A.P. Bragadiru! În total, în 1978 activitățile industriale i-au adus, beneficii, 7 milioane. Sumele au fost importante și în anii trecuți, dovadă că din valoarea fondurilor fixe ale C.A.P.-ului Bragadiru, de 30 de milioane, două treimi, adică 20 de milioane, au fost realizate în ultimii doi ani.

O expoziție deschisă, de curind, la kilometrul opt de pe șoseaua Alexandriei, înfățișează o gamă largă de produse obținute în sectoarele industriale ale C.A.P.-urilor bucureștene. Desigur, acesta este doar un mijloc pe care ele și l-au ales pentru a se dota cu cele necesare, nu un scop. C.A.P.-urile nu se vor putea transforma în unități de prestări-servicii, în croitorii, ateliere de feronerie ori de fabricat perii, pensule și bidinele. Însă toate cele de mai sus înseamnă, deocamdată, bani cu care C.A.P.-urile se dezvoltă. Fac irigații, construiesc cantine și locuințe, cumpără mașini.

„Cind a fost în Maramureș tovarășa președintă, a dat telefon să-i mai trimitem încă o sută de mii de lei. I-am trimis imediat, fiindcă avem câteva milioane în bancă”, ne spunea contabilul șef al C.A.P.-ului Bragadiru.

Acum înțelegem că, deși pe o cale mai ocolită, activitățile industriale din cadrul C.A.P.-urilor bucureștene contribuie, alături de alte resurse, tocmai la consolidarea legumiculturii și zootehniei — pină cind acestea vor putea aduce, singure, beneficii însemnate —, deci contribuie la creșterea posibilității de acoperire, într-o măsură cît mai mare, a necesităților de aprovizionare ale orașului.

În jurul Bucureștiului, în unele locuri, pe o mare de pământ irigat abia plutesc câteva hectare de legume

Dincolo de comunele suburbane se întind pământurile celor 22 de comune limitrofe Bucureștiului. Întrucit discuția despre centura agricolă este, de fapt, un comentariu al modului cum se înfăptuiesc programele de aprovizionare a Capitalei, am socotit demn de interes să urmărim, fie chiar și sumar, efortul și contribuția comunelor limitrofe, ale acestor comune aflate în ceea ce s-ar putea numi „zona a doua” care trebuie să asigure aprovizionarea orașului. Cu ajutorul inginerului Anton Antonescu de la Inspectoratul agrozooveterinar al Capitalei am deslușit că, printre aceste comune, există și unele care se mulțumesc să facă agricultură la 10, 15 sau 20 de kilometri de oraș, ca și cum ar face la 400 sau 500 de kilometri.

— Iată, ne spunea inginerul Anton Antonescu, la Clinceni, din 375 hectare irigate, C.A.P.-ul a pus 5 hectare de grădină. La Ștefănești, C.A.P.-ul a pus 5 hectare din 155 irigate iar la Fundeni tot 5 din 1.002 hectare. Cel mai mult a pus Adunația Copăceni, 265 de hectare, și Vidra. La Tunari nu s-a pus nici un hectar de grădină, vreau să spun de către unitățile agricole, fiindcă, tot acolo, membrii cooperatori cultivă 30 de hectare în gospodăriile lor. Pe ansamblul comunelor limitrofe, cel mai mult se cultivă legume în gospodăriile populației.

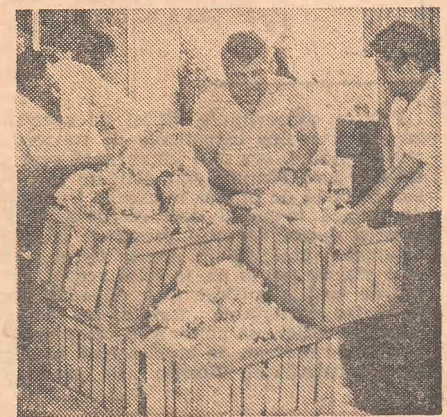
Iar cel mai puțin, adăugăm, cultivă unitățile subordonate aceluiași Trust I.A.S. Ilfov de care aparțin și cele trei întreprinderi agricole de stat din centura agricolă a Capitalei. Situația aceasta dovedește, credem, o proporționare neechitabilă a muncii întrucit cele trei I.A.S.-uri bucureștene cultivă, împreună, 750 hectare de legume, pe cind întreprinderile care-și desfășoară activitatea pe teritoriul administrativ al Ilfovului, în comunele limitrofe Bucureștiului, abia 212 hectare. Inițiativele, demne de laudă, ale aceluiași întreprinderi agricole de stat ilfovene de a contribui la aprovizionarea orașului prin înființarea a 9 ferme de vaci cu lapte în jurul Bucureștiului, la Mihăilești, Buciumeni, Fundeni, Afumați, de exemplu, credem că ar putea fi urmate de inițiative la fel de valoroase pentru îmbunătățirea aprovizionării cu legume a Capitalei. Fiindcă posibilitățile centurii agricole a Bucureștiului de a-și spori suprafața irigată sint destul de limitate.

— Acum, ne spunea inginerul Marin Dumitrescu, inspector șef al Inspectoratului agrozooveterinar al Capitalei, avem 6.000 de hectare irigate. Vom ajunge, nu peste mult timp, la 7.000. Dar aceasta reprezintă un fel de limită. Ca să trecem dincolo de ea, va fi posibil, dar va fi din ce în ce mai greu.

— Apele?
— Da. Sursele de apă nu mai ajung. Cele patru „girle” ale Bucureștiului, Dimbovița, Sabarul, Ciorogirila și Colentina, sint destul de sărace și de solicitate. Pomparea din Argeș în Dimbovița și din Ialomița în salba de lacuri din zona Colentinei ar putea constitui o resursă, însă ea este costisitoare. O soluție la care ne-am oprit, deocamdată, este forarea unor puțuri de adăncime, la 100, la 200 de metri. Proiectul este deja executat iar pină în 1985 vom încheia această acțiune.

Am relatat această discuție pentru a arăta că, vreme de câțiva ani cel puțin, contribuția comunelor limitrofe la aprovizionarea orașului ar putea fi mai mare. Ele au, în general, condiții destul de bune de a face legumicultură. Au surse mai bogate de apă iar în privința forței de muncă, orice s-ar spune, nu pot întimpla dificultăți comparabile celor cu care se confruntă unitățile agricole de pe raza municipiului.

Așa cum spuneam, centura agricolă a Capitalei reușește să asigure aproximativ două treimi din legumele necesare orașului. Este loc, așadar, și pentru o contribuție mai mare din partea comunelor limitrofe, din partea I.A.S.-urilor și C.A.P.-urilor din aceste comune, mai bine zis, întrucit gospodăriile populației cultivă, deocamdată, mai multe legume decit C.A.P.-urile, mai multe decit I.A.S.-urile, și mai multe, chiar, decit acestea la un loc.



Sezonistii

Ion Voiculescu s-a numit singur șef de echipă, însă pe merit

Pământul cu pulberile și soarele cu arșița i-au întipărit în obraz o anumită întunecime ce-l cuprindea, la cei 39 de ani ai săi, în acea vîrstă fără de vîrstă, unică parcă pe toată întinderea vieții, care numai pe fețele țăranilor, după cum s-a zis, poate fi citită, fiindcă numai pământul, lucrul pământului, o poate aduce. Omul poate să fie mai bătrîn sau mai tinăr decit pare, vîrsta aceasta nu mai spune nimic despre numărul anilor, ea rămîne doar ca o înfățișare a muncii.

„La patru sint deștept, zice Ion Voiculescu, le dau deșteptarea și celorlalți, ca la armată, că toți au făcut armata, pină ne echipăm mai trece nițel timp, bem cite o cană de lapte și trebuie să ne grăbim fiindcă la cinci trebuie să fim pe cîmp, așa am stabilit”. Însă cîmpul se află la marginea Bucureștiului iar Ion Voiculescu este tocmai de prin comuna Brastavățu, din județul Olt. „La noi, spune el, este populație multă. Cind pleacă la lucru, zici că sint ca furnicile. Însă aici, la Măgurele, este nevoie de oameni.”

De oameni adevărați, am adăuga, Ion Voiculescu fiind unul dintre aceștia. Președintele C.A.P.-ului Măgurele, Dumitru Niță, și inginerul-șef, Teodor Petrișor, îl cunosc foarte bine și se bucură cind, în pragul fiecărui veri, de șase ani încoace, le deschide ușa și se tocmește să le muncească, fără alegere, acolo unde va fi nevoie, de pe la începutul lui iunie și pină pe la sfârșitul lui septembrie. Anul trecut, ne spune el, la sfîrșitul unei veri de osteneală a plecat acasă cu vreo cinci sprezece mii de lei, bani mulți dar muncii cu cînte pină la ultima centimă, iar după cum a început lucrul de vreo trei săptămîni, de cind s-a prezentat, anul acesta, la C.A.P. Măgurele, răsplată nu va fi mai mică nici acum. La început, aflăm de la inginerul-șef, Ion Voiculescu venea singur, însă pe urmă a mai adus și pe alții de prin satul lui, a început

să-și alcătuiască un fel de echipă al cărei șef, bineînțeles, este chiar el, iar funcția aceasta nu i-o contestă nimeni dintre consăteni. Echipa funcționează fără nici un act scris, numai prin bună înțelegere și învoială, un singur lucru se cere din partea fiecărui membru al ei, și anume să muncească mult, bine, cu tragere de inimă. Ion Voiculescu nu cere altuia decit să lucreze așa cum lucrează el însuși, șeful de echipă, fiindcă în caz contrar, cum ne mărturiseste, cu de la sine putere se consideră îndreptățit să ia măsuri nerăfuțoase, mergind pină la scoaterea din echipă a celui neînțelețor.

Anul acesta, echipa numără 19 oameni. De cind au venit la Măgurele, ei au trebăluit la de toate. Au transportat finul, l-au așezat în șire bine întocmite, ca să nu-l poată lua nici vînturile cele repezi și puternice ale iernii, au lucrat apoi tot la furaje, la siloz, precum și la grădina de legume. În ziua cind vorbeam cu Ion Voiculescu, acesta ne spunea că „răspîndirea” echipei sale arată astfel: patru oameni la fertilizat porumbul și paisprezece la recoltatul mazării, mai precis la batoza care alege boabele din păstăi. Cum batoza aceasta merge zi și noapte, Ion Voiculescu i-a împărțit în două schimburi, unul de noapte și unul de zi, cu durată egală și frățească, de 12 ore, de la 5 la 17 și de la 17 la 5 dimineața. În plus, oamenii mai muncesc citeva ore pe zi, acolo unde îl roagă președintele C.A.P.-ului ori inginerul-șef, deoarece, zice Ion Voiculescu, dacă el iese din schimb pe la ora 5 după amiază, nu se poate duce la dormitor să se culce cind mai rămîn încă vreo citeva ceasuri bune de lucru, ba chiar cele mai bune, mai răcoroase adică. Acest fel de a simți rostul zilelor lungi de vară, cind pământul are nevoie de mina omului ca să nu se răuțească în paragină și să rămînă, Ion Voiculescu îl pregetinde, cum spuneam, și

celorlalți membri ai echipei sale. Nu numai că-l pretinde dar chiar verifică felul cum ei înțeleg această cerință ori încearcă să se abată de la ea. De exemplu, la sfîrșitul zilei, brigadierul Alexandru Georgescu vine și-i arată pontajul, ca să știe și Ion Voiculescu cum au lucrat cei patru oameni ai săi pe care i-a trimis la fertilizat porumbul. Nu e vorba doar de o curiozitate a lui ci de o operație necesară, pentru ca echipa să poată ieși, în cele din urmă, cu o remunerație cît mai mare. Însă pentru aceasta trebuie bine verificat totul, ca să nu se ivească surprize. „Avem contract cu C.A.P.-ul, zice el, și dacă nu executăm bine o lucrare sintem buni de plată. Însă, de cind umblu pe aici, n-a fost cazul...”. Oamenii își pregătesc singuri și mîncarea. „Ne pricepem cam toți să încropim acolo, ceva, o ciorbă, o mîncare. Înainte de a veni de la cîmp îl trimitem pe unul dintre noi, cu o oră mai devreme, să gătească”. Vatra cu proștrile se află chiar lângă dormitor și oamenii, cind se întorc de la lucru, își aruncă pe larbă, alături, cămășile cadrilate, prăfuite și jilave, își sumet manșetele pantalonilor de doc, intră mai întii cu umerii sub jetul puternic de apă al cișmelei și abia apoi își limpezesc ochii cu apa limpede. Bucătarul zilei le întinde masa, oamenii mîncîncă încet, e singura parte a zilei cind ei nu se mai grăbesc, de pretutindeni vine întinericul luminos al nopții de vară, somnul greu ca pământul, rar visele, soția, Elena, care a rămas să lucreze și ea la „global” la Brastavățu, și cei doi copii, Măriuța și Iustică, pe care-i vede din două în două săptămîni, frîngerea somnului și revenirea la starea de veghe, în noapte, pe ferestrele deschise ale dormitorului luna luminează cu lumina ei galbenă ca griul care se coace acasă, Ion Voiculescu se întoarce de pe o parte pe alta pe cearșaful spălat la „Nufărul”, pe băiatul ăsta, pe al lui Ciobănică Petre, am să-l las acasă, acum, cind o să merg iar la Brastavățu, se ține numai de prostii pe aici, ce-l pasă lui, e holtei, mi-a zis că o să muncească și cind colo umblă haimana prin București, or, eu n-am dat greș niciodată pe aici, că n-am venit să iau seama la soare, da, am să-l las acasă, apoi iarăși, pe furis, somnul cel greu și adinc, încă vreo citeva ore, poate, nu mai mult, fiindcă se presimte lumina soarelui, venirea altei zile de muncă și, zice Ion Voiculescu, „La patru sint deștept. Trebuie să dau deșteptarea...”



LEGUMICULTURA: cum e, cum ar putea să fie

Cînd legumicultura are dificultăți, înlături dificultățile, nu legumicultura

Doă cifre care trebuie reținute : 2860 și 750. Prima reprezintă numărul hectarelor pe care cultivă legume CAP-urile, iar a doua numărul hectarelor pe care cultivă legume IAS-urile.

Încă două cifre care trebuie reținute : 55 500 și 13 500. Prima reprezintă producția, în tone, obținută de către CAP-uri iar a doua producția, tot în tone, obținută de către IAS-urile.

Prima observație : IAS-urile cultivă cu legume ceva mai mult de a patra parte din suprafața cultivată, tot cu legume, de către CAP-uri, în schimb nu dau ceva mai mult de a patra parte din producția obținută de către acestea. IAS-urile obțin ceva mai puțin de un sfert din producția CAP-urilor.

Admitem, deocamdată, că rationamentul acesta se poate dovedi fals iar punerea în relație de mai sus nejustificată și inechitabilă, întrucît există legume de tonaj mai mare sau mai mic, legume mai ușoare sau mai grele. Ar fi, într-adevăr, inechitabil, să comparăm — ca să luăm un exemplu — pătrunjelul cu varza, cînd o singură varză poate cîntări cît un sac de pătrunjel.

Mentînem totuși un semn de întrebare asupra producțiilor medii obținute la hectar (o producție mai mare în cadrul CAP-urilor și mai mică în cadrul IAS-urilor), mai ales dacă vom aminti de condițiile în care lucrează aceste unități.

A doua observație : din cele 2860 hectare ale CAP-urilor, doar 2200 sînt irigate. În schimb, IAS-urile produc legume pe un teren irigat în totalitate : 750 hectare.

Vorbim cu Lucian Ionescu, inginer șef al producției vegetale, Trustul IAS Ilfov :

— Cum se întîmplă că IAS-urile obțin o producție medie de legume mai mică decît CAP-urile ?

O justificare :

— Au fost și sînt greutăți încă, la IAS Peștii Leordeni, la sistemul de irigații care s-a construit acolo. Sistemul e bun, modern, asigură irigația prin brazdă, însă a avut și are anumite deficiențe. Întreprinderea care a nivelat terenul nu l-a nivelat cum trebuie.

Nu punem la îndoială că ar fi acesta adevărul. Însă, așa cum arătăm, greutăți

întîmpină și CAP-urile, cultivînd legume pe terenuri neirigate deloc. De aceea, credem, nu orice justificare poate constitui o explicație.

O explicație : în urmă cu cîțiva ani, în jurul Capitalei a apărut tendința de a se reduce suprafețele cultivate cu legume. În decurs de numai trei ani, de exemplu, cele trei IAS-uri și-au redus aceste suprafețe cu 97 la sută. La Peștii Leordeni și Mogoșoaia legumicultura încetase să mai existe. Mai rămăsese doar, ca un petic firav, de 26 de hectare, la IAS Bragadiru. Această restrîngere a fost pusă în primul rînd pe seama dificultăților foarte mari pe care le întîmpinau unitățile agricole din zonă în privința posibilităților de a-și asigura forța de muncă necesară, în timp ce mecanizarea n-a reușit să suplînească decît o mică parte din acest deficit. După acest an de repaos, ca să zicem așa, suprafețele cu legume au început iarăși să crească, și încă într-un ritm vertiginos. Sigur că, în aceste noi împrejurări, celor ce la un moment dat își restrînseseră legumicultura le-a fost chiar mai greu să-și asigure forța de muncă necesară decît atunci cînd, datorită deficitului de forță de muncă, hotărîseră să-și restrîngă activitatea. În schimb, desigur, le-a fost mai ușor celor care, puși în fața acelorași probleme ale dificultăților legumiculturii, au încercat să elimine dificultățile, nu legumicultura. De bună seamă, eliminarea acestor dificultăți nu înseamnă ocolirea lor, așa cum, în rîndurile de mai jos, vom vedea că se mai întîmplă cîteodată.

A treia observație pornește de la constatarea, la îndemina oricui, că grădiniile din centura agricolă a Capitalei trebuie să producă în primul rînd legume greu transportabile, cu grad de perisabilitate mare, legume care trebuie consumate în stare proaspătă. Verdeturi, cum le spun agronomii și deopotrivă gospodinele.

Din totalul de 2860 hectare, CAP-urile cultivă verdeturi pe 414 hectare. Deci cam pe a 7-a parte.

— Cît cultivă IAS-urile ?

— Păi, Bragadiru 8, Mogoșoaia 13 și Peștii Leordeni 33, deci 54 hectare cu verdeturi.

(Continuare în pag. VIII)

„Pierderi prin valorificare”

Printre consecințele lipsei de specializare a fermelor legumicole de pe teritoriul Capitalei, cea mai importantă pare să fie aceea că fermele sînt obligate să folosească forța de muncă manuală. Dar forța de muncă manuală este costisitoare. Ea încarcă destul de mult prețul de cost al legumelor obținute în aceste ferme. Nu este nici un secret că, în felul acesta, prețul de cost planificat este cîteodată depășit iar activitatea fermei, în loc să aducă beneficii, se poate solda cu pierderi. Pierderile acestea, de bună seamă că dacă se pot calcula în funcție de producția

totală raportată la numărul total de hectare, pot fi calculate și pe fiecare tonă în parte. De aceea, în studiul privind dezvoltarea legumiculturii în unitățile de pe raza municipiului București, se arată că uneori „prin realizarea unor producții mai mari nu numai că pierderile nu se micșorează ci din contră, acestea sporesc. Acest fapt desigur că nu îndeamnă pe fermier să se străduiască să obțină producții medii cît mai mari prin aplicarea, de pildă, a unor prașile în plus care îi reclamă cheltuieli mult majorate și depășirea prețului de cost planificat, ci preferă să lase

culturile în buruieni mulțumindu-se cu producții mai mici dar și cu pierderi mai mici”.

Am stat de vorbă cu patru dintre oamenii care muncesc în centura agricolă a Capitalei și am încercat să aflăm opinia lor în legătură cu această tendință pe care, desigur, nimeni nu și-o va recunoaște în ceea ce-l privește. Am aflat, de fapt, nu patru opinii ci două :

Teodor Petrișor, inginer șef, și Dumitru Niță, președintele CAP-ului Măgurele — „Un calcul făcut din birou”.

Inginer Mihai Popa, directorul IAS-ului și Alexandrina Militaru, președinta CAP-ului Mogoșoaia : — „Ar fi ceva adevărat aici”.

Balanța echilibrată a celor două opinii care se contraziceau trebuia să se incline într-o parte sau în cealaltă prin aflarea unei a treia opinii. Gheorghe Dumitrescu, contabil șef al Trustului IAS Ilfov :

— Eu vă expun doar o situație. Anul trecut, IAS Bragadiru a obținut de pe 65 de hectare 1 278 tone de tomate, cu o producție medie de 19,6 tone la un hectar. IAS Peștii Leordeni, de pe 70 de hectare, cu o producție medie de 11,1 tone la hectar a obținut o producție totală de 780 tone. Cu toate că IAS Bragadiru a dat o producție mai mare de pe o suprafață mai mică, a pierdut mai mult totuși decît IAS Peștii Leordeni cu aproximativ două sute de mii lei.

Judecînd după o cifră : 11,1 tone la hectar, am putea crede că tendința de a-și micșora pierderile prin micșorarea producției a manifestat-o în 1972 IAS-ul Peștii Leordeni, însă prețul de cost, mai

ridicat cu un leu și ceva decît la IAS Bragadiru, ne contrazice.

Judecînd după cifra pe care o reprezintă prețul de cost, am putea crede, în schimb, că tendința de a-și micșora pierderile prin reducerea acestei cifre a manifestat-o IAS Bragadiru. Însă ne contrazice, de data aceasta, producția obținută, 19,6 tone la hectar, aproape de două ori mai mare decît la IAS Peștii Leordeni.

Observația privind tendința unor fermieri de a lăsa culturile îmburuienate doar pentru a nu-și mări prețul de cost al acelor culturi credem că trebuie, de aceea, corectată. Prețul de cost, prin el însuși, și chiar prin comparare poate să nu semnifice nimic. E necesar, pentru a începe să însemne ceva, să arătăm ce muncă exprimă el. Mai exact, cantitatea dar și calitatea acelei munci. Un fermier care realizează un preț de cost mai mare nu înseamnă că e neapărat harnic, după cum nu înseamnă că este lenes ori dezinteresat acela care realizează un preț de cost mai mic. Poate că primul este risipitor iar al doilea doar chibzuit. Decît trei sau patru prașile de mîntuială, care sînt încarce inutil prețul de cost, mai bine două sau trei dar cu traseră de inimă.

Ne adresăm din nou contabilului șef al Trustului IAS Ilfov :

— Deci IAS Bragadiru, care a obținut o producție mai mare, a și pierdut mai mult. În ce condiții ar fi putut să nu piardă ?

— Dacă ar fi obținut, de exemplu, nu 19,6 tone la hectar ci 30 de tone, ceea ce nu-i o producție imposibil de obținut în centura agricolă a Capitalei, dovadă că

(Continuare în pag. VIII)

Specializarea înseamnă, cîteodată, a te specializa în nespecializare

„Aproape toate unitățile din zonă cultivă un sortiment cit se poate de divers, în total aproximativ 30 de feluri de legume, fără a se evidenția vreoa tendință de specializare nici între unități și nici pe ferme. Fermele din CAP-uri, de exemplu, produc aproape toate sortimentele de legume. Se impune o specializare prin cultivarea unui număr mai restrîns de către fiecare fermă, cîte 3-5 culturi de bază plus unele culturi suplimentare, fără însă a se restrînge prea mult sortimentele pe total zonă, sortimentele care trebuie să rămînă destul de diversificate, așa cum cer pietele din Capitală și necesitatea folosirii integrale și raționale a forței de muncă umane și mecanice pe o perioadă cît mai lungă a anului și cu eliminarea, pe cît posibil, a virfurilor de muncă” (am citat din același studiu privind dezvoltarea legumiculturii în centura agricolă a Capitalei).

Vorbim cu Dumitru Niță, președintele unității dintre cele mai bune CAP-uri de pe teritoriul orașului. Am numit CAP-ul Măgurele.

— Cîte feluri de legume cultivați anul acesta ?

— 27.

— Se vorbește despre o specializare...

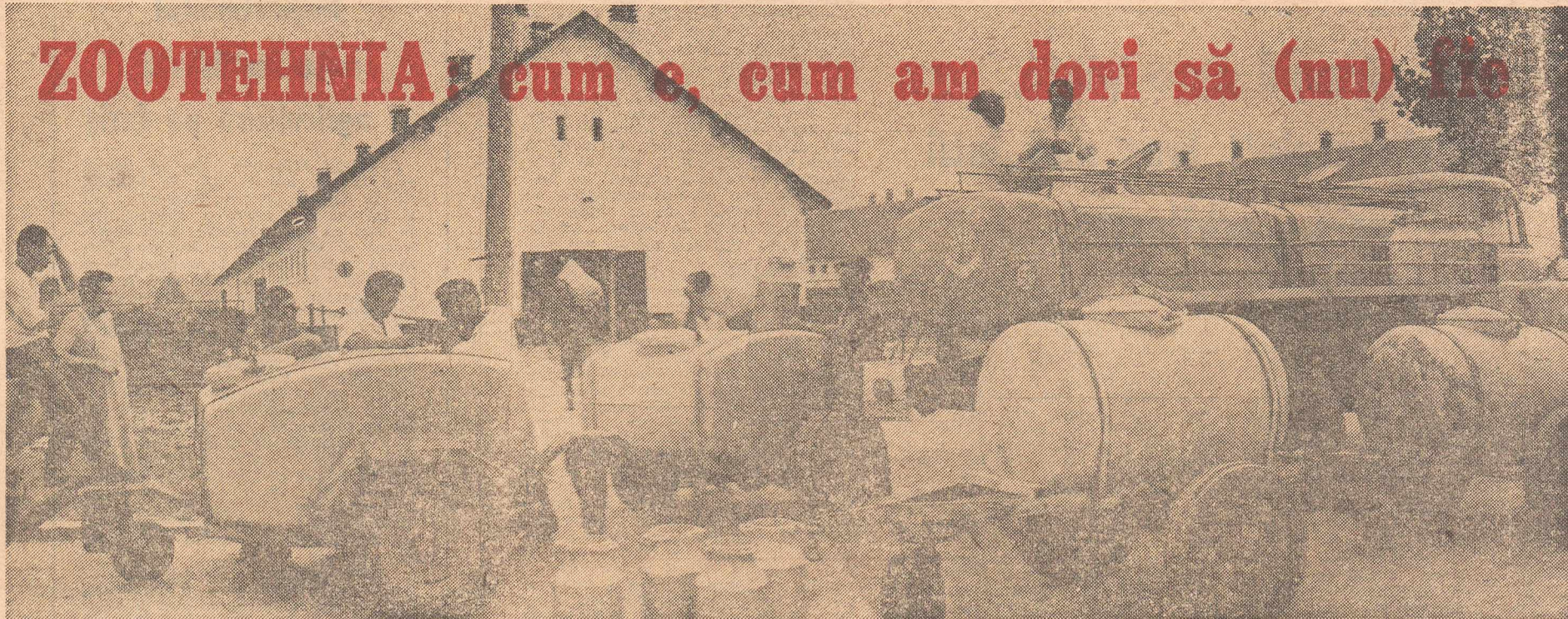
— Recunosc că problema asta e gîngășă de tot. Nu vreau să încep prin a spune că, dacă ne-am specializa noi, pe piața Bucureștiului s-ar simți anumite lipsuri. Fiindcă admit, dacă nu pun eu ardei, să zicem, o să pună altcineva, tot de aici, din centura agricolă. Trece și peste faptul că prin specializare nu înțelege nimeni o concentrare excesivă, să punem, de exemplu, toată ecapa verde la un loc pentru ca tocmai în locul acela să vină, poate, o grîndină, iar piața Bucureștiului să resimtă iarăși o anumită lipsă. Deci nu judec ce urmări ar avea specializarea asupra apro-

vizionării orașului, fiindcă, sînt convins, o planificare bine gîndită, pe totalul centurii agricole a Capitalei, ar asigura această aprovizionare în condiții cel puțin tot la fel de bune ca și acum. Discutăm problema aceasta a specializării numai din punctul nostru de vedere, al unității noastre. Vedem, noi facem legumicultura cam cu 300 de oameni. Vreo 200 din aceștia sînt străini de loc, veniți de prin Teleorman, din județul Olt, din Vrancea. Acești oameni, dacă s-au hotărît să bată drumul pînă aici, au venit cu un rost. Să muncească, pentru a cîștiga niște bani. Singurul fel de a-i determina să rămînă aici și să nu se risipească prin alte locuri este să le dăm de lucru în plin pentru ca ei să își poată să cîștige pe măsură. Or, așa cum facem noi legumicultura, oamenii aceștia au de lucru aproape tot timpul. Expresia „foc continuu” este potrivită și pentru munca noastră. La cele 27 de feluri de legume pe care le avem, chiar putem spune că nu terminăm bine lucrul cu unul că trebuie deja să începem cu celălalt, care vine din urmă, fiindcă timpul n-așteaptă. Ce s-ar întîmpla dacă am pune doar 5 sau 6 feluri de legume ? Am avea goluri de producție. Cum mi-ar sta mie să le spun : oameni buni, vă mulțumesc că ne-ați ajutat pînă acum. dar de aci înainte trebuie să așteptăm vreo săptămînă pînă se coace și următorul fel de legume ? Ne-ar părăsi și în loc de 5-6 sortimente cred că am reuși să recoltăm doar pe primele, cele care apar mai întîi, fiindcă pe urmă oamenii, văzînd cum stau lucrurile, s-ar duce încotro ar vedea cu ochii.

Președintele CAP-ului Măgurele are, într-o bună măsură, dreptate. Însă, soco-

(Continuare în pag. VIII)

ZOOTEHNIA: cum e, cum am dori să (nu) fie



Vaci, lapte și producții „invers proporționale”

Doă cifre: 3 220 și 6 000. Prima reprezintă numărul vacilor cu lapte ale celor trei I.A.S.-uri iar a doua numărul vacilor cu lapte ale celor treisprezece C.A.P.-uri cu ferme zootehnice de pe raza Capitalei.

Încă două cifre: 121 700 și 115 000. Prima reprezintă producția, exprimată în hectolitri, obținută de I.A.S.-uri, iar a doua producția obținută de către C.A.P.-uri.

Prima constatare este simplă. Cele treisprezece C.A.P.-uri, cu un număr aproape dublu de vaci cu lapte decât I.A.S.-urile, reușesc să dea o producție mai mică decât a acestora din urmă.

A doua constatare devine și ea simplă cu ajutorul altor două și chiar patru cifre. Primele două: 1 600 și 4 000. Prima înseamnă suprafețele, exprimate în hectare, cultivate cu furaje de către I.A.S.-uri, iar a doua terenurile cultivate cu furaje de către C.A.P.-uri. Deci, înțelegem, cu un număr de vaci aproape de două ori mai mic, I.A.S.-urile cultivă cu furaje o suprafață de două ori și jumătate mai redusă decât a C.A.P.-urilor. Fac C.A.P.-urile rîjipă de pămînt? Următoarele două cifre ne asigură că nu.

Lucian Ionescu, inginer șef producție vegetală, Trustul I.A.S. Ilfov:

— Din totalul de 1 600 hectare cultivate cu furaje, 758 sint irigate.

Inginer Teodor Doroga, Inspectoratul agrozooveterinar din cadrul Consiliului popular al municipiului București:

— Din totalul de 4 000 de hectare cultivate cu furaje de către C.A.P.-uri, irigate sint 1 000.

De aici — din diferența între recoltele obținute, ca urmare a procentului diferit de suprafețe irigate — poate reieși o explicație a faptului că I.A.S.-urile, cu un număr mai mic de vaci cu lapte, reușesc să obțină o producție mai mare decât C.A.P.-urile. Însă nu poate fi, aceasta, singura explicație. Înainte de a trece la următoarea, să subliniem, ca o tendință deosebit de pozitivă, încercarea întreprinderilor agricole de stat de a-și micșora, în continuare, suprafețele cultivate cu furaje, fără ca încercarea aceasta să producă dificultăți, bineînțeles, procesului de creștere, din an în an, a producțiilor de lapte. I.A.S.-ul Mogoșoaia avea anul trecut, de exemplu, 1 100 de hectare cu furaje iar anul acesta are doar 700. Și totuși rezultatele continuă să fie din ce în ce mai bune.

A doua explicație pentru care sectorul agricol de stat obține rezultate mai bune decât cel cooperatist (situația fiind valabilă pe totalul activităților acestor sectoare, întrucît raporturile între anumite unități pot fi altele), a doua explicație, așadar, ar consta în ceea ce specialiștii numesc, de data aceasta simplu, „casa”, adică adăposturile, grajdurile, condițiile materiale în care acest laborator viu, alcătuit din mii de animale, produce zilnic laptele proaspăt necesar aprovizionării Capitalei. În această privință, aflăm, în ultimul timp s-au făcut eforturi și s-au înregistrat progrese remarcabile. Fiindcă, în urmă cu cîțiva ani chiar, creșterea animalelor în această zonă agricolă funcționa încă pe sistemul tradițional „gospodăresc”, cu un grad redus de mecanizare, cu un nivel scăzut de intensivizare și, desigur, cu o productivitate destul de puțin corespunzătoare. Nu erau încă evidente tendințele moderne ale concentrării, specializării, intensivizării producției. Deși procesul acesta de modernizare a fermelor nu este încă încheiat, rezultatele sale pot fi considerate încă de pe acum concludente. Proporțiile în care el

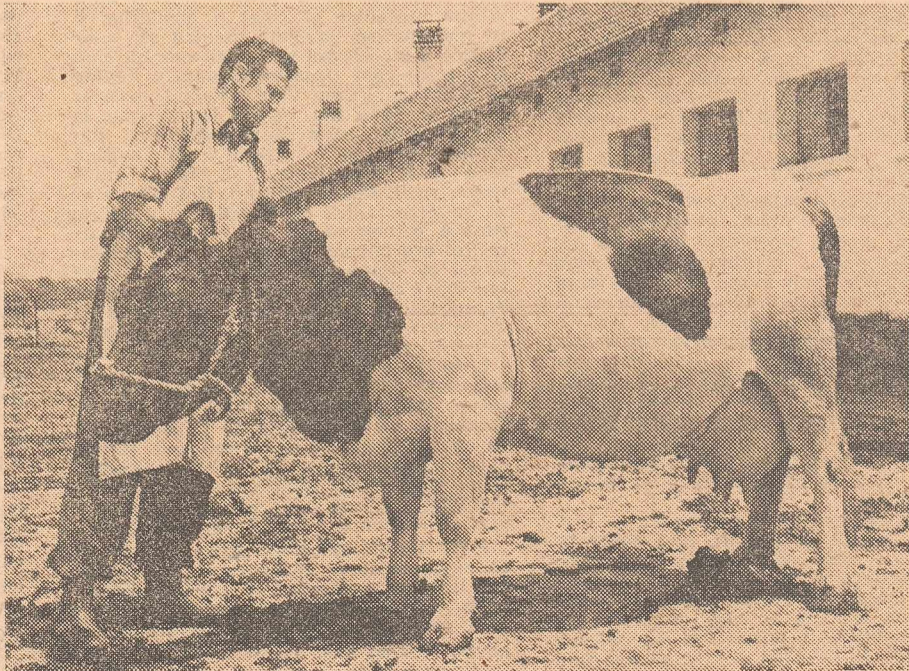
se desfășoară, diferite, bineînțeles, de la unitate la unitate, în funcție de posibilitățile financiare ale ei, ne ajută să înțelegem mai bine de ce, între o unitate și alta, pot exista diferențe destul de mari în privința producțiilor obținute. Fiindcă procesul de modernizare de care vorbeam implică, în primul rînd, grija fermierilor de a avea loturi de animale de mare productivitate. Aceasta este, de fapt, a treia explicație a diferențelor de producții obținute între cele două sectoare, de stat și cooperatist, precum și, în cadrul fiecărui sector, între fermele aparținătoare de el.

„S-a mers pe rase selecționate, pe mețiși la a treia și a patra generație de Holstein-Friză cu Băltata românească și cu Bruna de Maramureș”, ne spunea Ion Cojocariu, inginer șef zootehnist al Trustului I.A.S. Ilfov. „Chiar de curînd, adăuga inginerul Mihai Popa, directorul I.A.S.-ului Mogoșoaia, am adus la ferma Pantelimon 500 de juninci gestante Holstein. Însă o vacă de muls nu e doar o vacă de muls. Poți s-o mulgi cîțiva ani, apoi o predai abatorului. De aceea, o vacă de lapte foarte bună trebuie să dea, în afară de lapte, viitoare vaci cu lapte. Din acest efectiv matcă pe care abia l-am adus vom obține noi generații de care vor beneficia, în perspectivă, în cadrul Consiliilor unice agroindustriale, toate C.A.P.-urile de pe raza Bucureștiului”.

Dinspre I.A.S.-uri, cum vedem, s-au făcut primii pași pentru generalizarea experiențelor bune, pentru apropierea nivelurilor de producție ale C.A.P.-urilor la înălțimea celor realizate în întreprinderile agricole cu rezultate de prestigiu în zootehnie, Mogoșoaia și Popești Leordeni. Unitățile cooperatiste depun și ele, bineînțeles, eforturi deosebite în această direcție.

Iată ce ne spunea, de exemplu, Tudor

(Continuare în pag. VII)



Animale parazite; statistici combative

Am întilnit, în fermele prin care am trecut, la ferma nr. 3 Mogoșoaia, la C.A.P. Mogoșoaia, C.A.P. Otopeni, la I.A.S. Popești Leordeni, la „Roșia” și Pantelimon, vaci care fac parte din efectivele celor cu lapte, mîncînd din aceeași iese, se adapă de la aceeași cișmea automată, ling același bulgăre de sare, dar nu produc nimic: nici viței și nici lapte! Mulgătorii, interesați în mod firesc de sporirea producțiilor, în raport de care sint și retribuiți, le privesc cu oarecare indiferență, nu cu interesul cu care le privesc pe acelea care nasc cîte un vițel sau doi pe an și mai dau și 20 de litri de lapte pe zi. Animalele acestea, unele sterpe ani în șir, altele cu malformații congenitale, nu sint bune pentru prăsilă, n-ar avea ce căuta aici, pentru că diminuează producția de lapte a celorlalte, producția fiind raportată la numărul de animale, consumă din furajele și așa puține ale celorlalte:

— Din 200 de vaci, cîte vedeți dumneavoastră în grajdul ăsta, ne declară mulgătorii Gheorghe Moise și Aurel Manole, de la C.A.P. Otopeni, opt dintre ele nu prind viței și, se înțelege, nu dau nici lapte. Dacă în loc de opt vaci sterpe, as avea numai patru cu lapte, ar fi mult mai bine, aș da producție în plus.

Și mulgătorii de la cele 6 grajduri ale C.A.P. Otopeni imi oferă și alte exemple, mă obligă să-mi notez în carnet chiar și numărul de inventar al acestor animale. Dar ce vină au bietele animale pentru hibele lor, pentru faptul că nu aici le-ar fi locul, ci în unele îngrășătorii? Rațiunea, pentru care ele îngroașă artificial numărul vacilor cu lapte, pentru că, am văzut, nu sint în stare să crească sau să nască un vițel, e alta, pe care o s-o prezentăm mai încolo. Deocamdată, la ferma nr. 3 Mogoșoaia, doctorul veterinar epizootolog, Ioan Morariu, cit și șeful fermei, tehnicianul Ștefan Nicolae, ne vorbesc, printre altele, și de acest necaz: „La ferma noastră, din 540 de vaci, efectiv pentru lapte, peste 50

nu dau nici un litru de lapte. Avem 74 de vaci reformate, dar nu avem voie să le scoatem din efectiv. Stau de luni de zile, altele de ani de zile, consumă din rația celor care sint mulse zilnic, le diminuează producția și se creează imaginea falsă că producția de lapte descrește, că zootehnia n-ar fi rentabilă”.

— Cine vă obligă să păstrați în efectivul vacilor cu lapte, alte vaci, sterpe, cu malformații, care, așa cum spun toți mulgătorii, cum spuneți și dumneavoastră, consumă fără să producă? Pentru că, în plan social, acest fenomen se numește parazitism!

— Sint cîteva instrucțiuni venite de la Trustul I.A.S., pe care conducerea trustului le-o fi primit probabil de la centrală, ori poate de la minister, care vizează mai întii de toate efectivul. Ca să scoatem din efectiv un animal, trebuie să avem aprobarea trustului, aprobare pe care de cele mai multe ori nu o căpătăm. De ce? Conform acestor instrucțiuni, conducerea trustului urmărește, la nivelul său, să nu rămînă sub efectiv și atunci nu ne dă aprobarea de a înlocui aceste animale care nu produc nimic și care, mai eficient pentru întreaga economie, ar trebui dirijate către îngrășătorii, valorificate pentru carne. Mai ales în situația în care noi am putea aduce un alt animal în loc, recomandat pentru lapte, pe care îl am în fermă. Trebuie să înțelegă toată lumea că mai ales în zootehnie, frumos este ceea ce e și util. Degeaba țin eu o vacă frumoasă în turmă, dacă nu-mi dă lapte.

Oamenii fermelor au dreptate. Specializați pe ferme cu vaci pentru lapte, ei vor să obțină lapte, o producție cît mai mare de lapte; unii sint preocupati de recorduri. Nu demult, mulgătorul Gavrilă Lăcătuș, de la I.A.S. Popești Leordeni, a obținut locul întii pe țară cu vaca „Rebecca” care a dat, într-un an, o producție de 10 740 litri lapte. Recordul acesta a fost însă de muls depășit. Cu doi ani în urmă, recordul îl deținea o vacă (71/0199) de la Ferma Dulbani (Buzău), cu 12 285 litri de lapte și cu 530 kilograme grăsime pură. Alte recorduri au fost obținute la Ferma Lechința (Mureș): 13 803 litri lapte de la vaca 69/0160, dar cu numai 470 kilograme grăsime pură, adică unt. Pe mapamond, recordurile sint însă și mai mari: recordul mondial îl deținea, în 1976, vaca „Corinne”, cu 23 000 litri lapte și 890 kilograme de grăsime pură, ca în următorul an, tot în Statele Unite ale Americii, vaca „Ellen” să ștăblească un nou record: 25 032 litri lapte, cu 1 055 kilograme, adică peste o tonă de unt! Sigur, aceste recorduri se stabilesc în raport de rasă, de furajare, de adăpost, de îngrijire. Dar care mulgător, îndrăgostit de meseria sa, nu visează la recorduri? Mai ales că, spuneam, este retribuit după nivelul producțiilor? Și în situația aceasta, a interesului firesc pentru creșterea producțiilor de lapte, știți ce se întimplă cu animalele care nu produc, ținute în turmă de dragul de a avea efective? Sint, am constatat pe viu, neglijate, slăbesc, pentru că mulgătorul, de milă, de silă, îi mai scapă cîte un braț de fin, dar brațul cel bun și cel mare de furaje îl duce, iarăși firesc, în ieslea vacilor de la care mulge lapte. Cine ar putea să neglijeze o astfel de lege?

— De ce sînteți supărat? îl întreb pe

N. GRIGORE MĂRĂȘANU

(Continuare în pag. VII)

Unco i, birocrăția...

Pe drumul spre piață, „rădăcinoasele” trec mai întâi prin „arbitraj”

Întreprinderea pentru producerea, valorificarea și industrializarea legumelor și fructelor Bercești deține una dintre cele mai mari suprafețe de legume din țară — 1100 hectare. Iată un prilej de bucurie pentru bucureștenii, mi-am zis, reținând că la numai doi pași de el există această uriașă întindere de pământ, destinat numai și numai legumiculturii. Știam — titlatura însăși a întreprinderii ne informa — că specificul unității este de producere, valorificare și industrializare. Nu știam însă că din cele 1100 ha, 600 reveneau mazării boabe, 300 — fasolei verzi — restul de 200 ha fiind împărțite după cum urmează: 50 ha rădăcinoase (din care 40 erau cu albătură), alte 50 cu tomate de vară-toamnă, 50 ha cu legume-verdeturi, cite 15 ha cu dovlecei și pepeni, 20 ha cu varză roșie. Așadar, o repartizare nu prea optimă la ora actuală. Dar, asta nu era totul. Din aceste hectare, ce urmau a da în final 12000 tone legume, doar 3000 tone urmau a ajunge în rafturile celor 200 de magazine specializate în desfacerea legumelor și fructelor din primele 4 sectoare ale Capitalei, restul luând calea industrializării. Deci, doar 10 la sută din producția acestui an va reveni, în stare proaspătă, consumatorilor. „Nu este un procent prea mic în raport cu cerințele mereu crescânde ale bucureștenului?” — l-am întrebat pe tov. director al întreprinderii, Dumitru Iorgu. „Așa-i — ne-a răspuns — nu uitați însă că este un început — întreprinderea noastră neavind încă un an de existență,

timp în care ea a trecut de la profilul exclusiv de industrializare, și la cel de producere și valorificare legume în stare proaspătă; de asemenea, terenurile noastre nu sînt irigate — lucrare care de-abia a început, urmînd a se finaliza în 1981, fapt care ne-a limitat aria culturilor la care puteam apela. Totuși, ceva pași în această direcție, am făcut”. Aflăm, astfel, că la nivelul întreprinderii, s-a întocmit un program de diversificare a sortimentelor pe 1979, program care prevede atât introducerea în cultură a unor legume cunoscute, dar deficitare pe piață — hreanul, loboda, stevia, sparanghelul ș.a. — cit și a unor noi sortimente și soiuri de legume mai puțin cunoscute: andive, dovlecei patison, cimbrisor ș.a. Au destinații, acestora din urmă, 10 hectare, în ferma nr. 3 Manolache. „De ce numai o suprafață așa de mică?” — l-am întrebat pe interlocutorul nostru. „Pentru că — ne-a răspuns — am vrut, mai întâi să-l obișnuim pe oameni cu tehnologia acestor culturi, iar în al doilea rînd, să testăm gustul consumatorilor. Începînd cu anul viitor însă, ne gîndim să specializăm una din cele 9 ferme proprii pe legume-verdeturi și legume mai puțin răspîndite. Așa încît, în ce ne privește, vom acoperi de 10 ori mai bine cerințele pietei, iar din 1981 încolo, cînd vom avea întreaga suprafață irigată, alta va fi și structura culturilor, altul și procentul desfacerii de legume proaspete pe piață — care va ajunge la 50 la sută din producție”.

Pînă una, alta, grosul aprovizionării

populației din cele 4 sectoare, cu legume proaspete, se asigură prin 6 C.A.P.-uri ale municipiului — Glina, Dobroiești, Dudești, Popești-Leordeni, Jilava și Pantelimon, cu care s-au încheiat contracte ferme, cit și prin mutații din județele limitrofe, pe baza aceluiași contracte ferme. Cit de ferme sînt aceste contracte, o spune directorul însuși, care mărturisește că „ne aflăm la mina lor”. Ce vrea să spună acest lucru? Că încă se tergiversează numeroase nereguli pe drumul legumelor spre consumatori. De pildă: 1. Există încă, în multe unități producătoare de legume, tendința de a nu cultiva o legumă mult solicitată pe piață din pricina ineficienței ei economice pentru cel ce o produce. Exemplul cu morcovul oferit cu larghețe de I.A.S. Popești-Leordeni — în locul unui evantai de rădăcinoase solicitate de întreprindere, este elocvent. Din pricina neînțelegerilor ivite la capitolul „morcov-rădăcinoase” — nici pînă în ziua de azi contractul nu a fost definitivat, aflîndu-se în stadiu de conciliere la Centrala de legume și fructe. I.A.S.-ul își motivează poziția prin „neputința modificării structurii planului de cultură și, implicit, de livrare”. Întrebarea ce se ridică ar fi: de ce nu au fost prinse în planul de cultură și acestea din urmă? 2. Livrarea neșalonată a produselor legumicole — situație care aduce cu ea și virfuri în aprovizionare, dar și goluri. Exemplul spanacului din acest an este elocvent: timp de o săptămînă a domnițita belșug de spanac în unitățile C.L.F., încît, mare parte din el a ajuns, în cele din urmă, piure de spanac, după care, pe piață a dispărut brusc. 3. Calitatea produselor livrate de furnizori lasă, în cele mai multe cazuri, de dorit. Sînt aduse în întreprindere mărfuri necorespunzătoare, nesortate, care, pînă la efectuarea toaletei lor, își pierd din prospețime. 4. De obicei, legumele și fructele timpurii de primă apariție sînt prezente în întreprindere doar pe hîrtie; cu cit trece termenul nelivrării lor, cu atît crește numărul telexurilor de redresare a situației...

GEORGETA BLĂNARU ■

Inspectoratul auto republican și agricultura pe furis

C.A.P.-ul Măgurele are de lucrat, anul acesta, 262 hectare de legume, 700 de hectare de griu, porumb și orz și, întrucît mai crește și citeva sute de vaci cu lapte, trebuie să se îngrijească să stringă și să insilozeze furajele de pe alte 281 de hectare. Ca să poată face toate aceste lucruri, îi trebuie oamant. Numai la legumicultură, de exemplu, lucrează 300. Din aceștia, 200 sînt străini de loc, de prin satele Teleormanului, ale județului Olt, ale Vrancei. Acești oameni vor să meargă din două în două săptămîni acasă. Altfel nu se angajează să lucreze. Costul transportului, așa prevede clauza contractului de muncă, trebuie să fie suportat de către C.A.P. Conducerea C.A.P.-ului acceptă condiția și se ține de cuvînt pentru a-și îndeplini promisiunea de a-i ajuta pe acești oameni să ajungă, de două ori pe lună, acasă. Inșă, de bună seamă, se îngrijește ca prețul transportului să fie cit mai mic.

Din Vrancea, ne spune președintele Dumitru Niță, avem 60 de oameni. Dacă le-am lua bilete la tren și autobuz, dus și întors, ne-ar costa cam 9000 de lei un singur transport. De aceea îi ducem pe oameni acasă cu mașinile noastre, fiindcă avem mașini. Așa, costul unui transport se ridică la vreo mie de lei.

Totul pare simplu pînă aici dar se încurcă mai departe prin faptul că șoferii sînt amendatî, cînd îi duc pe muncitori acasă, pentru că, mașinile C.A.P.-ului, cu număr de București, n-au voie să circule decît prin Capitală și prin județul Ilfov. Aceste amenzi nu vin din partea miliției, care sancționează doar încălcarea regulilor de circulație, ci din partea întreprinderilor județene auto, care au și ele, dreptate, la rîndul lor, să sancționeze un șofer care circulează fără forme legale.

Dar de ce nu faceți demersuri pentru a obține aceste forme legale? îl întrebăm pe președintele C.A.P.-ului Măgurele.

Credeți că n-am încercat? Nu o dată, de mai multe ori ne-am rugat și tot zadarnic.

Cine trebuie să legalizeze aceste transporturi?

Păi, la Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, Inspectoratul auto republican.

Deocamdată, șoferii plătesc amenzile deși n-au nici o vină. Tocmai pentru că n-au nici o vină, între ei și conducerea C.A.P.-ului există o înțelegere. Cînd vreunul dintre ei este amendat, vine și cere bani de la C.A.P. Conducerea C.A.P.-ului, care-i dă bani gheață, în mînă, ca să plătească amenda, nu-i pretinde decît să o înșilinteze cit mai repede, pentru ca și el să plătească degrabă, astfel încît cifra amenzii să nu se ridice prin majorări.



Noi am mai lua din cultura mare, dar...

Trebuia să ajung la Jilava! Mai precis la Cooperativa agricolă de producție din localitatea suburbăna Bucureștiului, pentru că, peste tot pe unde colindasem pe traseul numit de noi „centura agricolă” a celui mai mare oraș al țării, toti tăraniil cu care stătusem de vorbă despre producția de legume, lapte și celelalte alimente pe care orașul de pe Dimbovița le cere și le consumă, considerau Jilava drept cea mai importantă grădină de legume.

I-am găsit pe mal-marii cooperativei, la orele de prînz, cînd prin alte locuri, mai ales simbăta și mai cu seamă în sezonul nunțiilor, sediile ceapurilor par stații de tramvai abandonate. În biroul președintelui lor Vasile Voicu. Am zis „mai-marul” dar fără a mă limita la funcții administrative, deoarece se aflau de față și șefii de echipe și cei mai vrednici muncitori agricoli și oameni de cifre și de plan. Discuția s-a legat repede pentru că nu putea exista întrebare căreia, cel puțin unul dintre cei prezenți în acea cameră să nu-i poată da, pe loc, răspuns. Era cunoscută ancheta deschisă de citeva săptămîni de „Flacăra”. Oamenii nu aveau de ce să fie complexați. Chipurile le erau deja arse de soare, mai puțin frunțile ferite de pălării; miinile, învățate cu gîngășia trudei pe răzoare și cu cea, mai aspră, din celelalte sectoare ale agriculturii, puternice, muncite, altfel m-as fi crezut într-un birou oarecare, al unei unități economice urbane. Sînt puținii kilometri pînă la Jilava, iar industria s-a întins pînă pe mai vechile ogoare ale comunei. Cotățenii ei sînt concetățenii noștri.

I se lasă cel dintîi cuvîntul președintelui, Vasile Voicu este clar și explicit:

— Producția legumicolă, în jur de 8 mii

tone anual, este îndrumată, în totalitate, spre pietele Bucureștilor. N-o spune nici cu năduf, dar nici cu vreo nuanță de fericitate. Asta-i situația!

Aveam să-mi dau seama, mai tîrziu, ce însemna tonul „alb” al vorbirii sale.

Pot să înșir o listă a legumelor. Ar fi cam lungă. Nu trebuie să lipsească însă din ea roșiile, varza, castraveții, vinețele, ardeii grași, conopida, salata. Facem și cartofi, dar numai de vară. Și mazare și ceapă. De toate. Dar notați și „raritățile”: varza de Bruxelles, andive, cînd le vine vremea și uneia și alteia. Suprafața destinată legumelor este de 346 ha. Mult? Puțin?

Președintele își privește oamenii. Aceștia tac. Sigur că e mult... pentru că acum citiva ani, numai, s-a pornit de la 140 ha. Sigur că-i puțin... pentru că Bucureștiul are un stomac cam mare, cum zice unul din mai vîrstnicii și vrednicii gospodari ai comunei, Gheorghe Niculae, care știe cîd din producția totală a ceapeului (de citeva zeci de milioane, cam 30, după cum am „cîtit” pe buzele lui cînd făcea socoteala) grădina de legume aduce 30 la sută. E bănoasă, prin urmare, și i-ar mai trebui teren, dar de unde?

Noi, ca să mărîm grădinile cooperativei, am luat de la culturile mari. Și-am mai lua dacă...

Acest „dacă”, rămas suspendat, a fost discutat îndată de ceilalți. Mai timid l-început, cu toată convingerea apol. Oamenii așteaptă să apară și la ei mașini agricole mici, ușor manevrabile, de mare randament, dar nu le vîd decît fie în curtea institutului specializat în mașini agricole de la Otopeni, ori pe planșe sau aud despre ele numai iarna, cînd sînt chemați la cursuri.

— Ce-am făcut noi ca să le obținem? Dacă am „țipat”? La cine? Că nu se tratează cu noi. Treaba este a S.M.A.-ului, iar cînd le-o zicem zic și ei că ministerul...

Prin urmare, cooperatorii lucrează la grădini cum au apucat să-nvete de la părinți. Sigur că pe lingă gunoii de grajd, căruia îl spun, fără bilbieli, „biocombustibil”, pun și chimicale, dar nu în cantități suficiente. Socoteala e asta: cam 7—8 mii tone de îngrășăminte provin de la animale, restul, adică în medie 400 kg la hectar, este acoperit de chimie.

Se știe că ducem lipsă de forță de muncă, pentru că sîntem prea aproape de București. De aceea sîntim nevoia unor utilaje mecanice și chiar a azotațiilor și ce mai punem pe cîmp, pentru că s-ar reduce mult efortul și timpul omului care și așa ne cam lipsește la număr, revine președintele Vasile Voicu. Vedeți, dacă ar fi numai după noi, ne-am limita doar la unele legume, cum fac gospodarii din comună pe loturile proprii: ei cultivă ceea ce se vinde repede și sigur, adică varză, roșii, salată, căpsuni. Noi punem ce ni se cere, adică ce trebuie, și o facem fiindcă înțelegem că un oraș ca Bucureștiul are nevoie de toate, și de... delicatesuri ca varza de Bruxelles ori andive sau chiar de conopida de care alții, chiar dumneata ai spus, se feresc că-i greu de întrefîinut, dar eu vă zic că sîmînța, calitatea ei, este adevărată problemă.

Loturile personale ale gospodariilor însumează și ele aproape 300 ha, deci cu foarte puțin sub suprafața cooperativei. Producția lor este mare, fie și comparativ cu cea a ceapeului: cam 7 mii tone. Exolitația a fost conținută în vorbele președintelui, mai înainte rostite, despre necesitatea unei cit mai largi varietăți, mergînd pînă la andive și varză de Bruxelles...

Petre Ioniță, alt gospodar de nădejde al comunei, în ciuda anilor care i s-au adunat pe umerii muncii și i s-au cuibărit în încreșturile feței, vorbește cu un oarecare patos despre cum lucra altădată și acum. N-avea apă, o aducea cu butoaiele, acum irigă: cine-și pusese vreun motorăș, pierdea ziua pînă-l pornea; bani ieșeau

puțini, lui cam 400 de lei pe toată grădina, acum face și cite trei culturi succesive pe an. Sigur, nu se compară! E cu mult mai bine, dar...

— Dar ce, nea Ioniță?

S-au stricat cele mai mari grădini de legume și zarzavat ale Bucureștiului: Vităni-Birzești și Dudești de unde se căra multă mîncare spre Capitală. S-au stricat și nu s-a pus nimic în loc. Cit despre mașini noi, ce să vă zic? Eu de cinci ani n-am văzut intrînd la noi, ori la S.M.A., vreuna. Tot pe-alea care le știm lucrăm. Baza tot mina rămîne...

Între-adevăr, orașul nostru are un stomac foarte mare. Toate ceapurile care-l încing, alcătuiindu-i centura, nu-i pot oferi decît 40 la sută din ceea ce consumă. Cu 15—20 de ani în urmă, producția gospodariilor pe loturile proprii era preponderantă la Jilava. Acum ea a fost întrecută, dar nu cu foarte mult, de cea a cooperativei. Aceasta și în ceea ce privește laptele, (18 mii hectolitri anual, adică 3300 l pe cap de vacă furajată), ouăle — peste 2 milioane bucăți pe an, 15 mii capete găini ouătoare, 50 mii capete pui de carne, cam 70 de tone.

Mult? Puțin? Cine poate spune?

Bani avem, ne-am putea cumpăra mașini agricole specializate pentru grădinile cu legume, dar de unde să le luăm? revine președintele la cea mai mare durere a lui și a tovarășilor săi.

Am parcurs apoi tot satul. Să mi se lerte imixtiunea, dar sînt de părere că foarte mult teren se pierde în... curțile oamenilor. Este parcă o modă: curtea care iese la stradă să nu fie cultivată (așa cum se întîmplă la Mogoșoaia, de pildă). Aceste spații sînt betonate, asfaltate ori acoperite cu prund și nisip. E frumos, e curat, Daciile și mașinile ARO, pe care le-am văzut, intră ușor pînă la garaj, stau frumos în mijlocul curții... dar, oare, n-ar sta și mai bine răsădurile de legume?

O întrebare neranchiuoasă pe adresa vrednicilor gospodari din Jilava...

MANOLE CĂRȚAN ■

Serele din Popești-Leordeni

Acolo unde plantelor nu le mai trebuie decât liniștea creșterii

Privită de sus, de pe dealul Leordenilor, întreprinderea de sere aduce cu o mare agitație. În interior, mai mult intuite, plantele suie ca niște alge care vor să ajungă la suprafață. Și printre ele, oamenii: irigă, rup frunzele uscate de la rădăcină, taie virfurile pentru ca plantele să rodească mai bogat, recoltează. Peste 22.000 tone de legume! Atât se adună într-un an de pe aceste tulpini cu vegetație luxuriantă, în două cicluri de producție. Pentru că aici, la întreprinderea de sere Popești-Leordeni, pe întreaga suprafață de 162 hectare, se practică legumicultura intensivă: procesul de producție începe cu producerea răsadurilor și sfârșește cu livrarea legumelor la vagon. Concepută și realizată modern, legumicultura a devenit astfel industrie. Întreprinderea are 24 de ferme, în perioadele de vîrf lucrează aici peste 2.000 de oameni, 70 de cadre cu studii superioare, din care 50 sunt ingineri agronomi. Serele sînt acoperite cu 2 (două) milioane metri pătrați de geamuri, pe aceeași suprafață sînt masați 4.500 kilometri de conducte sub presiune, valoarea producției obținute într-un an depășește 200 milioane lei! Spectacol? Poate. Mai ales dacă îl ascultăm, și trebuie să-l ascultăm, pe directorul întreprinderii, inginerul Nicolae Ridiche, nume predestinat pentru această înțelețenie, care afirmă fără urmă de îndoială că datorită acestor dimensiuni și capacități, întreprinderea de sere Popești-Leordeni se situează, după serele de la Isalnița, pe locul doi în lume; da, n-ați greșit, pe locul doi în lume!

Ne aflăm la ferma nr. 20, șef fermă inginerul Mihai Ilies, 39 ani, originar de prin locurile lui Rebreanu, din Feldru, dar rămas în București, după terminarea facultății. Să facă legumicultură, Ilies zice că soarta ar fi urzit astfel încît să ajungă el grădinar în București. Și dacă ținem cont că soarta e după cum și-o face omul, atunci Ilies are dreptate: a fost unul dintre cei mai buni studenți și, absolvind cu o medie mare, a putut alege Bucureștiul. Calităților de student, li s-au adăugat calitățile șefului de fermă, un șef de fermă printre cei mai buni. Dovadă a vredniciei lui stă locul întâi, pe care se situează ferma. Colectivul s-a specializat în cultura tomatelor, castraveților și ardeilor grași. Anul trecut, au depășit planul cu peste 220 tone de legume, realizând un beneficiu de aproape 2 milioane lei!

— Ce trebuie să facă un șef de fermă, să ajungă fruntaș? îl întreb.

— Lucrăm în aceleași condiții, avem aceleași răsaduri, primim cantități egale de îngrășăminte și erbicide. Diferența intervine, poate, la întreținerea culturilor, la respectarea întocmai a tehnologiilor, a disciplinei tehnologice.

În condiții de deplină egalitate, de folosire a acelorași mijloace, pămînturi, mașini, îngrășăminte, singurul factor care poate influența detașarea devine deci factorul uman, muncitorii, colectivul cu care lucrezi. Oamenii din ferma condusă de inginerul Mihai Ilies, aflăm, sînt muncitori vechi, care cunosc meserie, disciplina, săritorii la nevoie, conștienți de faptul că, producînd mai mult, cîștigă și ei mai mult. Discuțăm cu muncitoarea Niculina Francisc: numai în ciclul doi de producție a cîștigat, în medie, 4.200 lei lunar. Dar atât Niculina Francisc, eit și ceilalți muncitori, printre care ni-i notăm pe Florea Zirnă, mecanic, Tudor Grigore, tractorist, Dumitru Ivan, Maria Luica, intră în sere la ora 6 dimineața și nu pleacă pînă nu sînt convinși că plantelor nu le mai trebuie nimic decît liniștea creșterii. Lucrările de întreținere sînt cele mai importante și acestea se fac totdeauna de calitate. Acum, ne spune Niculina Francisc, ne aflăm la recoltat: livrăm ardei gras, ardei iute, tomate și castraveți. Producțiile sînt, așa cum

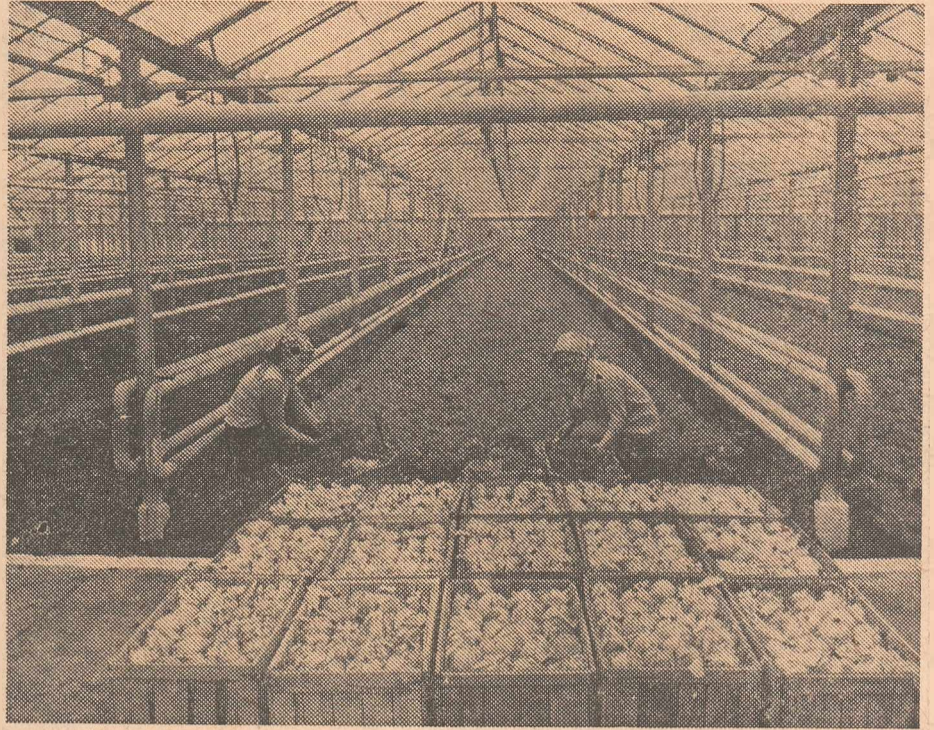
le-am dorit, foarte bune: 11 kilograme de legume la un metru pătrat, la zi. Dar plantele sînt în plină rodire. Planul valoric ni l-am realizat, tot ce vom realiza de acum înainte înseamnă depășire, înseamnă că și noi vom fi retribuiți în plus, conform acordului global. De 5 ani, ne depășim an de an angajamentele, livrăm la fondul de stat și la export tot mai multe și mai bune legume și, firesc, toată lumea e mulțumită“.

Oamenii din ferma lui Mihai Ilies, din alte ferme, cum sînt cele conduse de inginerii Dumitru Ghiță, Nae Lucian, Florică Rădulescu, Vasilica Diaconu, și-au realizat planul pe 1978 în condițiile acordului global, în proporție de 120—130 la sută! Dar ca să ajungi la asemenea rezultate, trebuie să pleci de la convingerea că, avînd toate condițiile, depinde numai de tine să doborî recordurile. „În agricultură, ne mărturisea Ioana Dimache, nu e program fix; cînd e rece afară cobor în seră, vîd dacă plantele au căldură suficientă, cînd e viscol, iar cobor în sere, că le avem în grijă“. La 4.200 lei pe lună, imi dă de înțeles Niculina Francisc, nu poți să dormi chiar liniștită“. Într-o noapte, imi povestea directorul Nicolae Ridiche, am avut o avarie: a crescut foarte mult presiunea în instalațiile de încălzire și se puteau sparge conductele. Citeva s-au și spart. Afară era ișă minus 5 grade, bătea vînt puternic. Dispercerii au dat alarma. Dar pînă au venit cei din conducerea unităților furnizoare — de căldură, de curent electric — instalațiile au fost reparate în condiții normale de lucru, de către echipele noastre de intervenție, dar mai ales de sutele de muncitori care le-au venit imediat în ajutor.

— Cum s-au putut mobiliza atât de repede? întreb.

— Jumătate din muncitorii fermelor locuiesc în incinta întreprinderii; avînd nevoie de forță de muncă, dar mai ales de oameni buni, permanenți, ne-am străduit să le asigurăm și condiții bune de viață: am construit un bloc de nefamiliști cu 300 de locuri, iar pentru căsătorii am transformat o serie de construcții în locuințe. Au încălzire centrală, pentru că avem și la sere, canalizare, apă, curent electric, un cabinet medical în curte, grădiniță pentru copii, școală aici aproape, patronață de întreprindere; avem cantină nouă cu 300 de locuri pe serie, pentru că fără toate acestea nu puteam supraviețui.

Preocupați permanent pentru sporirea producțiilor de legume, pentru sporirea



calității lor, cadrele din conducerea întreprinderii n-au scăpat nici un moment din vedere un alt lucru, la fel de esențial: asigurarea condițiilor de viață pentru muncitorii fermelor, mai ales pentru cei care sînt din alte localități. Trîind pe lîngă întreprindere, veniturile lor depinzînd de veniturile întreprinderii, muncitorii țîn la interesele întreprinderii, se simt răspunzători de soarta fermelor. Și atunci cum să nu te scoli în puterea nopții, să alergi în întîmpinarea viscolului?

În sera condusă de inginerul Florica Avram, la ora 14, sînt, constatăm noi, 35 de grade. Și nu e încă luna iulie. În iulie, temperatura în seră urcă pînă la 45 de grade! După jumătate de oră mă simt ca sub un duș cu apă fierbinte. Oamenii fermieri, uzi pînă la piele, continuă să lucreze: recoltează sau stropesc geamurile cu apă de var, pentru a asigura o ușoară umbră plantelor în perioadele de insolație, alții realizează o defoliere, rup adică frunzele de jos, pentru aerisirea plantelor, pentru a circula mai în voie curenții de aer. Dezvelite de frunze, fructele atrîrnă ca strugurii. „Tomatele acestea, ne răspunde la o întrebare a noastră inginerul Florica Avram, o fată încă tînă, inimoasă, sînt din soiul „Angela“ și dau o producție mare la hectar: astăzi am recoltat 12 tone de castraveți, 1200 kilograme de roșii și 22.000 bucăți de ardei. E o producție bună, plantele sînt în plin rod, așa că sperăm la o substanțială depășire de plan“. La rădăcina

castraveților, aduși cine știe cînd de la tropice, dovadă că se lăfaie într-o asemenea caniculă, este instalat un termohigrograf, un aparat care înregistrează grafic temperatura și umiditatea aerului. Acum 11 ani, Dumitru Țăitel cultiva castraveți cu săpăliga; acum, tot el, Dumitru Țăitel, urmărește creșterea acestei plante legumicole cu termohigrograful. Asta înseamnă să nu te scoli în puterea nopții, să alergi om ca acum 11 ani, cînd a venit pentru prima dată la întreprinderea de sere; e altul, e un cultivator de legume mult mai pregătit, muncitor fitochimist, zice el, mindru de profesia sa. Emanciparea lui Dumitru Țăitel, ca dealtfel a tuturor muncitorilor de aici, fie și numai profesională, mă determină să-l întreb pe directorul întreprinderii, inginerul Nicolae Ridiche, despre felul în care sînt calificați oamenii.

— Într-o seră, zice directorul, nu pot lucra decît oameni pricepuți. De aceea, la noi, majoritatea sînt calificați: meseriași, în școli profesionale, iar muncitorii, care lucrează direct pe plante, prin liceele agricole, unii, alții, prin cursuri de calificare de opt luni, la locul de muncă. Anul acesta, vom califica astfel 150 de oameni. Practic, foarte mulți dintre cei cuprinși în cursurile de calificare, sînt ca și calificați, pentru că lucrează aici de zeci de ani; e nevoie doar de inițierea lor teoretică, nu lipsită de importanță.

Ca să-ți dai seama de ceea ce se produce într-o astfel de întreprindere, trebuie să mergi în sectorul comercial, acolo unde se expediază marfa.

— Ce se livrează într-o zi de vîrf, din întreprinderea de sere Popești-Leordeni? îl întreb pe inginerul Petre Mocanu, șeful sectorului.

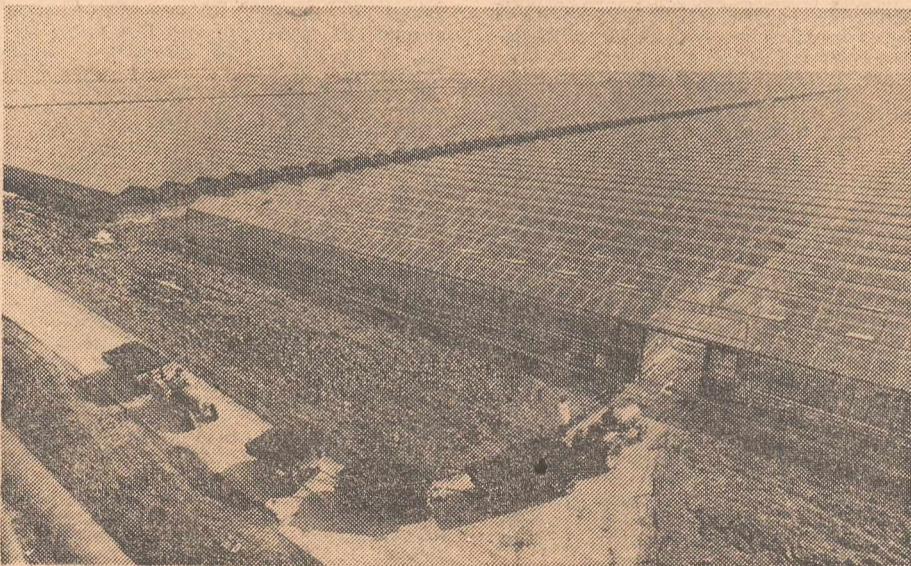
— Cam 250—300 tone de legume, la export și pe piața Capitalei; vreo 14 sortimente.

Asta înseamnă, după un calcul sumar, un tren cu 25—30 de vagoane! Industrie nu glumă!

— Dar frumusețea, zice inginerul Petre Mocanu, e ca la masă să ai și un buchet de flori, vreau să vă spun că, anul acesta, am semănat 2 hectare cu garoafe, iar în 1985 vom semăna 53 hectare cu flori!

Mi se pare uluitor să cultivi 53 hectare cu garoafe și alte specii de flori. Dar ceea ce ne spune inginerul Petre Mocanu, ne confirmă directorul Nicolae Ridiche, și musai, trebuie să-i cred. Și mă bucur sincer că, în finalul acestui reportaj, am putut afla o astfel de veste. Nevoia asta de flori, dragostea pentru flori îți sporește parcă speranța, ne determină să ne gândim la fața frumoasă, la partea de suflet a lumii!

N. GRIGORE ■



Vaci, lapte și producții „invers proporționale“

(Urmare din pag. V)

Popa, președinte și totodată inginer șef al C.A.P.-ului Virteju: „I.A.S.-urile au început această acțiune de modernizare mai devreme decît noi, C.A.P.-urile, care am crezut că ne putem asigura efectivele de vaci cu lapte numai prin efort propriu, dar fiecare pe contul lui, pe principiul fermelor cu circuit închis. S-a observat însă că e mai dificil ca fiecare să-și crească vițele, viitoarele vaci cu lapte, ca să nu mai pun la socoteală că începuse să se manifeste tendința de a le neglija pe acestea, în privința furajării, în favoarea vacilor care dădeau lapte chiar în acel moment. Unii își cam furau căciula, cum s-ar zice, grăbindu-se să facă producții de moment, adică de un an-doi, și uitînd că Bucureștiului îi trebuie lapte proaspăt și în anii viitori. De aceea s-a înființat o fermă specializată în creșterea vițelor. E vorba de ferma Dumitrana din cadrul C.A.P.-ului

Virteju. Noi primim animalele cînd sînt mici și le inapoiem C.A.P.-urilor după un an ca junici gestante, ca vaci care trebuie să fete, adică, și urmează să intre imediat pe producția de lapte. Capacitatea acestei ferme este de 500 de capete, ceea ce înseamnă exact numărul de vaci cu lapte cu care sporesc, într-un an, efectivele însumate ale C.A.P.-urilor din centura agricolă a Capitalei“.

Animale parazite, statistici combative

(Urmare din pag. V)

tehnicianul Ion Bălă, de la ferma nr. 3 a I.A.S. Popești Leordeni. — Cum să nu fiu, dacă în ferma la care lucrez am 65 de vaci pe care le hrănesc degeaba de 2 (doi) ani? Sînt vaci reformate, avem constatatarea și aprobarea Centrului de aprobare a raselor București, unde se spune că într-adevăr aceste vaci trebuie scoase din efectivul vacilor cu lapte, înlocuite cu acestea care așteaptă în

grajdul alăturat, dar nu ne-a sosit aprobarea de la trust, pentru că, probabil, nici trustului nu i-a venit aprobarea de la minister. Cine pierde din faptul că noi furajăm animalele astea degeaba timp de doi ani? Noi, adică țara.

— Ba, mai mult, intervine în discuție și inginerul Marian Saiu, șeful fermei, neglijate, așa cum ați constatat, slăbesc. Uite, vaca asta avea 550 kilograme cînd a devenit inaptă pentru lapte. După un an și jumătate a ajuns la 350 kilograme. S-au scurs de pe ea 200 kilograme de carne, numai de dragul de a raporta eu că am efectiv complet. Efectiv complet aveam și dacă o scoteam din număr imediat, pentru că aveam cu ce să o înlocuiesc: noi producem animale de prăsilă, animale de rasă și oricînd putem înlocui un animal inapt. Actele pentru reformă le-am întocmit de doi ani de zile, dar aprobarea nu ne-a sosit nici acum!

— Care e situația în alte ferme?
— Situația e aceeași!
— Și ce propuneți dumneavoastră, ca specialiști?
— Tot cu forme legale, tot disciplinat, să putem înlocui reforma mai repede. Să crească, totodată, procentul de reformă, de

la 10 la sută la 15 la sută, pentru că astfel crește și producția de lapte. Înlocuirea animalelor reformate să fie condiționată de matca proprie. Cînd aceste condiții sînt îndeplinite, să nu mai primeze nici un interes, decît interesul întreprinderii. Cum altfel dorim să devenim cit mai rentabili? Numai în felul acesta se stimulează efortul propriu al unității, al oamenilor, numai în felul acesta vom putea avea în jurul Capitalei ferme de vaci cu lapte, de elită.

Altfel, nu vom putea spori producțiile de lapte, nu vom reuși să asigurăm cantitățile necesare de furaje (cînd furajele nu sînt destinate numai vacilor de lapte), nu vom permanentiza nici forța de muncă, interesată în obținerea unor producții mari de lapte. Poate și această cauză a făcut ca producțiile de lapte, la întreprinderea agricolă de stat Popești Leordeni, să scadă de la an la an, în loc să crească de la an la an. În 1972, imi spunea directorul Romeo Tomescu. se obțineau 4.670 litri de lapte de la fiecare vacă; apoi, producția a ajuns la 3.800 litri, iar în prezent, la 3.620 litri! Și oamenii sînt aceiași, ba, am zice chiar mai buni, dacă ținem cont de experiența acumulată în acești ani.

Piețele orașului

Lumina verii cucerește orașul
cu puterea de rod a pământului

O pinză subțire și repede de apă a șters praful incins din aer, a îndepărtat aburul albăstrii de benzină și aici, în preajma kilometrului zero, în Piața Unirii, în urma ploii scurte, de vară, au pătruns miremele câmpului reavăn, ale pământului care înconjoară, cu brațele pline de daruri, marele oraș.

Aici și pretutindeni în cele 45 de piețe ale Capitalei se simte dărnicia pământului care lucrează pentru noi, cu toată puterea de rod și lumina acestei veri, în giganticele și misterioasele sale laboratoare, supravegheate de agronomi, unde truda este, de fapt, a celor vreo cincizeci de mii de oameni ciți lucrează în centura agricolă a Bucureștiului.

Dintre toate piețele orașului, ne spune economistul Dumitru Mihai, din cadrul Direcției comerciale municipale, cea mai rapidă este Piața Unirii. Ce vrea să însemne aceasta, aflăm tot de la dinsul. Aproximativ un sfert, poate chiar și mai mult din legumele, fructele, din mărfurile aduse în piețele orașului, se vinde și se cumpără aici. Înseamnă aceasta, bineînțeles, o viteză mare de rulare a mărfurilor. Într-o oră, două, spune interlocutorul nostru, un om reușește să-și vândă produsele pe care le-a adus în piață și altul îi ia locul. Zilnic, numai în Piața Unirii vin șase-sapte sute de „producători”. Cu o mare rezerve se vind aici și produsele unităților economice, comerciale și agricole, cele care poartă, bineînțeles, greul aprovizionării populației orașului. Și, cu toate că se cumpără enorm, că mii de oameni ies din viltarea pieței cu sacosele și plasele pline, rafturile și mesele continuă să rămână împovărate. Mai puțin, e adevărat, în marginea unde se vind de obicei fructele, și în această privință credem că trebuie să fim înțelegători intrucât, ne spunea Stelian Voiculescu, director general adjunct al Direcției comerciale, zilele friguroase care s-au abătut de curind peste livezi și plote cu grindină au făcut mai dificilă aprovizionarea cu piersici și caise, nădejdea într-o redresare a situației, aflăm din aceeași sursă, fiind aceea că peste vreo câteva săptămâni vor începe să apară pepenii verzi, lubenițele. Însă, trecind peste acest capitol mai spinos, trebuie să arătăm că forfota pieței, aproape în tot perimetrul pe care ea îl cuprinde, se desfășoară cu un succes vizibil de partea cumpărătorului, a cerințelor lui.

Iată, de pildă, Aurelia Stoieneșcu, 38 de ani, muncitoare la întreprinderea de confecții și tricotaie, după cum ne spune, a reușit ca într-o jumătate de oră să cumpere toate cele necesare pentru mâncărurile pe care le va găti pentru cei doi copii ai săi, Mihai și Irina și, bineînțeles, pentru soțul său, Andrei, șofer pe unul dintre autobuzele 31, care trec chiar pe aici, prin Piața Unirii. De bună seamă, Aurelia Stoieneșcu nu știe și nici nu o interesează direct cine a muncit pentru ea să poată cumpăra astăzi printre altele, de exemplu, două kilograme de roșii, și nici noi n-am impins investigații pînă la a afla cu precizie cine sînt producătorii. Poate că roșiile acestea vin de la C.A.P. Bragadiru, din solarile de acolo, or, după cum aflasem la Bragadiru cu câteva zile în urmă, pentru acoperirea cu folii de policelofan a celor zece hectare de solarii ale acestui C.A.P. contabilul șef Mircea Comăneșcu a trebuit să facă un drum, în primăvară, pe la întreprinderea de mase plastice Buzău, prilej cu care s-a ales și cu suspendarea, pentru un timp, a carnetului de șofer, și tot la Buzău, la aceeași întreprindere, a trebuit să mai meargă o dată, după aceea, și președinta Denisa Sercanu. Desigur, așa cum arătăm, pe cel ce vine și cumpără aceste lucruri pot să nu-l intereseze. Dacă am exemplificat, totuși, în felul de mai sus, am făcut-o pentru a sublinia încă o dată că, dincolo de gestul firesc, simplu, al celui ce vine într-o piață a Bucureștiului și cumpără ce-i pofteste inima ori numai ceea ce este de vîndut la acea oră și-n acea zi, se află efortul uriaș și neîntrerupt al unor oameni cărora li se cuvine răsplata unui cuvînt, a unui gînd bun.



Specializarea înseamnă,
citeodată, a te specializa
în nespecializare

(Urmare din pag. IV)

tim, nu are dreptate pînă la capăt. Se pune problema de a specializa unitățile agricole de pe raza municipiului doar atît cît să crească, la nivel optim, pe de o parte posibilitățile de rotație rațională a culturilor și mecanizarea lor, iar pe de altă parte securitățile de calamitate a unor culturi concentrate să nu fie prea mari. Dealtfel, nu se gîndește nimeni la concentrarea unei singure culturi pe suprafețe enorme, de sute de hectare, ci doar pe numai 20 sau 30 de hectare, atît cît să poată crește — așa cum arătăm — posibilitățile de lucru mecanizat. Or, deoamdată, situația se prezintă în felul următor: fermierii spun că lipsa specializării și fărâmițarea culturilor se datoresc gradului redus de mecanizare; mecanizatorii, la rîndul lor, afirmă că gradul de mecanizare nici nu poate crește atîta timp cît ei sînt obligați să lucreze în condiții improprii, pe suprafețe mici și cu un sortiment foarte variat de culturi.

Acest aspect al problemei ne apare strîns legat de un altul, asupra cărui am dat câteva lămuriri prin cuvintele președintelui CAP-ului Măgurele: forța de muncă. Oamenilor trebuie să le dai meru de lucru. Altfel te părăsesc. Ca să le poți da meru de lucru trebuie să cultivi multe feluri de legume. Cultivînd multe feluri de legume, îți reduci însă posibilitățile de a le lucra mecanizat. Cum forța de muncă este una dintre cele mai importante probleme cu care se confruntă agricultura Bucureștiului, a evita specializarea înseamnă a ține cont, s-ar părea, tocmai de dificultățile pe care forța de muncă le prezintă, desi ea mai înseamnă — fără îndoială — perpetuarea aceleiași dificultăți. Deci rezolvarea problemei forței de muncă în felul acesta, prin evitarea, pe cît se poate, a specializării, nu poate fi o soluție de perspectivă. Soluția de perspectivă reiese din răsturnarea relațiilor de mai sus: specializarea înseamnă posibilități mai mari de mecanizare și implicit rezolvarea problemei forței de muncă.

Viața, desigur, este mai complicată decît un simplu raționament. Însă elementele de mai sus nu sînt curubi din care se pot face, după dorință, orice fel de construcții. Ele reprezintă, în ordinea arătată, o tendință deosebit de favorabilă a dezvoltării agriculturii bucureștene. Ce-i drept, ea luptă cu tendința mai veche, a

„fărîmițării” culturilor de legume. CAP-ul Popești Leordeni, de exemplu, cultivă anul acesta 48 de sortimente. Nu este un progres, dacă ne gîndim că în urmă cu cîțva timp 30 de feluri de legume reprezentau un număr mult prea mare pentru o singură unitate agricolă. În schimb, CAP-ul Bragadiru cultivă anul acesta doar 6 sortimente (balanța diversității sortimentelor rămînînd să se echilibreze pe totalul producțiilor obținute de către centura agricolă). Iată așadar că primii pași pe drumul specializării deja au fost întreprinși. Prin înființarea în urmă cu cîteva luni a celor trei Consilii unice agroindustriale pe raza municipiului, s-au creat posibilități deosebite, pentru continuarea și definitivarea procesului de specializare. Acțiunea, de bună seamă, este de durată. Nu numai pentru că, așa cum arătăm, pe alocuri mai persistă încă o confuzie între rezolvarea provizorie și cea definitivă a problemei forței de muncă dar și pentru că, pe de altă parte, mecanizarea trebuie să asigure o certitudine și o stabilitate a producției. În urmă cu cîteva ani, cînd legumicultura își restrînsese destul de mult activitatea datorită lipsei de brate de muncă mecanizarea n-a putut suplini decît într-o prea mică măsură acel deficit. Nu este și nici nu mai poate fi de așteptat ca ea, în numele specializării pe care o reprezintă, să mai contribuie la restrîngerea grădiniilor de legume din jurul Bucureștiului.

Cînd legumicultura
are dificultăți, înăfuri
dificultățile, nu legumicultura

(Urmare din pag. IV)

— CAP-urile au 414 hectare. Cam de opt ori mai mult.

— Da, dar ei au și pămînt mai mult, suprafața pe care o cultivă ei cu legume este mai mare.

— E adevărat. Suprafața legumicolă a CAP-urilor este cam de 4 ori mai mare decît a IAS-urilor iar suprafața ocupată numai cu verdeturi este mai mare de vreo opt ori. Ce v-a spune această proporție?

— V-am spus. Avînd întreaga suprafață cu legume mai mică, este normal să punem mai puține verdeturi.

— Nu e vorba de suprafețe ci de proporțiile dintre ele. Îmi permiteți de aceea să vă contrazic. De fapt nu eu, ci realitatea din jurul nostru. Iată, tot cu ajutorul unui exemplu, tot foarte concret și situat, dacă vreți, la cîteva kilometri de sediul Trastului IAS, unde purtăm această dis-

cuție. E vorba de CAP Măgurele. Această cooperativă face legumicultură pe 262 hectare, deci pe un teren echivalent cu o treime din suprafața totală legumicolă, de 750 hectare, a celor trei IAS-uri din București. Ei bine, din totalul acestei suprafețe, de trei ori mai mici, ei cultivă verdeturi pe aproape 50 de hectare, deci aproape cît toate cele trei IAS-uri la un loc. Ei nu uită că fac agricultură lingă București.

În general CAP-urile nu uită acest lucru. Împărțind 2860 la 414 vedem că unitățile cooperatiste cultivă cu verdeturi cam a 7-a parte din totalul suprafeței legumicole. În schimb IAS-urile cultivă aceste legume de uz curent cam pe a 14-a parte, după cum se observă ușor, pentru a afla o medie, împărțind 750 la 54.

Se știe că verdeturile cer mai multă mișcă și grijă decît, să zicem, ceapa uscată, morcovii ori fasolea. De aceea, am spune, de la „a șaptea” la „a paisprezecea” parte se întinde, parcă asfaltată, calea pentru fuga după o muncă mai ușoară. Însă fuga aceasta înseamnă de fapt și o abdicare de la specificul legumiculturii din vecinătatea unui mare oraș.

Un studiu întocmit în urmă cu cîteva timp de către Institutul de economie agrară privind posibilitățile de dezvoltare a legumiculturii în unitățile agricole de pe raza municipiului București, atrăgea atenția asupra faptului că „procentul destul de ridicat ale legumelor rezistente la transport cum sînt „ădăcioasele și ceapa uscată limitează posibilitatea de extindere în zonă a culturilor de verdeturi și a altor legume care prezintă o rezistență redusă la transport și o perisabilitate mult mai mare”. Observația, se pare, rămîne și astăzi întemeiată.

— Cam cît din legumele zise „verdeturi” necesare Capitalei într-un an vin de la unitățile agricole de pe raza orașului?

— Ceva mai mult de două treimi. Cam 70 la sută (Natalia Crăciun, statisticiană în cadrul Direcției comerciale).

„Pierderi prin valorificare”

(Urmare din pag. IV)

unele unități chiar o obțin, IAS Bragadiru ar fi putut să treacă pe beneficii. Cheltuielile n-ar fi crescut decît la recoltare. Dacă prindea și timpul optim de valorificare, putea în mod sigur să cîștige. Uneori fermele reușesc iar altele nu reușesc să scoată marfa exact atunci cînd trebuie ea să apară, adică atunci cînd este și prețul mai mare. Se poate întîmpla ca o unitate să întîrzie, cu tomatele timpurii, de exemplu, pînă apar tomatele de vară. Atunci ea pierde, din vina ei. Dar se poate întîmpla și ca unitatea să recolteze legumele la timpul potrivit iar apoi să înceapă să aștepte mașinile ILF-ului.

— Cam cît se poate pierde, ca să mă exprim așa, prin valorificare?

— Cam un sfert din producție.

Mărturisim că ni se pare oricum exagerată această cifră și socotim că în nici un caz nu pot fi pușe numai pe seama ei pierderile, acolo unde sînt pierderi, în legumicultură, ci în primul rînd pe seama calității mai slabe a muncii chiar în fermele legumicole. Am reținut totuși această cifră pentru a arăta că, odată intrate pe drumul valorificării lor, legumele pot aduce pierderi mai mult sau mai puțin însemnate fermelor producătoare. Adreșînd aceeași întrebare inginerului Teodor Petrisor de la CAP Măgurele, aveam să aflăm însă un răspuns cu totul diferit.

— Noi nu pierdem nimic. ILF-ul Militar la noi se oprește întîi. N-avem de ce să ne plîngem. Relațiile sînt chiar foarte bune. Întocmim săptămînal un grafic pe care-l respectăm și noi și ei. Iată, chiar astăzi de dimineață, la ora 6, le-am cerut două mașini mari și ni le-au trimis deja. Acum zilele acestea, recoltăm cam 15 tone pe zi. Însă nici mai tîrziu, pe la sfîrșitul 1-ii iulie, prin august, septembrie, cînd recoltăm 60, 70 și chiar 80 de tone pe zi, nu ni s-a întîmplat ca legumele să stea la capul locului. În urmă cu cîteva ani, da, aceasta era o problemă. Însă în tre timp am reușit să apropiem prețul de cost de prețul de vînzare și lucrurile au început să meargă bine.

CAP-ul Măgurele realizează beneficii la legumicultură. De aceea, conducătorilor acestei unități li se părea „un calcul de birou”, un non-sens să micșorezi producția ca să micșorezi și paguba. În loc să o mărești tocmai pentru a-ți spori și beneficiile. În schimb, CAP-ul din Mogoșoaia, care, în paranteză fie zis, nu se bucură de aceeași receptivitate din partea aceluiași ILF Militar, înregistrează pierderi la legumicultură iar președinta Alexandra Militaru credea că „ar fi ceva adevăr” în observația cu care nu fuseseră de acord inginerul șef și președintele CAP-ului Măgurele.

— Ce beneficii a adus legumicultura, în anul trecut, la Măgurele?

— Un milion de lei.

— Ce pierderi a adus legumicultura, în 1978, CAP-ului Mogoșoaia?

— Un milion de lei.

Cine are pinzele umflute de vînt, reușește să meargă înainte. Cine are pinzele ofilite, chiar dacă nu uită, desigur, că scutul rămîne în orice împrejurări înaintarea drumului se preocupă tot mai mult de menținerea pe linia de plutire.

Ediție specială realizată de
DUMITRU ELIADE ■
Fotografii de ELENA GHERA ■

Viata în campanie

(Urmare din pag. 1)

ivească dinspre sate și țărani. Țăranii vin agale, cumpănind pe umerii coasele cu care vor ajuta, în postatele umede, secerișul. Din Sopot (comuna pe raza căreia ne aflăm) au ieșit în cimp, ne spune primarul Ioan Marcău, vreo 200 de coasași și secerători. 200 de inși, dintr-o populație de 3861 de suflete. Sint mulți, sint puțini? Acolo unde nu pot intra combinele, ei, mulți-puțini ciți sint, fac minuni. Li vedem ici-colo, în monom, și-ruri sprintene de corori, ca în pastelurile lui Alecsandri, înotind pe cerul cimpului umed, cu coasele-n miini. Coasele suieră prin griu ca ciocirile. Aceste coase, ne spune primarul, sint „rodul mobilizării”, adică ei, cei 200, „au fost lămurii” să dea ajutor la culesul piinii. Combinerii n-au avut nevoie de „lămurire”. Ei sint în cimp de cind s-a luminat.

A ploaie mult, a fost cind frig, cind caniculă, în ultimul timp a fost iarăși frig, calendarul astral a tot luat-o anapoda, steaua regeltei, în frământul cotidian al cerului, și-a mutat de ici-colo locul în zodiac. Lucrările cimpului au întirziat, s-au îngreunat, Hesiod a fost supărat, au fost munci și zile întregi ce au trebuit prinse din urmă, obligate să se supună celui-lalt calendar, cel decis de om. Adică oamenii, mai mult ca oricind, au avut de furcă, au ostenit sub poverile muncii, adică ei, acești oameni, au parcurs, gîfînd, un fel de cursă cu obstacole, cu mari, cu sumbre, cu imprezibile obstacole, o cursă care, acum, pe ultima sută de metri, în rariștea cosmică a acestui iulie, sub un cer, ce e drept, senin, deși cu luminile implicite, le cere lor, celor de jos, celor greu încercați și greu osteniți de bătăliile de pină acum, efortul maxim, sprintul sprinten.

Asistăm deci aici, pe teritoriile S.M.A. Predești, în cimpia Doljului, la o „bătălie a secerișului” care e chiar o bătălie, de fapt (după cum aveam să vedem) o luptă de uzură, puțin spectaculoasă, nelinchipuit de simplă și de complicată, extenuantă la culme, solicitînd mușchi și nervi, solicitînd rezistență fizică, solicitînd, peste toate, știința organizării, știința fructificării cu maximum de profit (dar și cu maximum de eforturi!), a timpului, a mașinilor și a oamenilor. Ing. Eugen Sandu, directorul S.M.A., insistă asupra acestui aspect, cel al organizării, o bătălie disperată, nefiind, zice el, o fericire, dimpotrivă. În calitate de comandant, ing. E. Sandu preferă, firesc, o bătălie pusă la punct, cu lecția de tactică în mină. Tactica, deci, a fost stabilită minuțios, toate mașinile au fost pregătite cu grijă, s-a asigurat tot ce trebuie (ateliere mobile, piese de schimb etc.), dar ploile au incurcat toate calculele. Ing. Eugen Sandu e un om încă tânăr, are vreo patruzeci și ceva de ani, dar părul a început să-i albească. O umbră de tristețe îi aburește ochii. Găsește liniștea să ne-o mărturisească:

— Ce să vă mai spun? A trebuit să renunțăm la toate calculele hirtiei, a trebuit, pină la urmă, să ne batem cu disperare...

— În ce fel?

— Haideti să vedeți.

Aburcăm, cu mașina, o coastă de deal. Terenul S.M.A.-ului (teren nu prea mănos, mai mult soluri podzolice, argiloase) e numai dealuri și ripi, pantele-s repezi, mergem cu „Dacia” în viteza întâi, cum or merge pe-aici combinele? De fapt, nu „merge”, ci se catără, se catără pe curmătura dealurilor ca oile. Ele fac, ca să nu se răstoarne, veritabile looping-uri, mai ales cind coboară, cind greutatea mașinii se lasă-n față iar roțile dindărăt (cele „motoare”, cele care asigură echilibrul, direcția), pedalează-n văzduh, ca aripile unor insecte prinse în virf de ac. Drumurile în serpentină, desfundate de ploii, nu mai sint drumuri, sint niște șleauri. Surprindem, la o cotitură a drumului, un cird de giște șoferul Ghiță tăbară pe claxon, sintem în pantă, nu putem opri, am risca să ne dăm peste cap. Treceam printr-un nor de filfiri și de țipete de protest, drumul continuă spre combinele ce se văd pe un bot de deal. În multe locuri încă bălteste apa, sumbre întinderi de griu putred ies în lumină sub cerul piclos. Au zăcut mult în apă și griul e galben. Firele ondulează nesigur în apa tulbure, ca mălasca broastei. Totuși, bătălia se duce și-n locuri umede, pentru salvarea griului (și, înainte de el, a orzului) s-au montat la combine senile. Deci griul, în astfel de locuri, se recoltează așa cum se recoltează orezul. Tractoare „de serviciu”, prevăzute cu cabluri puternice, veghează lângă combinele care intră în lan, ca să le tragă afară cind se împotmolesec. Toți combinerii sint la posturi (notez o seamă de nume: Stelian Fortuneanu, Nicolae Udroui, Emanoil Stanciu, Florian Giuroiu, Constantin Staicu, Nicolae Cocos, Ilie Popa, Nicolae Negreț, Gheorghe Toma, Marin Dumitrașcu), toți șefii de secție sint la posturi (Ilie Gheorghe, Ion Stănculescu, Alexandru Niculescu), așa cum în ateliere, în această duminică, sint prezenți și Preda Planea, și Constantin Sopoteanu, și Gheorghe Bică. Ne încrucșăm, în drum, cu Sergiu Chirtoc, inginerul șef al C.A.P. Predești, cu ing. Constantin Hau, președintele C.A.P. Sopot, înțelîm, în punctele unde se recoltează, și

niște tinere inginare, șefe de ferme ale C.A.P.-urilor din zonă; dar bătălia, de fapt, e pe umerii mecanizatorilor, ei se grupează și se regrupează în punctele în care se poate lucra, alergînd cu combinele de la un astfel de punct la altul, pe drumurile care nu-s drumuri, ci șleauri putrede, ei dau, oriunde se poate da, atacuri sau contraatacuri puternice, adeseori disperate (fiindcă, adeseori, prin relief accidentat, pină mai ieri frământat de ape, redesenat altfel de ape, combinu se-mpotmolește, „se culcă pe burtă”, cum zic oamenii), ei smulg din pămînt tot ce se poate smulge, organizînd și reorganizînd asalturi, într-o înverșunare care-ți taie răsuful. Cerul, parcă, este mai luminos, văzduhul, parcă, este mai cald, este, de fapt, înăbușitoare temperatura efortului, e mai comod să lezezi cămașa (unii au și lepădat-o), să muncești în maiou sau fără.

Fac cunoștință, într-o clipă de pauză, adică în pauza de prinz, cind omul îmbracă ceva, cu Ion Sutiman. E din satul Belot, e tinăr, e tractorist și combiner de cîțiva ani, acum recoltează pe o pantă abruptă, dar, zice, „merge”, nu se teme c-o să se răstoarne, el e om de-al locului, „om de dealuri”, e învățat cu pantele și cu riplele. Directorul Sandu îmi povestește că Sutiman, odată, „a prins din zbor” o combină care se prăbusea pe o pantă, abandonată de omul ce speriat, sârșise din mers din cabina ei. Era un om din Giurgiuța, adică din sudul județului, un ins nedat cu asprimile, cu convulsiile, cu surprizele reliefului, era, mă rog, un „om de cîmpie”, venit aici, ca și alții „din sud”, ca să-i ajute pe cei „din nord”, după ce acolo, la ei, isprăviseră de recoltat. Deci omul ăla, văzînd că mașina îi scăpase din hături, a părăsit-o, sârșind din mers. Fulgerător, adică în niște secunde, Sutiman a stopat combina sa, cu care lucra pe aproape, și, dintr-un salt, a prins-o pe cea ce zbura spre vale, readucînd-o la locul ei. Sutiman e tinăr, ar putea lucra într-o fabrică, la Craiova, Craiova-i aproape, ar putea munci într-o hală, nu sub arșiții și ploii, ar putea cîștiga mai bine, ar putea lucra doar opt ceasuri pe zi, nu cite 14—16, ca acum... De ce n-o face? Mă privește zîmbînd, nu răspunde, continuă să înfulece grăbit, trăgînd cu coada ochiului spre combina pe care, pentru niște minute, a incredintat-o altor miini. Insist: de ce n-a ales industria? „Și piinea cine s-o facă?”, zice, cu gura plină. Gata, a fermînat, a mîncat repede, a fost un prinz frugal, țărănesc, un prinz de om încordat, grăbit, un prinz de om ostenit, ce, biruînd osteneala, încordarea și graba, și-a întors ochii, pentru cîteva clipe, ca un omagiu și ca un drept, la bucuria simplă a roadelor pămîntului. Un cer verde, vegetal, pune fundal cosmic bucății calme de piine, aromată și umedă ca și pămîntul, generoasă ca și el. „Și piinea cine s-o facă?”, repetă. A zis „piinea” cu o voce

care nu se poate descrie, a zis „piinea” ca și cum ar fi zis „viata”. Sau „țara”. Sau „pacea”. A zis „piinea”, mușcînd din piinea pe care a semănat-o, a îngrijit-o, o culege.

La întoarcere, pe drumul în pantă, o țărăncă bătrînă sare în fața mașinii noastre. Frînă bruscă, clipă de spaimă, de ezitare a roților, ne redresăm rapid, șoferul Ghiță își cunoaște meseria. Bătrîna ține într-o mină o gișcă moartă, în mina cealaltă un pietroi. Dialog cu directorul Sandu (care, în locul lui Ghiță, preia povara ostilităților). Bătrîna: „De ce-mi omorîți gișca, cînd trecuți în sus?”. Directorul: „Păi nu puteam să oprim, eram în pantă, și nici n-am văzut-o. Da'las', îi plătim paguba”. Bătrîna: „Da' de ce-mi omorîți gișca?” Directorul: „Păi nu-ți zisei?” Bătrîna: „Eu is femeie săracă, is pensionară de boală, mie să-mi spuneti de ce-mi omorîți gișca!”. Directorul: „Mătușă, acum ce vrei să facem, o calcărăm!”. Bătrîna: „Da' de ce? Eu numa' cinci giște am, eu altceva n-am, că-s bolnavă, fiu-meu nici nu calcă pe-acas', să m-ajute, că-i numa-n cîmp, la tractoare”. Directorul: „E tractorist? Cum îi zice?” Bătrîna: „Gretă Vilău, e colo, pe deal, la greifer, da' las', strig eu după el, vine el și v-arată el...”. Directorul: „Da' pe mine mă știi?” Bătrîna: „Nu te știu, da' eu...”. Directorul: „Eu sint directorul lui Gretă, șeful lui. Să-l trimiți pe el la mine, o să-mă-nțeleg cu el”. Bătrîna (deodată șovăitoare, ascuzînd lute sub șorț, mina cu piatra, din cealaltă lăsînd să-i cadă gișca): „Adică tot la tractoare ești și tălică?” Directorul: „Tot”. Bătrîna: „Atunci, maică,

las', dă-o-n păcatele de gișcă. Eu știu ce-i pe capul vostru, cit alergați, cit vă munciti, cit vă zbateți, numa' de giștele din drum n-o să stați. Mergeți cu bine, maică, pe mine lertați-mă, eu is bătrînă, is pensionară de boală, mă cam inervez și eu... Da' de ce mi-o omorîți?” Nu așteaptă răspunsul, zice „Să trăiți!”, se întoarce, pleacă.

...E după-amiază. A început să plouă. O ploaie măruntă, cernută invizibil, apoi mareu mai deasă. Combinerii și-au oprit mașinile, nu mai pot lucra. Niște țărani (și, printre ei, niște bătrîni, niște bătrîne) continuă, însă, să dea la coasă. Îi văd, prin aburul ploii, undeva, sus, pe un bot de deal. E o proiecție inversă de umbre, ce se amestecă, pe un ecran interior, cu primele umbre văzute încă din zori, sub cerul piclos, umbrele mecanizatorilor, ale primilor oameni intrați în cîmp. Unii, acum, au predat o stafetă, ceilalți, iată, au preluat-o, cuprinși cu totii într-o bătălie continuă, într-o bătălie înverșunată, într-o luptă grea, de uzură, solicitînd mușchi și nervi, solicitînd rezistență fizică, solicitînd știința organizării, solicitînd, peste toate, instinctul coeziunii, adică sentimentul social al oamenilor din satul acestor zile.

Ploaia s-a subțiat, peste un ceas, cel mult două, lanul, din nou, va scintea cu reflexe de aur. Pină la noapte, cind munca va înceta, el va fi doar de aur.

Pămînt de aur, pămînt ca piinea, trudit de oameni care știu ce înseamnă piinea. Care știu s-o pronunțe ca nimeni alții, Care — în bătălia piinii — dau, cum se vede, totul.

21-22 iulie 1979

Tirgul de fete — Muntele Găina

Ediția '79 a străvechii manifestări folclorice de pe Muntele Găina se desfășoară la 21 iulie 1979 pe platoul de la primăria Avram Iancu, la 32 km de Cîmpeni, care are un amfiteatru natural format din poalele dealului și la 22 iulie pe platoul Muntele Găina (1486 m. altitudine, la 8 km de comuna Avram Iancu), înconjurat lute sub șorț, sub 900 m.

La această serbare, care beneficiază în acest an de o organizare deosebită, se adună localnicii din județele Alba, Arad, Bihor, Cluj și Hunedoara și zeci de mii de turiști din țară și de peste hotare, ca să admire parada portului național și amplul program artistic-cultural cu cîntece și dansuri din Munții Apu-

seni, și scenarii evocatoare ale trecutului glorios al moșilor, o permanență a folclorului moșesc păstrat nealterat.

Aici își dau întâlnire și cele mai autentice produse artizanale ale meșteșugarilor cooperatori și artiștilor populari din județele din jur.

Urcușul pe Muntele Găina se face pe 8—10 drumuri de picior, ce converg, în virf, venind dinspre Avram Iancu, Tirsa, Vascău, Baia de Criș, Bulzești, începînd de la miezul nopții, la lumina făcliilor. Participanții trebuie să ajungă pe virful Găina în zori, să asiste la spectacolul unic plin de pitoresc, cind 16 tulinicărese anunță prin tulinice rășăritul soarelui.

FILIP VASILE



AUTOGRAFUL UNUI
ARTIST ÎN MESERIE

„Nu-i poți spune holdei ce vrei
de la ea, decit dacă știi
s-o ascuți”

Radu Riciu este președintele CĂP Drăgănești Vlașca, județul Teleorman. Din 1962, de cind a fost desemnat ca ales al obștii, s-a pus a întemeia pe aceste locuri un drum al belșugului. Și a reușit — milioanele adunîndu-se, în tot acest timp, cu zecile în averea comună, aducînd cu ele și răsplata hărniciei drăgăneștenilor — numeroase Ordine ale Muncii și medalii. „Meritul nr. 1 al acestui CAP — spune președintele oricui vrea să-l asculte și să ia aminte — este organizarea. Omul știe de la începutul anului ce are în primire, ce are de făcut, și cind anume, cu cit trebuie să fie plătit și cit va cîștiga în plus, dacă-și va rostui bine munca, dînd, la rîndu-i, plusuri de producție. Totul e calculat matematic. Aici stă secretul succeselor noastre”.

Și, mai are el, Radu Riciu, o vorbă, pe care o repetă an de an, spre aducere aminte, în pragul marelui asalt al recoltatului: „Nu-i poți spune holdei ce vrei de la ea, decit dacă știi s-o ascuți”. Iar el, președintele, se dovedește un vajnic ascultător, la fel de profund, precum organizatorul de renume care a ajuns.

Din partea Centralei de construcții montaj București : „Urmare apariției în FLACĂRA din 24 mai a scrisorii cetățenilor domiciliati în blocul P.M. 42, strada Cpt. N. Licareț, sectorul 4, vă comunicăm că infiltrațiile prin terasă au fost înepărtate, s-au montat ușile la uscătorii și spălătorii iar moizolul din jurul blocului a fost evacuat. În prezent asociația locatarilor execută spațiile verzi“.

Intreprinderea de frigider Găești : „Deoarece sintem conștienți că dispuște dintre noi și unitățile UCECOM nu trebuie sub nici un motiv să lezeze interesele beneficiarilor produsele noastre, în urma intervenției revistei FLACĂRA am schimbat agregatul înlocuind de cooperativa din Focșani tovarășului Ștefan Stan, cerându-i scuze pentru neplăcerile create de produsul nostru“.

La sfârșitul lunii trecute m-am prezentat la agenția de voiaj I.T.A. Constanța pentru a-mi scoate abonamentul pe luna iulie. În loc de 71 lei, mi s-au cerut 81, motivându-se că dacă până acum, de la Autogară și până la Valul lui Traian, stația nr. 1 C.A.P., erau 11 kilometri, acum sint 13 (?!)... (Ion Matache, Valul lui Traian, Constanța)

Dorim, în numele tuturor oamenilor mun.ii din Intreprinderea U.J.C.C. Tg. Mureș, să vă adresăm cele mai calde mulțumiri dumneavoastră și colaboratorilor dumneavoastră care au știut să oglindească atât de bine adevărul și faptele săvârșite de conducerea U.J.C.C. Tg. Mureș, prin articolul din FLACĂRA din 31 mai a.c. Mulțumindu-vă, dăm totodată asigurarea că vom contribui și altădată la relatarea faptelor care lezează regulile de conduită și etică socialistă. (În numele unui colectiv, semnează M. B.)

De mai multe ori am căutat în magazinele de specialitate din Craiova, Tg. Jiu și Petroșani case pentru casetofon imprimate cu muzică populară. Surprinzător, dar niciodată n-am găsit așa ceva. În schimb, se găsește muzică simfonică la discreție. N-am nimic împotriva acesteia din urmă, personal aș dori însă să-mi formeze o fonotecă de muzică populară. (Marian Obeanu, Filiași)

Mă numesc Gheorghe Drăgan și locuiesc în Brașov pe strada Zizinului nr. 71, blocul 104, scara G, apartamentul 39. Anul acesta centrala termică CT3 la care sintem racordati ne-a creat neplăceri în sensul că atunci când era caldura, la nivelele superioare ale blocului nu mai ajungea apa caldă. Ziarul local în nr. 10 690, răspunzându-i unei colocutare de-a mea, susține că lipsa apei calde se datorează presiunii apei reci scăzute în întreg municipiul și că în acest sens consiliul a dispus punerea în funcțiune a unor hidrofoare. Cu regret trebuie să revin acum pentru a vă anunța că noi, cei de la nivelele superioare, nu avem în continuare apă caldă.

„Al doilea FELIX al României“ unde „oamenii vin în cirje și pleacă sănătoși“ — astfel se vorbește despre Brădet, un sat al comunei Brăduț, județul Argeș. Recent s-au dat aici în folosință două blocuri cu 25 apartamente și 30 de garsoniere, menite a contribui la stabilizarea cadrelor în această stațiune unde se recuperează pentru muncă și viață bolnavii reumatici. Viitorul comunei Brăduț și implicit al stațiunii Brădet este de bun augur. Aici — pe unde a trecut și a lăsat o ctitorie voievodul Mircea cel Bătrîn — vor prinde contur noi obiective : un sanatoriu de 200 locuri, un corp de cazare de 160, un club, o cantină, un han turistic și un complex comercial, conturându-se totodată un frumos sat de vacanță. (Prof. Marian Nițulescu, Pitești)

Este știut că subiectele pentru concursurile de admitere la același profil — medicină, agronomie etc. — sint unice pe țară. De asemenea, verificarea lucrărilor scrise se face de către comisia după aceleași criterii unice pe țară. Propun ca și admiterea în învățământul superior să se facă în mod unic pe țară, în ordinea mediilor obținute la concurs. În acest fel, cred, se va evita situația penibilă care s-a petrecut anul trecut când în unele centre universitare au fost admiși candidați cu media 6,96 în timp ce în Capitală, la exact aceeași facultate, media minimă limită să fie 8,71 ! (Ilie Ceck, București)

Mă numesc Maria Scutelnicu, domiciliată stabil în comuna Botoroaga, satul Valea Cireșului, județul Teleorman. Pentru luna decembrie nu am primit pensia, fiind avizată la adresa unde locuiesc flotant, la fiica mea, prea târziu. Interesându-mă apoi am aflat că banii au fost returnați Oficiului de pensii al județului Teleorman. Începând din data de 13 martie a.c. m-am adresat în scris acestui oficiu, dar nici până în ziua de azi nu mi s-au trimis banii ce mi se cuvin, nici măcar un răspuns la cele scrise de mine.

Procuratura județului Suceava : „În legătură cu cele sesizate revistei FLACĂRA de către Văideanu Pătrașcu : s-a dispus efectuarea de cercetări împotriva lui Pața Ticu Vasile sub aspectul infracțiunilor de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor și înșelăciune la măsurătoare, la finalizarea cărora va vom anunța asupra măsurilor luate. Au fost efectuate verificări și sub aspectul Legii nr. 18/1968 constatându-se că nu este cazul a se sesiza comisia de cercetare“.

D.P.M.O.S. Argeș — Oficiul de asistență socială : „În scrisoarea sa, cetățeanul Ion Gheorghe, arată că are 55 ani, că lucrează ca gestionar la cooperativa de consum Urlieni, că are un fiu de 23 ani deficient locomotor și solicită pentru acesta pensie de stat. Nu i se poate acorda pensie de stat fiului său intrucit el nu a fost personal muncitor cu contract de muncă pe perioadă nedeterminată. Situația fiului nu se poate rezolva decit prin internarea într-un cămin spital de bolnavi cronici. S-a propus internarea, dar tatăl a refuzat“

De circa doi ani de zile sint tirită în diverse procese de către Horațiu Stratian, domiciliat în Piatra Neamț, strada Bistrița 78, fără ca organele competente judecând pricinile să-mi găsească vreo vină. Astfel numai în anul 1978 am fost pirită în dosarele nr. 1197, 5366, 5621 și 7650, iar în anul curent, la comisia de judecată, precum și la Judecătoria Piatra Neamț, în 8 dosare. Fiind de profesie jurist, actualmente pensionar, H. S. motivează pe texte din legi acțiunile. Autoritățile îl cunosc de reclamații notorii, mă sfătuiesc să-l las în pace, firește că nu am absolut nimic cu acest om, dar nici să fiu tirită săptăminal și inutil prin tribunale nu mi se pare ceva firesc. (Adela Chirilescu, Piatra Neamț)

În ziua de 30 mai a.c., conducind autoturismul proprietate personală nr. 1-B-5352, am fost lovit în aripa dreaptă spate de către autoturismul nr. 3-B-856, condus de directorul magazinului „UNIREA“, Ion Gheorghiu. Agentul miliției de circulație a constatat vina tovarășului Gheorghiu, pentru aceasta a fost amendat și i s-a ridicat carnetul de conducere. Fiind asigurat la ADAS conform legilor în vigoare, tov. Gheorghiu trebuia să se prezinte pentru semnarea actelor necesare în vederea reparării mașinii mele. La intervențiile mele omeneste, civilizate, Ion Gheorghiu a avut niște ieșiri și manifestări absolut necorespunzătoare, la care a fost de față și agentul de circulație.

Oare funcția îți dă dreptul să încalci regulile elementare ale bunului simț ? (Iosif Nuță, București)

C.P.M.B. — Direcția generală comercială : „Referitor la scrisoarea lui Dumitru Tomescu, vă informăm că într-adevăr la magazinul alimentar din Calea Dorobanților nr. 134 există în vinzare marmeladă la borean produsă de fabrica Burdujeni în ziua de 22 aug. 1977, pe a cărei etichetă este aplicată stampila „Termen de valabilitate 3 luni“, în loc de 36 luni, cit il are ea în realitate. Am atras atenția fabricii să stampileze corect produsele, cit și furnizorului nostru, I.C.R.A. București, pentru a manifesta mai multă exigență la preluarea mărfurilor“.

Subsemnații locatarilor din Craiova, cartierul Brazda lui Novac, blocul D. 5, scara 1, vă rugăm să publicați aceste rânduri în atenția organelor în drept că nu este posibil și mai ales e contrar tuturor normelor de conviețuire colectivă să așeze la 1,50 metri de geamurile noastre o platformă de gunoi menajer. Oare noi și copiii noștri mai putem oare deschide geamurile pentru a aerisi ? Iar acești copii, care nu au nici un spațiu de agrement în zonă, unde se vor mai juca ? În resturile fetide și prin roiriile de muște ? (Scrisoarea este semnată de un număr de 11 cetățeni)

Intreprinderea de transporturi auto Teleorman : „Urmare scrisorii adresate redacției de către Ion Duda din comuna Bragadiru, prin care sesizează unele nereguli în transportul autobuzelor, vă informăm că în cadrul unei ședințe de lucru ținută la Comitetul orașenesc de partid Alexandria s-a atenționat și insistat asupra respectării plăcerii abonaților cu cursele prevăzute la toate schimbările deoarece se constată încălcarea altor curse pe motiv că abonații rămân în oraș pentru alte probleme personale — cumpărături diverse sau fugă de la serviciu“.

În aprilie 1978 am contractat un apartament în strada Badea Cirtan nr. 64, blocul 40 bis, apartamentul 12. De patru luni blocul este gata, unii dintre proprietarii s-au și mutat. În apartamentul nostru trebuie făcute unele remedieri — geamuri sparte, instalații sanitare defecte sau cu piese lipsă etc — din care pricină noi nu ne putem muta. Am adus la cunoștința celor în drept de mai multe ori situația de mai sus, dar nu se la absolut nici o măsură. (Elena Chiriacescu, București)

Consiliul popular al județului Argeș : „Cele sesizate revistei FLACĂRA de către un grup de muncitori din satul Voroveni referitor la starea drumului pe care se evacuează deșeurile din Complexul de îngrășare a taurinelor Davidești sint adevărate. S-a preluat această problemă cu toți factorii de răspundere din unitate și s-au luat măsuri atât de reparare a drumului și rigolelor de scurgere, astfel ca el să fie permanent practicabil cit și de etanșarea mijloacelor de transport.“

Duminică 24 iunie, pe la orele 12, am uitat o poșetă cu acte și bani în incinta popasului turistic Azuga. Nu mi-am dat seama de acest lucru decit seara, după orele 19, la inapoierea din excursia efectuată cu familia la Predeal. Mare mi-a fost bucuria când, ajunsă acasă, în Ploiești, am găsit poșeta intactă la domiciliu. Nu cunosc nici numele și nici adresa celor ce au făcut acest gest, știu doar că sint niște bucureșteni, și tin pe această cale să le aduc cele mai sincere și calde mulțumiri pentru gestul lor umanitar și cetățenesc. (Maria Nistor, Ploiești)

Din partea I.T.A.-Olt : „În urma contestației și a documentelor prezentate la organul jurisdicțional împotriva proceselor verbale de contra-

venție din I.T.A.-Olt, s-a dispus anularea amenzii de 500 lei tovarășului Marin Ionescu, care s-a adresat redacției FLACĂRA, în baza prevederilor legale 468/1977“.

Dornici să cultivăm dragostea față de casa părintească, de locurile unde ne-am născut, de glia strămoșească, fiii străvechii localități Ocna Sibiului, în prezent oraș recent decorat cu Ordinul Muncii clasa I pentru buna gospodărire și înfrumusețare, își propun o întâlnire în zilele de 21—22 iulie 1979. (Consiliul popular al orașului Ocna Sibiului)

Ministerul Muncii : „Referitor la scrisoarea adresată redacției de către Dumitru Cojocariu din Vaslui : autoturismele „Trabant Hycomat“ se importă de către Ministerul Comerțului Interior și pot fi folosite numai de persoane care prezintă invalidități motorii la membrele inferioare, neputind conduce un automobil obișnuit. Costul lui este de 37 650 lei, suma achitându-se integral la data livrării. Acele necesare : recomandarea comisiei teritoriale de expertiză medicală, adeverință de încadrare în cimpul muncii și un act din care să rezulte că invaliditatea se datorește unui accident de muncă sau de război, după cum este cazul“.

Mă numesc Traian D. Cristea, locuiesc în comuna Ștefan cel Mare, județul Olt. Intreprinderea U.F.E.T.-Caracal, în urma mai multor cereri, refuză a-mi trimite suma de lei 33 447, sumă ce reprezintă drepturile mele bănești pe perioada 6 ianuarie 1975 — 26 decembrie 1977, conform Deciziei civile nr. 612 din 29 mai 1979 a Tribunalului județean Olt.

Din partea U.J.C.A.P. Olt : „În urma scrisorii adresată revistei de către Elena Tarigrădeanu din comuna Mihăiești, satul Busca, județul Olt — prin care arată că Tarigrădeanu Ion, cumnatul său, i-a luat lotul în folosință în suprafață de 0,12 ha pe care cultivase salcimi, pomi fructiferi și arabil — vă comunicăm : în urma verificărilor s-a constatat că E. T. are dreptate și s-a hotărât în consiliul de conducere să i se predea terenul în cauză în întregime și așa cum l-a avut și înainte“.

Am plecat din Tulcea cu cursa TAROM pe data de 13 iunie a.c., am ajuns la București-Băneasa la ora 11. de aici urmînd să plec cu o altă cursă TAROM spre Oradea la ora 18,30. Urma decit să petrec peste șapte ore în Capitală. Am solicitat personalul aeroportului pentru a afla unde-mi pot lăsa valiza ; din păcate, nu există, aici, un serviciu de mesagerie, așa că a trebuit să fac un drum la Gara de Nord, pentru a-mi depune bagajul, și încă unul, pentru a-l ridica. Nu s-ar putea oare ca într-unul din spațiile disponibile ale acestui atit de circulat aeroport să se amenajeze un loc pentru păstrarea bagajelor ? (F. Fercnz, Tulcea)

În ziua de 2 aprilie 1979 am dus la atelierul Cooperativel meșteșugărești „Dunărea“ din Calafat un ceas de mină Rachea pentru reparatie. Responsabilul atelierului, tovarășul Ion Angiu, mi l-a luat eliberindu-mi o chitanță și încasîndu-mi 87 lei. Din luna aprilie și pînă în prezent am dus ceasul înapoi de 7 ori, ultima oară el mergînd numai trei ore. Acum mi-a oprit și ceasul, afirmînd că mi-l va ține un an de zile și apoi pot să-l scot de la președinte. Le-am spus că vă voi scrie, mi-a spus că „poți să scrii !“. Am scris. (Florea Iordache, strada Jiului 59, Calafat)

„FLACĂRA“ nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

Din partea Comitetului municipal Brașov al P.C.R. : „Referitor la scrisoarea lui Irina Buraga : tovarășa locuiește în colonia Bod, la o distanță sub 30 kilometri și nu are buletin de Brașov. Avînd doi copii minori, solicită o locuință în municipiu. Conducerea Intreprinderii de stofe a reanalizat cazul și a stabilit ca în trimestrul IV al acestui an — cînd se va da un bloc de garsoniere — să i se atribuie o locuință de serviciu tovarășei Irina Buraga în municipiul Brașov.“

În strada Petru Maior nr. 56, sector 8, București, se află un imobil cu 3 nivele din administrația ICRAL, sectorul 8. Deși timp de 30 de ani nu i s-au făcut lucrări de întreținere, fiind lăsat să se degradeze, în martie 1977 s-a început executarea unor lucrări de reparații, lucrări care s-au efectuat însă cu mari intreruperi și sub orice critică, în cele din urmă ele fiind lăuate baltă. Astfel că ploaia curge pe pereți, pătrunde prin pod în camere stricînd zugrăvelile făcute de noi, locații, cu destulă greutate. (Scrisoarea este semnată de 7 cetățeni)

Printr-un articol apărut în FLACĂRA din 17 mai am aflat cu satisfacție de existența autovaccinului total celulo-microbian și de faptul că Ministerul Sănătății a trimis o circulară către toate direcțiile sanitare județene conținînd instrucțiunile de preparare și administrare. M-am adresat în acest sens Direcției sanitare județene Alba rugînd-o să mă ajute să procur acest medicament. La 26 iunie direcția îmi comunică printr-o adresă că aici nu s-a primit nici o comunicare de la Ministerul Sănătății în legătură cu acest vaccin. Care este adevărul ? (Nicolae Roșca, Sebeș, Alba)

Din partea Centralei industriale de rulmenți și organe de asamblare — Brașov : „Începînd cu data de 1.03.1979, conform Ordinului nr. 100/79, anexa 3, punctul 14, muncitorii laboranți care efectuează încercări de rezistență fizico-mecanice la materiale semifabricate din oțel, fontă și metale neferoase, vor fi retribuiți pe rețeaua tarifară „construcții de mașini“ cu nivelul utilizat în întreprinderea respectivă așa cum s-a întimplat și cu grupul care s-a adresat revistei, trecut cu data de 1.04.1979“.

Mă numesc Ștefan Cherciu și locuiesc în Cluj-Napoca. Recent am cumpărat o casetă conținînd înregistrările muzicale ale regizorului Ileana Sărăroiu. Derulată pe casetofon, banda prezintă pe ambele fețe fie intreruperi, fie accentuate diferențe de nivel sonor. Apreciînd că obligația garantării calității produselor revine și reputatei firme „ELECTRECORD“, aș dori să știu în ce condiții aș putea intra în posesia unei casete care să intrinească condițiile de non-reproș.

Ministerul Educației și Învățămîntului. Cercetînd scrisoarea tovarășei Elena Zoltan din satul Orșova-Pădure, comuna Gurgheni, Mureș, vă comunicăm următoarele : Sesizarea tovarășei nu se confirmă. A funcționat ca femeie de serviciu la școala generală din sat, fără caracter permanent, fiind retribuită ca forfetară. În 1974 a solicitat să fie schimbată din funcție. Tovarășa beneficiază de pensie de urmaș de 380 lei și deține o suprafață de 0,63 ha, iar în întreținerea sa nu are nici un minor. Copilul cel mai mic este întreținut de Casa de copii școlari din Miercurea Nirajului, județul Mureș. Organele locale i-au oferit în nenumărate rânduri locuri de muncă la „Avicola“ sau la C.A.P. Gurghiu, dar aceste oferte au fost refuzate sistematic.

Un huligan fruntaș în producție

Cînd ai 84 de ani și privești lumea mai mult de pe scaun decît din picioare, nu este nici o mirare că te socotești îndreptățit — fie și numai prin vîrstă — la liniște, la respectul celor din jur. Pornind de la aceasta, un pensionar din București s-a adresat redacției cerînd sprijin. Se numește Traian Stîngă. Locuiește în sectorul 3, strada Mecet, numărul 48. Nu vrea decît un singur lucru: liniște. Exact ceea ce nu mai are, de cîțiva ani, din cauza unui colacitar, pe numele său Apostu Stîngă, șofer la TRANSCOM.

În 1977, comisia de judecată nr. 2 de pe Hîngă Consiliul popular al sectorului 31-a amendat de două ori pe A. S., pentru tulburarea liniștii vecinilor, amenințări și chiar îndeplinirea de hotărîre a unor amenințări asupra bătrînului de alături și a soției acestuia, femeie trecută bine și ea de 80 de ani. Cele două amenzi au fost de două și, respectiv, de trei mii de lei. Cît privește realitatea faptelor și a atitudinii reclamantei, este suficient să menționăm un lucru reținut chiar de una dintre hotărîrile comisiei, în care se spune că A. S. la termenul de 8 martie 1977, după ședința de judecată, l-a injuriat pe reclamant și l-a amenințat, lucru care l-a determinat să se refugieze în sala de judecată. Linsit ulterior de șansa unui asemenea refugiu, dar avînd în continuare nevoie de așa ceva, octogenarul se adresa în 1978 întreprinderii de transporturi auto București, unde lucrează nepotolitul turbulent, în speranța că se va potoli, cel puțin sub influența colectivului de muncă din care face parte. La 25 august anul trecut, cu adresa nr. 8124, inspectoratul de control auto al unității îi comunica pensionarului că **Apostu Stîngă se achită în mod exemplar de sarcinile sale de serviciu, fiind un exemplu pozitiv în muncă, dar că, de față cu șeful său de coloană a fost chemat și s-a discutat în mod foarte serios cu el. După care, Stîngă Apostu și-a luat angajamentul să își schimbe complet atitudinea, devenind și la domiciliu un exemplu pozitiv.** Numai că n-a fost așa. Nu se știe în ce măsură au pus temelie pe angajamentul amintit cei care au stat de vorbă cu el atît de serios pe cît s-a scris, dar fapt este că el a continuat comportamentul datorită căruia hotărîrea nr. 207, din 22 noiembrie 1977 a comisiei de judecată reținea că **este un pericol, atît pentru reclamant și soția acestuia, cît și pentru vecini și opinia publică.**

Cum în aceeași curte mai locuiește și familia timplarului Vasile Tîntăveanu, încercăm să aflăm ce știe și ce gîndește despre cele reclamate. Ni se spune că și acesta împart cu bătrînii necazurile la care îi supune fără sfială Apostu Stîngă. Sint destul de speriați. Ne confirmă cele spuse de bătrîni. Ne roagă însă să nu-l stîrnim mai rău pe A. S., că e în stare de orice, că se laudă că nu-l e frică de nimic și de nimeni, ceea ce a și dovedit pînă acum, ani de zile. Cartea de imobil o ține Ioana Tîntăveanu, dar precizează că numai cu aju-

torul miliției l-a convins pe A. S. să prezinte buletinele lui, al soției și al fiicei, pentru completarea datelor de rigoare. Așa a văzut că aceștia, deși locuiesc aici din 1975, au domiciliul stabil în comuna Pantelimon. „Nu știu nici abia dacă și-au prelungit viza de flotant care le expira în februarie anul acesta“.

Pe Apostu Stîngă îl găsim întimplător acasă. Este încintat că am venit să vorbim cu el, zice. De mult așteaptă să aibă cui se plînge și el. Îl reclamă mereu bătrînii de alături. Sint niște oameni răi. Îi caută nod în papură, ca și ceilalți din curte. El e om cunsecade etc. Ne asigură că nici nu ne putem închipui ce îndură din cauza lor. A scăpat ca prin minune, că, o dată, au vrut chiar să-l bată. „Soții Stîngă?“, ne mirăm după ce-l văzusem pe octogenarul cum le tremurau pașii de la un scaun la altul și văzîndu-l acum pe bărbatul robust din fața noastră. „Nu numai ei — vine răspunsul —, îi ajută și soția lui Tîntăveanu.“ Ei da, n-avem ce zice, cu asemenea întăriți, inamicul era periculos. Apostu Stîngă ne povestește cît a muncit el pentru amenajarea curții, pentru ca, apoi, bătrînul să taie „din răutate“ niste flori sădite de el de Stîngă. Nu spune nimic însă de pomii pe care tot el, Stîngă, i-a tăiat. Nu zicem că din bunătate, dar l-a distrus, nu i-a sădit. „Lucrez pe o dubiță. Am făcut o mie și-o sută de șmecherii cu mașina, numai eu știu cum, să scot pietroaiele și să aduc pămînt numai ca să nivelez curtea. Și altele multe.“ Cum se face oare că despre aceste șmecherii — cum singur le numește — n-aveau habar cei de la serviciu cînd îl prezentau cum s-a văzut? Ne mai spune că singura soluție este să se mute. Îl încredințăm însă buletinul. „Știi, n-am mutația făcută, nu pot să cer locuință.“ Are — ne arată — viză de flotant pînă la sfîrșitul lunii iunie 1979.

Cum de stă însă de ani de zile aici, avînd domiciliul stabil în comuna Pantelimon, cum, într-adevăr scrie în buletin? Știim că lucrul acesta nu este chiar indiferent la perfectarea actelor de obținere a unei locuințe în Capitală. Sesizăm, pe această cale, celor în drept, situația sa. Desigur, el ar putea să-și ia alt angajament, că se schimbă în cîțiva ani. Dar unor oameni trecuți de 80 de ani le-am putea oare cere să-și ia angajamentul că mai rabdă faptele lui trei sau doi, sau patru ani? Toți cei cărora s-a plîns pînă acum bătrînul Stîngă au, fără îndoială, treburi importante și urgente. Dar nu mai avem timp să ne gîndim că e normal ca un om ajuns la 84 de ani să dorească liniște? Ba chiar să se aștepte să fie tratat respectuos de cei din jur? Nu, nu arătătoarele ceasului sint de vină! În realitate, cred că avem tot timpul să ne gîndim că, pentru a-ți dori o viață liniștită, fără brutalități și huliganism, nu e nevoie de o anume vîrstă.

DORIN GHERGHINESCU

Blocul Eva într-o concurență locală

Avem la redacție o sesizare a familiei Rădulescu din Giurgiu. Dîșii, pictori de firme, se plîng justificat de starea precară a locuinței ce o ocupă, cer spațiu corespunzător și reclamă că în cazul altora legile s-au aplicat cu prea mare larghețe. Revine în sesizarea dîșilor de multe ori cuvîntul „Eva“ și asta nu este altceva decît numele de culoare al blocului 120, amplasat în chiar centrul orașului, înalt, impunător și nou-nouț.

Sesizarea dîșilor am înaintat-o spre soluționare (în cadrul legal, desigur) Consiliului popular al județului Ilfov și răspunsul de acolo primit denotă bunăvoință, seriozitate. Ni se scrie că s-au dat dispoziții Consiliului popular al orașului Giurgiu să rezolve situația locativă a familiei Rădulescu, căci oamenii au și dreptate și au și nevoie de un spațiu corespunzător. De la primirea acestui incurajator răspuns am trecut 2 luni și situația familiei Rădulescu a rămas aceeași. Cum articolul de față nu se vrea o pledoarie pentru cauza strictă a acestei familii, ne vom opri asupra unor lucruri cu implicații ceva mai largi. Blocul Eva. Care este situația acestuia?

Primarul localității, tovarășul Stoian Șoian, ne spune că au fost tot felul de încercări, de presiuni mai bine zis, ale unor funcționari ai consiliului pentru a se muta în acest bloc. Tovarășul primar ne spune că pe tovarășul Ștan, secretarul consiliului, l-a oprit chiar dîșii, zice, „eram sigur că va ieși scandal“. Bine că n-a ieșit!

Și totuși sint lucruri în neregulă. Șeful învățămîntului din oraș face cerere și obține aprobare pentru 4 camere, căci soacra va locui cu dîșii și, în plus, fiul său este student! Ca argument de bază în cerere tovarășul Blădeanu scrie că soacra dîșului lasă la dispoziția statului spațiul ce l-a deținut dîșii pînă la stat, așa că această operațiune este botezată pe plan local „schimb de locuință“. Cum cereri de locuință există, și nu puține, ne mirăm de această exagerată solitudine a consiliului popular. Schimbul de locuință nu este de competența organului care atribuie locuințele ci rămîne o treabă a locatarului. Dar locatarul are dreptul la locuința pe care o reclamă situația lui de bază: soț, soție, copii.

Un șef de serviciu de la Combinatul chimic Giurgiu, pe nume Măntescu, primește 3 camere la „Eva“ cu toate că dîșii, soția și fata au venit lunar de 8.000 lei. Motivul? Îi iau în spațiu la mine și pe tata, care este bolnav — ne spune tovarășul Măntescu, președintele clubului de fotbal din localitate. Nu este corect. În decizia de atribuire a locuinței se scrie aceeași formulă „schimb de locuință“. Și tovarășul Măntescu are argumente: înainte am locuit tot la stat dar în 2 camere. Legea este clară însă: primește locuință din fondul de stat acela al cărui venit lunar nu depășește 1.500 de lei. Așa că nu este în ordine.

Și încă un lucru: deși numai în blocul Eva, Combinatul chimic Giurgiu a primit zece de apartamente ele nu au fost nominalizate pînă acum. Cu o excepție. Tovarășul Măntescu.

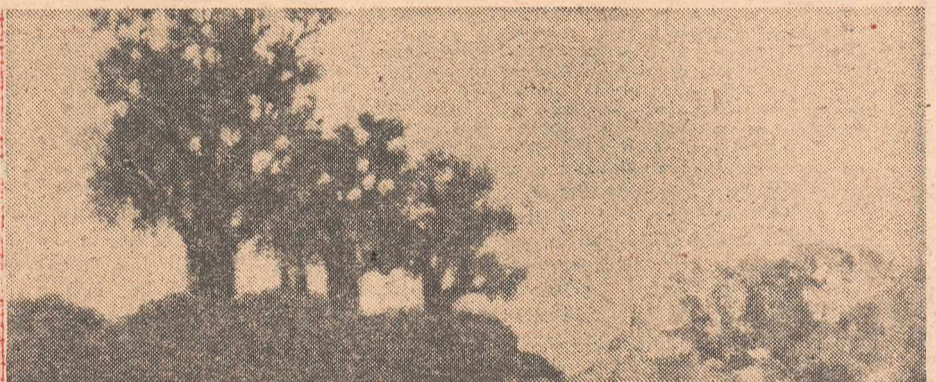
Îl întrebăm de această derogare, de cauzele ei, pe tovarășul Albu, secretarul Comitetului de partid al combinatului și șeful comisiei de atribuire a locuințelor. Dîșii ne spune așa ca de la particular la particular: Vreți să vă spun adevărul? Nu i-am dat noi casă lui Măntescu, ci consiliul popular.

De uimire ne oprim în chiar dreptul blocului „Eva“. Nu de acest gen de discuții de la om la om avem nevoie, ci de altele. Poziția acestui tovarăș în intrigă ca și aceea a tovarășului Șoica de la spațiul locativ. Zicea dîșii ca ntr-o piesă de teatru: Nu știu, n-am decis eu, sint prea mic, am șefi.

Nefiind naivi înțelegem desore ce este vorba dar în sfera lui de activitate fiecare este șef. În zona sa de competență, adică. Nici un șef nu are dreptul să ceară eludarea legalității, a corectitudinii.

Lucrurile acestea au, o spunem intristați, și ceva comic. O dată cu „Eva“ s-au pus în mișcare mici orgolii, mici mindrii locale și procedîndu-se prea concesiv s-a ajuns aici. Adică unde nu trebuie. Adică la favoritism, la chiar încălcarea legii cu tot soiul de chichite avocătești. Este timpul ca situația să fie revizuită, și la „Eva“, ca și în alte părți, să stea doar aceia care au dreptul conform legii.

EUGEN SECELEANU ■
DUMITRU GRAUR ■



ION GRIGORE — Peisaj cu stejari (detaliu)

POȘTA REDACȚIEI

INVĂȚĂMÎNT

Liviu Tîntaru — comuna Scăpau, județul Mehedinți: Ministerul Educației și Învățămîntului ne-a comunicat că prin adresa nr. 12.604/1979 a aprobat schimbarea dumneavoastră de încadrare cu tovarăsa Aurelia Petruța; acest lucru a fost comunicat și Inspectoratului școlar al județului Mehedinți. **Maria Zabaroschi** — comuna Hănești, județul Botoșani: Nu există nici o formă de pregătire a învățătorilor și educatorilor prin examen de diferență după absolvirea liceului real cu diplomă de bacalaureat; absolvîții de liceu cu diplomă de bacalaureat pot să se califice pentru învățămînt prin institute de învățămînt superior. **Bianca Simu** — Reșița: Vedeți răspunsul de mai sus. **Elvira I. Măndrea** — Craiova: Nota minimă de admitere la proba de auz muzical din cadrul concursului de admitere în treapta a II-a la liceele cu profil muzical este 6,00; aceeași notă minimă este valabilă și la proba de ritm și memorie muzicală. **Petrică Dăncescu** — Hațeg: Ministerul Educației și Învățămîntului a atras atenția conducerii Liceului industrial Hațeg să reanalizeze situația dumneavoastră școlară și să ia măsurile ce se impun. **Anton Burdea** și **Pavel Tocaci** — Timișoara: Pentru a deveni profesor în învățămîntul de maiștri trebuie să fi absolvit, cu examen de diplomă,

un institut de învățămînt superior cu durată de cel puțin 4 ani.

HORIA PĂTRAȘCU ■

ADMINISTRATIV

● **Eugenia Florea** — București: Am fost informată că s-au luat măsuri de rectificarea numelui, iar din luna iulie veți primi pensia prin sistem mecanizat pe numele corect de Florea Eugenia. ● **Ioana Vlad** — comuna Dușești, Brăila: Nu îndepliniți condițiile legale, întrucît ați lucrat în C.A.P. pînă în octombrie 1978, iar concediul medical l-ați obținut în 1979. ● **Marin Ionașcu** — Ploiești: Legea nr. 3/1977, art. 76, prevede că persoanele incapabile de muncă datorită vîrstei sau bolilor cronice, invalidizii și deficienții de toate categoriile, lipsiți de mijloace proprii de întreținere și care nu au susținători legali beneficiază în condițiile prevăzute de lege de ajutor social sau de îngrijire în instituțiile de ocrotire și asistență socială, precum și de alte forme de asistență. ● **Nicolae Pupăzan** — București: Vă sfătuim să adresați cererea pentru obținerea unei locuințe C.O.M.-ului din întreprinderea la care lucrați. ● **Zaharie Rus** — Focșani: Încadraților detașați în unități care se află la distanțe mai mari de 10 kilometri în afara perimetrului localității în care se

află sediul unității la care lucrează, în mod obișnuit li se acordă în cazul cînd nu se înapoiază la sfîrșitul zilei de lucru, pe lângă drepturile de retribuție, o indemnizație de detașare. Dumneavoastră nu vă încadrați în aceste prevederi întrucît faceți naveta la domiciliu.

MARGA NEDELEA ■

SOCIAL

● **Frențisor Aurel** — Gheorghie Gheorghiu-Dej: Dacă vreți ca scrisoarea să ajungă în mîinile redactorului șef al revistei, poetul Adrian Păunescu, trimiteți un material scris indicînd pe plic preferința dv. ● **Opreșcu Maria** — București, sector 7: Reveniți cu o scrisoare mai clară și mai cîteață. ● **Velescu Tina Ecaterina** — București, sector 5: Prezentăți-vă la redacție, la semnatarul acestei rubrici, cînd puteți, zilnic între orele 10-13. ● **Popa Nicolae** — Săliște — Sibiu: Răspunsul primit în 15 decembrie 1978 este corect. ● **Taras Gheorghie** — București, sector 8: Scrieți-ne! ● **Dr. Constantin Dumitru** — Sibiu: Am trimis memoriul dv. celor competenți dar nu s-a primit răspuns. Poate doriți să reveniți cu un alt memoriu. ● **Sultănoiu Stelică** — B.P. 147 Quarjela, Rompetrol, Algeria: Vă dorim succes în activitatea ce o desfășurați acolo și pentru

rezolvarea unor treburi personale așteptăm, mai întii, să vă întoarceti.

EUGEN SECELEANU ■

JURIDIC

● **Munteanu Otilia** — Sibiu: Reținem din sentință: „In recursul declarat de către recurentul pîrit se arată că el este bolnav și ea atare nu are cine să-l întrețină, neavînd copii, părinți sau FRĂȚI...“ Unde ați fost citit timp fratele dv. a fost bolnav? ● **Dinică Dumitru** — București: Totuși singura cale de soluționare a diferendului rămîne instanța. ● **Rădulescu David** — Tulcea: Cauzele accidentului au fost elucidate de către procuratura locală; memoriul dv. nu aduce elemente noi. ● **Ișfan Geneveva** — Neamț: Nu precizați ce s-a întimplat cu cei doi Tolpani după ce au fost loviți de sotul dv. ● **Pantoi Ravca** — Ploiești: Rugați pe cineva să vă scrie memoriul sau veniți la redacție. ● **Barbu Viorela** — Bacău: Infocmirea cu rea-credință a unui act ce contrazice o constatare oficială tot fals intelectual se numește și se pedepsește cu închisoare pînă la cinci ani. ● **Ignat Sachelarie** — Tulcea: Conform art. 246 din Cod. proc. penală, abuzul în serviciu se pedepsește cu închisoare pînă la doi ani. Aveți drept de recurs. ● **Leon Bulcă** — Tulcea: S-a procedat corect. În caz de arsuri gradul 1, 2, 3, mai mult de 10 la sută din suprafața corpului,

competent în anchetă este Inspectoratul de stat pentru protecția muncii. ● **Vasilica Istrate** București: Sotul dv. dispune și el de un certificat medico-legal. Spre deosebire de dv. el recunoaște că v-a lovit. Copiii sint de partea sotului, iar noi, la rîndu-ne, sintem de partea copiilor. ● **Ileana Stroc** — București: Nu e vorba de nici o eroare. Pentru complicitate, pedeapsa este aceeași cu a făptuitorului. ● **Popa Elvira** — Vatra Dornei: Acțiunea șefului dv. de a afla cine ne scrie și ce este abuzivă. ● **Baicu Toma** — București: Nu vom face cunoscută opiniei publice cererea dv; vă sfătuim să încetați orice demers public în interesul copilului, al sănătății lui; înțelegeți că nimic nu are importanță în afara copilului. ● **Ioana Leagă** — București: Procuratura locală a sectorului 1 vă poate ajuta mai mult decît mindria dv. ● **Vali Dușiu** — București: La minister nu se cunoaște nimic de situația dv. Totuși, colegii dv. sint în măsură să vă ajute mai mult decît noi.

NICOLAE CRISTACHE ■

● Anunțăm pe cititorii noștri care doresc să ni se adreseze personal că o pot face în fiecare zi între orele 10-13.

Eveniment cultural

Despre frumoasa carieră a unei piese

Cronica acestui eveniment apare oarecum tardiv. Premiura spectacolului ambicios „Nu sint Turnul Eiffel” de la Teatrul Mic s-a consumat acum cîteva săptămîni într-o splendidă seară de vară și într-o atmosferă exuberantă. Dar noi înregistrasem de fapt în coloanele revistei, cu mult timp în urma, un fragment dintr-o repetiție generală încărcată de tensiuni și contradicții incrente pregătirii unui act de creație și admirasem teribila investiție de imaginație, de efort a întregului ansamblu de actori și tehnicieni. Practic, rîndurile publicate atunci au constituit un fel de avangardă.

Piesa Ecaterinei Oproiu, citită de noi la ora apariției în revista Teatrul, prin anul 1964, semăna cu un reportaj dramatic sau, în cel mai bun caz, cu un scenariu literar de film. Această primă impresie de lectură ne-a fost spulberată de avalanșa de reprezentații care au urmat și care au demonstrat că „Nu sint Turnul Eiffel” poate deveni un spectacol extraordinar prin neașteptatele posibilități de interpretare și de punere în scenă. Unul din spectacolele cu această piesă, jucată de studenții bucureșteni și regizată de Andrei Șerban, a luat chiar Marele premiu al Festivalului internațional de teatru de la Zagreb. Spectacolul de atunci, condensat în 75 sau 90 de minute, premeditat într-un fel, prin amestecul exploziv de culoare, ritm și dramatism bine dozat, muzicalul de astăzi scris de Ecaterina Oproiu și transcris melodic de Ion Cristinoiu și Mihai Dumbrăvă.

Reprezentarea de astăzi a Teatrului Mic este copleșitoare. Să fim bine înțeleși de la început: nu e vorba de un muzical „comestibil” în genul celor „preparate” de teatrele de revistă. Prin urmare, cine vine la acest spectacol ca să se amuze, să uite de problemele agasante ale vieții de fiecare zi, în loc să ia cîna pe terasa unui restaurant în rumoarea halbelor de bere, e serios zdruncinat din tabieturi! Pentru că spectacolul acesta scutură praful multor clișee și sechele din existența imediată, pulverizează prin ironie și sarcasm, prin umor sănătos și tonic multe din erorile și falsele iluzii ale fiecăruia dintre noi. Nu vom repovesti aici subiectul piesei care stă la baza muzicalului. Dar merită să atragem atenția că venind la acest spectacol cu fotografiile vechilor reprezentații păstrate în memorie, vom avea surpriza să urmărim, de fapt, o altă piesă, rescrisă în mare parte de către autoare, îmbogățită și actualizată. Spectacolul e pus în scenă cu eforturi de nivel unui film de lung metraj. Multe nopți nu a dormit, probabil, regizorul Cătălina Buzolanu ca să descopere echivalențele cele mai plastice și expresive pentru cuvintele spuse și cîntate pe scenă! Admirabilă putere de concentrare și de stăpînire a ansamblului pînă în cele mai intime detalii! Extraordinară pur și simplu bucuria și voluptatea ce transpar din interpretarea actorilor care cîntă, dansează și trăiesc la o înaltă temperatură creatoare revelatiile textului.

Carmon Galin e, de rînd, fermecătoare și dezlănțuită, necruțătoare și neajutorată în rolul femeii care-si traversează, în cîteva ore, tragicomedia existenței. Ea are transparența și grația sincerității totale. Ea este chiar în stare să ne convingă de faptul că între spectatori și actori nu e aer ci numai sinceritate și adevăr. Ștefan Iordache e semnul de exclamare al acestui spectacol, flacăra lui, interpretînd rolul bărbatului ros de ambiții dintre cele mai contrastante, dar propulsat spre sublim de vocația constructivă a unei lumi în care sînt multe pete în soare dar și mai multă lumină și căldură. Actorul acesta reprezintă în mod magistral frămîntările și ezitățile, hofăricile și cîteofătă riscurile gratuite ale unei generații! Între cei doi protagoniști care duc greul reprezentației, Leopoldina Bălanuță creează personajul terestru, femeia legată de pămînt, de familie, de copii, care nu-si lasă camarazii de drum să esueze într-o existență aberantă. Cînd vorbește ea, cuvintele au sens de proverb și timpul parcă își tine respirația. Mitică Popescu evoluează cu mare rafinament în rolul unui tată decrepît, ca un mecanism dereglat, ca o placă de patefon ieșită din uz. Prezența sa dă în spectacol farmecul discret și desuet dar și greața gelatinoasă a fostelor ambiții mic-burghize. Monica Ghluiță e senzațională într-o femeie de purpură, carnală și frivolă. Ileana Dunăreanu compune exact o femeie uscată, firavă la duh, cu iluzii prăbușite ca un castel din cărți de joc. Dan Condurache și Nicolae Iliescu vin din garderoba marilor rezoneri în frac, cu eleganță studiată și dicțiune de microfon. Sorin Medeleni e omul aparent căzut din lună, masca noastră de clovni triști și surizători din viața de toate zilele și poate chiar copilăria noastră nevindecată.

Se cîntă cu inspirație și cu aplomb ca în bunele filme muzicale ale epocii. „Post-incroron” merge perfect. Melodiile spectacolului sînt generoase, calde, senzuale, uneori comerciale, e adevărat, dar frumoase și bine plantate în text.

Unele lungimi, unele momente plictisitoare, terne sînt aproape inerente într-un spectacol atît de abundent, atît de încărcat de sensuri. În aceasta constă de fapt și unul din reproșurile noastre. Pare că autorii vor să spună prea mult într-un spectacol, să epulzeze toate problemele lumii în care trăim. Ceea ce e imposibil.

ADRIAN DOHOTARU

Profesiune de credință

Actorul rămîne oglinda lumii



● Actorul e artistul bintuit de toate bucuriile și spaimelor lumii, de întrebări și răspunsuri obligatorii privind destinul omului. Actorul e oglinda lumii. El are, între altele, menirea de a construi în conștiința dimensiunea unei culturi, a unei societăți și a epocii din care face parte. Forța lui creatoare se sprijină pe vocația lui de poet. Poet în gesturi, în expresie, în dans, în cuvînt. Un proletar în cetatea culturii.

Trecerea lui din vedere ar fi o greșeală. El rămîne permanent în conștiința publicului și adeseori reprezintă chiar conștiința sa de sine într-un moment de limită. E admirat și stimat de comunitatea în care trăiește pentru că face parte din categoria oamenilor care cunosc foarte bine viața și intrucăză existența lor.

● Un om de teatru străin era impresionat de gradul înalt de educație al publicului nostru, de afluența incredibilă a acestuia în sălile de spectacol. Acest public a fost generatorul puternicei revoluții din teatrul românesc al ultimelor decenii, plasînd școala noastră de teatru printre primele trei din lume. Regia românească se bucură de adeseori unanimă a vieții teatrale internaționale. Liviu Ciulei este

considerat cel mai mare om de teatru din Europa, dacă nu de pe mapamond. Lucian Pintilie se află printre cei mai originali directori de scenă din Europa. Tărilor scandinave, și nu numai ele, cultivă frecvent arta regizorală a lui Dinu Cernescu și Lucian Giurchescu. Din păcate, la noi acasă vorbim prea puțin despre valoarea școlii românești de teatru în lume și numai ocazional. Nici măcar nu sîntem convinși că e recunoscută ca instituție. Critica și revistele de artă se preocupă adeseori de probleme mărunte, de conflicte și de orgolii personale, cu aer provincial și desuet, lipsită de curaj și de atitudine.

● Măsura artei noastre se sprijină pe dramaturgie. Bucuria de a descoperi o lume e tot atît de mare cu aceea de a juca. Recent am trăit acest sentiment repetînd și jucînd piesa „Scoica de lemn” a lui Fănuș Neagu. Am trăit dealft în ultimii ani o perioadă de înflorire a dramaturgiei naționale prin opere de circulație universală semnate de Horia Lovinescu, Marin Sorescu, Teodor Mazilu, D. R. Popescu... În lansarea acestor opere actorul a avut un rol important. Pentru că adeseori actorul a colaborat direct cu dramaturgul și l-a incitat pe regizor în demersul său privind descoperirea tuturor sensurilor și implicațiilor unui text. Actorul incandescent, actorul plin de idei, actorul de cultură largă, cetățeanul lucid care vine în împlinirea marilor opere de artă și care e dăruit trup și suflet noile sale profesii de conștiință este adevăratul creator și interpret al lumii în care trăim.

● Nu cerem publicului decît dreptul de a ne face demni de respect slujindu-l cu devotament și cu sinceritate, ca interpreți ai adevărului. Existența noastră e scurată ca dîra de lumină a unei stele căzătoare într-o noapte instelată sau într-o sală de spectacol după ce s-au stins toate luminile.

ȘTEFAN RADOF

Vorbiri și scrieri românești

Am mîncat un stec la snack!

Probabil că acum trei-patru ani, cel care ar fi auzit o asemenea propoziție în limba română ar fi rămas uimit. Cel puțin două cuvinte din cuprinsul ei nu sînt românești, dar asta n-ar fi nimic — nici măcar nu s-ar fi putut deduce ce înseamnă! Astăzi însă, e sigur că din o sută de cititori ai acestor rînduri cel puțin jumătate înțeleg foarte bine despre ce este vorba. Ne aflăm în fața unui exemplu aproape tipic de pătrundere a unor cuvinte noi în limbă (a unor „împrumuturi”, spun specialiștii), denumind obiectele concrete desemnate. Stec (adaptat deja sub această formă) vine din cuvîntul englezesc steak (bucată de carne, cotlet, antricot), iar snack (sau sneck sau snach sau sneic...) nu este altul decît englezescul snack (gustare, mîncare ușoară) prezent în combinația snack bar care coresponde lui... „bufet expres” bunăoară... (Dacă cineva crede că am exagerat scriînd în diferite feluri cuvîntul snack este invitat să treacă, de exemplu, prin fața restaurantului „Primăvara” de pe Calea Dorobanților din București!)

Cititorul a înțeles desigur, că luăm în discuție pătrunderea unor cuvinte noi (împrumuturi și neologisme) în limba română actuală. Iar o obiecție ni se poate face oricînd. La urma urmei, blugi a fost

înregistrat de dicționare, atunci de ce n-am acceptat — într-un oraș modern, deschis turiștilor din toată lumea, cum este Bucureștiul contemporan — o firmă pe care scrie snack deasupra unui local unde se servește steak?

Dealtfel, semnatarul acestor rînduri nu are nimic împotriva unor asemenea cuvinte și nici nu are de gînd să redeschidă o discuție veche cu privire la utilitatea sau inutilitatea cuvintelor noi. Problema este însă alta, și anume: cum le preluăm? Cred că, cel puțin într-o primă fază, pînă la imoămintenirea lor, cuvintele străine trebuie să se bucore de un minim respect, ceea ce, în cazul de față, înseamnă o ortografie conformă originalului. Timpul este singurul care va decide care din ele vor rămîne — și deci se vor adapta la ortografia românească — și care vor fi înlocuite. Deocamdată sîntem complet derutați cînd o cofetărie ne oferă șulacră, o alta — șoalacrem și o alta — șol'a crem (!), în toate cazurile fiind vorba despre „choix à la crème” (greu de scris, ce-i drept, pentru că nu sîntem toți obligați să știm franțuzește), căreia am putea să-i spunem pur și simplu „prăjitură cu cremă”. Ironia cuprinsă în cuvîntul ciungă ar trebui să fie un semnal pentru toți cei care l-au preferat trădătorii, mult mai acceptabile, gumă de mestecat.

Datorită toleranței și elasticității sale, limba română este confruntată zilnic cu astfel de probleme. Ar fi adevărat să meditam puțin asupra lor. Și să alegem pentru uz: ori intransigență și corectitudine în redarea cuvîntului original, ori o echivalare (un calc, cum se spune în limbajul lingviștilor) în care să intre cuvinte consacrate în limba română. Ce părere aveți?

CEZAR TABARCEA

4 CAP LIMPEȘTE

CAPITOL

O bogată recoltă de cărți a trimis în aceste zile în librării Editura Minerva, o editură care își îndeplinește cu mare seriozitate și profesionalism sarcinile care îi revin. Semnalăm în primul rînd volumul Serisorii către Al. Rosetti (1916 — 1968), o ediție îngrijită cu prefață, note și indice de Al. Rosetti. Postfața aparține lui Vasile Nicolescu. Cităm din ea: „De un enorm interes istorico-literar sau lingvistic, acoperind momente de strălucită afirmare a literaturii române, aceste serisorii au totodată meritul de a compune, din imperceptibile fire trase de mai multe penite inspirate, portretul literar și moral, de exemplară vivacitate și frumusețe al unuia dintre marii noștri contemporani: Al. Rosetti”. Ediția de Opere ale lui G. Călinescu a ajuns la volumul 15. El

cuprinde Principii de estetică și Istoria literaturii române — Compendiu ● Operele lui Perseusius au ajuns la volumul 10 ● În prestigioasa serie Restitutio a apărut un volum de Serieri din creația lui Nicolae Gane — ediție îngrijită, note și bibliografie de Ilie Dan. Cităm din prefața lui Ștefan Cazimir: „În evoluția nugelei românești pe căile rodnice ale realismului, creația lui Nicu Gane reprezintă o pagină semnificativă”. ● În seria Momente și sinteze Florin Mihăilescu publică volumul II din cartea sa Conceptul de critică literară în România ● Emil Vasilescu este prezent în librării cu Al. Sahia — Dimensiuni și repere, o încercare de reevaluare a opereii scriitorului „dispărut la o vîrstă cînd alții încep o biografie”. ● Un eseu care se anunță incitant: Romanul condiției umane de Liviu Petrescu ● La Editura Eminescu a apărut o ediție bilingvă (română-franceză) din versurile naistului Gheorghe

Zamfir. Traducerile în limba franceză sînt semnate de Andreea Dobrescu-Warodin și Paul Miclău. Volumul se intitulă Dincolo de sunet — Au-dela du son. Din păcate, aceste poezii ale unui instrumentist cu faimă internațională sînt o expresie a celui mai clar veleitarism și e regretabil că nimeni nu i-a atras atenția marelui artist că producțiile sale lirice nu depășesc pe cele ale unui oarecare versificator găzduit la poșta redacției. O gîndire poetică rudimentară se confesează opintit și fără nici o vibrație în poeme care deși sînt date cu exactitate (zi și an) și le sînt indicate locurile unde au fost compuse — Oslo, București, Zürich, Sidney, Melbourne, deasupra Is-pahanului etc. — nu și sporesc cu nimic valoarea. Iată cîteva mostre de „exprimări poetice” de tot hazul (un haz involuntar, firește): „Arunc cu melodiile din mine / și nec Pacificul de dor de sine”: „Am poftă / să-mi vărs lacrima-n călcîi / și

să zdrobesc molecula / ce-mi leagă EUL de / formele rotunde ale secundei”; „Din „Spațiul Mioritic / al lui Blaga / nu m-am hrănit / decît cu frunze / din care-au răsărit / trei tunete pe cer”. Gheorghe Zamfir încearcă să semene unora din poezii moderni și scrie deseori într-o manieră sofisticată, care nu i se potrivește deloc, mai ales atunci cînd mai și mimează profunzimi insondabile. Contrarietatea la acest volum și seriozitatea cu care Victor Crăciun, într-o postfață, interpretează aceste poeme și le caută punctele de reper de parcă ar avea de-a face cu opera unui mare creator. Analiza nu poate să ajungă, în mod fatal, decît la afirmații de acest gen: „Iată deci că oamenii trebuie să fie oameni, să se înțeleagă și să se iubească, iar unul din modurile cele mai „de inimă” în această înțelegere definitivă este cîntecul”. Așa că nu mai acordăm nici un credit acestei exegeze care laudă fără jenă o creație mo-

destă și susține că „Gheorghe Zamfir este un poet care are de spus ceva în lirica noastră de azi”. La așa poezii, așa comentariul!

● La Editura „Ion Creangă” a apărut volumul lui Tudor Ștefănescu Orașul cu amintiri. Este o carte care instruește în mod plăcut pe cei mici — și nu numai pe ei — despre istoria orașului București, din cele mai vechi timpuri ale sale și pînă azi. Autorul reușește să reinvie captivant prin scris chipuri de oameni din trecut sau scene din alte epoci, să descrie monumente și veșminte. Volumul reprezintă o lectură pasionantă pentru că oferă de multe ori date inedite despre ambianța în care trăim și cu care ne-am obișnuit atît de mult încît nu mai întrebăm nimic în legătură cu ea. Tudor Ștefănescu ne dezvăluie senzaționalul aflat în imediata noastră vecinătate. El imbină cu abilitate fapte ale istoriei îndepărtate cu altele din

prezent pentru a sublinia continuitatea și permanența noastră pe aceste locuri. Cu o răbdare ce merită multe laude, autorul a cercetat multe documente și a aflat o sumedenie de informații pe care ni le restituie într-un text cu virtuți literare.



● Absolut derutantă extremă între care funcționează „Telecinemateca” de cîteva luni de zile: producții submediocre, alături de veritabile capodopere ale ecranului și printre acestea un soi de pelicule greu de definit! Unul din ultimele filme prezentate în cadrul ciclului „Mari cineaști”, „Arborele cu saboții” (regia: Ermanno Olmi), fără a fi o capodoperă, a ridicat nivelul emisiunii la o „temperatură” artistică imbucurătoare. Film aspru, amar — realizat în exclusivitate cu interpreți neprofesioniști,

Mercenarii vorbei de ocară

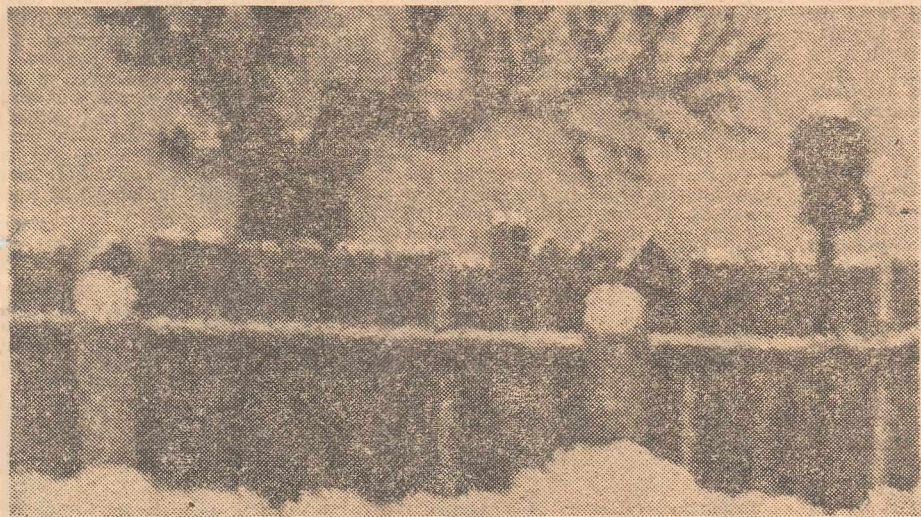
De ani de zile, citiva mercenari ai condeiului și ai vorbei de ocară latră la lună, ca altceva, împotriva țării în care s-au născut sau, mai exact, sporovăiesc vrute și nevrute ca o babă care dă din ghioc la microfonul unui rău famat post de radio, botezat, cred, în glumă: Europa liberă. A tunat și i-a adunat, cum se zice, căci altfel ce au ei comun cu Europa, și încă liberă, ce au ei comun între ei, știut fiind că sint atât de pestriți din toate punctele de vedere, ce au ei de-a face cu problemele grave și importante care preocupă Europa și poporul român? Ba dimpotrivă, se poate spune că clevelesc cu o disperare scriboasă împotriva Europei, a acelei Europe care visează curat și sincer respectarea principiilor umaniste ale înțelegerilor de la Helsinki; ei înfierează cu o toxică voluptate relațiile de prietenie și colaborare dintre state, semănând dezbinare și ură între popoare. Minciuna și dezinformarea sint în fond fețele „adevărului” lor! Ca să nu taie, zi și noapte, frunză la cîini, ei s-au apucat să ne poarte de grijă. De, cîncle moare de cale lungă și prostul de grija altuia. Ei dau sfaturi, ei ațită și incurajează pe naivii care umblă după cai verzi pe pereți, ei fac pronosticuri mincinoase în legătură cu soarta noastră, ei clasifică valorile politice și culturale, pun note de rea sau de bună purtare, improască fără scrupule cu venin și fac, chipurile, artă pentru artă. Artă pentru artă să fie, oare, indeletnicirea lor dezonorantă, căci ce poate fi mai jalnic, mai greșos și mai edios decît ponegrirea continuă a țării în care ai văzut lumina zilei, a oamenilor care o îmbogățesc și o înfrumusețază cu fiecare clipă? Artă pentru artă să se cheme oare invectivele lor continue și dezgustătoare la adresa unor realități pe care nu le cunosc și nici nu au de unde să le cunoască, sau rea-credință și ură veninoasă împotriva vieții demne pe care o trăim noi, românii de pe la casele noastre, în România socialistă?

Glasul lor — vorba proverbului — nu se ridică la cer și jenează orice ureche sănătoasă de pe pămînt. Mi-e greață cînd îi aud — îmi spunea odată un distins profesor italian care știe foarte bine românește. Ei ne cer cu disperare artă pentru artă, dar orăcăie prin toate părțile și trîmbitează conținutul, așa-zis politic, al maculaturii unor nontalente și neisprăviți ca Goma și Tănase, care n-au fost

în stare să scrie nici în țară o pagină mai de daidoamne și nici acolo, în climatul libertăților burgheze. Domnule Ierunca, fost Untaru, fost cîndva pe aceste plaiuri strămoșești, te-ai rupt prea mult, de neamul românesc pentru a mai ști că din talpa casei nu poți face cerc de bute și nici din coadă de ciine sită de mătase. E cu neputință ca cineva care e atât de nedotat la București să devină peste noapte genial la Paris. Dealtfel, dumneata și consoarta vă puteți da seama pe propria piele. Apropo, ce cărți marl ați scris dumneavoastră în sfertul de veac de Europă liberă? Nu le-am văzut în nici o vitrină din Paris! S-au epuizat prea repede sau poate nu le-ați scris? Ex nihilo nihil și de unde nu-i nici Dumnezeu nu cere. Și totuși, dumneata îl faci de ris pe atât de ridicolul „scriitor” Goma, de pildă, țînind cu orice preț să aibă talent. Și insiști mereu cu plictisitor pe răsufleta teorie a autonomiei estetice și apoi cauți cu luminarea notele informative și procesele verbale ale lui Goma, declarîndu-le literatură. Lăudați, de asemenea, orice pagină în care vi se pare că zăriți o pilă la adresa cui bănuți domnia voastră. Vă bălăciți în colectiv sau individual în felurite băltoace estetizante, stropiți cu lăbutele în stînga și în dreapta peste țară, vă zmiorecîți de soarta libertății noastre iar cu estetismul și „libertatea” voastră blamați cu nerusinare poporul și țara părinților voștri.

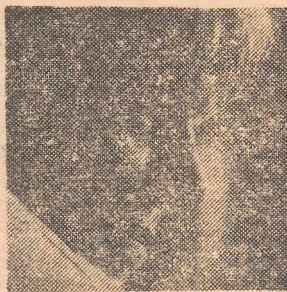
Orăcăitul și lătratul, cum bine știți, nu sint expresii sufletești ci viscerale, instinctuale, și de asemenea produse „intelectuale” nu ne putem ocupa cu prea multă stăruință deocamdată. Mi-ați făcut, aud, de atitea ori onoarea de a mă blama. Am fost fericit. Aș fi fost realmente trist dacă m-ați fi lăudat într-un fel sau altul. M-aș fi simțit insultat. Nu v-am băgat niciodată în seamă, știind foarte bine cine sințeti și cite parale faceți fiecare. Am evitat să stric orzul pe guralivele giște. Acum am auzit prea mulți oameni plictisiți de voi, scribiți chiar de stăruința și nonșalanța cu care vă improșcați țara și poporul care v-a hrănit cîndva: v-a dat pască și prescură, v-a dat cîreșele și fructele livezilor sale pe care le spurcați acum cu mîrdăriile aruncate în ele. E prea mult și prea de tot. Exprimă o stare de spirit colectivă ceea ce v-a spus eu și n-ar fi rău să țineți seama de ea.

ION DODU BĂLAN ■



ION GRIGORE — Gardul (detaliu)

Fănuș Neagu: „Cartea cu prieteni”



Cartea cu prieteni (Editura Sport-Turism) este un basm frumos și melancolic despre armonia care trebuie să existe în lume. Autorul zhenmă cînd pe rînd cuvintele pe scenă ca la un spectacol pentru a stîrni strigăte de admirație, exaltă cu ele cele mai neașteptate numere de prestidigitatie. Reprezentatia are momente de calm, de reculegere, și altele de agitație și conturează în permanentă un tărîm fabulos și inaccesibil, unde se petrec faptele cele mai neobișnuite. Scriitori și artiști pe care i-am cunoscut sau de care am auzit devin în paginile acestei cărți personaje fabuloase, care trec prin tot felul de pățanii senzationale, amuzante sau teribile. Într-un „veac snob și îngîmfat, colorat de singe, de ură și de patimi și prea puțin de iubire”, Fănuș

Neagu povesteste cu dragoste despre citiva din marii inaintași ai scrisului românesc — Anton Pann, Mihail Sadoveanu, Panait Istrati, Camil Petrescu — precum și despre unii dintre colegii săi de generație, convins că numai alianța dintre ei și buna înțelegere poate să aducă izbînzii literaturii române: „Generația mea, care e poemul descătușării de după război, a deschis cele mai înalte pridvoare cu aromă la Dunărea în care ne sprijinim ființa”. În total, 89 de poezii, prozatori, critici literari, artiști plastici — la care se adaugă și un autoportret al autorului — sint descriși cititorilor în imagini deseori neașteptate pentru ei, de multe ori hazlii. Pentru că li s-au petrecut lor, faptele insignifiante ale cotidianului capătă rangul unor evenimente ieșite din comun și sint istorisite cu voluptate pentru a se trage învățăminte din ele. Într-un decor feeric, autorul, un prinț al cuvîntului, înaltă un imn de slavă prieteniei și proclamă în cinstea ei o sărbătoare continuă. Narațiunea sa desemnează un teritoriu privilegiat unde se încing ospețe strasnice, se spun glume care nu rînesc pe nimeni și unde domnește o bună dispoziție contagioasă intreruptă din cînd în cînd de o undă de melancolie la gîndul că toate sint trecătoare. Dar mai presus de toate, această carte trasează citeva din reperele sufletului uriaș al unuia din marii noștri scriitori de astăzi: Fănuș Neagu.

GEORGE MAREȘ ■

Mircea Micu: „Întîmplări cu scriitori”



Unii scriitori au talent, alții au memorie: mai sint și dintre cei care au, cite puțin sau cite mai mult, din amîndouă. Un fel de memorii despre scriitori contemporani citim în ultima carte a lui Mircea Micu, *Întîmplări cu scriitori* (Ed. Sport-Turism, 1979). Cartea este impregnată de naturalețea (nu atât de metaforică) a lui Fănuș Neagu, trecută prin luciditatea și spiritalul de farsă ale lui Caragiale. Așa se explică de ce și această carte este tot o „Carte cu prieteni” la fel cum *Cartea cu prieteni* a lui Fănuș Neagu conține, în alt stil, mai liric, „întîmplări cu scriitori”. Autorii luați în seamă pledează pentru afinitățile electice ale lui Mircea Micu: acelea pe care le are și acelea pe care ar fi vrut să le aibă, Mircea Micu, în bună parte, a culs

folclor, lucru care este în măsură să asigure textului structuri fundamentale.

În ceea ce privește valoarea artistică a acestei cărți, problema care se pune poate fi aceasta: în ce măsură schimbînd absolut toate numele folosite, cu nume fictive, se păstrează interesul viu pentru lectură. Eu am făcut această firească mișcare de translație și m-am convins (vezi *„Aventuri în Europa”*, bucată antologică de rezistența acestor pagini, Mircea Micu, prozator remarcabil prin romanul *Patima*, știe să-și dozeze talentul în funcție de natura lucrării. De la tradiționalismul sentimental al poemelor pînă la caricatura muzicală și bonomă a parodiilor este un drum lung pe care acest autor și-l creează cu multă inteligență artistică. Perspectiva acestui spațiu este subordonată epicilor lucide din cărțile de proză, epică de anvergură unde ansamblul mitologic se purifică prin realitatea imediată.

În *Întîmplări cu scriitori* parodie există dar, de obicei, nu în aspectele ei superficiale (cum se mai întîmplă în *Cîntă-le noaptea*. Trebuie văzut și caracterul deghizat-polemice (scena cu Marin Preda și zmeul, cele citiva pagini despre discipolii lui Nichita Stănescu etc.). Mircea Micu reduce nuanțele la roluri verificate în teatrul de comedie, el însuși fiind aici un „teatralagiu”. Gluma, șotia, păcăleala sint la ele acasă. Cine se lasă păcălit „la maburitate” nu s-a jucat destul cînd a fost mic, par să sugereze o serie de întîmplări. Cartea vrea să zică și că în momentele lor bune oamenii chiar dacă par gravi, preocupati, dramatici au un zîmbet interior care completează dialogul de la seriozitate la seriozitate cu unul de la zîmbet la zîmbet. Stilul este alert, precis, fără echivoacuri de prisos. Desenele talentatului Florin Pucă completează textul. Presimt un destin strălucit acestei cărți care zîmbește printre scriitori.

GEORGE ALBOIU ■

CAP LIMPEDE

oameni simpli, ai locurilor în care se desfășoară acțiunea — prezintă, dincolo de un triumf valoric, de faptul că demonstrează încă o dată cum marca școală a „neorealismului” cinematografic este departe de a-și fi epuizat substanța — un triumf moral al culturii contemporane: în cadrul Festivalului internațional al filmului de la Cannes din anul trecut, un festival asaltat de pelicule propovăduind violența și sexul, filmul lui Olmi a obținut cel mai rivnit titlu — Marele Premiul „Palme d'or”. Prima emisiune De la A la infinit, magazin de simbată după-amiază realizat de Tudor Vornicu împreună cu Dan Mihaescu, promite un reviriment al genului. Un admirabil interviu luat scriitorului Marin Preda; un altul, extrem de util bagajului nostru de cunoștințe, luat directorului Institutului meteorologic de la Băneasa și de dezinvoltă și cuceritoare apariție a grupului „Micul

Song”; o inedită formulă de prezentare a unei rețete culinare, prilejuind „debutul” pe post de supergospodină al Dragăi Olteanu-Matei — iată numai citeva momente din variatul și interesantul conținut al emisiunii. ● Că putem încheia serile de simbată fără detectivi mai mult sau mai puțin isteți, ne-o dovedește încă o dată filmul *Rădăcini*, serial dramatic și profund ancorat social. Problema segregăției rasiale, văzută din perspectivă istorică, transformată pe ecran într-o epopee, primește, dincolo de autenticul pe care îl implică sursa, adică America în sine, un plus de luciditate și se constituie într-un tragic avertisment mai ales astăzi, cînd sudul continentului african este zguduît de violența unor regimuri cramponate spasmodic și complet anacronic de perpetuarea acestei oribile crime la adresa umanității.

HORIA PĂTRAȘCU ■



Remarcabila grija specială a oamenilor teatralor — în acest An internațional al copilului — pentru crearea unor daruri de reală valoare artistică, de daruri-bucurii pentru cei mici. Consemnăm, de data aceasta, două dintre ele.

● Piesa de teatru pentru păpuși *Copilaria lui Gheorghită*, scrisă de Emanoil Enghel. Ne-am oprit la ea pentru că e un exemplu de redescoperire contemporană, pe cale dramaturgică, a unui personaj de istorie și de legendă: cel care, cioban de oi dar și de cărți fiind, a trecut o graniță, nedreaptă dar reală și păzită, ca să ajungă din Cîrțișoara la București, să vadă statuia lui Mihai Viteazul; cel care, fără un român fiind, s-a dus, pe jos, la Roma, să-și vadă strămoșii pe Columna; cel care s-a încorporat voluntar în armata ro-

mână a Războiului de Independență; cel care a spus „prezent” și la procesul memorandiștilor; cel care de trei ori a fost pedepsit pentru că a adus cărți românești în Ardealul românesc — în două cuvinte, *Badea Cîrțan*. Ineditul lucrării constă în înfățișarea acestui personaj, eminentamente dramatic și spectaculos, înainte de a ajunge la anii faptele sale de răsunet și cronică. Autorul serie istoria formării unui caracter; și-n acest fel atrage atenția, spune — implicit, subtil dar răspicat — copiii-spectatori că și ei pot ajunge oameni simpli dar de istorie și legendă. Demonstrația e rotundă. Premiera a avut loc pe scena Teatrului de păpuși din Sibiu, în regia semnată de Mircea Petre Suceiu și în scenografia semnată de Febus Ștefănescu. Tradiționale, dar tocmai prin aceasta cuceritoare, chipurile păpușilor modelate de Lidia Schuster și Renate Fleischer.

● Spectacolul de absoluvență al regizorului Radu Popovici este înainte de toate un act de curaj: pentru că a citi scenă: *Micul Prinț*, capodopera lui Antoine de Saint-Exupery, te poate înălța sau zdrobi. Ca orice zbor mare. Spectacolul de la Teatrul „Ion Creangă” înseamnă o reușită sub raportul intelectualismului, al cerebralismului creației. Sever Frențiu a făcut un decor de-o simplitate impecabilă; și de-o frumusețe profundă. Actoria lui Gabriel Iențec este modernă și realistă, însă rece, distantă. Actorului Dumitru Anghel, regizorul — și adaptor al textului — i-a dat o mare șansă, contopind, inspirat, toate personajele secundare ale povestirii într-un singur personaj cu mai multe chipuri; pe de altă parte însă, tot regizorul l-a obligat la o interpretare sobră, unificatoare. Electele de lumină ale lui Ilie Mehedinteanu și muzica lui Paul Urmuzescu sint, și ele, la obiect, însă

tot cam reci. Regizorul Radu Popovici s-a temut de sentimentalism și de aceea spectacolul său n-are decît o dimensiune: aceea a lucrului lucid, precis, rațional gîndit și împlinit. Păcat, pentru că *Micul Prinț* a fost făcut să ne tulbure nu numai mințile și gîndirea, ci și sufletele și tandrețea. Pasionată și cu căldură este în spectacol doar *Alexandrina Halic* — această continuă mare mică minune actoricească; dar chiar și ea e un mic prinț mai mult înțeles decît împlinit de vulpi și suflete. Responsabilitatea nu-i doar o chestiune de conștiință, ci și de inimă, asta — din austeritate-profesională — nu ne-a mai amintit spectacolul. Să nu uităm însă că teama de sentimentalism e una din fricile frumoase ale tinereții, la fel cum este o dovadă de măsură și auto-control, la bătrînețe.

I. NICOLAE ■

„Caminante”

Jurnal mexican (70)

Cărți de călătorie

Am spus mai devreme „cărți de călătorie” și vreau să mă corectez. De fapt, nu numai că nu-mi place această formulă, dar nici n-o cred potrivită. Ce este o „carte de călătorie”? Un drum, o excursie explicate? Vocația mea e să admir, nu să critic, și totuși nu mă pot opri să răspund că nu cred într-o literatură slujnică a lui Hermes. Desigur, există cărți care pot fi generate de o călătorie, ca de orice altă experiență, dar asta e cu totul altceva. Ele n-au nimic cu proza pliantelor turistice care trebuie să satisfacă alte rigori. Nimeni nu te obligă să ai probleme personale când întocmești un ghid. E destul să fii exact și bine informat. În timp ce efortul de a preface în literatură un ghid turistic este, nu mă indoiesc, zadarnic. Grecii și-au putut imagina că o statuie de marmură va căpăta viață și va murmura. Dar cum să murmure o statuie de paie? Și ce altceva decât o statuie de paie este o carte care ne povestește ceea ce găsim singuri în pliante și enciclopedii? Cunosca la noi destule cărți care prefac geografia în nisip, după cum cunosc și cărți de autentică valoare literară. Cele din urmă ne demonstrează că doi și cu doi nu fac patru decât dacă fără acest adevăr am fi mai săraci. Ele nu se supun călătoriei, ci încearcă să-i supraviețuiască. Nu depind de călătorie, ci de călător. Nu sînt o anexă a itinerariului, ci rațiunea lui, reamintindu-ne că labirintul este în primul rînd o problemă a noastră, nu a arheologiei.

Vreau să spun că, după părerea mea, o „carte de călătorie” nu este decât fiica nelegitimă a călătoriei. Adevăratul ei obiect nu este atît călătoria, cît ceea ce învinge teama sau aventurile provocate de ea. Nu este oare această lecția lui Homer? **Odiseea** este, poate, cea mai mare carte de călătorie din toate timpurile. Ea nu povestește pur și simplu rătăcirile lui Ulise, ci vrea să ne sugereze că în ele există o soluție. Să ne imaginăm **Odiseea** fără Ithaca. Oare ce mai rămîne atunci din ea? Ceea ce dă sens întregii epopei este îndiscutabil sfîrșitul. Ea este povestită nu pentru peripețiile pe care le istorisește, ci pentru ceea ce le neagă. Iată, cred, secretul acestei mari cărți. Ulise legat de catarg? Să nu uităm că el singur a hotărît asta. Ar fi putut foarte bine să-și astupe urechile cu ceară, dar atunci n-ar fi obținut nici o victorie. Victoria sa e să audă cîntecele de sirenă și să nu vrea să le dec ascultare; să i se ofere nemurirea pe insula nimfei Calypso și să prefere un mormînt în Ithaca. Oare întîmplător marile călătorii s-au sfîrșit totdeauna cu acest adevăr? Îmi amintesc concluzia la care ajungea Goethe la sfîrșitul călătoriei sale în Italia. Printre lucrurile pe care le-am învățat în această călătorie, zicea el, este și acela că nu pot trăi singur.

Cărțile proaste de călătorie rețin de la Homer numai modelul rătăcirii. Nu rețin că, de fapt, călătorim pentru a descoperi și mai limpede ce e static în noi. Într-adevăr, unii cred că e destul să aibă în mină un bilet de Jumbojet pentru ca să aibă ceva de comunicat. Ei se feresc de monotonia cînd ar trebui să se ferească de o jovialitate sterilă. Autorii tragediilor clasice nu s-au ostenit să ne dea indicații amănunțite despre decorul în care se petreceau întîmplările povestite de ei. Li se părea suficient să spună „scena este un palat”. Sau, cum notează Shakespeare înaintea primei scene din Hamlet, „terasă în fața castelului”. În schimb, ajungînd la Elsinor, un autor de „note de drum” se va teme cel mai adesea de prea multă tăcere și va adăuga în grabă: „Kronborg, castelul lui Hamlet, impunătoare remaniere în stilul Renașterii daneze a castelului lui Erik de Pomerania” etc. etc. Sau, în Mexic, va trece peste faptul că aici și cerul și tăcerea au culoarea pietrelor, iar umbrele au un rol aparte în această țară cu soare de loc, ca și cîntecele într-un peisaj în care tăcerea devine asurzitoare. Și procedînd astfel, el exclamă, dar uită să înțeleagă. Ne invită la un drum care nu mai duce nicăieri: Căci, la fel ca în **Odiseea**, o călătorie adevărată e, în cele din urmă, în secret, aproape totdeauna o călătorie spre adevărurile noastre, o încercare a sensibilității și un prilej de clarificări dincolo de impresiile epidermice. Necunoscutul? Noutatea? Ele există fără îndoială. Dar cum să trăiești fără o credință? Înainte de a vedea ceea ce este, vedem ceea ce avem nevoie să vedem. Și inutil ne-am mai pune întrebarea dacă nu cumva e păcat să complici cu melancolii un drum care nu-ți cere decît o superficialitate voioasă. Ne vom consola spunîndu-ne că, probabil, păcătoșii au adus totdeauna mai multe servicii credinței decît inocenții.

Înțeleg de ce Rembrandt îl sfătui pe un tînr prieten care ardea de nerăbdare să întreprindă lungi călătorii, să nu se grăbească; întreaga viață, motiva el, nu-ți va ajunge să cunoști minunile care te înconjoară. Ceea ce nu înseamnă că nevoia de călătorie nu rămîne totuși un lucru firesc și necesar. Dacă repet că sînt un anticălător, o fac numai pentru a adăuga că problema nu este, cred eu, cît de mult am călătorit, ci unde ne-au dus aceste călătorii. Pe mine m-au făcut totdeauna să simt că a iubi înseamnă mai degrabă a păstra decît a obține. Și în ciuda faptului că pe copertele cărților mele „de călătorie” sînt scrise numele unor țări, obiectul lor este altul.

La urma urmei, știu foarte bine că a disprețui călătoriile e o prostie la fel de mare ca și mizantropia. Faptul că unii nu ajung nicăieri în drumurile lor nu înseamnă că drumurile sînt de vină. Piramidele egiptene le-am văzut în sute de reproduceri, dar numai după ce-am strîns în pumn nisipul din deșert ele au început să mă obsedeze. Și iată, întinericul cade repede, iar căderea nopții e însoțită parcă de un sunet ciudat aici. Acum e momentul cînd, între cactuși și pietre, zeli acestei țări vorbesc celor care nu se plictisesc să asculte tăcerea.

OCTAVIAN PALER

Premieră mondială la Tîrgu Jiu

Am fost martorul unui eveniment stupefiant. La început mi se părea firesc. Prea ne-am obișnuit cu depina egalitate în drepturi a cotidianului și a excepției. Rareori vedem cu ochii mari excepția. Și, din păcate, și mai rar o consemnăm. Nu-mi fac un merit personal declarînd că la Tîrgu Jiu a avut loc, zilele trecute, o premieră mondială, că orașul lui Brîncuși, al parcului cu inegalabile valori pentru spiritualitatea românească, a găzduit un memorabil eveniment muzical. Tîrgu Jiu, riscînd, investind mult, a organizat un **Festival al tinerilor dirijori**, invitînd peste 100 de muzicanti. Orașul a fost onorat de prezența Orchestrei simfonice din Ploiești, iar membrii ei au fost copleșiți de tradiționala ospitalitate gorjeană.

Trei seri de muzică la Tîrgu Jiu în care 11 tineri dirijori și-au demonstrat valoarea indiscutabilă, declanșînd, la un colocoliu, discuții aprinse despre ce nu facem pentru ei. 11 tineri dirijori, muzicanti ori cînd competițivi pe plan internațional, prea puțin cunoscuți sau deloc la noi acasă, au reușit, grație Colegiului criticilor muzicali din A.T.M., să-și arate arta, știința, cultura pe un podium, în fața unei orchestre și a unui public exigent și avid de marea frumusețe a expresiei sonore.

Transmisia în direct la posturile de radio și cadrul festiv oferit de localnici au încununat cu merite excepționale evenimentul. Pentru prima oară, undeva, pe mapamond, cineva — numesc orașul — încearcă în muzică ceea ce ea de fapt merită de mult. Insist asupra acestui fapt pentru că mari centre cu pretenții de la noi sau de pe mapamond nu au îmbrățișat o asemenea riscantă idee.

De fapt de unde să știm noi că toți cei 11 dirijori sînt realmente artiști de performanță?

De fapt de unde să știm noi că Orchestra simfonică din Ploiești a rezista efortului fizic și psihic a trei concerte, în trei zile, cu 13 lucrări în programe? Și nu lucrări oarecare, ci Haydn, Mozart, Smetana, Grieg, Wagner, Ceaikovski, Doru Popovici, Tiberiu Olah și Enescu?

Acești 11 tineri admirabili au demonstrat (de prea multe ori am folosit această expresie dar acum merită!) că locurile vacante la orchestrele simfonice din țară (Baia, Craiova, Cluj-Napoca, Satu Mare, Sibiu etc.) sînt neocupate fie din birocratic, fie din motive extra-artistice.

Îmi pare rău că nu ați ascultat un Smetana (Poemul simfonic Vltava) dirijat de Cristian Brîncuși sau

Preludiul și moartea Isoldei, gîndit și pus în pagină sonoră de Marius Bizu. Ar trebui să spun cuvinte de laudă despre Radu Chișu și Aurelian Octav Popa pe care îi cunoaștem în alte ipostaze, despre — din păcate — necunoscutii Cornel Calistru, Marian Didu, Răzvan Cernat, Tiberiu Popovici, Bujor Hoinic. Aveți să-l ascultați, sper în curînd, cu marile orchestre românești. Și, dacă punem mai virtuos umărul, cu marile orchestre ale lumii!

În acest articol pe care-l doresc nu o informare a ceea ce a fost acolo, încerc să spun că acești tineri merită tot creditul nostru. Cînd apare o carte de poezie mai puțin reușită nimeni nu se sfiește s-o spună. Cînd cineva clachează la suta de metri, de asemenea. Cînd reușește, de asemenea. Atunci de ce să nu atragem atenția că 11 tineri dirijori care pot să fie mari personalități oriunde, la noi dirijează sporadic, neurmăriți de presă, neglijăți de organizatori dar apreciați de public?

Ne facem un titlu de onoare să afirmăm că Tîrgu Jiu a fost primul oraș de pe glob care a făcut primul pas în acest sens. Noi, muzicienii și generațiile viitoare de iubitori ai muzicii vom înțelege de ce nu am făcut o cronică propriu-zisă de concert, ci o pledoarie pentru frumos și adevăr.

MIHAI MOLDOVAN

Un film de meditat: „Falansterul”

Înainte de a vedea **Falansterul** cineva cu multă experiență și cu gust mi-a spus: nu-l judeca înainte de a trece patru ore de la vizionare! Au trecut mai mult de patru săptămîni și mărturisesc fără ocol că mă mai gîndesc încă la acest film, care reprezintă o experiență unică în felul ei în cinematografia noastră. Este încercarea de a da o versiune cinematografică unui fapt istoric ce înscrie pe români printre cei dintîi care au vrut să traducă în faptă marea idee a două secole succesive: socialismul. În forma lui utopică, această idee a fost experimentată la Săni de Diamant și a dat greș, dar experiența nereușită a „falansterilor” de acum un secol și jumătate stabilește vechimea unei preocupări. Vechimea care ne explică de ce aceiași români au reușit și reușesc azi, pas cu pas, să ilustreze convingător caracterul utopic al unei mari idei, împotriva căreia se îndirjese în lume atîția filosofi și „noi filosofi”. Trebuia să eșuăm acum un secol și jumătate, cînd nimeni nu știa cum va arăta în practică această idee, spre a putea dovedi azi lumii că nici comunismul de omenie și nici cultura fără cenzură nu sînt utopii, și că multe dintre sumbrele epifenomene incriminate de detractorii socialismului sînt ceea ce sînt: epifenomene.

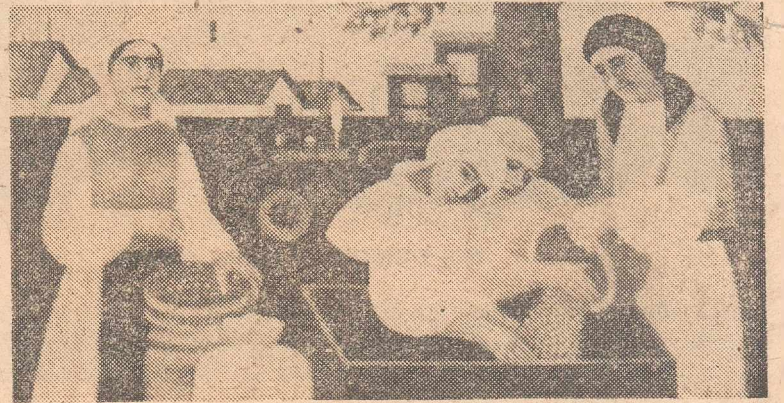
Nicolae Dragoș a investit în scenariu toată arderea sa de poet și de ziarist angajat ființial în marea și sublimă „aventură” izbită a construirii societății noastre noi. Scenariul său este o meditație în care azi se luminează prin ieri și trecutul devine la rîndu-i inteligibil prin prezent. Foarte multe replici au bătaie lungă. Ambii scenariști au reușit să facă din scenariu mai mult decît un agățător firav pentru lucrarea regizorală și actoricească.

S-a discutat divers rezultatul experienței lui Savel Știopul. Lăsînd la o parte muzica lui Harry Majorovici, care este, prin adevărea

și ingeniozitatea ei, în afara oricărei discuții și-l asază pe compozitor între cei mai interesați reprezentanți ai acestui gen dificil, trebuie să spunem că dacă regizorul unii critici au văzut în **Falansterul** o „nereușită”, atunci este o „nereușită” care pretuiește mai mult decît foarte multe „reșite”.

Să spunem, înainte de toate, că toată prima parte este o reușită. Nici un film românesc pînă acum n-a reușit să evoce mai convingător și mai tulburător acea realitate românească din primele decenii ale secolului XIX, premergătoare revoluției pașoptiste. Dacă regizorul ar fi fost mai atent cu distribuția unor roluri (Bălcescu, Heliade) ar fi creat un adevărat „cap de serie” pentru orice tentativă ulterioară. Dar cine va uita atmosfera **Goteștilor** și pe Liviu Ciulei în **Dinco Gulescu**? Ne vom întoarce la aceste sevențe ca la adevărate pagini de antologie a cinematografului românesc de inspirație istorică!

Partea a doua, cea mai grea, are neîndoielnic lungimi, scene naive și repetiții, iar unele roluri feminine explică mai degrabă decît pasiunea ideii, frigiditatea eroului principal.



ION GRIGORE — Belșug (detaliu)

Tinerii trebuie să știe

DICTIONAR DE LAGĂR

Unnütze Esser (I)

Direcția de acțiune cea mai consecventă a fascismului nazist a constituit-o înrobirea popoarelor și indivizilor; lichidarea oricărui libertăți. Se cunoaște o singură „abateră” de la această preocupare constantă. Într-o singură împrejurare Reich-ul nazist s-a gîndit să elibereze pe cineva. Da, printr-un decret dat la 1 septembrie 1939 — ziua declanșării celui de-al doilea război mondial — semnat de Hitler s-a hotărît „...să se acorde eliberarea prin moarte” a celor considerați unnütze Esser, „guri de prisos”. Adică...a persoanelor care, în limitele judecății omenesci și în urma unui examen medical temeinic, vor fi declarate incurabile. Insuși șeful Reich-ului argumenta că statul nu-și poate permite

luxul să cheltuiască bani și bunuri materiale, să mențină în viață oameni „care trăiesc fără să-și dea seama”. Sînt unnütze Esser — guri de prisos.

Astfel a luat naștere faimosul program de eutanasiu denumit „T-4”, după sediul cartierului general al experților în omucidere: Tiergartenstrasse 4 — Berlin.

În anul elaborării programului, se aprecia că în Reich existau aproximativ 500.000 de unnütze Esser-i, de „guri de prisos”, de „consumatori inutili”, de „vieți fără valoare” sau de „invelisuri umane goale” cum i-a poreclit profesorul doctor Heydl, unul din responsabilii programului de eutanasiu care, în 1964, cînd ar fi trebuit să dea socoteală în fața tribunalului, s-a sinucis la Limberg, înainte de deschiderea procesului. Oficial era vorba de alienați mintali și de bolnavi incurabili. Curînd s-a dovedit însă că noțiunea de „unnütze Esser”-i îi îngloba — alături de alienații mintali și pacienții incurabili — pe toți evreii bolnavi aflați în spitale, că programul „T-4” putea fi folosit „cu succes”, pentru a scăpa Reich-ul de diferite per-

soane indezirabile. Toate azilurile, spitalele și ospiciile au primit formulare pentru fiecare pacient în parte. Cele peste 50 de întrebări pe care le conținea fiecare formular, în marea lor majoritate aveau foarte vagi legături cu medicina. Ele se refereau mai mult la familiile bolnavilor, la cei care veneau să-i viziteze, la diferite alte aspecte ce prezentau interes pentru Gestapo.

Doctorului Hermann Pfannmüller, unul din experții care au analizat aceste fișe, i s-a arătat la proces că între 12 noiembrie — 1 decembrie 1940 a verificat 2.058 asemenea fișe. Dacă în acest interval ar fi consacrat 10 ore pe zi exclusiv acestei indeletniciri, și tot nu s-ar fi putut opri mai mult de cinci minute asupra unui chestionar. Zguduitor de puțin pentru a condamna un om la moarte!

Potrivit constatărilor tribunalului internațional de la Nürnberg, aplicarea programului T-4 s-a soldat cu uciderea a 275.000 de oameni.

(Va urma)

OLIVER LUSTIG ■
fostul Häftling nr. 112 398

Premiile Uniunii scriitorilor pe anul 1978

De curind au fost decernate premiile Uniunii scriitorilor pe anul 1978. Evenimentul a stîrnit multe controverse care au răzbătut pînă în paginile publicațiilor — vezi opiniile exprimate de Mircea Sântimbreanu în legătură cu laurii atribuiți pentru literatura destinată copiilor. Este într-un fel și firesc ca nu toți să fie mulțumiți de alegerea întreprinsă de juriul format din Marin Preda (președintele), George Bălăiță, Eta Boeriu, Mircea Ciobanu, Aurel Covaci, Gabriel Dimisianu, Victor Felea, Romulus Guga, Dan Hăulică, Ion Hobana, Klaus Kessler, Nicolae Manolescu, Mircea Martin, Radu Popescu, Lucian Raicu, Catinca Ralea, Eugen Simion, Szasz Janos, Cornel Ungureanu (membri). Anul trecut au apărut aproximativ 1400 volume de literatură beletristică. Se înțelege de la sine ce grea a fost misiunea juriului de a „cerne” această producție editorială și de a se opri exact la cărțile cele mai valoroase. Dar dacă sînt admisibile unele erori, unele mici scăpări din vedere, nu sînt în schimb de tolerat omisiunile flagrante, gravele greșeli de selecție. Au existat astfel de cazuri în ceea ce privește premiile recent acordate?

Pentru a răspunde la această întrebare și a risipi orice suspiciune — dacă există — am întreprins fără nici o prejudecată, fără a porni de la o teză inițială pe care să o demonstrăm, o anchetă. Pentru a fi cit mai riguroși nu am abordat persoane din sfera literaturii — ale căror răspunsuri ar fi fost în mod fatal partizane. Am preferat să consultăm pur și simplu o parte din publicațiile culturale care ne-au stat la îndemînă pentru a vedea cum au reflectat ele de-a lungul unui an producția editorială. Desigur, imaginea pe care ne-am format-o nu are pretenția să fie foarte exactă. Dar, în linii mari, credem că ea este conformă cu realitatea.

Mai înainte însă de a ne comunica observațiile, vă propunem să studiem un

BILANT

Acesta a fost alcătuit de revista *Cronica* în ultimul său număr de anul trecut — din 29 decembrie — din dorința de a recapitula pentru specialiști și pentru cititori cele mai semnificative apariții editoriale. Un an cu puține cărți de vîrf — afirmă criticul Al. Călinescu și indică totuși preferințele sale: *Ucenicul neascultător* (apărut în 1977), *Nesfîrșitele primejdii* — Mircea Horia Simionescu, *Ocheanul întors* — Radu Petrescu, *Suferința urmașilor* — Ion Lăncrănjan, *Bate și țî se va deschide* — Mihai Sin, *Duminică mironositelor* — Dana Dumitriu, *Cronica nisipurilor* — Rodica Iulian. Dintre opțiunile criticele juriului a confirmat două: cărțile semnate de Mihai Sin și Rodica Iulian.

Intr-un alt articol, *Elozii și precauții*, Daniel Dimitriu alege dintre volumele de poezie pe următoarele: *Lacrimi perpendiculare* — Ion Caraion, *Alfabet poetic* — St. Aug. Doinaș, *Poezii de pînă azi* — Adrian Păunescu, precum și *Trandafirul sălbatic* — Ioanid Romanescu, *Indreptările doctorului Faustus* — Vasile Vlad, *Epica magna* — Nichita Stănescu, *Singurătate în Ithaca* — Lucian Valea, *Fiul lui Eros* — Horia Ziliu, *Am inventat o planetă* — Vasile Constantin, *Un potop de simpatii* — Petre Stoica, *Spiritul insetat de real* — Marius Robescu, *Adio, Robinson Crusoe* — Emil Brumaru, *Tobele fragede* — Ion Mircea. Dintre acestea, Uniunea scriitorilor a premiat volumele lui Vasile Vlad și Marius Robescu.

Ce se desprinde din acest bilanț? Că premiile Uniunii scriitorilor au fost destul de judicioas atribuite din moment ce unele din cărțile laureate le regăsim în bilanțul de sfîrșit de an alcătuit de doi critici din provincie, deci feriti oarecum de freacă-tul „bătăliilor literare” din Capitală. Asa să fie?

PRIMA EROARE

a fost comisă de juriul în ceea ce privește premiile pentru poezie. Indiscutabil, cărțile lui Dan Laurentiu (*Zodia leului*), Nicolae Prelipceanu (*De neatin, de neatin*), Marius Robescu (*Spiritul insetat de real*), Vasile Vlad (*Indreptările doctorului Faustus*) aparțin unor poezii talentate.

Dar în ce măsură ele au stîrnit ecou în conștiința publicului larg? Sau chiar în conștiința colegilor de breaslă? Răsfoind paginile publicațiilor culturale, găsim că de o atenție mai deosebită s-au bucurat doar *Zodia leului* și *Spiritul insetat de real*. recenzate favorabil în numeroase rinduri. Totuși, fără nici o îndoială, cele trei mari cărți de poezie care au apărut anul trecut și care au stîrnit deopotrivă interesul criticilor și pe cel al iubitorilor de poezie de la noi, sînt cele ale lui St. Aug. Doinaș, Ion Caraion și Adrian Păunescu. Comentarii lor li s-au acordat cu generozitate spații largi în toate publicațiile și fiecare a semnalat că ne aflăm în fața unor veritabile evenimente editoriale care merită să fie împinate sărbătorește. Juriul însă le-a trecut cu vederea. Poate pentru că au apărut în Biblioteca pentru toți și au fost socotite reeditări?

Dacă în legătură cu aceste volume se pot invoca — în mod nejustificat, credem — unele obiecții, nu mai înțelegem cum de n-au fost remarcate unele din cele mai valoroase cărți de poezie ale anului trecut aparținînd altor autori reprezentativi. Iată una dintre ele: *Întilnire în oglindă* de Vasile Nicolescu, comentată astfel în *România literară* (21 septembrie 1978) de criticul Nicolae Manolescu: „*Întilnire în oglindă* este o carte remarcabilă, cea mai unitară din cele publicate pînă acum de Vasile Nicolescu”. Sau alta: *O rădăcină de iubire*, de Gheorghe Tomozei („*O rădăcină de iubire* imi confirmă o dată mai mult valoarea poeziei lui Gheorghe Tomozei...” — Emil Manu, *Săptămîna* — 27 octombrie 1978). Sau alta: *Ritualuri intime* de Nicolae Dragoș („...ne apare... drept cea mai bună carte a lui Nicolae Dragoș” — Radu Săplăcan — *Tribuna*, 27 iulie 1978). Sau alta: *Un potop de simpatii* de Petre Stoica („Cu această carte Petre Stoica e și mai Petre Stoica. Un mare poet român contemporan” — Petre Romoșan, *Tribuna*, 7 septembrie 1978).

Deci au fost premiați:
Dan Laurentiu — *Zodia leului*,
Nicolae Prelipceanu — *De neatin, de neatin*.

Marius Robescu — *Spiritul insetat de real*.

Vasile Vlad — *Indreptările doctorului Faustus*.

Nu au fost premiați:
Ion Caraion — *Lacrimi perpendiculare*,
St. Aug. Doinaș — *Alfabet poetic*,
Adrian Păunescu — *Poezii de pînă azi*,
Petre Stoica — *Un potop de simpatii*,
Nichita Stănescu — *Epica magna*,
Nicolae Dragoș — *Ritualuri intime*,
Vasile Nicolescu — *Întilnire în oglindă*,
Gheorghe Tomozei — *O rădăcină de iubire*.
Care stau mai bine lucrurile în ceea ce privește premiile pentru proză?

A DOUA EROARE

Au fost premiate următoarele cărți: *Cronica nisipurilor* de Rodica Iulian, *Bate și țî se va deschide* are astăzi semnificația literară pe care a avut-o la apariție *Intrusul* de Marin Preda — Mircea Iorgulescu — *România literară*, 7 septembrie 1978) și *Mierea* de Eugen Uricaru. Ce volume de proză ar mai fi putut intra în competiție? Iată câteva dintre ele: *Minunata poveste a dragostei preferențiale regi Ulise și Penelopa* de Platon Pardău („scriere cu totul remarcabilă” — Mircea Iorgulescu, 1 septembrie 1978), *Nesfîrșitele primejdii* de Mircea Horia Simionescu („acest excelent roman”, Dan Culcer — *Vatra*, 20 iunie 1978), *Sub camuflaj* de Maria Banuș („Foarte interesant și original jurnalul Mariei Banuș din anii războiului...” — Nicolae Manolescu — *România literară*, 20 aprilie 1978).

Dar o nedreptate mai mult decît evidentă i s-a făcut scriitorului Ion Lăncrănjan, prezent în anul 1978 cu două cărți în librării: una de publicistică (*Nevoia de adevăr*) și un roman (*Suferința urmașilor*). Nici una, nici alta nu a reținut atenția juriului, care a preferat să acorde un premiu pentru *Cronica nisipurilor* aflată într-o situație exact descrisă de criticul

Nicolae Manolescu: „După cinci cărți de poezie, Rodica Iulian s-a îndreptat către proză, publicînd anul trecut un volum de originale eseuri intitulat *Serisori de toată ziua* iar anul acesta un roman, *Cronica nisipurilor*. Nici unul, nici altul nu a găsit vreun ecou în critică, deși sînt deopotrivă de remarcabile...” — *România literară*, 26 octombrie 1978. Sînt ele remarcabile — și nu avem nimic cu scriitoarea Rodica Iulian — dar publicul cititor ce zice? Credem că el a fost mai curînd interesat de cărțile lui Ion Lăncrănjan, despre care presa s-a exprimat în general laudativ și în astfel de termeni: „*Suferința urmașilor* e un roman grav și aspru, un roman țărănesc scris într-o viziune foarte contemporană, fiind pînă la un punct, cu păstrarea proporțiilor, o replică la *Ion al lui Rebreanu*” — Emil Manu — *Săptămîna*, 13 octombrie 1978; „*Suferința urmașilor*, poate mai elevat decît celelalte, demonstrează marile talente de constructor, de ziditor al scriitorului Ion Lăncrănjan” — Pavel Suian, — *Familia*, noiembrie 1978; „Actual și interesant prin problematică, pasionant — nu întotdeauna — prin evenimentul epic, *Suferința urmașilor* este, pînă acum, cel mai bun roman al lui Ion Lăncrănjan” — Laurențiu Ulici — *Contemporanul*, 6 octombrie 1978. Ne întrebăm: cum ar fi trebuit să se scrie pentru ca Ion Lăncrănjan să fie totuși premiat?

Deci au fost premiați:
Rodica Iulian — *Cronica nisipurilor*,
Mihai Sin — *Bate și țî se va deschide*,
Eugen Uricaru — *Mierea*.
Nu au fost premiați:
Platon Pardău — *Minunata poveste a dragostei preferențiale regi Ulise și Penelopa*.

Mircea Horia Simionescu — *Nesfîrșitele primejdii*,
Maria Banuș — *Sub camuflaj*,
Ion Lăncrănjan — *Suferința urmașilor*.
Ajungeră acum la cea de

A TREIA EROARE

care s-a petrecut în legătură cu premiile pentru dramaturgie. Iată ce scrie criticul dramatic Valentin Silvestru în *România literară* din 10 august 1978: „Valeriu Răpeanu și colaboratorii său au făcut un gest editorial esențial în favoarea literaturii dramatice, inițind seria numită *Teatru comentat*, consacrată celor mai importante opere dramaturgice contemporane. A fost tipărită, deci dramaturgia lui Aurel Baranga (două volume) și cea a lui Horia Lovinescu (două volume), adică scrierile unor personalități fundamentale constituind capitole decisive în comedia satirică și în drama postbelică”. Aceste creații de anvergură nu au fost însă remarcate de juriu.

Deci au fost premiați:
Paul Cornel Chitic — *Schimbarca la față*,
Teodor Mazilu — *Frumos e în septembrie la Venetia*.

Marin Sorescu — *A treia țeapă*,
Nu au fost premiați:
Aurel Baranga — *Teatru comentat*,
Horia Lovinescu — *Teatru comentat*.

A PATRA EROARE

s-a comis în legătură cu premiile pentru publicistică și reportaj. Cel puțin încă patru cărți ar fi meritat să stea alături de cele laureate. Este vorba de *Procesul unui proces* de Mihai Stoian („o carte exemplară pentru un gen pretentios” — Mircea Iorgulescu — *România literară*, 24 august 1978). De o „presă bună” s-a bucurat volumul lui Dorin Tudoran, *Biografia debuturilor*: „*Biografia debuturilor* este un mic roman despre viața literară românească a secolului XX” — Constantin Coroiu — *Cronica*, 28 aprilie 1978. Și, de ce nu, volumul lui Ion Lăncrănjan: „Pentru ochiul criticului, de orice formație și orientare ar fi, întregul volum e interesant ca estetică și publicistică în genere, materie literară în care Ion Lăncrănjan nu o dată a incomodat pe confrăți” — Emil Manu — *Săptămîna*, 8 septembrie 1978.

Deci au fost premiați:
Dumitru Radu Popescu — *Virgule*,
Mihai Șora — *Sarca pămîntului*,
Nu au luat premii:

Dorin Tudoran — *Biografia debuturilor*,
Ion Lăncrănjan — *Nevoia de adevăr*,
Mihai Stoian — *Procesul unui proces*,
Ilie Purcaru — *Paralaxe la Miorița*.

A CINCEA EROARE

S-au acordat patru premii pentru eseu, critică și istorie literară. Valoarea cărților respective a fost subliniată la timpul potrivit de către critica literară. Dar pe ce criteriu au fost alese aceste volume și au fost lăsate la o parte altele, cum ar fi *Romanul psihologic românesc* de Al. Protopopescu („O carte valoroasă, în viitor un indispensabil instrument de lucru în urmărirea evoluției romanului românesc” — Ion Maxim — *Orizont* — 14 septembrie 1978) sau *Lecturi și rocade* de Mihai Ungheanu („*Spirit viu*, Mihai Ungheanu a dat în *Lecturi și rocade* o carte bogată în idei și sugestii” — Cornel Ungureanu — *Orizont*, 31 august 1978; „*Lecturi și rocade* oferă imaginea unei întregi mișcări critice și a comentariului ei avizat” — Liviu Leonte — *Contemporanul*, 15 decembrie 1978; „...o culegere, poate mai puțin dinamică decît cele anterioare, din lipsa „turnurilor critice” ori a „trasoarelor”, în schimb mai solidă — semn de incontestabilă maturitate — la capitolul istorie literară” — Radu Săplăcan — *Tribuna* — 28 septembrie 1978). Cărți peste care s-a trecut cu vederea sau au fost omise din cine știu ce considerente, socotindu-se că volumele premiate sînt mai bune.

Deci au luat premii:
Mircea Iorgulescu — *Serisori tineri contemporani*,
Eugen Negrici — *Figura spiritului creator*.

Alexandru Paleologu — *Treptele lumii sau calea către sine a lui Mihail Sadoveanu*.

Laurențiu Ulici — *Biblioteca Babel*,
Nu au luat premii:
Alexandru Protopopescu — *Romanul psihologic românesc*.

Mihai Ungheanu — *Lecturi și rocade*,
Octavian Paler — *Apararea lui Galilei*,
Paul Anghel — *O clipă în China*.

Ce se poate desprinde din toate acestea? Că juriul Uniunii scriitorilor — deci reprezentînd pe toți scriitorii din România — a acționat prea mult în dezacord cu realitatea vieții noastre literare. Așa cum am mai spus, nu avem nimic cu scriitorii premiați și nici cu volumele care au întrunit sufragiile juriului. Ne intrigă numai faptul că acordarea premiilor literare se desfășoară la noi ca o sărbătoare în familie, la care nu sînt invitați decît cîțiva musafiri și ale cărei ecouri nu se propagă decît în cercuri restrînse. Nici o campanie desfășurată în presă nu a precedat acordarea lor, deși o dezbateră ar fi fost mai mult decît utilă, ajutînd la clarificarea punctelor de vedere. La această confruntare ar fi trebuit invitați să participe și cititorii. Pentru că, pînă la urmă, ei vor face selecția valorilor. Toarnă din această lipsă de consultare cu publicul larg s-a ajuns la situația de a fi premiate cărți care nu au cit de cit audiență. Aceasta duce însă la o discreditare a premiilor Uniunii scriitorilor în ochii maselor largi de cititori. Mai e curios și un alt fapt: nu despre toate cărțile premiate s-a scris de către cronicarii de specialitate. Aceasta înseamnă ori că la noi cronicarii literari nu-și fac datoria, ori că respectivele volume nu le-au solicitat atenția. S-ar putea invoca și motivul că unii dintre autorii omisi care au publicat anul trecut au fost premiați cu alte prilejuri. Dar aceasta ar fi un argument extraliterar. Deoarece premiile literare se acordă — sau ar trebui să se acorde — în funcție de valoarea operei și nu în funcție de conjunctură.

Și mai e ceva: unii scriitori pur și simplu nu există pentru Uniunea scriitorilor — cum e cazul lui Ion Lăncrănjan. Și această situație durează de ani de zile. Cert e că acordarea premiilor Uniunii scriitorilor în acest an s-a desfășurat în anonim, lăsînd indiferent publicul. Asta în ciuda faptului că în 1973 au apărut cîteva cărți remarcabile.

GEORGE ARION ■

Voci sigure și voci singure

Cu cîteva mari absențe, ale unor interpreți care ar fi putut da strălucire concertelor (mă gîndesc înainte de toate la Irina Loghin, Dumitru Fărcaș, Berona Sinulescu, Gheorghe Zamfir), s-a desfășurat la București nu demult, într-un anonim aproape total, întrecerea soliștilor vocali și instrumentali ai ansamblurilor profesionale din etapa republicană a Festivalului național „Cîntarea României”. Fiind vorba de niște notorietăți ale acestei arte, te-ai fi așteptat la un adevărat triumf al cîntecului nostru popular, ceea ce nu s-a întîmplat în mod real. Un ascemenea salt valoric nici nu se putea realiza peste noapte atît timp cînd de ani îndelungați ne mulțumim cu destule voci mediocre și îndeosebi cu un repertoriu comun, afon, inodor.

Am fi nedrepti însă în acest context dacă n-am remarca un număr de soliști, mai mult sau mai puțin experimentați care dovedesc deopotrivă stîmă față de cîntecul ai cărui mesageri sînt ca și față de public.

Este o reală plăcere să poți constata seriozitatea cu care și-au pregătit evoluția în concurs soliști cu un stagiul îndelungat al scenei ca Ana Pacățiuș, Toth Ersebet sau Ion Cristoreanu. După cum am fost bucură să ascultăm o Maria Ciobanu mereu în voce și proaspătă, și mai ales un Gheorghe Turda. Ionela Prodan rămîne în continuare o voce și o inteligență artistică de la care mai putem avea pretenții.

Ne-a părut rău că o seamă de soliști, îndeosebi de soliste, ca An-

gela Buciu, Maria Butaciu, Laura Lavric, Ștefania Rares, Ana Piuaru-Gavrilescu, Gh. Rosoga nu se mai confirmă ca prezențe artistice, reputație de care s-au bucurat o vreme. Am aplaudat în schimb, legîndu-ne multe speranțe de afirmarea lor pe viitor, pleiada mai recentă căreia îi aparțin talente ca Ilcana Bacitca, Mina Pislaru, Cornelia Ardelean. Dacă unele nume de soliști vocali nu le-am numit decît, e pentru că pentru noi, cel puțin, s-au complăcut într-o participare care n-a spus nimic, submediocră.

O impresie frumoasă au făcut soliștii instrumentali, unii dintre ei, adevărați maestri ai instrumentelor la care cîntă precum Ion Drăgoi, Luca Novac, Marcel Budală, Silvestru Ungureanu, Ion Milu, Ilie Udilă și alții, promisiuni a căror confirmare merită urmărită, precum acest tînăr naist Marian Bucur din orchestra „Ciocirlia”. Și fiindcă a venit vorba de această orchestră, să semnalăm masiva ei improspă-

tare cu instrumentiști care, în parte luați, reprezintă fiecare o valoare deosebită și o cheazăie pentru calitatea tot mai ridicată a interpretării, îndeosebi în condițiile cînd se bucură de îndrumarea și conducerea competentă a unui muzician de talia lui Constantin Arvinte.

În așteptarea unui mare revirement, pe măsura înapuzabililor comori ale cîntecului nostru popular și vocilor capabile să-l facă să răsună mereu proaspăt și tulburător, să reconștem totuși un anumit progres față de ediția anterioară a întrecerii.

NICULAE STOIAN ■

P.S. Trebuînd să plece într-un turneu peste hotare, Sofia Vico-veanu și-a susținut numerele solistice de concurs odată cu ansamblul său sucevean, bîntuiesc cu cunoscuta strălucire și personalitate, cu timbrul și prezența sa scenică atît de cuceritoare.

F. C. Baia Mare mai mult decât o revelație: un etalon al fotbalului nostru

Mult discutată, încă de la începutul recent încheiatului campionat, formația din Baia Mare a reușit să fie considerată, în unanimitate, drept revelația întrecerii celor mai bune (teoretic, cel puțin) echipe de fotbal ale țării.

Subscriem la acest punct de vedere general însă dorim să-l și „disecăm“. Ce-nscamnă a fi revelația unei competiții și încă pe durata unui an întreg? Pentru unii (cei mai numeroși, probabil) poate echivala cu a obține rezultate neașteptate atât în confruntările directe cu adversari mai bine cotați și a te clasa pe un loc pe care șansa hirtiei nu ți-l rezervase.

În condițiile fotbalului nostru, F.C. Baia Mare a confirmat cele două puncte de vedere expuse, dar a trecut și dincolo de ele prin ceea ce o să arăt pe scurt: acest club de fotbal a reușit să omogenizeze întreaga opinie publică a unei zone nu prea consacrate în sportul cu mingea rotundă, cu toate oscilațiile înregistrate, pe parcurs, a impus definitiv un antrenor (fost mare jucător), neînțeles și sacrificat la București, unde mașinăria de tocat și compromis talente pare mai activă decât prin alte părți, mă refer la Viorel Mateianu, a arătat celor care vor să vadă că în fotbalul authton există spații neexplorate pentru inovație și personalitate, a impus forța morală a colectivului în fața cultului individualității, a dat câștig de cauză modestiei (amenințată și ea la un moment dat de o rapidă ascensiune), a acelei modestii care te face să știi pe ce anume contezi, ce poți executa și ce nu, și care pune de acord aspirațiile cu posibilitățile. Acestea au fost armele sportivilor din Baia Mare, un arsenal deloc impresionant dar care, just

și chiar inteligent folosit, a dus echipa baimăreană pe locul 5 al campionatului, după ce, multă vreme, o instalase în fruntea acestuia. Marca revelație, după opinia mea, a fost aceea că, prin jucătorii săi, Viorel Mateianu a reușit să confrunte fotbalul românesc cu propriile sale slăbiciuni, adică cu lipsa de originalitate în pregătire, cu imobilismul tehnic, cu morala subredă, cu disciplina sovăitoare, cu compromisul și negocierea calității oamenilor, eticii și jocului în sine, adică, mai pe scurt, cu absența unui sistem precis și productiv, începând de la cluburi și sfârșind la reprezentativa națională.

F.C. Baia Mare a demonstrat câtă forță poate avea o idee, atunci când este precisă și clară și aplicată consecvent, într-un domeniu în care, în general, tocmai ideile lipsesc. Aproape egală ca valoare în jocurile de acasă și în cele din deplasare, cu o singură eliminare din teren, cu 41 de puncte înscrise, de către un lot fără vedete dar dispus și capabil să se supună unui sistem bine exersat, interesată să dea satisfacție unui public fidel, deși capricios, să răspundă cum se cuvine unor condiții materiale bune, F.C. Baia Mare a reprezentat mai mult decât revelația campionatului trecut și anume a însemnat o atitudine nouă față de fotbal, un alt mod de a aborda problemele unei echipe și de a rezolva. F.C. Baia Mare, în frunte cu Viorel Mateianu, a așezat, prin comportare și rezultate, fotbalul românesc față în față cu propriile sale slăbiciuni și inadvertențe, dând și speranța unor posibile soluții. Pentru care fapte merită mulțumirile și stima noastră.

EMANUEL VALERIU ■

C. S. Tirgoviște: ambiția jucătorilor și știința antrenorului

Adevărul este că echipa din Tirgoviște, chiar și în campionatul trecut, când aproape toți jucătorii ei erau niște simpli debutanți pe scena mare a fotbalului nostru (excepție făceau Tătaru, Kallo și Coman), n-a prea avut probleme cu retrogradarea. În timp ce alte echipe luptau din răsputeri să recâștige punctele pierdute acasă, C.S. Tirgoviște, fără să exceleze în deplasare, intra de fiecare dată în posesia ambelor puncte, primul semieșec fiind înregistrat înspre finalul turului, când Steaua a făcut meci nul la Tirgoviște, punct care avea să fie imediat recucerit la Ploiești, în dauna Petrolului. Deci, la pas, cum s-ar zice, cu eforturi mai intense doar pe teren propriu, echipa tirgovișteană și-a câștigat dreptul de a rămâne în divizie. Cu toată această lipsă de strălucire, nu puțini dintre specialiștii au fost obligați să-i recunoască antrenorului Nicolae Proca meritul de a fi valorificat la maximum capacitatea de luptă a unei echipe în care fiecare jucător îndeplinea exact sarcinile tehnico-tactice pe care le putea îndeplini. Cu alte cuvinte, marele merit al antrenorului Proca a fost acela că a știut să așeze echipa în teren și să scoată maximum de randament de la fiecare jucător în parte, conform principiului **jucătorul potrivit pe postul potrivit**, principiu care, pentru a fi aplicat, cerea din partea antrenorului câteva lucruri: inteligență, intuiție, talent, încredere, plus, amănunt esențial, cunoașterea exactă a posibilităților de exprimare ale fiecărui jucător în parte.

Această privire de ansamblu, dar și de amănunt, i-a dat antrenorului Proca posibilitatea de a vedea atît copacii, cît și pădurea, astfel încît, în campionatul re-

cent încheiat, necunoscuta echipă a tirgoviștenilor a jucat un rol de mina întâi, cucerind încă din start o poziție frunțasă. Și dacă n-ar fi apărut echipa lui Mateianu, beneficiara, tot din start, a două prețioase victorii, la Petroșani și Hunedoara, plus surprinzătoare poziție de lider, C.S. Tirgoviște s-ar fi impus chiar și din tur atenției marelui public. E adevărat, F.C. Baia Mare venea din B, fan-tezista geometrie a paselor fascina publicul, iar amănunțele din presă privind antrenamentele acestei echipe fulminante au uimit pur și simplu. Au venit însă cele două înfringeri pe teren propriu în fața două Politehnici, cea din Iași și cea din Timișoara, și F.C. Baia Mare s-a stins oarecum, în timp ce echipa tirgovișteană a etalat în continuare aceleași calități pe care Nicolae Proca le șlefuisese cu o răbdare de bijutier: **joc sigur în apărare, muncă multă la mijloc și curaj în atac**. Necunoscuții de-acum un an, Ene, Fl. Grigore, Ștefănescu, Pitaru, Marinescu, E-nache, Sava și Furnică, au atras și vor atrage, sintem siguri, în continuare, atenția specialiștilor.

Dincolo de această convingere, să punctăm încă o dată ideea că o echipă fără valori, inițial, și-a cucerit un loc bine-meritat sub soarele diviziei A datorită deplinei colaborări a două elemente: ambiția jucătorilor care, între timp, au crescut în valoare, și știința antrenorului care a găsit cea mai bună formulă de așezare a echipei în teren. C.S. Tirgoviște, revelație a campionatului recent încheiat, este expresia fericitei conlucrări a acestor două cauze.

VICTOR NIȚA ■

„U“ Cluj-Napoca



Viitorul Scornicești



F. C. M. Galați



AU PROMOVAT ÎN DIVIZIA A

Inversînd ordinea scrierii, vom deschide acest text cu prezentarea Universității din Cluj-Napoca. Vom proceda așa nu din cine știe ce motive sentimentale, ci pentru că, dintre promovatele acestui an, „șepcile roșii“ s-au detașat cel mai clar și cel mai timpuriu în fruntea clasamentului, cîștigîndu-și dreptul de a juca în divizia A cu multe etape înainte de fluierul final al sezonului.

Promovarea formației universitare de pe malurile Someșului trebuie explicată nu doar prin valoarea superioară a componenților lotului, intrînd aici în discuție și atmosfera prielnică și stimulatoare care a însoțit tentativa echipei de a pătrunde în elita fotbalului românesc, înțelegînd prin acest ultim argument sprijinul permanent al tuturor organelor locale, exigența și competența unui public entuziast și, nu în cele din urmă, de rînda jucătorilor de a sărbători printr-o izbîndă de proporții cea de-a 60-a aniversare a clubului.

În tur, cînd la conducerea echipei se afla antrenorul Petre Moldoveanu, „U“ a început în forță, fotbalistii studenți arătîndu-se nu numai talentați, virtutea aproape tradițională în curtea clubului, ci și mai ambițioși și mai harnici decât în anii precedenți. La jumătatea campionatului, cînd Pe-

tre Moldoveanu a plecat, lăsîndu-l la timonă pe Teodor Pop, pînă atunci secund, au existat unele temeri că ascensiunea Universității ar putea fi pusă în pericol, dar foarte tînărul Pop, mai cumpănit decît predecesorul său, dar la fel de priceput și pătimaș în meserie, s-a descurcat de minune, ducînd la bun sfîrșit obiectivul incredînat. În tentativa sa, Teodor Pop s-a bazat pe o garnitură omogenă și voluntară, ale cărei virfuri s-au numit Cîmpeanu, Dobrotă sau Vidican, echipă care a știut să aducă la același numitor comun experiența competițională a lui Moldovan sau Anca, jucători depășiți de 30 de ani, cu neastîmpărul și inerențele copilării ale „noului val“.

Alături de Universitatea, vor mai juca, din toamnă, în divizia A, F.C.M. Galați și Viitorul Scornicești. Dacă despre F.C.M. cititorii cunosc o serie de date, formația dunăreană circînd de mai multe ori în ultimii ani pe drumul dintre primele litere ale alfabetului fotbalistic, atunci se cade să spunem că Viitorul a fost pînă nu demult o grupare anonimă. Reprerzînd o asociație sportivă comunală, prima din istoria fotbalului românesc evoluînd în divizia A, echipa din Scornicești a izbutit în numai 6 ani, cîți au trecut de la înființarea ei, să urce toate treptele ierarhiei balonului rotund, impresionînd prin seriozitatea și dăruirea componenților, care n-au făcut altceva — după vorbele președintelui asociației, Dumitru Dragomir — decît să răspîndească prin strădanii și sudoare minunate condiții puse la dispoziție de forurile locale de partid și de stat.

După 4 ani de ucenicie în divizia C, Viitorul a promovat, în 1978, sub conducerea tehnică a lui Tache Macri, în eșalonul imediat superior, propunîndu-și o comportare cît mai demnă, un loc între primele 10 echipe ale seriei. Dată fiind condiția lotului, 14 jucători, un singur transfer, nici acela spectaculos, cîțiva fotbalisti aflați în formație încă de pe vremea cînd aceasta activa în campionatul județean, Viitorul n-a sperat la mai mult, dar surprinzătoare victorii obținute la Sibiu și Ploiești, ultima în fața unei garnituri cu declarate pretenții la promovare, au impins echipa olteană în fruntea

clasamentului. Nici atunci, după consumarea unui sfert din partidele sezonului, candidatele la un loc în divizia A, Rapid, Metalul, Petrolul, celalalte, n-au acordat prea mare atenție grupării antrenate acum de Dumitru Anescu și Ion Circumărescu, considerînd-o un lider de conjunctură. Dar ceea ce părea să fie un foc de paie n-a fost! Exploatînd la maximum avantajul terenului propriu, un singur meci egal în 17 partide, jucînd dezinvolt și fără complexe peste tot, avînd 2 fundași centrali, Martinescu (căpitanul echipei) și Mincu, despre care, după înființarea de la București, cu Autobuzul, Valentin Stănescu zicea că „parcă nu știu să greșească“, o linie de mijloc condusă cu abilitate de Ștefan Badea și un golgeter de temut, pe nume Șoarece, Viitorul a cîștigat seria nu fără emoții, dar absolut meritat.

Scriînd despre gruparea din Scornicești, e de datoria noastră să scriem cîteva cuvinte despre actualul ei antrenor principal, Dumitru Anescu. Crescut la Rîmnicu Vilcea, unde a jucat și unde și-a început cariera de antrenor, Dumitru Anescu nu e la prima sa performanță de răsune. Cu el, Chimia Rîmnicu Vilcea a cîștigat, în 1974, Cupa României și a promovat în A, în anul imediat următor, Cîteva cuvinte despre F.C.M. Galați, a cărei promovare n-a purtat prea mult pecetea surprizei, fără ca acest lucru să însemne că ea a fost mai puțin meritată. Cu 2 antrenori aflați mai degrabă la început de carieră, Mircea Nedelcu și Dumitru Boeru, echipa gălățeană a animat încă din primele etape seria, desprînzîndu-se la 4 puncte după jumătate din meciurile campionatului, avînd de luptat împotriva unui singur adversar redutabil, Steagul roșu Brașov, în condițiile în care gruparea din Constanța, de la care se aștepta să forțeze revenirea în A, a traversat un an slab, acuzînd se pare o schimbare prea bruscă de generații. Mai puțin răsfațată ca altădată, fermitatea antrenorului Nedelcu și-a spus cuvîntul, bucurîndu-se de grija permanentă și competența a organelor locale, fotbalistii gălățeni n-au avut, spre deosebire de alți ani, nici un moment de cădere, echipa trecînd foarte bine peste clipele, asemuite de unii cu o catastrofă, plecării lui Oblemenco și Deselnicu. Restructurînd ideea de joc în atac, adică renunțînd la mingile pe sus din capza înălțimii reduse a jucătorilor din față, Majaru, Cramer, Florea și Orac nedepășînd 1,70, echipa și-a dominat partenerul de întrecere mai ales prin tehnicitatea superioară a compartimentelor ofensive, apărarea rămînd cel mai adesea datoare, indeobște datorită prestației nesigure și nu o dată nervoase a fundașului central Constantinescu.

Noilor promovate, mult succes!

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Scurta poveste a unor „angrosiști” care au cărat din depozite opt vagoane de griu, fără să fie simțiți de nimeni, și câteva din pildele acestei istorii

Numele: Marin Albadi. Vîrsta: 50 de ani. Domiciliul: satul Brănești, comuna Vinători, județul Mehedinți. Cloban la I.A.S. Rogova. Mic de stat, fără astimpăr, priviri jucăuse. Poznaș (la miliție, în timpul cercetărilor, strîngea varul de pe pereți cu amindouă miinile și-l înghitea să facă febră). N-a învățat deloc carte, reușind mereu să scape de chestia asta. În ultima vreme își luase un lung concediu medical, stare în care l-au găsit și organele de miliție. În această perioadă a pus la cale și lovitura cu griul. În stil mare, de angrosist. A găsit cițiva „băieți” interesați și într-o singură vară au reușit să vîndă spre folosul și prosperitatea personală 8 (opt) vagoane de griu și porumb. Mai ales griu. Griu frumos, bob curat, griu care exista în bazele de recepție. Griu care, mai tîrziu, a existat numai în registrele bazelor de recepție. Griu care ar mai fi existat și azi în aceleași baze dacă...

CUM A ÎNCEPUT UN CONCEDIU MEDICAL

Se făcu, așa cum se fac multe pe lume, că fata lui Marin Albadi se îndrăgosti de Ion Tudorică. Albadi dădu din cap cu înțelegere: tinerete, tinerete. Bun părinte ești dacă te preocupi: cine e băiatul și ce face el. Băiatul era laborant la baza de recepție, și era îndrăgostit lulea de fată. M.A. s-a dus să-l vadă și el. Dacă l-o place, s-a făcut. Era primăvară. Se încălzește bine și da spre vară. M.A. l-a văzut pe Tudorică, dar l-a plăcut și mai mult pe Răcuțeanu. Răcuțeanu Vasile,

șeful bazei de recepție. Și-au adus aminte că s-au mai cunoscut odată, „zece, unspe ani” în urmă. Și-au vorbit de împliniri, d-ale vieții, Albadi l-a bătut pe Tudorică pe umăr și i-a zis lui Răcuțeanu scurt dar cald: laborantul tău e ginerele meu. Ea, fata, s-a înroșit toată. Și a plecat capul. Primăvară.

Copiii cu ale lor, Răcuțeanu cu griul și Albadi cu ale lui, mai exact cu ai lui. Se scarpină blind după ureche, pică o idee: ne trebuie șoferi. A găsit șoferi 4 flăcăi zdraveni, 3 de la Autobaza I.T.A. Mehedinți, 1 de la I.T.A. Vinju Mare. După nume ar veni cam astfel: Cornea Petre, Tudor Gheorghe, Tulbă Florian, Tudor Dumitru. Și unde nu începe un du-te vino al griului, în scripte, ba la moară, ba la alte baze de recepție, în realitate la tarabele piețelor, mai ales în Tirgu Jiu, că pe drum s-au mai prins și alții. Vulpașin Dumitru, șef de depozit, Drăghici Vasile, șef depozit la o altă bază. Popescu Tiliică, zilier pe unde va, cu mașină proprie, și unul Tărăbuță Dumitru. Vagoanele cu griu zburdau spre piață și în același timp își făceau datoria, conștiincios, în actele bazelor de recepție. Într-o vară, 8 vagoane.

CITEVA ÎNTREBĂRI LA SPARTUL TIRGULULUI...

● De ce la I.T.A. Mehedinți nu se controlează identitatea celor care închiriau ditamai autocamioanele pentru interese personale chiar în campanie? (Tovarășii ar fi putut să constate că Albadi închiria pe

numele consătenilor fără ca aceștia să știe ceva.)

● De ce nu se controla prezența mașinilor în autobază? (Tudor Gheorghe a afirmat că ținea mașina acasă și cite o săptămînă fără să se știe la autobază.)

● Cine trebuie să controleze munca laboranților? Șeful de depozit? Șeful bazei? Tovarășii de la Întreprinderea de valorificare a cerealelor și plantelor tehnice? (Cercetările au arătat că dacă toți laboranții și-ar fi văzut de treabă ca lumea, s-ar fi putut constata ușor că se fura ca în codru.)

O NEDUMERIRE...

Nu înțelegem pentru ce o bază de recepție nu trebuie să aibă o poartă, un portar și un registru de poartă.

ȘI UN INTERVIU LA ZI

cu Dumitru Brebenaru, șeful bazei. Nu știi cînd intri în autobază. Poți să fii oricînd înăuntru sau afară. Nimeni nu te întreabă nimic. În dreapta o grămadă de griu amestecat cu un fel de rumeguș murdar. Sat fără ciini. Un camion care vine încărcat (sau care pleacă la fel) trebuie să oprească pe un cîntar basculă. Poate însă s-o ia și pe alături. Gropi, noroi, utilaje aruncate care încotro.

— Tovarășe Brebenaru, paznici aveți?

— Unul singur, noaptea.

— Se poate fura.

— Nu pot să neg.

— Omul de noapte e de la paza militarizată?

— Nu, pentru că aceștia n-au vrut să ne ia.

— De ce?

— Ne-au spus că depozitul nu este împrejmuit și nu este asigurat.

— Aveau dreptate.

— Acuma e încă bine. Dar mai acum cităva vreme, erau împrejur nise familii care creșteau porci. Cu ce credeți că îi creșteau?

— E limpede, deși nu înțeleg de ce vă bucurați. Știți ce cantități aveți în depozit?

— Scriptic da, faptic doar la inventare.

— Vă cunoașteți șefii de depozit? Vă întreb dacă îi cunoașteți bine, adică ce fel de oameni sînt, ce garanții morale oferă?

— Da.

— Băgați mina în foc pentru ei?

— Ei, cum s-o bag! Fiecare în tura lui e suveran și răspunde.

— Drăghici Vasile era șef de depozit aici. De unde știi că numai el fura?

— Pe asta l-au prins. Eu n-am știut nimic.

EPILOG

„Pe asta l-au prins”. Dacă nu-i prindea miliția pe toți, vagoanele furate se înmulțeau. Și uite așa M.A. își mai lua un concediu medical, camioanele I.T.A. treceau încet-încet în antrepriza lui (pe numele tuturor sătenilor vii și răposați din comuna Vinători), bazele de recepție își deschideau o anexă în piața din Tg. Jiu, oșpetele băieților angrosiști se țineau lanț (poate deschideau vreun han chiar în pădurea de la Balota, unde se întilneau, citeodată, camionagii cu Albadi), mă rog, dar cite lucruri minunate nu li se puteau întimpla dacă nu-i prindea miliția!

Dar de nepăsarea și neglijența celor puși să gestioneze avutul țării cine se îngrijește?

MIRCEA RAICIU ■

Un autobuz pentru socru lu' șefu

— FILTRU TOTAL LA BRAILA: CURSELE CLANDESTINE ȘI PARCĂRILE LA DOMICILIU —

Duminică, ora 23, la Brăila: participăm alături de citeva echipaje ale miliției, serviciul circulației, la o acțiune, un fel de filtru total, care are în obiectiv modul în care sînt gospodărite mijloacele de transport și consumul rațional de combustibili și lubrifianți. De ce tocmai duminică noaptea? Pentru că duminică noaptea, activitatea productivă este în bună parte întreruptă, iar pe șosele și prin fața porților circulă sau stau parcate mașini care, în mare majoritate, sînt folosite în scopuri personale.

Rulăm pe strada Vidin, tot în Brăila. Strada e pustie, dar iată, două faruri puternice ne orbesc: un autobuz, plin cu... nuntași, aveam să aflăm, ne apare în față. Șoferul virează la dreapta, ne angajăm în urmărirea lui, pentru că sergentul major Dumitru Anghel este convins că e vorba de „un veritabil transport clandestin”. Autobuzul este proprietatea Clubului sportiv „Progresul”, iar șoferul se numește Nicu Manole. Are foaie de parcurs, dar nu aște foaie de taxare, așa că lucrătorul de miliție califică transportul ilegal.

— De ce nu aveți forme legale pentru transportul persoanele?

— Dacă nu mi s-au dat! Mie mi-a spus președintele clubului, tovarășul Andonescu, astfel: „Te duci și-l servești pe socrul mic”. Și eu îl servesc.

Socrul mic, Stanciu Budur, este, aflăm noi, portar la „Progresul”. Nu în poarta echipei de fotbal, ci în poarta întreprin-

derii. N-am avea nimic împotriva dacă atît președintele comitetului sindicatului, cît și președintele clubului sportiv ar fi vrut să-l servească pe socrul mic; dar să-l servească cu acte în regulă. Așa, cele patru transporturi de nuntași, dintr-un capăt în celălalt al orașului, apar, acum, la control, abuzive și ești îndemnat să crezi că, dacă socrul mic are la dispoziție un autobuz, atunci socrul mare dispune de un vapor.

Pe strada Andrei Cocos, în același cartier, două bascule sînt parcate la domiciliu. Una din ele, de șapte tone, este folosită de șoferul Stroe Tudorel, de la I.J.G.C.L., drept taxi. Vom comenta mai puțin însă aceste cazuri, pentru că, iată, sîntem chemați de echipajele care patrulază în județ. De la Valea Cinepii, ni se comunică: „Nicolae Cojocaru, șofer pe autoutilitara 31-BR-6093, Șantierul de utilaj greu terasier, coloana Bărăganu, nu s-a prezentat cu mașina la garaj de 4 (patru) zile, pe motiv că nu are unde spăla mașina”. Motivul lui N. Cojocaru este, desigur, cusut cu ață albă, că n-o fi spălat mașina în fiecare zi. Urmare abuzului său, de a se plimba în afara programului cu mașina și pe benzina întreprinderii, adică a statului, a fost amendat cu frumusea sumă de 2000 lei. Echipajul din Ianca face, de asemenea, apel: plutonierul Vasile Ciubotaru ne face cunoscut că șoferul Dumitru Cantea, C. Năstase, Eugeniu Parimica, toți de la Schela de foraj-extracție Oprisănești, au folosit mijloacele de

transport pe care le conduc în scopuri personale. Au fost sancționați cu amendă.

Între timp, noi am ajuns în cartierul Viziru, unde foarte multe mijloace de transport sînt parcate la domiciliu: un autobuz (31-BR-635) e parcat în Calea Călarăși. Este, se pare, al Stațiunii de cercetări agrozootehnice; o altă mașină, de citeva tone, de la Autobaza 4 comerț, un „TV” pentru asistență tehnică (31-BR-3081) al I.A.S. Insula Mare a Brăilei, un alt „TV” (31-GL-7825), al T.C.I.F. Galați, șofer Peltea Fănică, este parcat în cartierul „Radu Negru”. Prin metodele cunoscute de lucrătorii de miliție, aceste autovehicule au fost deschise, au fost ridicate actele acolo unde s-au găsit, iar în loc îi s-a lăsat conducătorilor auto cite o invitație la serviciul de circulație. Desigur, li se vor aplica amenzi, vor fi avertizați, li se vor face adrese la conducerile întreprinderilor, dar aceste lucruri s-au mai făcut și, așa cum e de părere și căpitanul Constantin Tănăsioiu, deeful biroului circulației la miliția municipală, ele devin, prin frecvența cu care se repetă, o sursă care proliferază abuzul, risipa de benzină și uleiuri, într-un cuvînt, paguba. Una din cauze este și aceea că sînt conducători de unități care tratează cu duhul blîndeții aceste ilegalități.

— În acțiunile noastre anterioare, ne spune căpitanul C. Tănăsioiu, am întilnit unele cazuri care ne îndreptățesc să facem această afirmație: într-una din zile, șoferul Demit Chirilov, de la I.U.G. „Progresul”, a parcat o autobasculantă de 16 tone în fața porții, pe strada Ion Ghica nr. 39; venise să servească masa, spunea el, și cu această ocazie l-am surprins susținînd 20 litri de motorină din rezervorul mașinii. Noi am luat măsurile pe care ni

le recomandă legea.

— Dumneavoastră ce măsuri propuneți? I-am întrebat pe căpitanul Constantin Costandache, șeful biroului circulației la inspectoratul județean de miliție Brăila.

— În acțiunile noastre trebuie să fim ajutați de toate organele care coordonează activitatea de transport, de conducerile întreprinderilor, de organele de control financiar: ele trebuie să controleze dacă mașinile de tip ARO, immatriculate în grupele „21” și „31”, sînt folosite la regimul pentru care au fost immatriculate. În practică, noi constatăm că prea multe din aceste mașini sînt folosite în alte scopuri, neproductive, au devenit pur și simplu „mașina șefului”. De ce? Pentru că au cotă de benzină nelimitată și pentru că, prin falsuri, se justifică toate cursele: apare că a transportat piatră, piese de tot felul, ciment sau nisip. Dacă oamenii de la controlul financiar intern și-ar face datoria, aceste falsuri, ilegalități s-ar constata ușor. Același lucru se întimplă și cu mașinile închiriate de la autobaze. Alți conducători auto circulă cu vitezometrele defecte, pentru că le convine foarte mult: parcurg 100 de kilometri, iar în foaia de parcurs trec două sau chiar trei sute. În felul acesta își creează stocuri de benzină pe care o valorifică. Avem astfel de exemple. Trebuie deci mai ales ca șefii de coloane, șefii de garaje să-și facă datoria: să monteze pe mașini aparate în stare de funcționare, sigilate, să se menționeze în foaia de parcurs kilometrajul de la plecarea și de la sosire. Trebuie, de asemenea, întocmite în fiecare seară procese verbale de parcure, să se vadă ce mașini nu sînt garate la garajul întreprinderii și de ce nu sînt.

N. GRIGORE MĂRĂȘANU ■

Cînd mașina e considerată

o sculă oarecare

Cînd încredințază șoferului transportul unor oameni — și încă la distanțe de sute de km —, șeful unității își asumă o mare răspundere.

Șoferilor li se dau informații despre starea timpului, a drumurilor ce le vor parcurge, sînt instruiți cum să conducă în punctele periculoase de pe arterele rutiere respective, li se indică exact traseul ce îl vor parcurge — de așa natură încît să se evite ocoliri păgubitoare atît pentru unitatea respectivă (combustibil risipit), cît și pentru pasagerii care doresc să-și drămuiască cît mai bine timpul.

Mai sînt însă din păcate unități — printre care se numără și Șantierul de sisturi „Banatul” Anina, unde asemenea

curse nu se bucură de mai multă atenție în comparație cu un transport oarecare, să zicem de nisip, de pietriș etc.

Ing. Dumitru Turnă, șeful șantierului sus-amintit, dispune în scris șefului serviciului de aprovizionare, Nicolae Armaș — care răspunde și de transporturile auto la unitatea respectivă — ca autoutilitara nr. 21-HD-3444 să transporte a doua zi 8 oameni ai muncii de la șantierul sus-menționat în comuna de domiciliu Bistretu, județul Dolj. Mașina pleacă la drum cu defecțiuni la sistemul de frînare, deși șeful coloanei auto, Pavel Turnea, face chiar proba autoutilitarei și certifică pe foaia de parcurs „starea bună” a mașinii!

Cursa care urma să străbată, cu opt oameni, un traseu dificil este încredințată unui șofer fără experiență (permis de conducere obținut la sfîrșitul anului 1978), folosit cu predilecție în incintă.

ARO-ul nu parcurge nici 30 de km și intrînd cu viteză în vîdită disproporție cu starea timpului și a carosabilului drumului (ploaia și asfaltul era umed) într-o curbă deosebit de periculoasă, se izbeste cu partea stîngă în peridocul unui autotrolu.

Aripa din stînga a ARO-ului este smulșă și rămîne agățată de autovehiculul greu. Drumul este semănat cu bucăți de tablă, de prelată, cu cioburi etc.

Cu un gest reflex, sesizînd pericolul deosebit, șoferul își aplecă corpul spre dreapta și evită astfel să fie lovit în plin de scheletul metalic al autotrolului. Cel trei ocupanți ai băncii din stînga sînt însă „măturati” din mașină și sfîșiți de proeminențele metalice ale autovehiculului greu. Trei tineri muncitori, nerăbdători să-și revadă familiile, își pierd viața în cel mai stupid mod.

Controlul făcut ulterior la autocoloana șantierului constată că la unitatea respectivă fiecare șofer pleacă oricînd și oriunde



li pofteste inima, că mulți dintre conducătorii auto folosesc autovehiculele statului nu pentru producție ci pentru rezolvarea propriilor lor interese, că „întreținerea” mașinilor se face de către 3 mecanici, dintre care doar unul este cu adevărat mecanic auto.

Colonel VICTOR BEDA ■

Ghinionist la zaruri, fură transcontainere

La un moment dat, între Gara C.F.R. de mărfuri „16 Februarie” și Întreprinderea textilă Cisnădie s-a iscat o dispută fără precedent: una din părțile în litigiu afirma, iar cealaltă nega că s-a expediat un container cu nu mai puțin de 253 covoare, în valoare de 464 000 lei.

Cu toate verificările făcute la gară, pe traseu și la beneficiar, transcontainerul cu cele 253 covoare era de negăsit.

Colac peste pupăză, cu ocazia încercărilor de a descoperi transcontainerul „rătăcit”, se constată cu stupeoare că dispăruseră, dealtfel, mai multe: unul cu 5 garnituri de mobilă, unul cu 22 tone zahăr,

altul cu țigări, valoarea totală a mărfurilor respective depășind 1 200 000 lei.

În sfîrșit, miliția transporturi este anunțată și o echipă operativă alcătuită din ofițerii Gheorghe Tîrlea, Alexandru Guță, Ilie Cornaciu, Dan Custurov, Mircea Mihăilescu, subofițerii Costache Podariu și Costică Luca intră în alertă. După investigații laborioase, care au prilejuit și constatări deosebit de regretabile cu privire la dezordinea și superficialitatea care domneau la Gara „16 Februarie”, echipa operativă îl reperează și-l ține un timp sub supraveghere pe șoferul Ion Costache, 26 ani de la Autobaza nr. 9, al cărui mod de viață devenise în ultimul timp suspect:

cu toate că, stăpînit de viciul jocurilor de noroc, cheltuia sume mari de bani. Ion Costache își cumpăraseră totuși de curînd un autoturism nou, era văzut mereu în locuri de lux, ceea ce contrasta puternic cu posibilitățile lui legale de cîștig.

Concluziile desprinse din analiza datelor referitoare la împrejurările dispariției transcontainerelor amînțite îl indicau pe Ion Costache ca posibil autor al furturilor, ceea ce a impus intensificarea măsurilor de supraveghere a acestuia.

Așa se face că, în urma indicațiilor primite de la ofițerii judiciari, șeful serviciului transporturi de la Fabrica de țigărete București, Ion Nestor, îl surprinde pe șoferul Ion Costache cînd încerca să plece cu un transcontainer plin, fără să îndeplinească formalitățile legale.

Reținut de miliție și cercetat, acesta a

recunoscut că este autorul a încă 5 furturi de transcontainere cu mărfuri, pe care le-a abandonat în diverse locuri din Capitală, o mare parte din produse fiind vîndute la indivizi incorecți ca Gheorghe Mihalache, gestionar la un magazin alimentar din Soseana Giurgiului care a cumpărat 12 000 kg zahăr la jumătate de pret sau Gheorghe Cristea din comuna Chiajna, unchi al infractorului, care nu numai că a cumpărat mobilă la prețuri derizorii, dar a primit și cadouri, deși își dădea seama că acestea provin din furt, mari cantități de țigări ascunzîndu-le în cavoul familiei sale.

Urmează ca toți cei ce au manifestat atîtă superficialitate în încredințarea transcontainerelor cu mărfuri să fie, la rîndul lor, trasi la răspundere pentru atitudinea de gură cască...

MIHAI GROZAVU ■

Securitatea europeană — permanență a politicii externe a României (V)

MADRID — 1980

In noiembrie 1980 se vor deschide, la Madrid, lucrările unei noi și importante reuniuni a celor 35 de state participante la Conferința pentru securitate și cooperare în Europa (C.S.C.E.). A doua de la încheierea C.S.C.E. (august 1975) și decisă de predecesora ei (Belgrad, octombrie 1977 — martie 1978) reuniunea de la Madrid se înscrie în continuitatea procesului inaugurat prin semnarea Actului final de la Helsinki și este chemată să semnifice un moment de reală dinamizare a înfăptuirii obiectivelor și principiilor înscrise în acesta. Ea are menirea să convingă și să adopte măsuri concrete privind dezvoltarea neîngrădită a schimburilor comerciale, a cooperării economice, tehnico-științifice în alte domenii și îndeosebi măsuri de dezangajare militară și dezarmare în Europa.

Subliniem o astfel de îndatorire a reuniunii de la Madrid privind dezangajarea militară și dezarmarea, întrucât în această sferă nu s-a realizat mai nimic, nu s-a ajuns la nici o înțelegere obiectivă. Paralel cu declarațiile despre importanța securității europene, concomitent cu desfășurarea unor negocieri militare, asistăm la supra-dimensionarea de la an la an a bugetelor militare, la intensificarea fără precedent a cursei înarmărilor, la perfecționarea și sofisticarea nebănuită a unor arme și armamente. Și toate acestea nu vizează decât distrugerea adversarului imaginar, adică, în mod concret, a Omului, a oamenilor, a civilizației lor materiale și spirituale.

În pofida acestor realități profunde, triste și deosebit de îngrijorătoare, compartimentul esențial al securității europene — problema militară — a rămas cel mai descoperit din punctul de vedere al măsurilor practice, cel mai evitat invocându-se, de către unii, complexitatea și dificultățile pe care le prezintă abordarea lui.

Subliniind necesitatea obiectivă a amplificării schimburilor comerciale, economice, științifice și culturale, România, conducerea partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu personal, acționează cu deosebită hotărâre pentru a determina începerea procesului de dezangajare militară și dezarmare în Europa, demonstrând în modul cel mai convingător că în absența unor măsuri concrete în această privință adevărata securitate a continentului — și nu numai a lui — rămâne o iluzie, că evoluțiile pozitive din Europa sînt lipsite de stabilitatea necesară, de forța capabilă să se opună reculului.

Experiența anilor de după încheierea C.S.C.E., recrudescența unor fenomene negative, dar mai ales învățămintele insuccesului reuniunii de la Belgrad — la care în problemele fundamentale ale securității și cooperării nu s-au putut adopta nici un fel de măsuri concrete — sînt tot atâtea motive pentru ca statele semnatare ale Actului final să pregătească, împreună, și cât mai temeinic, viitoarea întâlnire de la Madrid.

Va fi esențială înțelegerea, de către toți, că întâlnirile în cadrul C.S.C.E. trebuie să constituie un adevărat efort colectiv pentru a dezvolta ceea ce este pozitiv în relațiile intereuropene, să consolideze notele comune derivând din interesele fiecărui popor, să asigure de fiecare dată avansuri semnificative și profitabile pentru cauza securității și cooperării, pentru punerea în viață a Actului final.

O asemenea înțelegere fundamentală ar bara calea unor tendințe de a transforma reuniunile C.S.C.E. în tribune de confruntări ideologice și filozofice cu privire la deosebiri și divergențe ce decurg din orînduirile și sistemele sociale diferite în care trăiesc țările participante. Astfel de deosebiri și divergențe există în mod obiectiv și nu le descoperim acum. Ștute de multă vreme, aceste deosebiri și divergențe nu ne-au împiedicat să pregătim laolaltă cea mai importantă întâlnire din istoria Europei — Conferința pentru securitate și cooperare — n-au împiedicat elaborarea colectivă a documentelor ei și nici semnarea Actului final de către înalții reprezentanți ai statelor.

Spunem toate acestea pentru a sublinia cât este de important ca la reuniunea de la Madrid să nu se revină la ceea ce nu e posibil de rezolvat, să se evite cu orice preț polemici inutile și deplasarea dezbaterilor spre probleme lăturale, sterile și abstracte, să nu se încerce plata unor polițe pentru chestiuni nerezolvate în altă parte, să nu se blocheze lucrările aducînd în scenă ce nu-i rațional și nu ține de competențele reuniunii, să nu prevaleze mentalități și concepții care n-au nimic cu dorința de a merge în sensul înțelegerii și destinderii, cooperării și securității.

In această privință — pregătirea reuniunii de la Madrid — România a oferit, și de această dată, un exemplu dintre cele mai edificatoare. Nu credem că există alt șef de stat care să fi subliniat cu atîta constanță, așa cum o face președintele României, importanța pregătirii temeinice a reuniunii de la Madrid, sarcinile și obiectivele acesteia. Nu există nici o cuvîntare a tovarășului Nicolae Ceaușescu referitoare la politica externă, nu există întâlniri și convorbire cu personalități politice străine, documente și înțelegeri convenite la nivelul șefului statului, în care să nu se sublinieze importanța securității și

cooperării în Europa, să nu se evidențieze necesitatea pregătirii temeinice a reuniunii de la Madrid.

„Considerăm — declara tovarășul Nicolae Ceaușescu — că reuniunea de la Madrid trebuie să fie astfel pregătită încît să dea un nou impuls în direcția înfăptuirii documentelor de la Helsinki. Pentru aceasta noi apreciem că este necesară intensificarea contactelor dintre guverne, dar și dintre forțele politice și popoarele din țările europene spre a se asigura continuarea politicii de destindere, de securitate și pace”.

Pregătirea temeinică a reuniunii de la Madrid nu se poate realiza decît prin acțiuni practice, prin propuneri foarte concrete și printr-o conlucrare întemeiată pe efortul și dorința comună de a depăși un anumit imobilism și de a face din întâlnirea respectivă un veritabil moment de referință al drumului spre înfăptuirea unei reale securități și cooperări europene.

Se poate spune că pregătirea reuniunii de la Madrid este în plină desfășurare. Au început deja consultările bi și multilaterale, se deliberează încă asupra intențiilor, se formulează noi propuneri, idei și sugestii, se fac analize ale modului în care se aplică Actul final pe plan național și în raporturile cu fiecare dintre semnatarii acestuia.

In contextul acestor pregătiri, consultările între state, bi și multilaterale, schimburile de opinii privind organizarea reuniunii și îndeosebi conținutul problematicii ei, au un rol deosebit și din această cauză ele trebuie să se practice pe scară largă și repetat. Consultările multilaterale nu pot fi însă înțelese restrictiv, adică posibile doar la scara organismelor comune și a alianțelor militare. Nu se poate exclude, în caz de necesitate, o consultare multilaterală la care să fie reprezentate adecvat toate statele semnatare ale Actului final. O astfel de consultare ar îngădui un larg schimb de păreri privind conținutul lucrărilor reuniunii de la Madrid, ar clarifica, din timp, eventuale neînțelegeri, ar putea determina evitarea unor neajunsuri care au impietat asupra rezultatelor întâlnirii de la Belgrad.

Succesul reuniunii de la Madrid va depinde în bună parte și de natura propunerilor ce vor fi prezentate și asupra cărora trebuie să se realizeze consensul tuturor participanților. Pe lângă efortul constructiv al majorității statelor de a chibzui asupra elaborării unor propuneri concrete, de a aduce contribuții efective la întărirea securității și cooperării în Europa, la înfăptuirea Actului final, se observă și unele tendințe de a plasa lucrurile la limite minime sau de a scoate de sub incidența C.S.C.E. subiecte deosebit de importante.

Se evocă, de pildă, necesitatea unei selecții a numeroaselor propuneri pe care statele le-au avansat deja la reuniunea de la Belgrad, selecție care să rețină numai pe cele asupra cărora consensul apare cel mai posibil. Dacă restrîngerea propunerilor respective apare justificată (la Belgrad s-au făcut peste 100) nu poate fi însă acceptată ideea aducerii lor la cel mai scăzut numitor comun pe motiv că astfel li s-ar asigura adoptarea fără dificultăți.

Atît vechile propuneri, cît și cele ce vor fi formulate de acum încolo, să fie concentrate asupra aspectelor fundamentale ale securității și cooperării europene, să se refere la toate capitolele Actului final și în mod deosebit la cele privind dezangajarea militară și dezarmarea. Propunerile și celelalte măsuri ce vor fi adoptate la Madrid trebuie să exprime voința statelor participante de a da substanță procesului la care s-au angajat la C.S.C.E., de a asigura continuitate, chiar și în forme mai organizate, evoluțiilor pozitive în care sînt implicate, hotărîrea lor de a nu permite destabilizări și reveniri la situațiile pline de încordare. Va fi necesar să se convină organizarea unei noi întâlniri de genul celor de la Belgrad și Madrid, precum și convocarea unor reuniuni de experți care, pe baza unui mandat precis, să studieze posibilitățile concrete de mărire a securității și dezvoltare a cooperării în domenii specifice.

România participă activ la pregătirea reuniunii de la Madrid și, consecventă concepției și pozițiilor sale în materie de politică externă, va promova, în continuare, idei și propuneri care să servească pe deplin cauzei securității și păcii, înțelegerii și colaborării între popoarele Europei și ale lumii.

Modul în care se pregătește fiecare stat, interesul de care se dă dovadă față de ideile, sugestiile și propunerile altora, declararea intențiilor de a colabora pentru ca reuniunea de la Madrid să fie un succes, par a fi de bun augur.

Distanța de eveniment și experiențe nu îndepărtate nu ne dau însă dreptul decît la un optimism ponderat. Evoluțiile ulterioare, climatul politic general din perioada premergătoare și mai ales din cea a desfășurării lucrărilor vor juca un rol important, vor influența, fără îndoială, rezultatele reuniunii. Să sperăm că vom fi lipsiți de surprize adverse și că va învinge dorința — în cazul că va fi colectivă — de a face din întâlnirea de la Madrid, un succes remarcabil, o bază încurajatoare pentru viitoarele reuniuni C.S.C.E.

DUMITRU ANINOIU ■

Criza petrolieră — argument pentru echitate

Problemele energetice se află din nou în primul plan al actualității. Se vorbește tot mai insistent de criză petrolieră, de creșterea spectaculoasă de prețuri, de măsuri de raționalizare a consumului, de economii și stocuri de rezervă.

Planeta este cuprinsă din nou de criza energetică, scrie revista franceză „Le Point”, și aceasta pare a nu mai fi un simplu fapt conjunctural, cu efecte trecătoare, ci un fenomen de lungă durată, cu adînci implicații. Semnificativ, această constatare deloc optimistă și-a făcut loc și în cuprinsul comunicatului final al reuniunii ministeriale desfășurată nu de mult la Paris, sub egida Agenției Internaționale pentru Energie, și la care au participat factorii de resort din 20 de țări industrializate, mai puțin Franța. Situația provocată de penuria de petrol în lumea occidentală, se spune în document, „este serioasă și susceptibilă să dureze”, ea putînd să provoace, în anii viitori, „constringeri economice majore pentru țările industrializate și pentru țările în curs de dezvoltare”.

Cauzele actualei stări de fapt sînt, evident, multiple și complexe. Se invocă adeseori, ca principală explicație, creșterea de-a dreptul spectaculoasă înregistrată în acest an de prețul petrolului ca și reducerea cu cinci procente a ofertei pe piața petrolieră mondială. Nimeni nu poate, desigur, să minimalizeze importanța acestor cauze, dar ele nu sînt decît reversul unei situații, al unor contradicții din ce în ce mai acute între producători și consumatori. Și este clar că, în esență — așa cum s-a subliniat în repetate rânduri și cu prilejul sesiunii UNCTAD-V de la Manila — dacă se poate vorbi de o criză energetică în lumea de azi, atunci cauzele profunde, adevăratele cauze ale acesteia trebuie căutate în primul rînd în criza actualului sistem economic internațional, în perpetuarea decalajelor dintre state, în promovarea unor raporturi comerciale avantajoase pentru țările bogate și adeseori dezastruoase pentru statele „lumii a treia”. Dealtfel, un simptom elocvent îl constituie chiar faptul că cele 20 de țări participante la recenta reuniune de la Paris consumă, numai ele, peste trei pătrimi din întreaga producție mondială de petrol.

Se afirmă adeseori, scrie revista franceză „Economie et politique”, că statele exportatoare de petrol (în majoritate în curs de dezvoltare), care au hotărît recent sporirea prețurilor la țitel, ar fi în parte responsabile pentru inflația și dificultățile ce confruntă țările occidentale. În realitate, menționează revista, prin majorarea prețurilor la principalul lor produs de export, producătorii nu au făcut altceva decît să reducă pierderile pe care, la rîndul lor, le înregistrează ca urmare a aplicării așa-numitei „foarfeci a prețurilor” de pe piața internațională, ca și a deprecierei continue a valorii dolarului.

Totodată, o serie de state industrializate pun actuala penurie de combustibil exclusiv pe seama reducerii producției într-o serie de țări furnizoare.

Dar, oricare ar fi argumentele sau contraargumentele, criza petrolieră există, consecințele ei se fac tot mai simțite pretutindeni în lume. În numeroase țări se iau măsuri riguroase de limitare a consumului, de economisire a carburanților, de utilizare cit mai eficientă a energiei existente. Cercetători din lumea întreagă încearcă să-și aducă și ei contribuția în domeniu. Și probabil foamea de energie a Terrei va impune, în perspectivă, găsirea unor noi soluții tehnologice menite să reducă, dacă nu să elimine, spectrul amenințător al unor noi crize, sau al epuizării tradiționalelor resurse de „aur negru”.

Dar, tot în numele viitorului, al răspunderii pentru acest viitor, actualul dosar al crizei petroliere se constituie într-un veritabil argument. Un argument puternic pentru o lume a raporturilor echitabile, pentru o lume în care unii să nu mai risipească ceea ce altora le lipsește, un argument pentru concretizarea unor măsuri pe potrivă intereselor fundamentale ale progresului și dezvoltării tuturor popoarelor. Iar soluțiile viabile, trainice și juste nu pot fi decît restructurarea întregului sistem perimat de relații economice internaționale, în contextul larg al edificării noii ordini economice mondiale.

AUREL PERVA ■



(Din „Ilustrovane Politika” — R.S.F. Iugoslavia)

Ochii și urechile lumii

A trage sau a întreba?

În zilele în care o populație de candidați francezi se pregătea să răspundă la subiectele filozofice care i se propuneau la bacalaureat, de pildă:

a justifică violența printr-un discurs, înseamnă a te contrazice? certitudinea de a fi muritor este un obstacol în realizarea fericirii mele? poți fi supus continuând a te simți liber? a fi fericit este o datorie? fericirea este o problemă de stat? monogol constituie o moarte a conștiinței?

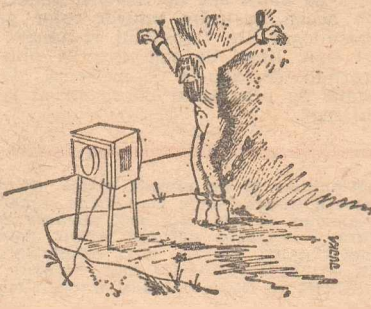
În zilele acestei ultime decade de iunie, un băiat de 17 ani, Patrick Villeneuve, elev la liceul profesional din Thiers dar și servitor în hotelul-restaurant „Moara albastră”, fu chemat de stăpînul său care-i comunică pe scurt că va lipsi o săptămînă din localitate, cerîndu-i să supravegheze clădirea precum și să hrănească, la timp, ciinele doberman, rămas și el de veghe. Trebuie spus, fără multă filozofie, că în regiune bîntuiau hoții și devenise notoriu, încă din aprilie, un meseriaș, meșter în fabricarea cuțitelor, care pentru a da o lecție celor care-i spărseseră de citeva ori cabana din grădina, otrăvise cu cianură două sticle de vin în cazul că amatorii vor mai da iama pe la el. S-au găsit asemenea amatori...

Într-o asemenea psihoză — psihoză e un monolog al conștiinței? — trecînd noaptea prin fața hotelului, în rondul său, Patrick observă lumină în bucătărie. Infricoșat — teama este un obstacol în certitudinea de a fi muritor? —, el alergă imediat acasă și îi rugă pe tatăl și pe fratele său, Michel, nici el bacalaureat ci tinichigiu de acoperișuri, în vîrstă de 19 ani, să vină urgent la „Moara albastră” ca să vadă ce se întîmplă. Un vecin se oferă să-i însoțească. Poți fi vecin fără să-ți ajuti vecinii? Tatăl și cei doi fii luară cu ei două carabine și o pușcă. Ajunși la hotel, ei dezlegară ciinele și purceseră la o cercetare minuțioasă a încăperilor de la parter. Apoi, lăsîndu-l jos pe Michel, ceilalți trei urcară la etaj și procedară, febrili, pe întineric, la o nouă inspecție a locului. Patrick pătrunse într-o cameră, descuie o ușă, de partea cealaltă se găsea tatăl, cu pușca în mînă. La primul zgomot pe întineric, tatăl trase fără întrebare, fără ezitare — o pușcă nu e datoare să tragă pentru a fi fericită? O pușcă dacă nu trage, nu e o contradicție în termeni? Fiul căzu împușcat mortal, pe loc, fără să mai știe dacă e liber sau supus.

Politia a venit tîrziu, pe la prînz, a doua zi. Ea nu pătrunse imediat în restaurant. Într-atît de întîrțit o lătră ciinele, bine dresat să păzească imobilul de orice necunoscut. Nu se găsi absolut nici o urmă de hoți în toată „Moara albastră”. Procesul verbal constată că „se uitase lumina aprinsă”. Confuzia e o fatalitate a vieții pe pămînt? Omul trebuie să stea neînarmat în fața confuziei? Înarmat, nenorocirile sînt mai puține? Filozofia e doar pentru bacalaureați? Părinții de tinichigii trebuie să se întrebe mai puțin decît părinții de bacalaureați? ...Omul nu-și pune prea multe întrebări cînd, în fond, știe să tragă atît de repede?

RADU COSAȘU ■

Lumea, se amuză



(Din „Ilustrovane Politika” — R.S.F. Iugoslavia)

Sarabanda diamantelor

În urmă cu zece ani a provocat senzație „pietrică” de un milion de dolari oferită de Richard Burton lui Liz Taylor. Astăzi, nu numai că fosta celebritate poate renunța la prețiosul dar pentru patru milioane de dolari, dar asemenea achiziții tin, într-o anumită lume aproape de domeniul banalului.

— Aveți din întîmplare un diamant de zece carate?

— Da, un marquise.

— Cît?

— Un milion de dolari.

— Dragul meu, mi-l cumperi?, îl întrebă frumoasa japoneză pe sotul ei, cufundat în lectura unui ziar. Scena se petrecea într-o cabină de prima clasă, la 12000 de metri altitudine, între Paris și New York. Sotul rămîne la început surd, dar, la solicitările insistente ale soartei, concede resemnat: „Vindeți-mi această piatră ca să pot fi liniștit pe restul zborului”.

Cele de mai sus nu sînt deloc rod al fanteziei. Martoră a acestui dialog a fost o ziaristă trimisă de publicația „Le Point” să ancheteze pe trei continente universul din ce în ce mai închis al diamantului. Întîmplarea i-a suris cu generozitate, pentru că nici cea mai abilă introducere n-ar fi putut înlocui scena pe care am reprodus-o.

„Lumea aleargă, așadar, nebulă, după diamante. O anumită lume, pentru că, se-nclăge, nu oricine își poate permite să-i ofere soției sau logodnicei măcar un sfert de carat. Și cînd te gîndești că la 1896 un fermier din tînutul sud-african Orange ceda piatra brută de 83 de carate, găsită din întîmplare, pe un cal, zece boi și 500 de oi unui anume Schalk van Niekerk, care a știut să aprecieze exact bulgărașul ce avea să se dovedească fermecat.

Simbol al prosperității și stabilității, capital ușor transportabil, diamantul are o valoare-refugiu. Calitate care n-a încetat să se etaleze. Americanii au investit, numai în ultimii doi ani, 600 de milioane de dolari în diamante brute, Bursele din Londra, Anvers sau New York sînt luate cu asalt. Toată lumea „bună” vrea diamante. Diamante, prețioasele pietricele care-și pierd din ce în ce mai mult va-

loarea decorativă, luînd drumul mai sigur al bine păzitelor seifuri. Fuga după diamante este direct proporțională cu scăderea producției acestora, care, de mai mulți ani, nu atinge 50 de milioane carate, din care numai 10 milioane sînt utilizate de bijutieri, restul luînd drumul industriei. Pe măsură ce scade producția, cresc prețurile. Dacă în 1977, un diamant de un carat, de cea mai bună calitate, se vindea cu 7500 de dolari, în 1978 el ajunsese la 18000, iar la începutul acestui an la 23000 de dolari. Se spune că în ultimii ani prețul unui carat a crescut cu 400 la sută.

Goana după diamante are, se pare, ceva din febra căutătorilor de aur. Se lucrează individual, utilizîndu-se toată gama de ustensile, de la primitivul ciur la buldozere, nefiînd însă lăsate la o parte cele mai moderne atribute ale tehnicii: raze X, seismografe, ordinatoare. Cu care, în Africa australă, în Brazilia și în multe din țările în care se află sau se presupune a se afla prețioasa piatră, oprează braconierii de diamante. Pentru că, altfel, aceste locuri sînt bine păzite. Ele și nefericitii care lucrează aici pe un salariu de nimic. Cum sînt, de exemplu, cei 4000 de muncitori negri de la minele din localitatea sud-africană Kimberley, unde a fost descoperit, în 1905, celebrul Cullinan, de mărimea unui pumn și de o valoare inestimabilă. Kimberley, localitate de numele căreia se leagă existența Societății De Beers, imperiul care a ajuns să controleze astăzi 80 la sută din vînzările mondiale de diamante. Numai în cursula de la Londra a acestei societăți, dincolo de fațadele unei clădiri reci, 400 de specialiști triază anual, în funcție de culoare, formă, greutate sau puritate, pietre brute în valoare de 2 miliarde de dolari. Dar, în ultimul timp, se întîmplă că între momentul în care părăsește seifurile de la De Beers și cel în care ajunge pe degetul unei femei, diamantul își sporește prețul de aproape zece ori din cauza „chinurilor” la care îl supun diverși intermediari. De aici, o susedenie de tendințe ce nu fac decît să repete, și la scara diamantului, chipul monopolismului: lupta pentru redistribuirea zonelor de influență, inghi-

Flote și oceane

Cel ce persistă în nesocotirea sensurilor majore ale devenirii lumii contemporane ajung la un moment dat să ia în calculele lor, ca premisă, ideea că luciul mișcător al apelor ar oferi mai multă stabilitate decît terenul ferm. Mai precis, este vorba de găsirea unor variante pentru subminarea efectelor unui proces salutar al epocii: prezența trupelor și a bazelor militare pe teritorii străine care, ca vector al neîncrederii, tensiunii și — nu o dată — al amestecului brutal în treburile interne ale statelor, întîmpină reacții de respingere tot mai puternice în diferite părți ale globului. Așa se face că fărmiurile meridionale ale Asiei, mărginite de apele Oceanului Indian, au fost în ultima vreme martore ale unui recul al prezenței bazelor militare americane, din zona recent expiatului pact CENTO și pînă dincolo chiar de extremitatea estică a Oceanului Indian, în arhipelagul filipinez din Pacific. În concepția cercurilor interesate în menținerea unei forțe de disuasivitate în această zonă a globului, bazelor militare și efectivelor dis-

locate li s-ar putea substitui o implanțare navală cu caracter militar și cu acțiune permanentă, ce s-ar putea materializa bunăoară într-o proiectată „flotă a V-a americană”. Așadar, alături de flota a VI-a din Mediterană și de flota a VII-a din Pacific, plănuita flotă a V-a din Oceanul Indian ar urma să servească drept instrument al diplomației canonicelor, expresie care, recurgînd la terminologia domeniului maritim, desemnează una din formele tradiționale de exercitare a politicii de dominație și presiune în relațiile interstatale. „Marina militară americană — observă săptămînalul londonez „The Economist” — viscăză de ani de zile să aibă o flotă în Oceanul Indian și a găsit de multe ori cite o justificare în acest sens”. Există însă un „dar”. Care? Tot publicația citată ne-o spune. „Problema constă în faptul că marina S.U.A. nu mai dispune de suficiente nave pentru a alcătui o astfel de flotă, fără să fie nevoită să reducă drastic flotele sale din Atlantic și Pacific. În orice caz, în Oceanul Indian — conchide

PARADOXURILE SUPERCIVILIZAȚIEI

Minunatele vacanțe...

Un sondaj dat recent publicității în Statele Unite elimină orice echivoc în legătură cu minunatele vacanțe visate de americani anul acesta. Acum cînd în diverse orașe nord-americane canicula pare mai caniculă decît oricînd, nerăbdarea de a pleca în concedii se cumîntește vîzînd cu ochii, din cauza evenimentelor care afectează direct și substanțial pușculițele pentru vacanță.

Sondajul amintit, inițiat de „Confedrința Boord” — organism specializat în testarea stării de sănătate economică — precizează că numai 27 la sută din cei interogați se mai aventurează să plece în concedii cu automobilul, doar 32 la sută au de gînd să prindă vara în stațiuni balneo-climaterice și doar 18 la sută mai optează pentru itinerarii în străinătate. Majoritatea, reprezentată prin procentele rezultate din diferență, consideră costisitoare drumurile cu automobilul și costul vacanțelor în acest an, fie ele aproape sau departe.

După cum pune punctul pe i arătînd că „această atitudine se explică prin traumatismul creat de criza de benzină, scăderea puterii de cumpărare a consumatorilor, confrunțată cu o inflație galopantă și o nesiguranță tot mai accentuată a stabilității locurilor de muncă”.

Tot cifrele, reci și seci, descoperă un alt adevăr crud și anume că stilul mohorit în abordarea programelor de vacanță se explică prin scăderea vertiginosă a „indicelui de încredere” în economia americană.

Mai rău decît clientela obișnuită a căruia optimism mai beneficiază încă de un anume indice — fie și pe cale de dispariție — stau accia care nici nu se gîndesc la concedii pentru că se află într-un trist și apăsător concediu obligatoriu. Șomerii nu își fac planuri de vacanță și nici nu proiectează scurte escapade pe coastele bătute de o briză costisitoare. Ei nu au fost, în consecință, sondați pentru a se afla ce se știe foarte bine și anume cît de melancolici au devenit în funcție de starea conjuncturală a economiei.

Nu a fost testată nici clientela bîntuită de un spleen incurabil ce se manifestă, dur și deplin, într-o indiferență totală față de oscilațiile stării de sănătate a pieței libere. Milioniarii și mai ales miliardarii își gîndesc vacanțele după alte legi. Vrînd, mai presus de orice, să scape de angosta feroce a propriei opulențe, domniile lor visează țărîmuri ciudate și situații frustrate pentru a trăi aventura și a se lăsa, cu menajamentele necesare, cu capul de pragul de sus.

Pentru vacanțele în acest stil firme turistice cu darul de a îmblîzi orice capriciu anunță paradisuri și infernuri, după gustul clientelei. Insule sălbatice, mizere, cutureierate de animale antipatice și bătute de taifunuri incomode sînt închiriate bogatilor amatori de neplăceri reconfortante. Altora, mai leneși, li se asigură reședințe pe coastele exotice, cu dormitoare avînd pereții transformați în acvarii, cu piscine gata oricînd să se transforme în sufragerii, grădini fosforescente etc.

țirea întreprinderilor mici și a bijutierilor individuali de către marile companii, proliferarea societăților de investiții — vreo 200 au apărut numai în ultimul timp. Este o luptă care nu reușește să se mențină — cum ar vrea — nici secretă și nici discretă. O suspiciune ce a născut întreprinderi de genul lui Gemological Institute of America (GIA), care certifică „pedigriul” diamantelor și altele.

Dar cea mai mare neliniște o trezește contrabanda, care manipulează cam un sfert din producția mondială de diamante. Spania, ianuarie 1978. Pino Xinxo, bijutier, este arestat aproape de frontieră de garda civilă. În mașina sa se aflau ascunse 27 de diamante estimate la 18 milioane de pesetas. Anvers, decembrie 1978. Poliția arestează doi indivizi prespuși a face parte dintr-o rețea internațională ce se ocupă de reciclarea diamantelor furate. Bruxelles, ianuarie 1979. Un tinăr malayesian, Chang Charly, arestat pentru trafic de diamante brute, declară că el cunoaște vreo 50 de astfel de „voiajori” între Europa, Africa și America de Sud. New York, mai 1979. Un diamantar este arestat. Un altul dispare între Strada 47 și Hotelul Hilton. Londra, Zürich. Sute de milioane de franci valorează diamantele furate și recuperate pe aeroporturile acestor orașe.

Printre cei mai mari producători de diamante din lume se numără Zairul, Ghana, Sierra Leone, Botswana, Angola, India, America de Sud. Așadar, țări sărace, confruntate cu mari nevoi sociale, dintre care cele de ordin alimentar sînt departe de a ocupa ultimul loc. Țări pentru care valorificarea, în folosul propriu, a acestei inestimabile bogății ar putea să le rezolve multe probleme, țări pentru care diamantul ar trebui să reprezinte de drept simbolul prosperității și al stabilității.

Diamantul, fie el aluvionar sau mineral, indiferent de proveniență, de felul în care este „tăiat” sau de culoarea lui inefabilă, va trebui să-i facă pe toți oamenii să viseze la fel de frumos. În ziua aceea, cu toții se vor gîndi mai întîi la piine și numai apoi la podobe. Altfel, piatra zeilor va continua să poarte în ea blestemul atîtor suflete chinuite pe nedrept de boli și de foame.

DUMITRU AVRAM ■

„The Economist” — nu există suficiente facilități de sprijin pentru o flotă permanentă. Ideea unei noi flote militare permanente într-o nouă zonă a oceanului planetar este însă condamnată ab initio în primul rînd de faptul că, încă de la începutul anilor '70, O.N.U. a adoptat o rezoluție privind proclamarea Oceanului Indian ca zonă a păcii, din care urmează a fi eliminate toate bazele, instalațiile militare și stocurile de arme, și în care va trebui să se interzică amplasarea de arme nucleare și de distrugere în masă și oricare manifestare a prezenței militare străine în zonă. Ipotețica flotă a V-a nu-și poate nicidecum găsi locul într-un asemenea context.

Pe mările și oceanele planetei, omenirea dorește, ca prezențe permanente, nave încărcate cu griu, petrol, echipament industrial, nave de pescuit, nave de explorare și valorificare a resurselor adîncurilor. Prezența unor asemenea nave, și nu a celor purtătoare de tunuri, tancuri, avioane și rachete, este de natură să aducă un plus de securitate și de stabilitate vieții internaționale.

CORNELIU VLAD ■

Regia, pentru o zi de paradis sau de infern, nu contează, pleacă de la 1500 de dolari pe zi cu excepția costurilor privind capriciile ad-hoc, adică cele mai frecvente și costisitoare. John Radcliffe, mare producător de bere din Los Angeles, chiar dacă nu a bătut toate recordurile în acest sens și-a permis, totuși, un chef ieșit din comun. Pe o insulă nelocuită, încă fără nume, din nord-vestul Australiei, a comandat un festin ultra-select. Între stînci și licheni, pe o platformă comandată special, 120 de invitați au luat masa sub cerul liber, fiind serviți de chelneri în mare ținută care aduceau copiosul meniu făcînd alpinism pe distanța dintre vasul de aprovizionare și masa dineului. Cele 18 feluri de mîncare, preluate cu avionul din citeva capitale europene, transportate apoi cu un iaht pînă în baza insulei și apoi transportate pe poteci întortocheate pînă la masă, s-au înghițit între orele 21 și 5, cu mare plăcere și recunoștință, de comenși care s-au bucurat și mai mult și au fost și mai recunosători cînd au aflat, printr-o indiscreție favorizată de amfitrion, că închirierea insulei pentru 24 de ore și costul meniului au depășit 86000 de dolari.

Noaptea albă s-a încheiat cu o distracție al cărei cost nu a fost scîpîi, într-o doară, de domnul Radcliffe, probabil dintr-o mîndrie bine înțeleasă: o baie generală în bere. Berea s-a adus cu butoalele din Los Angeles și a fost vîrsată, încet, pentru evitarea spumei, într-o groapă mare, ca toate gropile mari din insulele cu sau fără nume...

RADU BUDEANU ■

ORAȘ DE ORAȘ

Valentin Cosimbescu, șef sector, Secția de arhitectură și sistematizare a municipiului:

— Bucureștiul este un oraș nou în proporție de două treimi. Alături de cele 220 000 apartamente vechi, în care intră, dacă vrei, și căsuțele idilice cintate în romane, avem încă 430 000 apartamente în blocurile noi, ridicate în București în ultimii 20—30 de ani.

— Rezolvarea problemei locuințelor se face în două etape. În prima, numărul de apartamente trebuie să fie egal cu numărul familiilor, iar în a doua numărul de camere trebuie să fie egal cu numărul oamenilor. Care e situația în București?

— Ne apropiem de rezolvarea în limitele exigențelor impuse de prima etapă. Ritmul de creștere este fantastic. Anul trecut s-au dat în folosință 30 327 apartamente. În acest an se construiesc încă 46 500.

— Este Bucureștiul un „oraș de oraș”?

— Dacă luăm în considerare populația cartierelor, comparabilă cu a marilor orașe din țară, atunci afirmația este adevărată. Însă ea urmează să devină și mai întemeiată peste cțiva ani. Se știe că, din cauza deficitului de locuințe, am preferat la un moment dat să demolăm cât mai puțin și să construim pe terenuri libere. Așa au apărut Bafta Albă, Berceni, Drumul Taberei. Se știe că, de la o vreme încoace, se construiesc foarte mult în centrul orașului. Așa s-au înnoit bulevarul 1 Mai, Nicolae Titulescu, Dorobanți și, mai de curând, Calea Moșilor. Însă, totodată, se fac eforturi pentru dezvoltarea rețelei comerciale a cartierelor mai „vechi” de care vorbeam — Drumul Taberei, Berceni, Balta Albă — și se studiază tema centrelor lor civice. Peste cțiva ani, așadar, se va mai reduce navetismul cartier-centru-cartier.

Patru șantiere arheologice

Aflăm de la cercetătorul Panait I. Panait, șef de secție la Muzeul de istorie al orașului, că în București funcționează în prezent patru șantiere arheologice.

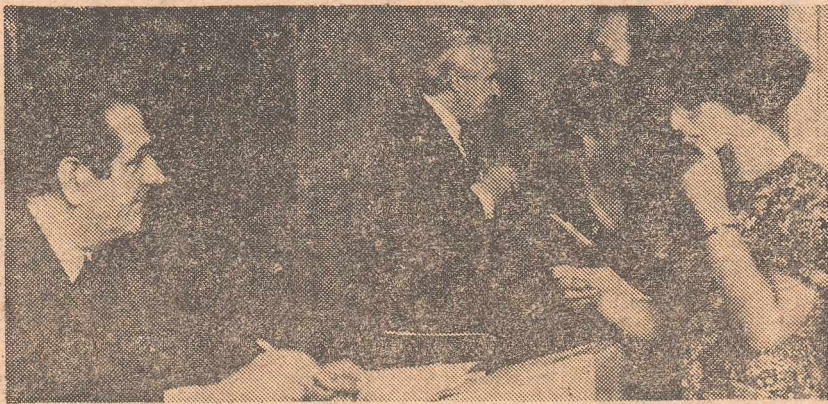
● în zona lacului Plumbuita cercetările urmăresc datarea și stabilirea planului unei construcții feudale de mari proporții, care aparține ansamblului arhitectural Ghica—Tei.

● pe malul Colentinei, la Buciumeni, campania de săpături reluată chiar în urmă cu câteva zile se axează pe studierea unei necropole datând din secolul al 14-lea, necropolă ce a aparținut satului Mănești, unde s-a născut Mihnea cel Rău.

● Șantierul „Curtea Nouă” din zona podului Izvor cercetează vestigiile celei de-a doua mari curți domnești din București, a lui Alexandru Ipsilanti. Săpăturile desfășurate pe mari suprafețe au dus la dezvelirea a jumătate din perimetrul ocupat de palat. În spuză rămasă în urma marelui incendiu din decembrie 1812 s-au găsit monede, fragmente de vase din faianță și ceramică, numeroase obiecte ce au aparținut familiei domnești. Deocamdată au fost scoase la iveală camerele ce alcătuiau parterul „Curtea Nouă” reprezintă una dintre cele mai mari construcții ridicate până atunci în țară, fiind, pentru perioada celei de-a doua jumătăți a secolului al 18-lea, cea mai importantă și spectaculoasă clădire ce s-a înălțat la noi.

● Al patrulea șantier arheologic, cel din cartierul Militar, deschis pe malul drept al Dimboviței, aduce la lumină un trecut mult mai îndepărtat. Aici sînt studiate vestigiile aparținînd societății tracice din centrul Cîmpiei Române și mărturiile ale continuității locuirii dacilor liberi în acest spațiu în perioada de după retragerea romană de la sfîrșitul secolului al 3-lea. Au fost descoperite, pînă acum, urme de locuințe și numeroase obiecte de uz casnic, printre care vase din lut ars împodobite cu motive de o mare frumusețe.

— Cînd vom putea vedea în vitrinele muzeului obiectele descoperite?
— Ele trebuie tratate, mai întîi, în laborator. Drumul șantier arheologic-laborator-muzeu durează câteva luni.



Au început examenele. De absolvire, de „treaptă”, de admitere. În școli, în facultăți. Vara fierbinte parcă a devenit și mai fierbinte... Imagine de la examenul de la Facultatea de istorie-filozofie.

București, oraș cu 2 milioane de locuitori

Din cei peste un milion de oameni care lucrează aici, aproape jumătate, mai exact 453 899, muncesc în industrie. Industria Capitalei se înscrie în prezent cu cea mai mare contribuție, de 15,1 la sută, la volumul producției globale a industriei românești ● Producția industrială a anului 1938 se realizează în prezent în Capitală în mai puțin de 6 zile ● Din cele 100 de miliarde producție industrială peste plan, prevăzute a se obține la nivelul întregii economii pînă la sfîrșitul acestui cincinal, Capitala va da aproximativ un sfert, deci va obține un spor de producție de 25 de miliarde. Pînă acum, pe primii trei ani și jumătate ai cincinalului în care ne aflăm, industria Bucureștiului a realizat din acest program peste 16 miliarde lei. Aproape în întregime sporul de producție a fost obținut prin creșterea productivității muncii ● Din volumul total al producției industriale, ponderea produselor reproiectate a reprezentat 22,2 la sută

în 1976, în anul următor 28,5 la sută, în 1978 36,2 la sută, 43,4 la sută în trimestrul întîi al acestui an și urmează să ajungă la sfîrșitul anului viitor la peste 50 la sută. Printre aceste produse de înaltă tehnicitate: strungul carusei cu diametrul de 16 metri, calculatoarele electronice de capacitate medie Felix C-512 Model 3 M-1, locomotivele diesel hidraulice 2x1 200 CP. ● Infaptuirea prevederilor amplului program de dezvoltare a științei și tehnicii românești, hotărît de Congresul al XI-lea al partidului, a imprimat economiei Capitalei o structură tot mai modernă, prin care ea s-a dovedit capabilă să realizeze produse dintre cele mai competitive, de o mare complexitate și precizie. În viitor, în industria Bucureștiului vor fi promovate în continuare ramuri purtătoare de progres tehnic: electronica, mecanica fină, aviația, utilaje pentru centrale nucleare.

TIMPUL LIBER

● În cele 55 de cantine-restaurant ale orașului mîncă zilnic peste 100 000 de oameni, deci aproximativ a 5-a parte din totalul personalului direct productiv. Creșterea de trei ori, în ultimii trei ani, a vânzării celor peste 200 de unități și secții „Gospodina”, cu preparate și semipreparate culinare, vrea să însemne aceeași intenție a bucurărilor de a-și crea cît mai mult timp liber. Ce face el în timpul liber?

Ca să dăm numai două exemple, îmbunătățește statisticile care ne spun că fiecare locuitor al Bucureștiului vede, într-un an, cam 15 spectacole, ori la contact direct cu cel 20 de metri pătrați spații verzi care, ne spun tot statisticile, revin fiecărui bucureștean.

CUM ISI PETREC COPIII BUCUREȘTIULUI VACANȚA DE VARĂ

Răspunde Mariana Dițoiu, vicepreședintă a Consiliului municipal al Organizației Pionierilor.

● Bucureștiul are 160 000 de pionieri.

● Cel mai merituos dintre ei, 800, grupați în 40 de echipe, au plecat pe 2 iulie pe diferite trasee în țară, în excursii de cercetare și documentare. Începînd de astăzi, toate aceste echipe „Cutezătorii” se întîlnesc în tabăra de la Costești, lângă Sarmizegetusa, unde pe 15 iulie, seara, vor organiza un amplu spectacol-evocare, „Columna milenară”.

● Cei care au rămas în București au la dispoziție cluburi de vacanță deschise în permanență, în fiecare zi, inclusiv duminica, de dimineață pînă seara, și bazele sportive pionierești „Cutezătorii”, „Temerarii”, „Sălaj-Vicina” și „Ciresarii”, pînă le vine rîndul să plece și ei, intrucît mai mult de jumătate dintre copiii Capitalei vor merge, în această vară, în diferite tabere și colonii din țară.

MAGAZINE CARE SE VOR DESCHIDE ÎN CURÎND LA PARTEA UNOR BLOCURI

Calea Victoriei 44—46, un mare magazin „Romartă”; „Delta Dunării”, pescărie; Dunărea 1: un restaurant cu eramă de 450 de locuri, cofetărie, bombonerie; Dunărea 2: cafea, dulciuri, carne, piine, lactate; Grădinița: un restaurant cu berărie de 350 locuri; Piața Comonauților: un mare magazin alimentar cu autoservire, piine, lactate, mezeluri, menaj-sticlărie; Colonade: confecții, galanterie, încălțăminte, cosmetice.

Bulevardul Lacul Tei: blocurile 6, 13, 16, 17, 19.

Ștefan cel Mare: 35, 36, 37, 38, 39.

Pantelimon: 47 și 53.

Calea Moșilor: 32, 35, 36, 38, 42, 48, 56, 59, 60.

Berceni, bulevardul Metalurgiei: 12, 16, 20, 35.

Șoseana Alexandriei: LI—L6.

Armata Poporului: H. K. 2B, Lujerului 23 A și 22 B.

Drumul Taberei: C 15 și 16, 701 A și B, 714, 718.

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

Succes echipelor românești în competițiile europene

La început de drum, cu speranțele intacte

Sortii au decis: F. C. Argeș va întîlni în Cupa Campionilor Europeni pe A.E.K. Athena, Steaua (în deplasare) formația Young Boys Berna, în Cupa Cupelor, Dinamo București pe Aleki Larnaca Cipru și Universitatea Craiova (tot în deplasare) pe Wiener Sport Club, în Cupa U.E.F.A.

E bine ce au decis acești sortii? E rău?

Rubrica noastră sportivă a deplîns și criticat sever trăirea pasageră a formațiilor noastre de club în confruntările internaționale, devenite tradiționale, atît în ceea ce privește desfășurarea lor cît și, din păcate, prea scurta prezență acolo a echipelor românești.

Aceasta nu înseamnă însă că optimismul și speranțele noastre s-au alterat în substanța lor, tot astfel cum sîntem convinși nu s-au putut altera nici în masele largi ale pasionaților fotbalului. Alături de sute de mii de susținători ai celor patru formații din București, Pitești și Craiova și împreună cu milioanele de iubitori ai

Răcoritoarele,

apa minerală, gheața

● Pentru că e vară, pentru că e iulie, pentru că ne e sete, ne abatem din drum și bem cîte-o răcoritoare. Din păcate, caldă. Se împlinesc ani buni de cînd se discută această chestiune care se rezolvă de fiecare dată, matematic, de la sine, prin venirea toamnei. Cum toamna este încă departe, mărturisim că am adresat cu o anumită sfială această întrebare directorului general adjunct al Direcției comerciale, Stelian Voiculescu, care ne-a răspuns la rîndul său pe scurt și cît se poate de sincer: „Din cauza neglijenței oamenilor...”. Așadar, dacă aceasta este situația, acum, cînd cunoaștem răspunsul, ne-am liniștit. Știm că vom cumpăra răcoritoare nu numai pentru că ne e sete ci și pentru a încuraja comerțul ori pentru a nu lăsa să ni se îngămădească mărunchii în buzunare. Cu toate că, după cum aflăm, Bucureștiul folosește zilnic vrea 20 000 de blocuri de gheață, ceea ce ar reprezenta ca volum, ne încredințăm Gheorghe Paraschiv, tot din cadrul Direcției comerciale, cam un bloc cu zece etaje!

Însă, indiferent din ce motive le-ar cumpăra, bucureștenii consumă zilnic 550 000 sticle de Ci-co, Fru-cola, Quick-cola, Rocola etc.

● La mare preț este apa minerală (care e bună chiar dacă nu e foarte rece). Zilnic se beau 500 000 de litri. Lăudabil efortul diriguitorilor comerțului bucureștean de a aproviziona orașul cu o cantitate dublă decît prevăzuseră inițial.

Farmecul berii la halbă,

pe terasă

● Din volumul desfacerilor unităților de alimentație publică, în 1975 produsele culinare reprezentau 64,2 la sută iar băuturile 35,8 la sută, pe cînd anul acesta procentele sînt de 71 și, respectiv, 29 la sută. De la o vreme, bucureșteanul mîncă mai mult și bea mai puțin. Importantă este, bineînțeles, și structura băuturilor: crește ponderea băuturilor slab alcoolizate, bere-vin, în detrimentul băuturilor alcoolice tari. Mai mult decît atît: lui „Mitică” îi place berea la halbă, pe care preferă s-o bea nu între patru pereți ci, de primăvara pînă toamna, afară, în aer liber, în „grădiniță”, astfel încît, îndeobște, în excursiile lui pe teritoriul alimentației publice primează nu atît plăcerea băuturii, cît prilejul pe care-l reprezintă ea, de contemplare și comentare a spectacolului străzii și lumii. Organizatorii comerțului, spunea directorul Octavian Anghel de la Direcția comercială, sînt pe cale să restrîngă considerabil sistemul de vinzare al „berii la pahar”, dovadă că se arată foarte interesată de constituirea cît mai grabnică a unei „zestre de halbă”. Bucureștiul are acum vreo sută de mii de halbe, încă pe atîtea vor fi procurate în zilele următoare iar pînă la sfîrșitul anului vor mai fi cumpărate două sute de mii! Pe de altă parte, cele 261 de restaurante „clasice”, cu ospătari, și cele 282 de braserii ale orașului au, în total, 33 000 de locuri în interior și în grădinițe și terase, 26 000!

● Bucureștiul consumă în această perioadă 750 000 sticle pe zi și, pe întreaga lună în curs, încă 2 milioane litri de bere.

Pagină realizată de
D. CONSTANTINESCU ■